

ХЕРМЕС ПРЕДСТАВЯ

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА

ЧЕРНИЯТ СПИСЪК

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
ХЕРМЕС

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА ЧЕРНИЯТ СПИСЪК

Превод: Здравка Петрова

chitanka.info

През 1992 година Александра Маринина, кандидат на юридическите науки и водещ специалист по анализиране и прогнозиране на престъпността, написва първия си роман. След като напуска милицията с чин подполковник, тя се отдава изцяло на литературната си кариера. Досега е продала над 31 милиона екземпляра от книгите си, което я превърна в най-продавания руски автор днес.

В южно крайморско градче на Русия се провежда кинофестивалът „Златният орел“. И тъкмо тук са убити трима актьори и един режисьор. Какво обединява тези хора? Отговорът е ясен: смъртта. Но защо? Този въпрос, с риск за живота си, разнищва следователят от Московското управление на МВР Владислав Стасов, дошъл на почивка с малката си дъщеричка. Помага му — в заплетените ситуации и в сърдечните терзания — следователката от Санкт Петербург и авторка на криминални романи Татяна Томилина, също курортистка в слънчевия юг.

КЪМ БЪЛГАРСКИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Много ми е приятно, че книгите ми се превеждат в България и моите любими герои вече ще говорят и на български език. Искрено се надявам, че за вас ще бъде интересно да прочетете не само как и защо се извършват престъпления в Русия, но и за това как живеят сега хората в нашата страна, за какво мислят, мечтаят, на какво се надяват и от какво се страхуват. Моите романи са за любовта, за ревността, за омразата, за отмъщението, за дружбата и предателството, за честта и безчестието, т.е. за това, което е близко и разбираемо за всеки човек, независимо в коя страна живее и на какъв език говори. Надявам се, че прочитът на моите книги ще ви достави поне малко удоволствие. И предварително ви благодаря, че ще ги прочетете. Желая ви успехи, щастие и благополучие!

С уважение и любов: Александра Маринина

ГЛАВА 1.

Аз съм голям късметлия. Сигурно защото всъщност сме двама: аз и моят ангел пазител. Чудесно момче, с крилца на гърба и стъклен барабан в ръце. Този барабан е пълен с навити на тръбички листчета, на които пише ще ти върви или няма да ти върви. И нито той, нито аз знаем колко билетчета в барабана предричат добър късмет и колко — лош. Просто той всеки път отваря капачето, пъхва вътре пухкавите си пръстчета и измъква едно листче. А аз всеки път си мисля: Ами ако всички щастливи билетчета са се свършили и отгук нататък изобщо няма да ми върви? И всеки път този страх е все по-силен, защото досега по-често ми се падаха щастливи билетчета и би трябвало отдавна да са се свършили. Тъй че аз всеки ден очаквам да започне лош период в живота ми, докато досега — господ ми е свидетел — нямах от какво да се оплаквам. Дори след като се разведох с Рита и започнах да си позволявам връзки с две-три дами едновременно, те нито веднъж не се сблъскаха на прага ми, макар че, признавам, луфтът между техните посещения често беше минимален — пет-шест минути. Но все пак го имаше. Както се казва, белята вече дишаше във врата ми, ала в последния миг се отдръпваше.

При това пътуване също ми вървеше още от началото. И самолетът излетя навреме, и мястото ми се случи в задните редове, където пушенето беше разрешено, и съседът ми спа през цялото време и не ми досажда с глупаво пътническо бърборене. И Лиля не се глезеше, което всъщност си е нормално за нея и не мога да го отдавам на късмета си, защото Лиля е дете самостоятелно и много спокойно. Когато тя се роди, ние с Ритка бяхме луди-млади, искаше ни се не само да направим кариера, но и да ходим по гости и купони, а баби, при които бихме могли да оставим Лиля, си нямахме. Тоест чисто теоретично, разбира се, имахме баби, но и те бяха относително млади и доста енергични за възрастта си, тъй че и на тях им беше по-интересно да работят и да поддържат контактите си, отколкото да седят заключени и да забавляват дете. Ето защо на три години дъщеря

ни вече можеше да чете, а на пет я оставяхме спокойно вкъщи в компанията на Кумчо Вълчо, Баба Меца, Тенекиения дървар и Страхливия лъв. Достатъчно беше да я настаним в леглото, да ѝ дадем книжките, да сложим до нея фруктиера с плодове и кана с компот. Може би ако си бяхме седели повече вкъщи, Лиля щеше да стане обикновено капризно дете, но характерът ѝ се оформи именно под влияние на постоянните ни отсъствия. Как го беше написал Корней Чуковски? „Аз не плача на теб, а на леля Сима.“ На кого да се глези, като вкъщи няма никого? Но във всичко това, наред с многобройните малки плюсове, имаше един огромен минус: Лиля стана потайна. Не че имаше какво да крие, а просто защото не свикна да споделя с нас. И на мен тепърва ми предстоеше да вкуся плодовете на тази потайност, отгледана от моите и Ритините несръчни и лекомислени ръце.

Сега Лиля беше вече на осем и възползвайки се от пълната липса на контрол, беше изчела целия Мопасан вкъщи и нагло посягаше към Балзак. Получила по този начин твърде непълна представа за взаимоотношенията между половете, тя си бе изработила собствена версия за развода на родителите си, според която фактът, че с Рита живеем разделени, означаваше именно живот поотделно и нищо повече. Разбира се, нашите отношения си бяха останали нормални и дори не можеше да става дума за прояви на враждебност. На тези двама им е удобно да живеят поотделно, какво толкова? Още повече че поради характера на работата на бившата ми съпруга детето ни виждаше еднакво често: по два часа седмично.

Рита открай време работи в киното. Не, не е актриса — опазил ни господ! Кинокритичка е, и то с толкова злобен и язвителен език, че има повече врагове, отколкото познати. Колкото и да е странно, този факт ни най-малко не я тревожи, тя си е ушила от него елегантна премяна, с която се фръцка наляво и надясно. Ако някой ѝ изрази симпатията или приятелските си чувства, тя казва, уж разсеяно:

— Интересен човек сте, драги. Обикновено хората не ме обичат. Имам толкова врагове!

Между другото на моята благоверна никога не ѝ е липсвало чувство за хумор.

Завчера тя замина за един курортен град да подготвя поредния кинофестивал. Следвайки нейния грандиозен замисъл, аз трябваше да заведа там Лиля и да се настаня с нея на частна квартира, а Рита щяла

редовно да ни посещава и контролира, както и да ни носи плодове. Това начинание не ми изглеждаше умно — спокойно бих могъл да прекарам отпуска си с дъщеря ми без натрапчивия надзор на Ритка, но тя беше непреклонна.

— На детето ще му бъде приятно да си почине на юг с двамата си родители — повтаряше тя и аз, честно да си кажа, нямах какво да възразя.

Наех стая от двама много приятни съпрузи пенсионери и с Лиля по цял ден лежахме на плажа. Странно, детето усещаше приближаването на Рита още преди да я видим, а аз никога не съм се оплаквал от лошо зрение.

— Сега ще дойде мама — замислено проточваше то, без да обръща внимание на моите скептични усмивчици.

И наистина — след пет минути на плажа се появяваше Рита със своята неизменна пола на дрипели. Нали ги знаете тези модерни поли, дето имат повече цепки, отколкото плат? Лиля измисли определението „на дрипели“ и аз за пореден път се почудих колко добре чувства детето ми руския език.

Ритка вървеше през претъпкания с голи тела плаж, святкайки с невероятните си крака сред дрипелите на полата, и изглеждаше още по-гола от приличащите се по бански дами. Лежащите на пясъка мъже се блещеха в изумителните ѝ крака, без да обръщат внимание на лицето, върху което личаха всички изживени години: цели трийсет и две, абсолютно навършени. Тя не изглеждаше нито ден по-млада, но очевидно това изобщо не я вълнуваше, защото смайващите ѝ крака и изобщо фигурата ѝ поваляха всички мъже, независимо от възрастта им.

Тя идваше при нас, олигавяше Лиля, небрежно ме млясваше по бузата и започваше да вади от огромния си бял сак найлонови торбички с кайсии, праскови, сливи и грозде.

— Ами саламче? — плахо питаше Лиля, която, преситена от плодове през онези дълги вечери, когато ние с Ритка я зарязвахме сама вкъщи, сега не можеше да ги гледа, както и изобщо сладките неща.

В отговор Рита изливаше дълга нравоучителна тирада за ползата от даровете на Юга и за нуждата на младия, подрастващ организъм от витамини. Лиля се преструваше, че слуша, покорно въздишаше и ме поглеждаше крадешком, а аз, на свой ред, се правех, че в знак на

съгласие кимам в такт с вдъхновените словесни потоци на бившата ми съпруга, като същевременно намигах на дъщеря си — едно твърдо обещание довечера да ѝ купя мечтаното сурово пушено саламче.

Не знам защо, но Рита никога не си вземаше бански, когато идваше да ни види на плажа. Сигурно предпочиташе да плува в басейна, където на парапета сервират шампанско и леко мезе: тази година организаторите на фестивала имали широки пръсти. Тя полягаше върху нашата голяма хавлия, при което дрипелите окончателно изчезваха неизвестно къде и краката ѝ блясваха пред желаещите да погледат красота в цялото си дълго и заоблено великолепие, увенчано с грижливо положен педикюр, и започваше припряно да се оплаква от интригите на участниците в конкурса, от задухата в стаята си и изобщо от пълната липса на организация. Сценката „*споделям с татко ти проблемите си*“ беше планирана точно за четиринайсет минути, след което Маргарита Мезенцева, по бивш съпруг Стасова, повтаряше ритуала с олигавянето на дъщеря си, махваше ни с ръка и царствено напускаше сцената. Навестяваше ни два пъти дневно — сутрин и вечер, преди ние да си тръгнем от плажа.

Тази сутрин всичко започна, както обикновено. Лиля замислено погледна полюшващата се във вълните шамандурка и каза:

— Сега ще дойде мама.

С това приликата на епизода с всички предишни се изчерпа. Рита се появи много по-бързо, отколкото очаквах след традиционната реплика на осемгодишното хлапе, от което можех да си направя извода, че почти е тичала. Далеч не беше в обичайната си форма и като я гледах как си проправя път между плътно налягалите тела, започнах да се съмнявам добре ли си спомням възрастта ѝ. Вчера беше на трийсет и две, а днес вече приближаваше четирийсет.

Олигавянето не се състоя, плодовото изобилие от белия сак, неизвестно защо, не рукна. Рита се тръшна на хавлията и аз видях измъченото ѝ лице.

— Ох, Владик, какъв кошмар... Убили са Олга.

Аз толкова се смаях, че дори не схванах за коя Олга става дума.

— Олга ли?

— Ами да. Оля Доренко.

— Как така са я убили? — попитах глупаво.

— Заклана е с нож.

— Кой? — Този въпрос би могъл достойно да се конкурира с предишния. Не беше нито умен, нито оригинален.

— Ама откъде да знам? Цяла нощ ме държах в милицията.

— Защо? Какво общо имаш ти?

— Ох, Владик, нали всички знаеха, че ти имаше връзка с нея, та са помислили, че аз... от ревност.

— Каква връзка бе? Какви ги дрънкаш? — ядосах се, но веднага си спомних, че до нас е Лиля, пред която трябваше да изглеждам добър и по възможност да внимавам как се изразявам. — Нали знаеш, че никога нищо не съм имал с Олга — продължих, вече по-спокойно. — Нали сто пъти сме ти го обяснявали.

— Да, разбира се, затова в милицията казах, че най-вероятно е Гарик.

— Какво Гарик?

— Че я е убил.

— О, господи! Само това липсваше!

— Защо? Нали ѝ е любовник — ти ми го каза.

Това беше класическа ситуация, при която човек се хваща в мрежата на собствената си лъжа. Никога не бях имал нито връзка, нито дори лек флирт с Оля Доренко. Но и известният кинорежисьор Игор Литвак никога не бе имал любовна връзка с нея. Това беше лъжа, която двамата с Оля бяхме съчинили специално за Рита, когато безпочвената ѝ ревност взе да преминава всякакви разумни граници.

Олга и Рита бяха стари приятелки и съвсем естествено ние постоянно се срещаме в компании и си ходехме на гости. Олга ми харесваше много повече от всички други приятелки на Ритка — беше много приятна и доста умна жена, истински талантива актриса, но в личния живот катастрофално не ѝ вървеше. Има си такива жени, дето мъжете вечно ги изоставят. Каква е причината, заради какви техни особености — никой не може да каже. И умни, и красиви — а Оля Доренко беше красива, — и чудесни домакини, но на мъжете все им липсва нещо у тях. Може би прословутата искрица? Не знам каква муха беше влязла в главата на Рита, но един прекрасен ден тя започна да нервничи и доста прозрачно да намеква, че отношенията ми с Олга били твърде топли. Аз бих го изтърпял, но лошото беше, че тя започна да тормози и Олга. Езичето на моята благоверна, както вече ви казах, беше достатъчно остро, та приятелката ѝ отначало да изпадне в

недоумение, а после и сериозно да се обиди. Ставаше все по-лошо. Ритка с физиономия на оскърбена мадона започна да разправя наляво и надясно, че мъжът ѝ върти любов с изгряващата кинозвезда Доренко. Тази ревност се превърна в натрапчива мания, Ритка направо откачи и дори на няколко пъти се опита да ме следи. Веднъж ми направи голяма бея. Тогава разработвахме група, произвеждаща наркотици в нелегална лаборатория, и с появата си Ритка провали нашата хитро замислена операция. Огромни усилия отидоха на вятъра, аз си спечелих големи служебни неприятности и разбрах, че трябва да измисля някакво силно лекарство срещу болестта ѝ. Тогава двамата с Оля намислихме да поднесем на Рита историята за тайната ѝ връзка с Игор Литвак. Това беше един от случаите, в които и най-невероятната лъжа лесно минава за истина.

Работата е там, че Игор Литвак беше странна птица в кинаджийските среди. Славеше се с факта, че бе предан на семейството си, обожаваше четирите си деца и грозната си дебела жена и нито веднъж през двайсетте му години работа в киното върху него не бе падало подозрението дори за нещо подобно на флирт. Именно с това обяснихме обстоятелството, че никой не знае за връзката на Олга и Гарик: пазели я в най-дълбока тайна, защото жената на Литвак беше родом от Тбилиси, с изключително строго възпитание и при най-незначителния слух щеше да си грабне децата и да се прибере в Грузия, където имаше безброй роднини. Раздялата с децата щяла да бъде трагедия за него, ето защо Игор пазел своята първа — естествено след съпругата си! — любов от чужди погледи като зеницата на окото си.

— Защо Оля нищо не ми е казала? — недоумяваше Рита.

— Защото не го казва абсолютно на никого. На никого, разбираш ли? На нито една жива душа. Гарик я е помолил — убедително лъжех аз.

— Да, ама на теб ти е казала — опъваше се жена ми.

— И на мен не ми е казвала. Случайно научих. В нейния блок беше извършено престъпление, участъковият тръгнал по апартаментите да търси свидетели и точно тогава Игор бил у Олга. Така узнахме.

Рита се отнесе с разбиране към нашата сърцераздирателна история, веднага се успокои и трябва да призная, че ѝ прави чест, дето

не изтърси пред никого тайната. И ето че сега нашата мила шегичка заплашваше нищо неподозиращия Игор Литвак с огромни неприятности.

— А Гарик тук ли е, участва ли във фестивала? — попитах внимателно.

— Разбира се. Той е председател на журито. А Ольга беше номинирана за награда за най-добра женска роля. Изобщо не се съмнявах, че ще получи наградата.

— Тя е чудесна актриса — съгласих се аз, трескаво премисляйки какво да правя.

— Абе има ли значение каква актриса е! — възрази Рита. — Нали Гарик е председател на журито, как нямаше да ѝ издейства наградата!

Не, Маргарита е абсолютно непоправима. Не може да не захапе дори убитата си приятелка. Понякога, като гледам Рита и виждам невероятните ѝ крака, си мисля дали не сбърках, като се разведох с нея. Но в минути като тази разбирам, че не съм сбъркал. Ритка с вечното си злобеене и нервозност ми е противоположна като мариновано чушле за болен от язва стомах.

През следващите петнайсет минути научих, че снощи Оля присъствала на пресконференцията, организирана след прожекцията на филма, в който тя играеше главната роля. После се състояло обичайното гуляйче в ресторанта при хотела — в тези случаи никой никого не вижда, всички се пръсват където им видят очите, качват се в своите и в чужди стаи, връщат се, къпят се в басейна с фенерите и шампанското и правят припряна, но не и по-малко страстна любов под заобикалящите хотела разкошни тропически храсти. Ольга била настанена в една стая с актрисата Люся Довжук. И ето че когато към три часа през нощта се прибрала в стаята, Люся видяла Ольга да лежи на пода сред локва кръв.

Дотичали момчетата от службата за безопасност към хотела, извикали милиция, а някой взел, че изтърсил — пиянска им работа! Че Маргарита Мезенцева отдавна вече не ревнувала мъжа си, макар и бивш, от Ольга Доренко, а пък въпросният мъж бил довтасал тук, на фестивала, макар че никога досега не го бил правил. Ще да е било само заради хубавите очи на Ольга. Докато били женени, никога не

придружавал жена си по фестивали, а след развода — ей го на, дотърчал. Как ли е понасяла всичко това Риточка!

Местните милиционери съвсем резонно сметнали, че Риточка трудно е понасяла всичко това. Тоест толкова ужасяващо трудно, че в един прекрасен момент не е издържала и е убила проклетата съперница. Веднага поканили Риточка да заповяда и започнали най-подробно да изясняват имала ли е тя възможност да заколи приятелката си. За съжаление не успели да изяснят нищо, защото всички били толкова наквасени, че не си спомняли каквото и да било. Къде се е намирала Мезенцева от 23 до 3 часа през нощта? Къде е ходила? Къде и с кого са я виждали? Качвала ли се е на шестнайсетия етаж, където била стаята на Доренко? Изглеждала ли е потисната или, напротив — възбудена? Разгневена? Раздразнена? Много ли е пила? И така нататък... Въпросите останали открити, но накрая освободили Рита, като естествено я помолили да не напуска града. На сбогуване тя им подхвърлила кокала — казала им за Литвак.

И аз разбрах, че съм длъжен по някакъв начин да помогна на Игор. Изпитвах остра вина пред него и в никакъв случай не исках той да пострада заради историята, чиито корени се криеха в идиотската ревност на бившата ми съпруга.

* * *

Градското управление на вътрешните работи изглеждаше наскоро ремонтирано и свежо като току-що изкърпано бебе. Оставих Лиля на пейката в компанията на книжката за трола Муми, като ѝ дадох и банкнота от пет хиляди — ако ѝ се доще сладолед или нещо газирано. Впрочем не се и съмнявах, че още щом ми види гърба, тя веднага ще отиде до книжната сергия, която бях забелязал наблизно, и ще купи поредния женски роман на Барбара Картланд. Изобщо не можех да си обясня какво успява да разбере от тези книжлета — подозирам, че много малко, — но ги изчиташе на един дъх.

В сградата на управлението бе сумрачно и тихо. Дежурният на пост хвърли поглед върху удостоверението ми и мълчаливо кимна, като ме пусна да мина. Дежурната част наглед беше най-обикновена, но като се повгледах, забелязах, че е натъпкана с електроника за не

знам си колко хиляди долара, и завидях на града, който може да си позволи да влага пари в правоохранителната система. Дежурният — дебел, потен майор — дълго се преструва, че не ме вижда, а аз точно толкова дълго се преструвах, че чакам търпеливо. Винаги ми е интересно как в една дежурна част се отнасят към посетителите, когато още не знаят кои са те и за какво са дошли. Ако театърът започва от гардероба, то милицията започва от дежурната част. Тя е лицето на учреждението — не в смисъл на чистота и компютризация, а в смисъл на отношение към гражданите. Какъвто стил цари в управата, такъв е и в дежурната част.

Майорът пръв не издържа:

— Слушам ви, гражданино. С какво можем да ви бъдем полезни?

Подадох му удостоверение си.

— Трябва ми оперативният работник, който работи по убийството на актрисата Доренко. Ще ми помогнете ли?

Майорът мълчаливо ми върна червената книжка и започна да върти телефона.

— Дванайсети кабинет — най-сетне след няколко разговора каза той. — По стълбището на втория етаж, после надясно.

Онова, което видях в кабинета с номер 12 на вратата, ме озадачи. Там по никакъв начин не можеше да се намира оперативният работник, когото търсех. Това беше типичен началнически кабинет — разкошен, обзаведен с прекрасни мебели. И човекът, който се бе разположил зад бюрото, също имаше вид на началник. Доста над петдесетте, студени очи, натежала фигура.

— Подполковник Стасов, криминален отдел при Московското градско управление на МВР — представих се аз, опитвайки се да овладея недоумението си.

— Никой не ми се е обаждал за вас — съобщи ми стопанинът на кабинета, загледан някъде встрани.

С ужас си помислих, че не знам кой е той, как се казва и че изобщо е станало някакво недоразумение. На китела му видях полковнишки пагони, които с еднакъв успех можеха да принадлежат и на началник на управление, и на всеки негов заместник. Вярно, в кабинета се влизаше от коридора, а не през приемна, и това ми позволяваше да се надявам, че съм попаднал все пак не при началника, а при някой негов заместник.

— Дежурният ми каза, че трябва да дойда в кабинет номер 12.

— Правилно. Но от Москва не са се обаждали за вас. Какво желаете?

Тогава схванах, че дежурният ме е взел за детектив, пристигнал от Москва във връзка с убийството на Олга. Вероятно именно затова ме беше пратил при ръководителя, за да се представя, както му е редът. А ръководителят естествено и понятие си няма за никакъв детектив.

— Другарю полковник, бих искал да се срещна със служителите, които се занимават с убийството на Олга Доренко.

— Защо? Кой ви е упълномощил?

Въпросът не ми хареса. Къде си, прославно милиционерско братство? Къде си, възпято в книги и филми чувство за братско рамо, приятелска помощ и своевременна подкрепа? Полковникът се държеше, сякаш изобщо не му пукаше за самия факт на убийството на една актриса, а се тревожеше единствено да не би в чистите редици на градските милиционери да проникне московски шпионин със своето нечисто, разлагащо влияние.

— Никой не ме е упълномощавал. Но мога да бъда полезен при разследването на убийството. Добре познавах потърпевшата.

— Кой ви изпрати?

— Никой не ме е изпращал, бях във вашия град на почивка, научих за убийството и дойдох.

— Откъде научихте за убийството?

Това все повече заприличваше на разпит — сякаш аз чрез измама се опитвам да се вмъкна в процеса на разследването, преследвайки собствените си тъмни интереси.

— Съобщи ми моята съпруга, тя работи към кинофестивала.

Не споменах, че съпругата ми е бивша, защото в такъв случай би трябвало надълго и нашироко да му обяснявам за Лиля и Ритините педагогически екзерсиси.

— Името на съпругата ви?

— Мезенцева. Маргарита Мезенцева.

— А вашето име е Стасов? Много интересно.

Изведнъж осъзнах, че съм застанал пред него в стойка мирно. Явно неговата недоброжелателност ми въздействаше хипнотично.

— Ако разполагате с информация, хвърляща светлина върху убийството на Доренко, можете да я споделите с мен — произнесе

хладно полковникът, който заемаше така и неустановена от мен длъжност. — Не съм привърженик на включването на странични лица в работата, това често пречи и създава допълнителни затруднения.

— Но аз съм професионалист, не съм странично лице — опитах се да възразя.

— Доколкото разбрах от вашите думи, вие можете да бъдете потенциален свидетел и в този смисъл безспорно сте странично лице. Ще ви използваме в качеството на свидетел. Моля, готов съм да изслушам всичко, което знаете за Доренко. Но няма да позволя да ви привлекат към работата. В момента не сте на служба, тъй че като професионалист за мен не съществувате.

— А ако ви се обадят от Москва, ще ме допуснете ли до работата?

Всъщност изобщо не исках да ме допускат до работата. Сигурно съм закоравял егоист, но никога не изпитвам потребност да се меса в чужди проблеми и да помагам с всички сили. Всеки трябва да тегли собствената си каруца. Посещението ми тук бе продиктувано не от стремеж да се включа в работата по разобличаване на убийството, а единствено от желанието да си поговоря по мъжки с оперативните работници, да им обясня, че Гарик Литвак няма ни най-малко отношение към убийството, защото връзката му с убитата не е нищо друго, освен плод на въображението. Толкоз. Моите добри намерения не отиваха дори на сантиметър по-далеч. Но ми стана любопитно защо този полковник, завладял разкошния кабинет, изпита такава антипатия към мен и защо не иска да ме допусне до разследването на убийството. Болно самолюбие? Не обича да му нареждат? Вбесява го дори само думата Москва?

— Ще ви допусна до работата само в случай че получа писмено нареждане от Главно управление при МВР — отсечено отговори той. — Ще се подчиня само на тях. Ръководството на столичното управление на вътрешните работи няма никакво отношение към мен, с тях сме равни по ранг и те могат само да ме помолят за нещо.

— Но ако ви помолят? — настоявах аз.

— Ще зависи от ситуацията. Обикновено не изпълнявам такива молби. Вашите колеги само ни се пречат в краката и внасят суматоха в работата ни. Ако в министерството вземат решение за създаване на оперативно-следствена група съвместно с Московското главно

управление — тогава друга работа. Ако има такова решение — ще разговаряме. Не ви задържам, господин Стасов.

Така. От началническия кабинет ме изритаха, и то не твърде вежливо. Но аз не съм обидчив. По-точно — обидчив съм, но съм свикнал и умея да не обръщам внимание. Затова не се облях в горчиви сълзи, но затаих някакъв яд в душата си. Качих се на третия етаж, където всичко беше някак по-просто: и пътеки на пода нямаше, и стените не бяха с ламперия като на втория етаж, а боядисани с блажна боя и вратите не бяха облицовани с изкуствена кожа. Като се вслушах в гласовете, долитащи иззад вратите, избрах една стая, в която явно имаше много хора.

— Извинете — казах плахо, като направих тъпанарска физиономия. — Извикаха ме във връзка с убийството на актрисата Доренко, но забравих в коя стая.

— В номер 30 — отговориха ми веднага и аз тихичко се измъкнах.

Пред стая номер 30 имаше опашка и се сетих, че щом тук е кабинетът на занимаващите се със снощното убийство, тези хора са извикани за даване на показания. Застанех ли на опашката, щях да се добера до служителите, които ми трябваха, чак довечера. А не ми се щеше да се разправам с тази опашка, като им обяснявам, че съм служител и искам да вляза по работа. Разбира се, можех просто да вляза в кабинета, без нищо да обяснявам, но имаше реална опасност да попадна на подобен поборник на суверенитета, с какъвто вече бях общувал в стая 12. Да нахлуеш в чужд кабинет посред разпит, да настояваш да ти обърнат внимание — така могат да те изхвърлят за пет секунди. Не че ме е страх от изхвърляне, но на врата ми като камък тежеше моят дълг пред Игор Литвак, така че трябваше да изпълня задачата си на всяка цена.

— Кой е следващият? — попитах с нахален и уверен тон.

— Аз — отговори младо момиче със синьо-зелено сукманче, което откриваше едри лунички по млечнобелите й гърди.

— Ще напиша една бележка, за да я предадете на служителите.

Извадих от сака с плажните принадлежности химикалка и бележник, откъснах един лист и надрасках: Стасов, МУР. Спешно.

— А на кого да я дам? — попита луничавата, след като взе бележката.

— Няма значение. Дайте я на този, който е в кабинета.

След десетина минути оттам излезе един човек, при чието появяване аз направо изстинах. Беше Игор Литвак и физиономията му бе разкривена до неузнаваемост. Май бях закъснял. Но, от друга страна, бях дошъл точно навреме, защото ако ме поканеха веднага в заветния кабинет номер 30, щях да успея да обясня всичко и тогава детективите нямаше да задават на следващите посетители въпроси, от които те биха си направили съвсем определен извод за любовна връзка между убитата актриса и председателя на кинематографичното жури.

Момичето влезе и почти веднага излезе.

— Влизайте — процеди то през зъби.

Разбрах я. Сигурно стоеше тук от рано сутринта, а беше вече обяд. И не щеш ли, някакъв тип прережда всички...

В стаята бе горещо и пълно с цигарен дим, сякаш тук бе пушила цяла рота войници, макар че зад бюрото видях само едно симпатично младо момче. Изглеждаше уморено, в погледа му се четеше глад, но косата му, неизвестно защо, беше в идеален ред, сякаш момчето току-що се бе сресало. Може пък и наистина да се беше спретнал на бърза ръка, щом бе прочел бележката. Ако беше така, значи бях извадил късмет: момчето все още изпитваше известно уважение към МУР.

— Добър ден — поздравих учтиво. — Казвам се Стасов.

— Разбрах — кимна момчето. — Какъв е проблемът ви?

— Типично мъжки. По-точно казвам се Владислав Николаевич.

— Сергей Лисицин — представи се и той, като ми стисна ръката.

Почувствах твърдите мазоли по дланта му, които издаваха, че е постоянно трениращ спортист.

— Та значи, Сергей, идвам по повод на убийството на Олга Доренко. Току-що от кабинета ти излезе Игор Аркадиевич Литвак. Казах ли ти, че е бил любовник на Олга?

— Не разбрах, Владислав Николаевич, какъв интерес ви води при мен.

— Но нали ти казах — мъжки.

— А официален? Командирован ли сте при нас?

И този запя същото. Както се отдели Крим, скоро и тези ще поискат да въведат собствена валута и държавна граница. Република Курорт. Всички са откачили.

— Не, интересът ми е неофициален. — Бях търпелив като опитна болногледачка край леглото на тежко болен човек. — Тук съм на почивка, а жена ми работи към кинофестивала и именно тя ми събщи тази сутрин за убийството на Доренко. Тъй че дойдох при теб, Сергей, като мъж при мъж, за да ти обясня, че Игор Аркадиевич никога не е бил любовник на Олга и ето защо всички твои подозрения по негов адрес са безпочвени.

— Но ако Литвак не е бил неин любовник, защо решихте, че го подозираме във връзка с това? Откъде имате такива сведения?

— От жена ми. Защото *тя* първа ви е казала за Литвак, нали? Първа и единствена.

Сергей мълчаливо отвори папката си и запрелиства книгата в нея. Разбрах, че търси показанията на свидетелката Стасова. И докато той търси, аз може да остарее, Лиля да се омъжи и да ми народи внуци. Но не желяех да го припирам. Момчето беше съвсем младо и искаше да бъде уважавано.

— Стасова ли се казва жена ви? — най-сетне попита то, без да откъсва поглед от книгата в папката.

— Мезенцева. Маргарита Мезенцева.

— А, така значи!

По дяволите, зле ли й беше на Ритка с моето име! Смени го с моминското си веднага след развода. Върви сега, че обяснявай на всеки срещнат.

Той намери търсения лист и го прегледа бегло, после едва забележимо се позасмя:

— Интересна картинка. Първите свидетели в един глас твърдяха, че жена ви отдавна ви е ревнувала от убитата. А тя, сякаш за да се оправдае, ни подхвърля Литвак. Литвак пък, на свой ред, категорично отрича. Как ще обясните това, Владислав Николаевич?

Разказах му за нашата лъжа с Олга и за девствено чистата репутация на Игор. Сергей слушаше с интерес, весело хъмкаше и кимаше. Но в края на моето разкайно повествование изведнъж стана сериозен:

— Защо трябва да ви вярвам? Може да сте приятел на Литвак и сега да ме лъжете, за да го предпазите.

— Може! — реагирах ядосано. — Опитайте да разпитате всички участници във фестивала и ако дори една жива душа спомене за

някаква връзка между Олга и Игор, заплуйте ме в лицето. Защото не е имало такава връзка — тя е плод на нашата фантазия. Ще ви изредят поне десетина любовници и почитатели на Олга, но името на Литвак няма да бъде сред тях, гарантирам ви го.

От яд дори не забелязах как започнах да му говоря на Ви. Внезапно Сергей се усмихна открито и весело, макар че очите му бяха все така гладни и някак тъжни.

— Добре че дойдохте, Владислав Николаевич, защото вече съвсем се скапах. Работя тук само от една година, липсва ми опит, а взе, че се случи това убийство... Звезда, претендентка за първата награда. — Той млъкна и се загледа някъде навън през прозореца. Проследих погледа му и не видях нищо интересно, освен розовата фасада на една сграда, която ми напомняше областен комитет на партията. — Владислав Николаевич, не знам как да ви го кажа... С една дума: нашето началство не обича натрапени помощници. Ще ми се да ви поискам съвет, още повече че добре сте познавали Доренко и нейното обкръжение, но ще си изпатя здравата. Само един човек тук дава съвети.

— Дето седи в кабинет номер 12 ли? — сетих се аз.

— Именно — позасмя се Сергей.

— И какъв е изходът? Да се престоря, че не съм идвал тук и ти не ме познаваш?

— Не. Включвам ви в списъка на свидетелите и на това основание мога да контактувам с вас колкото си искам. Само че ще ви се наложи поне от време на време да идвате при мен. Разполагате с ценна информация...

— Не, Сергей, номерът ти няма да мине. Твоето началство ме видя и ме изхвърли. Ако се опиташ да ме представиш като свидетел, още утре ще се озова в кабинет номер 12 и ще ме разпитва неговият стопанин, а не ти. И изобщо откъде ти хрумна, че възнамерявам да ти помагам, а? Между другото аз съм в отпуск.

Лицето му изведнъж посърна и се вкамени. Вярно, бях груб, но след странния разговор с неговия началник нямах основание да бъда много любезен.

— Щом сте дошли тук да ми кажете за Литвак, значи сте искали да ни помогнете — да не губим сили и време за тази версия.

— Исках да помогна не на вас, а на Игор. Жена му е страшно ревнива и той никога през живота си не ѝ е изневерявал. Ако стане скандал, докато е жив, няма да се оправдае, разбираш ли това? Може да провалите живота му, в това число и на жена му, за децата да не говорим.

— Значи не мога да разчитам на вас?

Гледаше ме с погледа на болни кученца, изхвърлени на улицата от безжалостни стопани. И изведнъж си помислих, че той цяла нощ не е спал, че в не твърде богатата си практика не е имал престъпления като убийството на кинозвездата Олга Доренко, че ужасно го е страх да не провали работата и е казал „майната му!“ на самолюбието си. Наистина се нуждае от помощ. След като е прекарал почти цяла нощ в компанията на неизтрезнели кинаджии, навярно се е ужасил от безбройните клюки, измислици, от всичката кал и откровена злоба, които са се излели пред него. Киното е особен свят — на човек му трябват доста години живот край него, за да проумее взаимоотношенията между тези хора. И аз се трогнах.

— Колко души работят по този случай?

— Всички, които са свободни и са налице. Но сме претрупани с работа, времето не стига, затова всички ще работят по малко.

— Има ли основна група? Или ще излезе, че си гол като сокол?

— Май така ще излезе. Но основните сме трима.

— Кои са другите двама?

— Паша Яковчик и Валентин Иванович Кузмин. Сега разпитват хората в хотела.

— Значи Паша е млад, а Кузмин е по-възрастен, така ли?

— Валентин Иванович ми е наставник — въздъхна Сергей. — Има над двайсет и пет години стаж.

— А защо въздишаш толкова тежко? Не ти ли помага наставникът?

Той ме погледна с жалните си кучешки очи и на мен ми се доця да го погаля по главицата и да го почеша зад ухото.

— Пие. Вече нищо не го интересува.

— Тъй, ясно. С наставника нищо не можем да свършим. Ами Паша? Той какво представлява?

— Паша е добро момче, но договорът му е на привършване. Когато е кандидатствал за милиционерската школа, е подписал договор

за пет години. Минали са четири и половина, откак е завършил. Вече дори си е харесал място: ще става началник на служба „Безопасност“ в някаква банка. И той не мечтае за лаври.

— А значи ти мечтаеш?

— Аз не ставам за работа при частници. Ще работя тук, докато ме изгонят.

Да, приятелю, не си извадил късмет, помислих си съчувствено. От двамата ти помощници единият е престарял алкохолик, другият равнодушно доизслужва месеците, които му остават. За едно неразкрито убийство няма да ги уволнят от органите, а благодарности чрез заповед не са им потрябвали. С една дума — сам ще влачиш ярема на това убийство.

— А следователят? — попитах.

— Свестен е — някак неопределено отговори Лисицин. — Почти не го познавам.

Погледнах часовника си. Лиля седи на пейката и вече цял час чака така наречения си баща. Разбира се, аз мога да заложа главата си, че тя няма да помръдне от тази пейка и няма да тръгне с непознат чичко — в това отношение е прекрасно школувана. Но нали човек трябва да има родителска съвест!

— Значи решаваме така, Сергей Лисицин — казах аз и станах. — Улица „Първомайска“ номер осем. До десет сутринта и след шест вечерта. Ако ти трябва съвет — заповядай.

* * *

Както и очаквах, Лиля седеше неподвижно, вперила поглед в някаква книга. Дори отдалеч се виждаше, че това изобщо не е „Тролът Муми“. Но не беше и Барбара Картланд — нея я познавах от всяко разстояние по джобния формат и червено-жълто-зеленото оформление на обложката. Книгата, която държеше Лиля, беше обикновен формат, много дебела. Когато се приближих, прочетох заглавието — „Откраднатите сънища“ — и видях рисунката на корицата: стройна блондинка с цигара в ръка. Поредното любовно книжле.

— Какво четеш? — попитах, седнах до нея и взех книгата от ръцете ѝ. — Пак ли някакви безумни страсти? Откъде имаш пари за

такава книга?

— Бяха ми останали от вчера, не бях похарчила всичките — отговори Лиля, като криеше очите си.

Значи и вчера, и завчера, и преди три дни тя не си бе купувала сладоледа, за който искаше пари редовно по два пъти на ден. Ах, хитрата хлапачка! Тръгваше, стиснала в малкото си юмруче банкнотата от пет хиляди, а след петнайсет минути се връщаше и казваше, че сладоледът бил чудесен. Но къде ли ги е крила? Сигурно в книжките, с които не се разделяше нито за миг, дори когато тръгваше „за сладолед“. „Ще поседя на някоя пейка и ще си почета, докато ям сладоледа — казваше ми. — Защото докато го донеса дотук, ще се разтопи.“ Имаше право и на мен, стария детектив, и през ум не ми минаваше, че собствената ми осемгодишна дъщеря ме лъже така леко и изящно.

Разгледах дебелията небесносиня книга и забелязал написаната на гърба с химикалка цена — 15 000. В края на краищата трите сладоледа, които е можела да купи за 15 хиляди рубли, биха й доставили удоволствие точно за трийсет минути, а пък на тази любовна история от петстотин страници момичето щеше да се радва най-малко три дни. Струва си. Само трябва да проверя да не би да има нещо порнографско.

Отворих страницата с рекламната анотация и страшно се изненадах.

— Лиля, но това е криминале! Не е любовен роман.

— Знам, татко — виновно отвърна тя. — Стана ми интересно.

— Още е рано за теб да четеш криминалета — заявих авторитетно. — Нищо няма да разбереш.

— Не е вярно, вече прочетох двайсет страници и всичко разбрах. Можеш да провериш. Искаш ли да ти ги разкажа?

— Не искам — промърморих. — И в работата си имам достатъчно престъпления. Да вървим да обядваме.

ГЛАВА 2.

Когато Рита не дойде на плажа до шест часа, разбрах, че нещо я е задържало и няма смисъл да я чакаме повече.

— Пригответяй се да си тръгваме, котенце — казах на Лиля, навлякох си дънките и започнах да прибирам багажа ни в сака.

— Ами мама? — попита тя и вдигна глава от „Откраднатите сънища“. Големите ѝ тъмносиви очи бяха пълни с обида и недоумение.

— Лилечка, нали чу какво разказа майка ти сутринта? В техния хотел е станало убийство и сега там работи милицията. Може би са я помолили да не излиза.

— Защо, подозират ли я?

Тъй... Детето за пръв път в живота си зачете криминале и ето на — готово.

— Не, слънчице, но майка ти много добре познаваше убитата леличка и сигурно са я помолили да разкаже за нея по-подробно.

Лиля мълчаливо кимна и започна да се облича. Очевидно обяснението ми я задоволи напълно.

На път към къщи на улица „Първомайска“ се отбихме в магазина да купим нещо за вечеря. Хазяите ни позволяваха да използваме кухнята, което означаваше, че можем да вземаме две чинии, две вилици, нож, тенджерата или тиган, да включваме газовия котлон и да пускаме чешмата. Нямахме обаче къде да слагаме купените продукти, тъй като хладилникът — както се прави често в семействата, които дават под наем стая или легло — беше в стаята на хазяите. И дума не можеше да става да влизаме там. Ето защо купувахме в микроскопични количества от продуктите, които трябва да се съхраняват на студено — тоест точно толкова, колкото можехме да изядем веднага.

— Какво ще вземем? — демократично попитах Лиля. — Пилешки, пушени или холандски кренвирши?

— Пушени — без никакво колебание отвърна тя, вперила мечтателен поглед във витрината с най-различни колбаси.

— А за гарнитура? Картофи ли ще си сварим или макарони? Или — ако искаш — да купим пакет елда, тя се сварява бързо.

— Все ми е едно, татко, каквото искаш.

Хапваха ми се пържени картопки с хрускава златиста коричка и кисело зеле. Но трябваше да избирам между варени картофи, макарони и елда, а Лиля не можеше да ми бъде съветник в този труден избор. Щом моето дете видеше суров опушен салам, светът преставаше да съществува за него. В такъв момент човек можеше да изкопчи от нея съгласие за всякаква инквизиция, включително гълтане на стомашна сонда, дори можеше да се изтръгне обещание да не чете легнала или докато се храни. Не знам защо Рита ограничаваше детето в неща, които то обичаше най-много на света — след книгите, разбира се, — лично аз не виждам никаква вреда за здравето от салама. Но Рита си е Рита, тя не удостоява околните с обяснения на постъпките и преценките си. За детето е вредно — и толкоз! Тъкмо затова правя всичко, за което не съм съгласен с майката на Лиля, както си знам, но тайно. Лошото е, че към тези тайни постъпки се приобщава и самата Лиля.

Купих пет пушени кренвирша и кутийка сметана, помолих да ми нарежат на тънко малко салам „Преображенски“ и ние излязохме от магазина и се потътрихме към пазарчето, където избрахме осем средно големи картофа, три домата, четири краставици и една глава лук. Продавачите се мръщеа и мърмореха, беше им неудобно да претеглят такива смешни количества зеленчуци, но аз стоях с каменна физиономия и се правех, че всичко това не ме засяга. Да си мърморят до среднощ, ако щат, аз обаче ще купувам точно толкова продукти, колкото ми трябва за вечеря, инак в тая чудовищна жега без хладилник всичко ще се развали. Нещо повече — ще трябва да държим неизползваните продукти в нашата стая и на сутринта над тях вече ще се вие ято отвратителни дребни мушици. А, не, ще прощавате.

Днес нямах късмет: в кухнята, освен Вера Илинична, се мотаеха двете млади жени от Петербург, също квартирантки. Те приеха появянето ми без възторг — все пак в кухнята беше тесничко. Какво пък, можем да вечеряме и по-късно, реших аз и тръгнах по стълбите към нашата стаичка.

— Много ли си гладна? — попитах грижовно Лиля, която вече се бе проснала на кревата, потънала в своите „Сънища“.

— Още не — машинално отговори тя, без да извързва глава.

Къщата на старците Вишнякови беше съвсем малка, но двуетажна. На първия етаж бяха двете стаи на хазяите, на втория — още две, които през летния сезон те даваха под наем срещу безбожна цена. Покоите на хазяите бяха значително по-просторни, защото заемаха цялата площ на къщата, докато на втория етаж жилищните помещения бяха опасани от нещо средно между галерия, веранда и балкон. Разбрах, че къщата е строена във времената, когато курортистите наемаха само частни квартири — хотелите бяха недостъпни за тях, а и идваха единствено тук, защото тогава никой не можеше и да мечтае за летуване в Турция, Гърция, Испания и Италия. В работа влизаше всеки квадратен метър, на който можеше да се постави легло. Било е неизгодно да делят площта на горния етаж на три или четири стаи, защото са щели да станат миниатюрни, а във всяка от тях е трябвало да сложат поне две легла, маса, шкафче и два стола. За да не се охарчват за мебели, те са направили две стаи, обзаведени еднакво оскъдно, а за желаещи са поставяли походни легла в галерията. И макар че там нямаше никакви други мебели, измъчените бледолики граждани са били щастливи, че имат поне легло и постеля — нали и без това са прекарвали дните си изцяло на плажа!

Докато чаках да се разчисти напливът от хора в кухнята, аз изнесох един стол на обвитата с дива лоза галерия, седнах, преметнах крак връз крак, запалих цигара и потънах в тъжни мисли за убитата Оля Доренко. От тъжни мислите ми много скоро станаха неприятни, защото в тях започна да се прокрадва подозрението дали пък тук не беше замесена Маргарита Мезенцева. Вярно, тя вече не би трябвало да ревнува: първо, историята с Литвак я бе успокоила напълно, и, второ, все пак ние бяхме разведени. Но при всичките си недостатъци Рита никога не е била наивница. Може да е научила, че историята с Гарик е чиста лъжа, а щом е лъжа, значи ние с Олга сме искали да скрием от нея истината. И тази истина може никак да не е харесала на Рита. Още повече че тя наистина всяка година ходеше по разни фестивали и всяка година ме молеше да взема Лиля и да отидем при нея, а аз винаги отказвах. Тази година постъпих така, както ме помоли, само защото си бях изслужил законните двайсет години и смятах да се пенсионирам, във връзка с което ми предоставиха възможност да използвам отпуска си не само за текущата година, но и остатъците от предишни години.

Веднага щом се върнех в Москва, трябваше да се явя пред медицинска комисия, след което да получа пенсионните си документи и да стана свободен човек — като сиромаш скитник. Но моите съображения може да са се сторили неубедителни на Рита. Ако е научила за лъжата, може да е сметнала, че продължавам да въртя любов с Оля, че съм дошъл тук единствено заради нея и предишната, временно угаснала ревност да е избухнала с нова сила. Нещо повече — при тези обстоятелства тя може да си е помислила, че съм се развел с нея пак заради Оля. Да е извършила убийството и да е стоварила подозренията върху нищо неподозиращия невинен Игор Литвак, като същевременно е потърсила утеха и подкрепа от бившия си съпруг, който работи в милицията и ще я защити при всяко положение... Коварно, подло, но съвсем в характера на Маргарита Мезенцева.

— Владик, защо си тръгнахте? — чух отдолу гласчето на едната от младите съквартирантки.

Погледнах надолу и видях мургавката симпатична Ира, която още от първия ден се усукваше около мен и все гледаше да се сприятели с Лиля.

— Не искам да ви се пречкам — отвърнах аз. — Ще почакам да свършите, не бързам.

— Но нали детето е гладно! — възмути се Ирочка. — Слизайте, Владик, ние с Татяна приключихме и ви освобождаваме терена.

Взех от стаята найлоновите торбички с продуктите и слязох в пристройката, където беше кухнята.

— Владик, заповядайте при нас — гостоприемно предложи Ира, която подреждаше върху голямата маса под навеса апетитно миришещи гозби.

Винаги съм се възхищавал на уменията на жените да сготвят в походни условия и при липса на хладилник какви ли не екзотични ястия. Ирочка, изглежда, беше добра домакиня, щом се стараеше така не заради любимия съпруг, а заради себе си.

Приятелката й Татяна беше пълна противоположност на чернокосата мургава Ирочка. Дебела блондинка, чиито телеса се изливаха от банския костюм като тесто от ноцви, тя не само не се опитваше да флиртува с мен, но и май изобщо не ме забелязваше. За сметка на това много се сближи с Лиля. Най-странното беше, че самата Лиля търсеше компанията й и двете с белокожата мома по цели вечери

надълго и нашироко си приказваха за нещо. При това се създаваше впечатлението, че Таня смята момичето за кръгло сираче, защото нито веднъж не направи нещо, от което да се разбере, че е наясно: Лиля си има баща, — нещо повече — този баща спи в съседната стая, всяка сутрин поздравява, възварява в кухнята вода за кафето си и изобщо ей го на — в плът и кръв, метър и деветдесет, с тъмноруса коса и зелени очи. Ирочка ми хвърляше такива изразителни погледи, че не вярвам да не ме е обсъждала с приятелката си. И все пак...

Учтиво отклоних поканата да споделя трапезата им, обелих моите осем картофа, сложих тенджерата на огъня, пуснах вътре доста голямо парче масло, та да се сварят по-бързо, и започнах да режа салатата от домати, краставици, лук и сметана. Дълбоко в душата си се надявах, че докато вечерята ми бъде готова, съседките ще са се нахранили и ще освободят масата. Тя беше огромна, на нея свободно се побираха най-малко десет души. Такива маси под навеси има във всеки южен двор, вечер около тях се събират големите семейства на хазяите, понякога в трапезните седенки вземат участие и курортистите. Място има за всички, тъй че не се притеснявах, че ще ни е тясно. Просто не исках да влизам в неформални отношения с жените, а и не бях в настроение за празни приказки с почти непознати хора.

Надеждите ми не се оправдаха. Вечерята беше готова, а Ира и Татяна продължаваха да седят на масата, лениво ровеха с вилици в чиниите си и тихо си бърбеха. Нямах изход — трябваше да се присъединим.

Татяна и сега не ме забелязваше, но когато дойде Лиля, двете веднага подхванаха оживен разговор и аз си помислих, че след като не успях да вечерям на спокойствие, поне ще науча какво общо може да има между тези две същества от женски пол.

— Днес започнах нова книга — съобщи Лиля, докато действаше ловко с ножа и вилицата и явно смяташе бързо да се разправи с двата пушени кренвирша. — Казва се „Откраднатите сънища“.

Атмосферата на масата рязко се промени. Лицата на жените се напрегнаха: сякаш и двете бяха напълнили устите си с вода и се страхуваха да направят и най-малко движение — да не би водата да изригне от устните им.

— Е, и? Харесва ли ти? — с някак странен тон попита Ирочка, като остави вилицата си на масата.

— Супер! — възторжено каза дъщеря ми с натъпканата си уста.
— Всичко е като в живота.

— Кое е като в живота? — попита Ирочка с още по-странен тон.

Аз също се напрегнах, защото не можех да си обясня какво толкова особено бяха видели петербургските госпожици във факта, че Лиля чете криминален роман.

— Там главната героиня отива на почивка в санаториум, а в санаториума е станало убийство, та героинята, която иначе работи в милицията, предлага на местната милиция помощта си, обаче те ѝ отказват и тя е обидена.

— Кой е обиден — милицията или помощта? — подкачих я аз, като си помислих, че в свободното си време ще трябва да потренирам Лиля да разказва прочетеното, та да не забравя собствените имена и съществителните и да не използва само той, тя, онзи.

— Героинята е обидена — делово обясни Лиля, без да обръща внимание на моя сарказъм. — И тогава мафията решава да я наеме, но още не знам какво става по-нататък.

Жените се превиваха от смях. Татяна все още се владееше някак, но Ира се свлече от пейката на земята, зарови лице в коленете си и се затресе от безумни хлипания. Аз мълчаливо изчаках да отmine този взрив на неразбираемо веселие.

Най-сетне жените се успокоиха, Татяна избърса с кърпичка сълзите си, Ира си седна на пейката.

— Извинявайте, Владик — каза тя, като с усилие си поемаше дъх. — Сигурно си мислите, че сме идиотки. Работата е там, че автор на книгата „Откраднатите сънища“ е Таня.

— Какво?!

От изумление аз несръчно отметнах вилицата и късчето прекрасен пушен кренвирш падна на земята. Тутакси към него се втурна тлъстият котарак на хазяите, който до този момент търпеливо стоеше наблизо и укорително се вираше в отрупаната с храна маса в очакване поне у един от гостите да се пробуди съвестта.

— Да, да, Владик, Танечка пише книги и между другото — с удоволствие ги издават. В Питер е много известна. Татяна Томилина.

Мълчах като ударен с мокър парцал. Тази дебела крава със свински очички е известната писателка, авторка на криминални

романи? Но на колко години е? На двайсет и пет? На трийсет? Определено не е на повече.

Но Лиля за пореден път се изяви бляскаво. Децата никога на нищо не се учудват, защото житейският им опит все още е толкова оскъден, че те просто не знаят какво може и какво не може да бъде, кое се случва често и кое — много рядко. Аз на моите трийсет и осем години бях твърдо убеден, че, първо, писателка, която пише криминалета, не може да изглежда като Татяна, и, второ, че писатели, които издават такива дебели книги, не живеят под наем в жалки стайчета без баня и тоалетна и без топла вода. Но Лиля естествено не можеше да има никакви подобни убеждения, тъй че вярваше на всичко без колебания. Ето защо следващата ѝ реплика не съдържаше нито капка учудване, а беше делова и делнична.

— Лельо Таня, само не ми казвайте как ще свърши, защото няма да ми е интересно.

Ирочка се затресе от нов пристъп на смях, Татяна този път само се позасмя и ме погледна виновно. Аз внезапно изстинах. Какво имаше предвид детето ми, като каза, че в романа всичко е като в живота? Героинята отишла на почивка, в санаториума станало убийство, тя предложила услугите си на милицията, отказали ѝ. И аз бях дошъл на почивка, и в мои познати среди беше извършено убийство, и аз отидох в милицията — вярно, не за да си предложа услугите, но все пак... И мен ме изгониха, макар и не от всички кабинети... Господи, как е могла Лиля да долови това сходство? Или е имала предвид нещо друго? Ще трябва да прочета тези „Откраднати сънища“.

— Лиля, а ти знаеше ли, че леля Таня пише книги? — попитах я с подозрение.

— Разбира се — кимна тя, като пъкна в устата си поредното късче кренвирш. — Още от първия ден. Леля Таня пише сега нова повест, там има едно момче на моята възраст, та тя постоянно ме разпитва какво учим в училище, какви игри играем.

— Но защо нищо не си ми казала? — укорих я аз.

— Ами не си ме питал.

Така. На ти сега, Стасов, така ти се пада, щом си такъв нехаен родител! Запомни най-сетне, че детето не казва нищо по собствена инициатива, че за всичко трябва да го разпитваш най-подробно.

— Имате чудесна дъщеря — изрече Татяна първите си думи и аз се учудих колко приятен се оказа гласът ѝ: нисък, звучен, без ни най-малка дрезгавина, каквато човек очаква от пушач. — Тя много ми помага. Разбирате ли, аз си нямам деца, затова животът на малките ученици не ми е твърде ясен. А Лиля ми разказва много интересни неща.

— Добре би било и на мен да ми разказва повечко интересни неща — ядно промърморих аз, като дълбоко в душата си осъзнавах, че съм груб и нетактичен, но нямах никакво желание да се преструвам.

— Приятна вечеря! — чух нечий глас откъм портичката.

Извърнах се и видях Сергей Лисицин, който влизаше в двора. Ирочка огледа госта от главата до петите и се усмихна чаровно. Явно спортната фигура и късо подстриганата глава не бяха убягнали от зоркото ѝ око, макар вече да се мръкваше, а лампата под навеса да не бе запалена още.

— Сядайте — покани тя Сергей. — Ще вечеряте ли с нас?

Интересно, с чия вечеря възнамеряваше да почерпи моя гост? Със своя кулинарен шедьовър или с моите жалки картофи с кренвирши?

Но Сергей тактично отказа, с удоволствие щял да пийне само чай. Да си призная, пообърках се. Да не смята да стои тук в компанията на жените? Или ще обсъжда убийството на Оля Доренко в тяхно присъствие? Странен тип.

Наложи се да поема инициативата.

— Нахрани ли се? — попитах строго Лиля.

— Да, благодаря, татко — учтиво отговори тя.

— Тогава марш горе да си четеш твоите „Откраднати сънища“!

— Ами леля Таня? Бях обещала да ѝ разкажа за играта на подземие.

— Хайде, Лилечка — притече ми се на помощ Татяна. — На тях не са им интересни нашите разговори, а на нас не ни е нужна публика, нали?

Тя тежко се надигна от пейката и подаде на Лиля пълничката си ръка, детето веднага се вкопчи в нея, а аз почувствах как болезнено ме прободе бащинската ревност. Половината работа беше свършена, оставаше да се отървем от Ирочка, която явно не смяташе да става от масата. Че и къде да ходи, когато тук са налице двама напълно

подходящи за флирт мъже, единият по-млад, другият — по-стар, единият рус, другият — брюнет, с една дума имаше избор за всеки вкус, като на панаира в Конково.

— Вие откъде сте? — обърна се младата жена към Сергей, като явно го взе за курортист.

— Тукашен съм. А вие откъде сте?

— От Питер. Силен ли да бъде чайт?

— Не много.

— Захар?

— Благодаря, аз ще си сложа.

Лисицин бавно разбъркваше чая си, а аз трескаво се мъчех да измисля как по-учтиво да се отърва от чернокосата кокетка.

— Ира! — внезапно долетя глас от дъното на градината. — Ела за малко.

Ирочка очарователно се усмихна на Сергей и скочи.

— Сега се връщам — обеща тя и тръгна към градината, при което бедрата ѝ, стегнати в къси дънкови шорти, се полюшваха твърде многообещаващо.

— Да говорим ли си дошъл или да пиеш чай? — попитах раздразнено.

— Да поговорим — отговори той и отпи голяма глътка от чашата си. — Те не знаят ли какъв си?

— Абе аз изобщо за пръв път сядам на една маса с тях. Бързо да се махаме отгук, докато Ира не се е върнала.

— Бива си я обаче — замислено каза Сергей и стана от масата.

Излязохме бързо от двора и се заразхождахме напред-назад по дългата тъмна улица.

Сергей ми каза, че между участниците във фестивала има поне четири бивши любовници на Олга и един, тъй да се каже — настоящ. Така че версията за убийство с любовно-ревностни мотиви била на първо място. А на второ се оказала версията за убийство от користни подбуди.

— Разбирате ли, Владислав Николаевич, около наградите се въртят големи интриги. Първото място само навремето е било просто първо място и не е давало нищо друго, освен почести и слава. Сега обаче наградите се връчват на призьорите в дебели пликове, натъпкани с твърда валута. Този фестивал има много богати спонсори, тъй че

наградите са големи. Най-добрата женска роля се оценява например на петдесет хиляди долара. В тази номинация са били представени шест актриси, Доренко е била най-реалната претендентка, а при нейното елиминиране наградата ще бъде връчена на друга актриса. Разбирате ли? Номерът е там, че ако в конкурса участва филм като цяло, при отсъствие на режисьора наградата може да получи сценаристът, продуцентът, операторът, всеки от актьорите — няма значение кой, разбирате ли? Стига да е представител на творческия екип на дадения филм. В този фестивал обаче не участват филми като цяло, а конкретни хора, които получават награди за най-добра режисура, най-добра главна и второстепенна роля, за операторска работа, за музика. Ако липсва човекът, който според журито трябва да получи наградата, какво става? Получава я следващият в списъка.

— И коя в списъка на актрисите е след Доренко?

— Людмила Довжук. Същата, с която Доренко е живяла в една стая.

— И която я е намерила убита?

— Именно, Владислав Николаевич. Никой не би обърнал внимание, че Довжук се движи из шестнайсетия етаж, защото тя е настанена там. И никой не би се учудил, ако тя влезе в собствената си стая. А вие познавате ли я лично?

— Само се поздравяваме. Не знам почти нищо за нея.

— Жалко — огорчи се Сергей. — Разбирате ли, днес ми казаха, че около тази Довжук постоянно се въртят някакви тъмни личности. Помислих си, че ще ми подскажете нещо в това отношение.

За съжаление нищо не можех да му подскажа, но разни слухове за безразборните връзки на Люся бяха стигали и до мен, разбира се, чрез Рита, която си умираше да злослови. Но и по служебна линия бях срещал някаква информация. Например преди година задържахме един рекетър, когато излизаше с Люся от някакъв ресторант. А преди няколко месеца собственикът на затворен от нас бардак заяви обидено, че неговата трева била абсолютно чиста и напълно прилични хора пазарували от него. В списъка на тези „прилични“ хора споменавах и Люся Довжук. Ако излезеше, че е наркоманка, тези пари — толкова много, цели петдесет хиляди долара — щяха да са добре дошли за нея. Наркоманите убиват и за по-малко.

— А къде е ножът, с който е била убита Олга? — попитах Сергей.

— Изпратихме го за експертиза. Но дръжката е добре избърсана, няма никакви пръстови отпечатащи.

— Още един въпрос. Какъв е достъпът до хотела?

— Няма никакви ограничения. Един портиер, онези момчета от службата за безопасност, обаче каква полза? Практически всеки от участниците във фестивала има по някой познат или роднина, почиващ в града. Разбира се, водят ги на прожекции и коктейли. Водят си и проститутки естествено. Хотелът има един централен вход — откъм площада, и няколко странични — откъм парка. Хората от ресторанта постоянно сноват навътре и навън. Може ли охранителят да запомни кой е влизал и кой е излизал? Гледаш: минава двойка, прегръщат се, в ръцете им чаши, сякаш току-що са излезли от ресторанта да се понатиснат, после ги гледаш — връщат се.

— Следователно убиецът може и да не е бил от клиентите на хотела — уточних аз оклюмано. — Лоша работа, Серьога. Няма да го намерим. Тук ни трябва други сили, моите и твоите не стигат.

Сергей се спря и упорито наклони глава:

— Не съм свикнал да се предавам преждевременно.

— Спортист ли си? — позасмях се аз.

— Защо? Животът в спорта много укрепва вярата в чудото. Ако си слаб писател, повестта ти никога няма да заеме първо място в конкурс за литературни произведения, в случай че в конкурса участват добри писатели, а журито е честно и неподкупно. Ако обаче си слаб спортист, може да стане чудо — и ти ще излезеш пръв в състезанието, защото един твой съперник ще си счупи крак, друг ще бъде дисквалифициран за допинг, трети ще го присвие корема в най-отговорния момент. Може да не поставиш рекорд, но ще излезеш пръв. Спомнете си как Карпов стана световен шампион.

— И такава победа ще те задоволи? — Не можех да скрия разочарованието си.

— Не, разбира се. — Той се усмихна. — Но тук има един друг момент. Нали сте чували за неопознатите и неизползвани резерви на човешкия организъм? Че в момент на смъртна опасност човек може да развие такава физическа мощ, която е невъзможно да си представим? Вдига огромна тежест, бяга с невероятна скорост, прескача много

широк ров... И всеки път, когато излезе на стадиона, човек се надява, че ще стане чудо и ще се включи този непознат механизъм, ще освободи дремещите у него резерви. А вие не вярвате ли в, чудеса?

— Не, Серьожа, не вярвам. Аз съм стар, уморен циник, който вярва само в собствения си опит. И този опит ми подсказва, че убийството на Доренко може да бъде разкрито, но за целта са нужни десетина стабилни оперативни работници тук и още толкова в Москва. Реално ли ти се вижда?

— Не — въздъхна Лисицин. — Значи се отказвате?

— Слушай, младежо! — ядосах се аз. — Не ме забърквай в тази работа. Какво се разбрахме с теб? Ако ти трябва съвет, идваш и ме питаш, а аз ти казвам всичко, което знам. Не съм се ангажирал обаче да работя по случая заедно с теб. Не ми трябва разпавии с твоя началник, имам си достатъчно собствени.

— Какво, началници ли?

— И разпавии. Я ми кажи още веднъж какво е правила Олга снощи.

— В 21,00 е започнала пресконференцията за филма „Армейска съпруга“, Доренко е закъсняла с дващсет минути, после по време на цялата пресконференция е седяла на сцената заедно с творческия екип, отговаряла е на журналистическите въпроси. След пресконференцията всички са отишли в ресторанта, било е 22,30. Доренко седяла на масата до Виктор Бабаян. При тях често сядали различни хора, но Бабаян е бил постоянният ѝ съсед. Олга пила много, на няколко пъти излизала в градината да подиша чист въздух — ту с Виктор, ту сама. След едно такова излизане не се върнала на масата, но Бабаян не забелязал отсъствието ѝ, защото и той вече бил пийнал здраво и на два пъти излизал с някакво маце в градината. Още не сме намерили това маце, защото и самият Бабаян почти не си го спомня. Всъщност това е всичко.

— А какво разказва Бабаян? Нещо за разговорите на масата?

— Не може да си спомни нищо интересно. Говорели си кой от членовете на журито взема подкупи, кой с кого спи, какви са шансовете човек да вземе награда — обикновени трапезни приказки.

Едно нещо ми се видя любопитно в този разказ. Олга закъсняла за пресконференцията с дващсет минути. Това не би направило впечатление само на човек, който не я е познавал. Да, Оля понякога

беше крайно лекомислена, да, тя не умееше да се държи с любовниците си така, че да не бягат от нея, но във всичко, свързано с работата, с професионалните ѝ задължения, беше необикновено точна и отговорна. Никога заникъде не закъсняваше и дори мисля, че никога не се е разболявала внезапно. Режисьорите обичаха да работят с нея, защото Олга Доренко беше стабилна като канара, при нея нямаше нервни кризи и истерии на снимачната площадка, тя не си забравяше текста и от нищо не се оплакваше. Защо тогава е закъсняла снощи? И то с цели двайсет минути...

— Поговори с Людмила Довжук. Да ти каже минута по минута какво е правила Доренко вчера, къде е ходила, с кого е разговаряла. Не може да е закъсняла току-така. Ако това не те доведе доникъде, ще убиеш друг заек — ще се сближиш с Люся. Тогава тя няма да се дразни, ако започнеш да се ровиш във връзките ѝ с разни тъмни личности. Само че имай предвид: Люся много си пада по стройни брюнети като теб и има неприятния навик да се хваща за думата и да те притиска в ъгъла. Да не ти хрумне обаче да ѝ покажеш, че я харесваш, инак няма да усетиш как ще се озовеш в леглото на Довжук и после няма да знаеш как да се измъкнеш оттам. Нашата Людмила пипа здраво.

— Благодаря, Владислав Николаевич. Ами дали един председател на журито може да има мотиви да премахне изтъкнатата актриса, претендентка за първата награда за най-добра женска роля?

— Хайде, пак се започна! Ама ти не разбра ли, Серьога, какво ти разправях днес? Председателят на журито Игор Аркадиевич Литвак няма абсолютно никакво отношение към Олга. Между тях не е имало нищо, разбираш ли? Или не ми вярваш?

— Вярвам ви, Владислав Николаевич, но имах предвид друго. Литвак ме интересува не като любовник на Доренко, а като председател на журито. Може ли тук да има някакъв интерес?

— Не разбирам съвсем въпроса ти, Серьожа. Какво го усукваш? Чул ли си нещо?

— Научих, че на Литвак са предлагали огромен подкуп, за да не даде наградата на Олга.

— Интересно — проточих аз и неволно се спрях. — Че на коя, ако не на Олга? За коя са предлагали толкова много пари?

— Там е работата я... не се знае. Та ето какво си помислих: да предположим, че Литвак се е съгласил да вземе тези пари. Но той не би могъл да елиминира мнението на цялото жури. Тоест може би е щял да убеди някои хора, други — не, но разположението на силите е било явно в полза на Доренко. А пък човекът е искал парите! И ето че убива Олга или наема някого да я убие. Възможно ли е да се случи така?

Неговите разсъждения ми харесаха, бяха стройни и някак раздвижени, нестандартни. Веднага си личеше, че момчето е чело много в детството си. Но да си помислиш такова нещо за Игор... не ми се побираше в главата. Не знам защо, но бях твърдо убеден, че за почтеността и принципността на кой да е мъж може да се съди по отношението му към жените. И не можех да повярвам, че Игор, за когото цели двацет години не се бе чула нито една романтична клюка, може да е взел подкуп, че и да се реши на убийство заради него. Впрочем тук се натрапваше и друго обяснение, което в името на справедливостта и обективността не можех да пренебрегна. Щом Игор, както се казва, не е бил залавян, това би могло да говори, че е изключително предпазлив и предвидлив и умее добре да пази тайните си. А щом е така, версията, предложена от Лисицин, звучи напълно реално. Не е ясно само как при цялата му предвидливост и предпазливост информацията все пак е изтекла и е стигнала до Сергей. Нещо не се връзва. Макар че, разбира се, изтичането може да не е дошло откъм Игор, а откъм човека, който е предлагал подкупа. Затова вместо да отговоря на въпроса на Сергей, аз му зададох нов:

— От кого получи тази информация?

— Владислав Николаевич...

— Разбрах, разбрах, не съм глупак. Интересува ме на кого се е позовал твоят информатор. На самия Литвак или на някого другиго?

— Не, не са споменавали Литвак. Казаха ни горе-долу следното: „Правени са опити да бъде подкупен председателят на журито, за да не даде наградата на Доренко.“

— Добре, ще помисля какво може да се направи по този въпрос. Хайде, Серьожа, върви при Люся и хубаво я разпитай за вчера. Разпитай всички, които намериш, но ние с теб трябва да разберем защо Олга е закъсняла за пресконференцията. И непременно си поприказвай отново с Бабаян. Нали знаеш, хора, които си бърбят вечер, много често споменават неща, които са им се случили през деня.

Стигнахме до портичката на номер 8. Около голямата маса под навеса седяха Вера Илинична, съпругът ѝ — Григорий Филипович, и веселата Ирочка. Насред масата се кипреше огромна разрязана диня. Тримата съсредоточено похапваха от сочните червени резени, без да обръщат внимание на рояците мухи над главите им. Татяна и Лиля ги нямаше. Интересно — за какво ли си приказваха толкова дълго?

— А къде е приятелят ви? — попита Ирочка, когато минах покрай тях.

— Прибра се вкъщи. Помоли да ви благодаря за чая.

— Много е симпатичен.

— Ще му предам — обещах ѝ с усмивка. Ирочка си беше пак Ирочка.

— Предайте му, ако обичате, не забравяйте. Нека се отбие отново.

Намерих Лиля и Татяна в галерията до нашата стая. Бяха изнесли втория стол и седяха една до друга пред отворения прозорец, та светлината да пада върху лаптопа „Note-book“, който бе поставен върху коленете на Татяна. Пръстите на пухкавата блондинка сновяха по клавиатурата с такава скорост, че очите ми се замрежиха. Мекото потропване на клавишите се сливаше в един непрекъснат звук.

— Въвеждате техническата революция в писателския труд? — пошегувах се аз.

Стори ми се, че Татяна се смути.

— Голямо удобство е — каза тя, сякаш се оправдаваше. — Толкова съм разсеяна: напиша ли нещо на лист, никога после не го намирам, забравям къде пъхам тези листчета. А така всичко е на едно място, знам къде да търся.

— Виждаш ли, вместо да четеш любовни романчета, по-добре се учи от леля Таня да работиш на компютър — казах назидателно на дъщеря си.

Лиля не отговори, само ме гледаше укорително с огромните си тъмносиви очища.

— Тя се учи — отвърна вместо нея Татяна. — Всичко при нас е на взаимна основа. Тя ми дава сведения за живота на учениците, а аз на нея — навици за работа с текстов редактор. Лиля не ви ли е казала?

Получих поредния си урок. Наистина всяка вечер питах Лиля какво е правила и тя кратко ми отговаряше: „Говорихме си с леля

Таня.“ Не я разпитвах за подробности, а очевидно се е налагало. Още днес трябваше да наваксам пропуснатото.

— А защо не останяхте долу да ядете диня?

— Още не съм си изпълнила нормата.

— Самодисциплина?

— Разбира се. Без това не може, инак изобщо нищо няма да напиша. Обичам да си поспивам, да се поизлежавам сутрин.

— И каква ви е нормата?

— Десет страници на ден. Триста и петдесет реда. Докато не ги напиша, не си лягам.

— Виждаш ли, Лиля? — обърнах се строго към дъщеря си. — Леля Таня има да изпълнява норма от триста и петдесет реда, а ти ѝ пречиш, разсейваш я. Заради теб не може да си легне. Дори не си позволява да хапне диня. Между другото — защо и ти не си хапнеш? Нали обичаш дини?

— По-интересно ми е с леля Таня — тихо продума Лиля и бездънните ѝ очи се напълниха със сълзи.

— Защо говорите така, Владислав? — упрекна ме Татяна. — Лиля изобщо не ми пречи. Тя си седи тихичко и гледа как пиша.

— Но това не ви ли разсейва?

— Ни най-малко. Свикнала съм да работя в присъствието на странични хора, все още не ми се полага отделен кабинет.

— А какво работите, Танечка?

Името ми се изплъзна от езика, преди да успея да съобразя, че за пръв път се обръщам към нея по име, а и за пръв път разговарям с нея. И веднага — Танечка. Стасов, губиш мярка! Каква Танечка ти е тя? Та тя дори не те е поглеждала в очите. Но звучният ѝ глас ми действаше като магия и вече бях забравил за всичко — освен за конкретната тема на разговора ни в момента.

— Юристка съм.

— И по-точно?

— Следовател.

Хвърлих на Лиля унищожителен поглед. Интересно: дали е казала на Татяна какво работи родното ѝ татенце? И дали именно това обстоятелство не обяснява липсата на желание у Татяна да се запознае по-отблизо с бащата на момиченцето, с което прекарва толкова много време?

Внезапно ми се наби в очи невероятната външна прилика между двете. По отношение на ръста Лиля се бе метнала на мен и на своите осем години вече бе висока метър и петдесет и два. А и откъм килограми Господ не я бе ощетил: те нарастваха планомерно още от времето, когато прекарваше по цели вечери на дивана с книга в ръце и плодове и сладкиши наблизко. Вярно, косата на Лиля бе като моята — тъмноруса, а на Татяна — някак платинена, обаче очите им бяха абсолютно еднакви на цвят. Улових се, че само преди два часа мислено бях нарекъл Татяна дебела крава със свински очички, но нали в онзи момент тя се смееше! Покажете ми човек, чиито очи остават големи и изразителни, когато се залива от смях — и тогава хвърлете камък по мен. Всъщност очите на жената си бяха с нормални размери, вярно, не колкото на Лиля, но не бяха и свински. И после: аз я виждах сутрин, когато се разхождаше из двора по бански, а сега, вечерта, тя беше с дълга широка пола и трикотажна фланелка с дълбоко деколте — така облечена, изглеждаше дори много добре. Във всеки случай вече не бих я нарекъл крава. Аз изобщо бях свикнал да сравнявам всички жени с Рита, която имаше безупречна фигура, направо за конкурс по красота. Но нали в края на краищата това не ме възпря да се разведа? На трийсет и пет години — макар и малко късно — вече бях разбрал, че човек се занимава с фигурата само в леглото, а инак живее с човека. И макар че тогава още не ми беше омръзнало да си лягам с разкошното тяло на Ритка, то със спорния ѝ характер, меко казано, вече не можех да живея в един апартамент.

И сега, като ги гледах, удобно седнали на столовете си под листата на дивата лоза, толкова приличащи си, изведнъж с болка осъзнах колко е липсвало на детето ми през всичките тези години спокойното близко общуване с възрастните, тези дълги вечерни разговори, при които можеш да споделиш проблем, да поискаш съвет. На нас толкова ни харесваше, че дъщеря ни е уравновесена и самостоятелна, че не се нуждае от нашето постоянно присъствие, от дребнавото ни опекунство, та съвсем бяхме забравили да се поинтересуваме дали това харесва и на самата нея.

Почувствах се излишен, макар че Татяна бе прекъснала работата си и ме гледаше очаквателно, готова да продължи разговора.

— За какво се разказва в новата ви книга? — попитах, превъзможвайки желанието да си ида в стаята и да си легна, като

внимавах също да бъда учтив, та Лиля да не се чувства неудобно заради мен.

— За този град. Знаете ли, не обичам да пиша за нещо, което не познавам, и за места, където никога не съм била. Общо взето, аз пътувам малко, трудно се откъсвам от дома си, но озова ли се някъде другаде, непременно извършвам престъпление на това място. Щом съм се озовала тук на почивка, значи трябва да използвам момента.

— И какво смятате да извършите тук? Мафиотска война за крайбрежни територии, на които да бъде построен разкошен хотел?

— Това е интересна идея — оживи се Татяна. — Не се бях сетила. Не, моят замисъл е по-прост. Сигурно сте чули, че сега тук се провежда кинофестивал, та съм решила да свържа сюжета на повестта си с него.

— Лиля! — изкомандвах веднага. — Време е. Трябва да си лягаме!

— Татко — жално изскимтя дъщеря ми. — Моля ти се, татко...

У мен сякаш се бе вселил някакъв демон. Не можех да проумея какво ми става, не можех да се позная.

— Добре, можеш да четеш. Но в леглото.

— Но, татко...

— Котенце, ти си голямо момиче, затова ще ти го кажа в прав текст: трябва да си поговоря с леля Таня. Насаме.

— Татенце... — Лиля беше готова да ревне.

Но аз бях непреклонен, като дълбоко в душата си разбирах, че трябва да проявявам строгостта си на друго място, в друго време и по съвсем други поводи. Нали ви казвам — сякаш бях друг човек!

— На-са-ме! — отсякох аз, наведох се и вдигнах детето на ръце. Тя зарови лице във врата ми и аз почувствах влага по кожата си. — Танечка, ще ме почакате ли пет минути? — попитах, като я погледнах иззад къдриците на Лиля.

Отнесох Лиля в стаята, сложих я на коленете си и силно я прегърнах.

— Не ми се сърди, котенце — прошепнах. — С леля Таня трябва да си поговорим много сериозно, на служебни теми, разбираш ли? По повод на нейната повест. Искам да й разкажа нещо от своята практика, може да й влезе в работа. И освен това чичо Серьожа, който ме посети

тази вечер, ме помоли да ѝ предам нещо тайно. А тайната си е тайна, за нея няма изключения, дори да си моя дъщеря, нали така?

Тя кимна и изхлипа.

— Тогава толкоз по въпроса! В тоалетната, зъбките — и в леглото. Можеш да четеш, докато се върна.

След десет минути крачех по дългата тъмна улица към многолюдния осветен център. Тук вече нищо не напомняше курортния град, с който бях свикнал още от петгодишен, когато родителите ми ме водеха. Идвал бях много пъти, добре се ориентирах из централните и по-малките улици, но въпреки това имах чувството, че никога не съм бил в този град. Последните пет години го бяха променили до неузнаваемост.

До мен вървеше Татяна, която внимателно слушаше разказа ми за убийството на Олга Доренко. Едно странно чувство не ме напускаше. Много пъти през двайсетгодишния си служебен живот си бях имал работа с жени следователки, с някои от тях бях спал, с другите само работех. Ала станеха ли мои любовници, в тяхно присъствие никога не говорех за работа. Ако пък обсъждахме нещо служебно, те моментално се превръщаха за мен в безполови същества. А сега говорех на чисто професионални теми с жена следовател, оценявах ума и юридическата ѝ грамотност, но същевременно необикновено остро чувствах, че тя е Жена. Именно така — с главна буква.

ГЛАВА 3.

Поканих Татяна на ресторант, но тя със смях ми напомни за обилната ни вечеря, затова решихме скромно да поседим в някой бар. Доста бързо намерихме подходящо заведение — вярно, музиката бе оглушителна, но се наложи да се примирим с това: в този курортен град изобщо нямаше барове без музика.

Щом влязохме, аз веднага започнах да се оглеждам и да търся с очи познати кинаджии — да не би случайно да избира място до някого от тях. Точно до входа видях двама оператори, които работеха в обединение „Звезда“ при Игор Литвак, а в дъното до прозорчето забелязах журналиста, с когото бившата ми съпруга завъртя скоротечна любов веднага след нашия развод. Журналистът беше седнал заедно с безполово същество с буйни къдрици и грижливо избръснато лице, чийто облик навеждаше на съвсем определени мисли, леко обагрени в розово. Помислих си, че именно това е прочутият Руслан — един актьор, след чието име в титрите не пишеха и фамилно име, нещо като певиците Виктория или Елеонора. Ритка ми бе казвала, че Руслан бил убеден хомосексуалист, който не крие сексуалните си предпочитания и ни най-малко не се притеснява от тях.

Татяна проследи погледа ми и също видя къдрокосото чудо с капризно извити устнички.

— Познавате ли го? — попита тихичко, докато се промъкваше след мен към бара, където тъкмо се освобождаваха две места до включения телевизор.

— Не съм сигурен. Струва ми се, че е Руслан.

— Руслан ли? Дето игра в „Опасни страсти“?

— Същият. Но повтарям: не съм сигурен. Може просто да прилича на него.

Седнахме на местата, които бяхме извадили късмет да се освободят, и тутакси при нас дотърча дребничкият барман с черни мустачки и малиново сако, снежнобяла риза и папийонка. Поръчах коняк за Татяна и джин с тоник — за себе си.

— Жалко, че вече написах почти до половината моята нетленна творба — въздъхна тя, след като отпи първата малка глътка. — Сега няма връщане назад, трябва да я допиша според първоначалния план. Вашата история за убийството на Доренко ми изглежда много по-привлекателна. Представяте ли си как би могла да се разгърне! Интриги между участниците в конкурса, малки битки, ревност, отмъщение, корист — пълен спектър: от най-дребната злобна закачка и непрестанния пиянски разврат до корупцията и поръчковото убийство. Страхотно!

— А за какво се разказва във вашата повест? — запитах учтиво, макар че всъщност изобщо не ме интересуваше.

Трябваше ми главата на Татяна — глава на професионален юрист, следовател, който добре познава женската психология (относно мъжката съм спец), но най-важното — глава със свободен полет на фантазията, като у всеки писател. На мен самия фантазията ми бе малко бедничка, може би затова не станах велик детектив, прославен в цялото министерство. Затова пък, както са ми казвали най-различни началници, бях прекрасен изпълнител. Поставеха ли ми задача, триста пъти се изпотяхах, но накрая намислях как да я реша и да организирам изпълнението ѝ. Именно затова се издигнах до началник на средно звено: хора с по-висок ранг измисляха вместо мен стратегическите задачи, а пред мен само ги поставяха за изпълнение.

— Повестта ми е за един конкурс за красота. Спомняте ли си, по новините съобщиха за пожар в тукашния летен театър по време на конкурса „Мис Крайбрежие“? Тогава загинали няколко момичета, претендентки за титлата.

— Спомням си нещо такова — отвърнах колебливо. — Май че се случи преди около два месеца?

— По-точно три. Станало е през април. Не знам подробности, но един вестник публикува голяма статия за пожара и точно в нея открих любопитна подробност. Че според някакви очевидци, чиито имена не се съобщаваха заради следствената тайна, по време на конкурса близо до театъра била забелязана група младежи, облечени с еднакви фланелки с еднакви надписи. И въз основа на това дори се разработвала версия, че това е бил фенклубът на една от участничките в конкурса и че именно тези младежи са причинили пожара — като отмъщение, че тяхната кандидатка не е получила наградата. Това ми

даде идеята за сюжета. Сега е късно да променям замисъла си. Както и да е — тя махна с ръка, — за убийството на актрисата ще пиша следващия път. Защо ме гледате така?

— Опитвам се да разбера дали косата ви е боядисана, или това е естественият ѝ цвят.

Тя се разсмя, при което сивите ѝ очи отново се смалиха, но пък лъснаха красивите ѝ бели зъби.

— Владислав, вие ми напомняте първия ми съпруг. Той никога не е изучавал криминалистика и никога и през ум не му минаваше, че при различно осветление един и същи цвят се възприема различно. И колкото и да му обяснявах, че никога не си боядисвам косата, той не можеше и не можеше да свикне, че на дневна и вечерна светлина, при слънчево и мрачно време, зиме и лете цветът на косата ми изглежда мъничко различен. И редовно ме питаше дали не съм си боядисала косата — нещо оттънъкът ѝ бил друг.

Първият ѝ съпруг. Любопитно! Колко ли е имала Танечка? Седемнайсет? Далеч не приличаше на жена, подир която тичат тълпи мъже. Но веднага се сетих как хипнотизиращо ми действаше niskият ѝ, звучен глас. И си спомних острото усещане за вълнуваща женственост, което тя излъчваше... Знае ли човек — може пък тази Татяна наистина да се радва на успех. Нали фигурата на Маргарита Мезенцева не е еталон за всички мъже.

— А колко съпрузи всичко сте имали?

— Двама. Първи и втори. Може би след година и половина-две ще имам и трети.

— Можете да планирате толкова отдалеч? — учудих се аз. — Ами ако след година и половина-две той ви омръзне?

— Но нали казах: може би. И после, още не съм го срещнала.

— Още не сте го срещнали, но вече сте сигурна, че след година и половина-две това ще се случи? Да не сте ясновидка?

— Нищо подобно. Аз съм много практична. И знам, че горната граница на периодите, които моите увлечения издържат, не надхвърля шест-осем месеца. После, ако през това време не се породят топли приятелски отношения, настъпва логичният край.

— А ако се породят?

— Тогава се омъжвам. Във всеки случай вече два пъти съм правила този номер.

Тя отново се засмя и отпи от коняка. Оголената ѝ пухкава ръка беше точно пред очите ми и аз видях, че кожата ѝ е много гладка. Дося ми се да я докосна, за да разбера каква е на опип — атлазена или кадифена.

— Кога успявате да вършите всичко това — и следствието, и книгите, и да се омъжвате? Между другото: много книги ли сте написали?

— Осем. Сега пиша деветата. А колкото до всичко останало — имам си Ирочка, тя се грижи времето да ми стига за всичко.

— Ирочка? Вашата приятелка ви служи безкористно? — подхвърлих язвително, защото след шестте години живот с Рита почти не вярвах в женското приятелство.

— Ирочка е сестра на първия ми съпруг. Разбирате ли, той реши да прави бизнеса си в Канада и аз го пуснах да си троши главата. Сключихме джентълменско споразумение: не разделихме нашия голям апартамент след развода, той го остави на мен, а тъй като все пак му трябваше начален капитал, добави към това, което имаше, парите от апартамента, в който живееше Ира. Ира се премести при мен като моя секретарка и икономка. И на мен ми е удобно, и всички са доволни. Тя се грижи за мен не по-зле от бавачка. Аз заделям всички хонорари от книгите си, за да спестя за апартамент за Ира, ако тя реши да се отдели от мен. Точно затова пиша толкова много.

— Излиза, че Ирочка работи при вас като домашна помощница, а в замяна на това вие ѝ купувате апартамент?

— Горещо е така. Тя ми създава условия, за да мога спокойно да печеля пари. Без нея щях да пиша само по една книга на година — когато съм в отпуск.

— Много добре сте се уредили. Ами ако тя реши да се омъжи?

— Ами да се омъжи! Апартаментът е огромен, ще има място за всички — и за мен с мъжа ми, и за нея с нейния. Но домакинството ще върти пак тя.

— Наистина сте практична — казах одобрително, макар че дълбоко в душата си не можех да надвия изненадата. Обикновено в такива двойки, каквато представлявах Татяна и нейната хубавичка приятелка, по-красивата играеше главната роля, а другата, по-малко привлекателната, но пък по-умна, беше на втори план. Тук всичко излезе наопаки.

От телевизора се чува познатите звуци, възвестяващи началото на информационната програма. Поръчах си още едно питие и се извърнах по-удобно, за да чуя новините. Преговори в Чечения... Заседание на правителството... Думата приела на първо четене закона за...

Откритият преди два дни кинофестивал „Златният орел“ бе помрачен от една трагедия — чух гласа на говорителя. — Снощи в хотелската си стая е била убита популярната актриса Олга Доренко, известна с филмите „Любовницата на героя“, „Миналото е в мрак“, „Армейска съпруга“. Води се следствие.

През това време на екрана се появи снимката на Олга в траурна рамка.

— Ето каква била значи — тихо произнесе Татяна. — А аз не съм гледала нито един филм с нейно участие. През последните три години нито веднъж не съм ходила на кино.

— Ами телевизия? — учудих се аз. — Всичките тези филми са давани по телевизията, освен „Армейска съпруга“.

— Ирочка следи тези неща, аз нямам време. Тя започва да гледа и сама решава струва ли си да ме вика или не. Налага се да избирам между филмите и работата.

— Без вашата Ирочка май сте загубена.

— Загубена съм — съгласи се Татяна.

Телевизорът отново занарежда съобщения за конфликта в Босна, за повишаването на цените на енергоносителите... Внезапно говорителят вдигна до ухото си слушалката на телефона, поставен пред него.

Току-що получихме ново съобщение от кинофестивала — произнесе той с някак странен глас. — Станала е още една трагедия. Нашият кореспондент на фестивала ни съобщава, че около 22 часа тази вечер от ръката на неизвестен престъпник е загинала актрисата Людмила Довжук. В близките часове организаторите на фестивала ще вземат решение дали да продължат работата си, или във връзка с извънредните обстоятелства да закрийт фестивала и да го отложат за неопределено време.

Неволно се вкопчих в ръката на Татяна. Люска! С крайчеца на окото си видях как двамата оператори, журналистът и типът, който приличаше на Руслан, скочиха от местата си и се втурнаха към изхода.

— Ще дойдете ли с мен? — попитах Татяна, като дори не сметнах за нужно да ѝ обяснявам къде именно. Би трябвало сама да разбере.

— Разбира се. — Тя вдигна чашката си и на един дъх допи коняка. — Да вървим! — каза и ловко слезе от високото столче. — Имате ли стратегия?

— Каква стратегия?

— На поведението си там, където отиваме. Решили ли сте вече как ще се държите?

— Ще се ориентирам на място — избъбрих през рамо, докато си проправях път към изхода.

Излязохме на улицата, където след задушния бар ми се стори студено, чак потреперих. Хванах Татяна под ръка и бързо я поведох към хотела.

— Не бива така, Владислав — говореше тя, задъхвайки се от бързото ходене. — Не обичам импровизациите. Всичко, което е възможно, трябва да се планира предварително. Какво ще правим там? Ще бъдем зяпачи? Или професионалисти? Вие какво ще правите? А аз?

— Танечка, нищо не знам. Ще отидем и тогава ще видим. Ако веднага намеря Лисицин, картината ще бъде една, ако ли не — друга.

— Ами ако срещнете съпругата си? Как ще ме представите пред нея? Като съседката по квартира? Като следователка от Питер? Като случайна позната?

— Вие сте моята приятелка. Любовницата. Това обижда ли ви?

— Недейте така, Владислав. Искате да я наскърбите ли?

— Тя не се наскърбява лесно. Танечка, не се затормозявайте с разни глупости. Каквото стане — това.

Спътничката ми замълча и през целия останал път не продума. Но аз бях сигурен, че не одобрява действията ми.

* * *

В крайна сметка Татяна излезе права. Единственото, което не бях предвидил, беше появяването на местопрестъплението на онзи полковник, с когото така мило си бях поприказвал днес. Би било връх

на наивността да се надявам, че няма да ме познае или забележи. И тъй, аз не можех да се приближа до хотела.

Притаих се в тъмното под едно клонато дърво, за да наблюдавам отдалеч как Татяна обяснява на някакъв милиционер, че ѝ трябва Сергей Лисицин. Разбира се, не я пуснаха в хотела — там работела бригадата, но след дълги преговори милиционерът се съгласил да предаде на Лисицин, че го чака една жена от улица „Първомайска“ номер 8.

Наложи се да чакаме дълго. Най-сетне в осветения вход се появи познатата фигура на Сергей. Той се спря на площадката и затърси с поглед човека, който го търсеше. Татяна размаха ръка, за да привлече вниманието му. Явно той я позна веднага, защото кимна и бързо отиде при нея. Не чувах какво си говорят, само виждах как Татяна от време на време кима и ритмично потропва с крак. В един момент ми се стори, че Серьожа иска да се огледа, за да ме намери, но Татяна, сякаш доловила намерението му, го докосна по рамото и привлече вниманието му върху себе си. Правилно, няма какво да въртиш глава, когато ти говорят за сериозни неща. Всеки страничен наблюдател веднага би се досетил, че става дума за човек, който се намира наблизо. А аз не бих искал този страничен наблюдател да се окаже полковникът, който толкова не ме хареса днес.

Пред сградата имаше четири милиционерски коли с буркани и тълпа, състояща се както от клиенти на хотела, така и от любопитни минувачи. Подозирам, че преди половин час хората тук са били много по-малко, но след съобщението по новините мнозина са се стекли, за да подушат как мирише нещастиято. А то миришеше на близко море, на някакви тропически цветя и на омраза. Да, да, именно омраза се четеше по лицата на милиционерите, обградили зданието на хотела. В течение само на едно денонощие върху раменете им се бе стоварило второ убийство, виновник за което беше този идиотски фестивал.

Вслушвах се в себе си и се мъчех да разбера искам ли да се озова сега там вътре, в осветеното фоайе, да командвам, да разпитвам свидетели, да правя първите неотложни стъпки към разкриването на убийството. И с горчивина си признавах: не. Не искам. Уморен съм. Дойде ми до гуша. Напускам милицията. Не мога повече.

Най-сетне Татяна се върна при мен, а Сергей Лисицин побърза да се прибере в хотела.

— Да вървим, Владислав — каза тя и ме хвана под ръка. — Да не се набиваме на очи тук. Ще ви разкажа всичко по пътя.

Вървахме съвсем бавно, защото до нашата улица „Първомайска“ имахме не повече от двацет минути пеша, а не ми се искаше да разговаряме вкъщи.

Татяна научила от Лисицин, че след среднощното убийство на Олга Доренко Людмила Довжук била преместена в друга стая, където до този момент живеела сама една твърде капризна особа — генералният директор на кино обединение „Веста“ Алла Казалская. Алла се разполагала в двустаен апартамент, за който плащали естествено спонсорите на кинофестивала. Но именно това обстоятелство позволило на организационния комитет да настани при нея Люся, без да излиза извън рамките на резервираните за участниците във фестивала стаи. Ако Казалская плащала сама за разкошните си покои, тя щяла да изхвърли администраторите като мръсни котета. Но тъй като в целия хотел нямало нито една свободна стая, опитите ѝ да се глези били пресечени из корен, след което тя скръцнала със зъби, изкривила злобно устни и започнала да събира от дивана натрупаните скъпи дрешки, които била надонесла в неимоверни количества.

Преселението се състояло рано тази сутрин. През деня се провели планираните прожекции, вечерта трябвало да се състои поредната пресконференция с творческите екипи, чиито филми били представени днес пред журито. Казалская взела участие във всички пресконференции без изключение, но присъствието на Люся днес не било необходимо, тъй че тя останала в стаята, като се оплакала от главоболие и умора след страшната безсънна нощ. Както винаги, в 22,30 пресконференцията завършила и Алла се качила в апартамента да се преоблече за ресторанта. Картината, която заварила, много напомняла онази, която се разкрила пред очите на горката Люся преди по-малко от денонощие. Люся лежала на пода в локва кръв с огнестрелна рана в областта на сърцето. Имало една разлика: докато стаята на Доренко и Довжук била в пълен ред, в апартамента на Казалская всичко било преобърнато с главата надолу. Очевидно убиецът е търсел скъпоценности, каквито Алла винаги носела в изобилие както на шията и ръцете си, така и в специалното си ковчеже. Тя сменяла украшенията си също тъй старателно, както и роклите.

Аз бях слушал много за Алла Казалская — и лошо, и хубаво. Например тя била една най-щедрите дарителки, редовно превеждала пари за детските болници. Притежавала безспорен вкус за кинотворби и усет за актьорски таланти и когато имала чувството, че от еди-кое си момче ще излезе звезда, не щадяла средства, за да направи филм, където то да се изяви в целия си блясък. Но, от друга страна, подобен патронаж тя упражнявала само спрямо млади мъже. Дори най-талантливата млада актриса не можела да разчита на помощ и покровителство от страна на Казалская. Алла била нимфоманка и не се интересувала от мъже над трийсетгодишна възраст. Самата тя била над четирийсет.

Едно беше ясно: ако са искали да убият нея, убиецът трябваше да бъде търсен извън кръга на настанените в хотела участници във фестивала, защото абсолютно всички знаели за преместването на Люся в апартамента, както и че Казалская не пропуска нито една пресконференция. Нещо повече — намерили се и такива хора, които специално се качили на етаж на Казалская, за да послушат с какъв скандал ще бъде придружено преместването. За уменията на Казалская да вдига скандали се носели легенди. Ако пък са искали да убият именно Люся Довжук, убиецът най-вероятно живеел в хотела и е знаел, че тя не е отишла на пресконференцията, а си е останала в стаята.

Освен това Татяна ми разказа, че според Сергей неговият началник — същият, с когото, неизвестно защо, не можах да смея брашно, строго го предупредил за нахалния московчанин, тоест за мен. Накратко смисълът на изказването му бил, че московската киномафия си прави в града свои войни, а съпругата на тоя московчанин имала съвсем пряка връзка с всичко това, тъй че той щял да се помъчи да натрапи на следствието своя версия, следователно това в никакъв случай не бива да му — тоест на мен! — се позволява, както и да се вярва на неговите тенденциозни показания.

— Знаете ли, Владислав, този Серьожа ми се вижда прекрасно момче. Странно, но той е абсолютно различен от всички детективи, които съм срещала в живота си.

— Какво му е различното?

— Ами няма никакво самочувствие. Може би просто защото е още млад. Та той е на работа само от осем месеца и за цялото това

време няма нито едно сериозно разкрито престъпление. Вярно, разкрива по някоя и друга дреболия, но всички сериозни случаи при него се водят неразкрити. Той много се притеснява заради това. Не е разкрил зверско убийство на две проститутки. Не е разкрил взрив в нощен ресторант и казино. А пък на момчето толкова му се иска да успее в нещо!

— Господи, Таня, откъде знаете всичко това? — смаях се аз. — Та вие разговаряхте най-много десет минути.

— Е, зависи как разговаря човек — тихо се засмя тя. — На някои хора няма да им стигнат и два часа, за да получат такива сведения. Не забравяйте, че съм следовател, всичките ми разговори се водят по график. Викаш един човек за десет часа, а следващия — за единайсет. И се постарай, драга Татяна Григориевна, определеното време да ти стигне за всичко. Не успееш ли да изтръгнеш информацията, която ти трябва — пет пари не струваш. Човекът, който те чака в коридора, разбира, че си некадърница.

— Я стига, Танечка! Открай време се смята за полезно да поизпоттиш разпитвания пред вратата, та да набере страх. Ако ги приемаме навреме, като нищо може да си помислят, че си нямаме други грижи, освен да ги чакаме и да си бърбим с тях.

— Не знам, не знам. — Тя поклати глава. — Аз съм на друго мнение по въпроса.

— И какво е то?

— Ако един човек умее правилно да разпределя времето си, значи е стегнат, строг, любезен, мобилизиран, не можеш нито да го измамиш, нито да го разсееш, нито да му плещиш разни измислици. Във всеки случай аз съм си създала точно такава репутация и много си я пазя.

— И помага ли ви в работата? — Не успях да скрия скепсиса, който се прокрадна в интонацията ми, и Татяна се намръщи.

— Представете си — да. Аз нямам право да забравям как изглеждам, тъй че ако не си създавам съответната репутация, никой няма да ме взема на сериозно. Вие, Владислав, сте късметлия с този огромен ръст и тия широки рамене, аз обаче съм дебела.

— Танечка! — прекъснах я укорително, макар че ми беше ужасно неудобно, както става винаги когато другите не просто четат мислите ти, но ги и произнасят на глас.

— Какво Танечка? Надявам се, няма да ми кажете сега, че съм миниатюрна и стройна. По мен има най-малко двацет излишни килограма. Тъй че ако жена с моята външност демонстрира и липса на самодисциплина, всеки би я нарекъл тъпа кокошка. В моя случай не само положението ми ме задължава.

За мой ужас почувствах, че бузите ми пламтят, и с радост си помислих, че — слава богу! — вече е тъмно. Бяхме излезли от осветената централна част и вече приближавахме нашата тиха улица „Първомайска“, на която имаше само едноетажни и двуетажни къщи, заобиколени с градини. Не срещяхме никого, и нищо чудно — минаваше полунощ. Само зад гърба си чувах стъпките на закъснели като нас хора, които се придвижваха в същата посока като нас.

Не ми се щеше да развиваме темата за външността на моята спътничка, затова отново заговорих за убийствата.

— Сергей не ви ли каза дали са успели да разберат как Олга е прекарала вчерашния ден? — попитах.

— Научили са много малко. Той не успял да поговори с Довжук — когато пристигнал в хотела, пресконференцията била започнала, казали му, че Людмила си почива и е помолила да не я безпокоят. Обаче намерил един служител от организационния комитет, който чакал Олга във фоайето снощи, когато тя закъсняла. Този човек му казал, че когато Доренко не се появила за началото на пресконференцията за „Армейска съпруга“, го изпратили да я посрещне. Олга дотичала, задъхана, петнайсет минути след началото. „Да не си откачила! — разкрещял й се човекът от организационния комитет. — Къде скитосваш? Бързо в залата!“ Доренко носела пластмасова торбичка, от онези безвкусните — с виолетова рисунка в жълти дръжки, дето ги продават във всеки супермаркет. Тя се завтекла към залата, после погледнала този шедьовър на дизайна и хукнала обратно към асансьора. „Къде бе!“ — отново се разкрещял онзи. Тя му отговорила, че набързо ще занесе торбичката в стаята си и ще се върне. „Как ще се явя пред хората с този костюм и с такава торба в ръцете? Две минутки, Геночка!“ Всъщност била права: облечена с елегантен скъп костюм, с тази торба щяла да изглежда отвратително нелепо. На другия ден във „Фестивални новини“ щяла да цъфне снимката на кинозвездата Олга Доренко, която влиза в залата за пресконференции с тази чудовищна торба. И съответният надпис — нещо в смисъл че се е

явила на отговорна пресконференция направо от пазара с торба, натъпкана с домати и краставици. Представяте ли си какъв удар върху имиджа ѝ! С една дума — шмугнала се в асансьора и наистина много бързо се върнала, вече без торбичката.

— А в торбичката наистина ли е имало домати и краставици?

— Не, имало нещо малко — като книга, да речем. Разбира се, Генка не надникнал в торбичката, преценил това само на око. Спомнил си, че Ольга носела през рамо мъничка дамска чантичка с верижка вместо дръжка — освен портмоне и пудриера, не би могла да побере нищо друго, затова не се учудил, че по-големите неща тя носи във въпросната пластмасова торбичка.

— Много странно. Къде може да е ходила? Откъде е донесла тази книга? При това е закъсняла, което никак не е характерно за нея.

— Може да е отишла на плажа, да е поседяла край морето, да е подишала чист въздух, да е почела книга. Взела си е книгата, зачела се е и не е забелязала, че закъснява — предположи Татяна, но не твърде уверено. Явно и на нея подобно обяснение ѝ се стори смешно.

— Танечка, бъркате Ольга с моята дъщеря — засмях се аз.

Чух стъпките зад нас съвсем отблизо и изведнъж се сетих, че вървим много бавно. Но ние си имахме причини за това, защо обаче тези закъснели пешеходци не ни изпреварваха? Заслушали са се в разговора ни, разбрали са, че обсъждаме сензационните убийства? Само това липсваше!

Стиснах по-здраво лакътя на Татяна и я дръпнах до една ограда, над която се извисяваха гъстите клони на някаква овошка, надвиснали точно над улицата.

— Прегърнете ме — прошепнах на ухото ѝ. — Да се престорим, че се целуваме. Нека отминат.

Тя послушно застана до мен и обвини шията ми с пълничките си ръце. Стъпките стихнаха на три метра от нас, в тъмното различих три фигури — май бяха момчета или доста ниски млади мъже. По всичко личеше, че не смятат да ни подминат. Стана ми чоглаво.

Прегърнах Таня и започнах внимателно да я целувам, като с учудване забелязвах, че това се оказва много приятно. Кожата ѝ беше кадифена, а устните — сладки, сякаш тя току-що бе яла бонбон. Тъмните фигури стояха неподвижно. По дяволите, какво чакат тук?

Послушаха умния ни разговор, а сега се надяват, че ще им покажем полов акт на живо?

— Момчета, гледайте си пътя, не притеснявайте дамата — казах, след като се откъснах от меките устни на Таня.

В отговор чух кикотене, после момчетата демонстративно бавно се отдалечиха. Ние постояхме още известно време прегърнати — докато стъпките им заглъхнаха в края на улицата.

— Нали не ми се сърдите? — попитах и отново хванах Таня под ръка, за да я поведе към номер 8.

— Беше приятно — отвърна ми.

В тъмното не виждах лицето ѝ, но ми се стори, че тя се усмихна.

Когато влязохме в двора, веднага погледнах към прозорците на втория етаж. Разбира се, Лиля още не спеше, беше се възползвала от лекомисленото ми разрешение да чете, докато се прибера. Но нали не мислех, че ще се забавя толкова дълго!

— Днес провалих творческия ви процес — казах с виновен шепот: стояхме точно под прозорците на хазяите.

— Нищо, затова пък събрах много впечатления, ще ги използвам. Лека нощ, Владислав.

— Таня, ще си изкълчите езика, ако всеки път произнасяте цялото ми име. Използвайте нещо по-простичко.

— А как ви наричат обикновено?

— Различно — Владик, Стасик, Слава, дори понякога — Дима. Изберете си което име ви харесва.

— Тогава Дима. Лека нощ, Дима.

— До утре.

Качих се по моето стълбище, а Татяна заобиколи отзад. От другия край на къщата имаше друго, също такава стълбище, което водеше до стаята на нашите съквартирантки.

Естествено Лиля лежеше по корем в леглото и четеше „Откраднатите сънища“.

— Ти съвест имаш ли? — попитах строго и ѝ взех книгата. — Знаеш ли колко е часът?

— Нали ми разреши... Ау, татко, цялото ти лице е в червило. Да не си се целувал с леля Таня?

Ах, по дяволите! Нали се чудех, че устните ѝ имат вкус на сладък бонбон! Значи е било червилото. Някакъв нов вид, още не бях целувал

такова. Мълчаливо отидох до огледалцето, окачено на пирон в стената. Да, прекрасен вид имах! Не за детски очи. Явно моят ангел пазител, като е бръкнал в стъкления си барабан, е извадил за днешния ден листче, на което е пишло идиотска ситуация. Там имаше и такива билетчета — не бяха много, но обикновено ми се падаха в най-неподходящи моменти.

* * *

На сутринта станах по-раничко, събудих Лиля и я помъкнах към плажа, без да ѝ дам дори да закуси.

— Ще идем да хапнем топли пирожки — обещах ѝ аз, докато смъквах бързо от въжето нейния и моя бански и голямата плажна хавлиена кърпа.

Лиля наблюдаваше мълчаливо припрените ми приготовления и не зададе нито един въпрос. Почувствах се неловко от това. По-добре да ме беше попитала какво става, та да ѝ съчиня някоя измислица. А така тя само ме следеше с тъмносивите си очища и аз имах чувството, че всичко разбира. Да, страхувах се да срещна Татяна. Онова, което снощи на тъмната тиха улица изглеждаше съвършено естествено, днес, на слънчева светлина, ми се стори някак съвсем различно. Не бях наясно как трябва да разговарям с Таня след снощната история. Да се правя, че нищо не се е случило? Или, напротив — с потайни усмивчици и двусмислени думички да намеквам, че сега ни свързва, макар и малка, макар и смешна, но все пак някаква тайна?

И още нещо не ми даваше мира. Вчера, за да спася репутацията на Гарик Литвак, се намърдах в местната управа, а в резултат се превърнах в човек, който оказва помощ при разкриването на убийство. Нещо повече — като отидох до хотела веднага след второто убийство, неволно — или съм го искал? — накарах Сергей Лисицин да си мисли, че сериозно се включвам в работата. Тази сутрин вече не бих могъл членоразделно да обясня какво ме понесе натам, и то заедно с Татяна. Това беше порив, необмислен и глупав, който заплашваше да отрови моя първи от много години насам свободен от служебни грижи отпуск. Имам ли право да се забърквам в каквото и да било разследване, когато съм поел грижата за осемгодишно дете? Вярно, не съм най-добрият

баща на света, но не и до такава степен! Не можех и не можех да реша какво да правя: да се забърквам ли в играта или не. Същевременно прекрасно си давах сметка, че ако реша активно да помагам на Сергей Лисицин, не бих могъл да се справя без Татяна, защото глупаво и бездарно се разкрих пред местния заместник-началник по разследванията, който на бърза ръка ще ми свие сармите, ако нещо се обърка. Но в този случай трябваше да се държа с Таня по съответния начин и в никакъв случай да не се преструвам, че снощната история не се е случвала.

С една дума в главата ми цареше пълна бъркотия, ето защо реших да се измъкна от къщи, преди жените да станат. До вечерта трябваше да взема някакво решение, но до вечерта имаше много време, а в този момент не бях готов за него.

Когато стигнахме с Лиля до заведението, където сервираха топли пирожки, за мое изумление вратата се оказа заключена. С досадно закъснение проумях, че всяка сутрин минавах оттук към десет часа, а сега беше само седем и петнайсет. Ами да, табелката на вратата гласеше, че закусвалнята работи от 9,00 до 22,00.

— Пирожките отпадат от плановете ни — казах с пресилено бодър тон, изгаряйки от срам пред своята разбудена в ранни зори рожба. — Някакви предложения? Сладолед? Или, ако искаш, да идем до пазара за праскови?

— Татко, още е рано, не продават сладолед — каза моята умна дъщеря, като ме гледаше съчувствено, като че бях инвалид на умствения труд. — И магазините са затворени. По-добре да идем в парка, ще поседим на някоя пейка до осем часа, а после магазините ще отворят и ще си купим хляб и нещо за сандвичи. И бутилка вода.

Това ми се стори разумно. Разбира се, Лиля преследваше собствените си цели: да поседим на някоя пейка означаваше да почетем книга, а нещо за сандвичи — естествено поредната порция суров опушен салам. Но при всяко положение в толкова ранен час не бихме могли да измислим нищо по-добро за закуска.

Дотътрихме се до парка и седнахме на пейка в една зелена сенчеста алея. Лиля веднага се вторачи в дебелия синя книга, а аз се заех със своите егоистични размисли, като пуших цигара и разглеждах някакви екзотични цветенца в лехите наоколо. И както си седяхме така, отнякъде се появи и ни намери Сергей Лисицин.

— Добро утро, Владислав Николаевич — каза той и седна до нас на пейката.

— Откъде се взехте? — реагирах мрачно.

Моят ангел пазител бодро започна днешния ден направо с две лоши късметчета. Първо не ми провървя със закуската, а сега и това...

— Търсих ви и ви намерих.

Той се усмихна обезоръжаващо, но очите му бяха тъжни и още по-кучешки от вчера. Помислих си, че сигурно не е спал две нощи поред, докато се е занимавал с убийствата в хотела, и изведнъж изпитах остро съжаление към това съвсем младо момче, което бяха хвърлили като сляпо новородено кученце във вода — да се справя с такива сложни престъпления само с двама помощници, от които нямаше никаква полза. Какво беше казала снощи Таня? Работел от осем месеца и през това време нямал нито един успех с разкрито престъпление, с който би могъл да се гордее — само дреболии. А и нямаше от кого да се учи: за наставник му бяха определили алкохолизиран пенсионер. Сега не уволняват за лоши показатели, напротив, стана модерно да се фукаме с броя на неразкритите престъпления. Че, нали, вижте в каква непоносима оперативна обстановка живеем, всеки ден имаме по десет трупа и пет взрива, не ни достигат хора, всички свестни детективи напускат, започват собствен бизнес или стават частни охранители, нищо не успяваме да разкрием. И клетият Серьога Лисицин се мята като риба на сухо, и работата му не върви, няма и на кого да се оплаче и от кого да потърси помощ. А очевидно има детективски похват, щом успя да ме намери в този парк.

— С какво ще ме зарадваш? — попитах го, като хвърлях коси погледи към Лиля.

Тя изглеждаше изцяло погълната от творбата на Татяна, но аз подозирах, че ушичките ѝ са настроени на нашата вълна. Сергей улови погледа ми и едва забележимо ми кимна.

— Лиля, трябва да си поговорим с чичо Серьожа. Стой тук и не мърдай, ние ще се поразходим по алеята.

— Добре, татко — промърмори тя, без да откъсва очи от отворената книга.

Станаме и се заразхождахме напред-назад по сенчестата, изпълнена с утринна прохлада алея. Сергей ми разказа, че когато

бригадата приключила работата си в апартамента на Казалская, помолили я да види дали всички ценни вещи са на мястото си. Оказало се, че е изчезнало ковчезето с нейните ценни украшения. Най-интересното е, че няколко много скъпи украшения лежали съвсем открито на тоалетната масичка, но престъпникът — или престъпниците? — не им обърна внимание, а се полакомил за заключеното ковчеже. В това имало логика: щом дрънкулки за много хиляди долари се търкаляли на масата, вероятно били добър фалшификат, но онова, което се намирало в заключеното ковчеже, сигурно си струвало да бъде заключено и скрито в шкафа, сред дамското бельо. Тъй че към двете първоначални версии — убийство, чиято планирана жертва е била Казалская, и убийство с планирана жертва Люся Довжук — плавно се присъединила трета: убийство с цел грабеж. Ситуацията ставала все по-трудна.

— Кой направи огледа на вещите на Доренко след нейното убийство? — попитах.

Не ми даваше мира въпросът къде може да е ходила Олга преди пресконференцията и откъде е донесла грозната торба — онази виолетовата, с жълтите дръжки.

— Яковчик и аз. Защо?

— Спомняш ли си дали сред вещите й имаше пластмасова торбичка, виолетова с жълти дръжки, а в нея — нещо с размери на книга? Книга, кутия бонбони или бисквити, малък пакет?

— Не си спомням. Май нямаше такава торба.

— Къде са сега вещите й?

— В апартамента на Казалская. Когато се местела, Довжук събрала всичкия багаж на убитата и го пренесла заедно със своя. Искате ли още веднъж да го прегледам?

— Искам. По-точно, ти самият би трябвало да го искаш — поправих се веднага. Не биваше да казвам искам: това би означавало, че съм се съгласил да поема функцията на помощник-ръководител. А аз още не бях се съгласил. И по никакъв начин нямаше да се съглася. — Просто те съветвам. Познавах Олга от няколко години и мога да ти кажа с абсолютна сигурност: трябва да е имала много сериозни причини, за да закъснее за делово мероприятие. Много сериозни. Порови се в това. Може да са я шантажирали и да е ходила да преговаря с шантажиста. Може дори да са я шантажирали с някакви

пикантни снимки и да е ходила да ги откупва. Да е тръгнала с пари в чантичката, а да се е върнала с купчина снимки, които не са се побрали в чантичката, затова е трябвало да купи пластмасова торбичка от първия срещнат магазин. Може да е завъртяла любов с някого извън хотела, да е била на среща с него, а любимият да ѝ е направил някакъв подарък. Не е можела да откаже, за да не го обиди, досвидяло ѝ се е да изхвърли подаръка, а той не се е побирал в чантичката. С една дума, Серьожа, съветвам те да поразровиш вчерашните събития. Тук нещо ме съмнява.

— Значи сте сигурен, че двете убийства нямат връзка помежду си?

— В нищо не съм сигурен. В случая с Казалская има три обяснения, в случая с Олга — само едно. Ако убийствата са свързани, трябва да търсиш убиеца сред жените, които могат да получат петдесет хиляди долара за най-добрата женска роля. Колко са били?

— Шест — въздъхна Лисицин. — И с изчезването на двете, които са възглавявали списъка, шансовете на останалите са нараснали. Нали наградата трябва да се връчи от всяко положение!

— И кои са останалите?

— Четири са. — Той извади от джоба си бележник и го отвори. — Така, Регина Голетиани, литовка, омъжена за грузинец, много заможно семейство, едва ли биха си цапали ръцете заради петдесет хиляди долара.

— Ами славата? Серьога, за един артист славата е по-ценна от парите, защото първата награда на фестивал осигурява касовостта на бъдещите филми с негово участие, а това също означава пари, и то често огромни. Коя е следващата?

— Екатерина Иванникова, дващест и една годишна, завършва Института по кинематография. Едно такова ангелче: големи зелени очички, светлоруса косица, нежно гласче. От такива най-много е страх.

— Защо?

— Защото в нашия отвратителен живот не е възможно да бъдеш ангел. Ангелски характер няма откъде да се вземе — условията не го позволяват. Затова жена, която създава впечатление на ангелче, ме хвърля в ужас. Не стига, че се преструва, но най-вероятно е и пълен боклук.

Погледнах Сергей с любопитство. Виж го ти, на неговата възраст — с такъв печален, но полезен опит. Би било интересно да погледна красавицата, която толкова е ядосала симпатията Лисицин. Естествено аз бях чувал от Рита само лоши неща за Катя Иванникова, но това не беше критерий. Още не се е родил човек, за когото моята бивша съпруга да каже добра дума. Сред всички приказки на Ритка имаше и факти, които говореха за абсолютната безнравственост на младичката старлетка, за нейната готовност да обслужи в каквато и да било форма когото и да било, където и да било и когато и да било, само и само да получи някоя роля. Не знам доколко можеше да се вярва на тези приказки — е, като се има предвид характерът на Маргарита Мезенцева, разбира се, не на сто процента, но е трудно да се каже дали на седемдесет или на двайсет. В известен смисъл Катя беше пълна противоположност на Алла Казалская: докато Алла беше обект на омраза предимно от страна на жените, на които тя нагло и без никакви прилични обяснения отказваше работа, Катя — колкото и да е странно — беше мразена най-вече от мъжете. Жените гледаха на нейния откровен разврат абсолютно равнодушно, смятаха я за уличица, която не е способна да разруши едни що-годе стабилни отношения. Мъжете обаче винаги мразят подобни малки курви, защото достъпното, бързо, евтино и пикантно удоволствие за тях е наркотик, срещу който са безсилни. Самата мисъл, че можеш, когато си пожелаеш, да поставиш това светлорусо създание на колене и да го накараш да си отвори устата, вълнува, стопля самолюбието, въздейства на подсъзнателно ниво върху дълбокия инстинктивен стремеж на всеки мъж да бъде господар и да владее жената. И след като станем зависими от такава една пачавра, ние я намразваме, защото не можем да се откажем от нея. Презираме я, понякога тя просто ни отвращава, а често поражда желание да я убиеш, та да не я видиш никога повече. Но да се откажеш от нея не можеш. Ей такива идиоти сме ние.

Можела ли е Катя Иванникова, двайсет и една годишна, с незавършено висше образование, с десетина доста забележими роли зад гърба си — можела ли е тя да убие или да организира убийството на две свои съпернички, за да получи първата награда? Според гадостта на душата си — като нищо. А според стереотипа на действията си — едва ли, свикнала е да решава всичките си проблеми

с помощта на устните и езика си. Тъй че в този случай тя по-скоро би обработила приятно членовете на журито.

И тогава ме споходи една идея:

— А имаш ли списък на членовете на журито?

Сергей отгърна друга страница от същия бележник и ми прочете списъка, който се състоеше от седем имена. Точно така, три от тях бяха женски, плюс девствения Игор Литвак, когото дори прочутият минет на Катя не би съблазнил. Даже да бе обработила по обичайния си начин останалите трима мъже, те не биха могли да й осигурят болшинството гласове. Но в такъв случай убийството се превръщаше в напълно реална версия.

В списъка на номинираните за награда за най-добра женска роля беше и името на Сауле Ибрайбекова, която на двайсет и пет годишната си възраст имаше около двайсет години кинематографичен стаж. Спомням си как преди двайсетина години, когато още учех в милиционерската школа в Караганда (в онези времена приемаха в Московската чак след казармата, а в школата в Караганда човек можеше да влезе направо от училищната скамейка), по екраните с невероятен успех вървеше филмът „Малките възрастни“, в който петгодишната Сауле, мургава кукличка с дръпнати очи и изумително красиво лице, блестящо изигра ролята на петгодишно момиченце, през чиито очи във филма беше показан чудовищният и нелеп свят на възрастните, изпълнен с дребнави и ненужни лъжи, зле прикрито лицемерие и лееща се злоба. Оттогава всички снимаха Сауле — и в хубави, и в слаби филми, а понякога — направо в кошмарни. Момичето имаше природна артистична дарба, а безкрайните участия във филми я бяха шлифовали, бяха допринесли да изгради професионализма си. За мен бе очевидно, че от всичките шест номинирани най-талантлива е Сауле и че на един конкурс за актьори тя несъмнено би заела първото място. Но това тук беше конкурс за роля, и то не каква да е роля, а изиграна през последната година. За съжаление ролята, която чудесната московчанка от казахски произход изигра в последния си филм, далеч не бе най-сполучливата й изява.

И последна в списъка на претендентките за наградата беше някоя си Марина Целяева, за която не се знаеше почти нищо. Беше начинаеща актриса, играла съвсем малко, имаше две второстепенни роли и една не твърде добра, но главна, за която я бяха номинирали за

наградата. Как беше попаднала в списъка на номинираните — един господ знае, дори с невъоръжено око се виждаше, че тя не може да конкурира нито стабилната професионалистка Сауле Ибрайбекова, нито несъмнено талантливата и ярка актриса Олга Доренко, нито дори очарователната малка курва Катюша Иванникова. И те, и Регина Голетиани, и загиналата Люся Довжук — при всичките си недостатъци — бяха опитни актриси, до различна степен, но владееха професията и дори притежаваха майсторство и също в различна степен — талант. Докато Марина Целяева нямаше нищо: нито опит, нито майсторство, нито талант. За сметка на това вероятно имаше солиден космат гръб — не толкова физически, колкото финансово мощен, който бе пожелал да купи на своето гадже първата награда. А може би не на гаджето, а най-вече на себе си: да направи момичето победителка, а после да гали самолюбието си с факта, че има за любовница една кинозвезда. Не по-лоша от онези там, на Запад.

И тъй — Марина Целяева. И онази мълва, че някой си предложил на Игор Литвак голям подкуп, за да не присъди първата награда на Олга Доренко. И отстраняването на двете главни претендентки за първото място. А изчезването на ковчежето със скъпоценностите на Казалская не е нищо повече от примитивен камуфлаж, за да се отвлече вниманието от Люся Довжук. В списъка на актрисите Марина беше на последно място, а в списъка на заподозрените се оказа на първо.

Погледнах часовника си и усетих угризения на съвестта. Вече е осем и половина, а аз се разхождам по някаква алея и с умния вид на един уморен комисар Мегре давам акъл на младичък детектив и изобщо не се сещам, че ей там — на пейката, търпеливо ме чака моето гладно дете, което измъкнах едва ли не по тъмно от топлото легло.

— Серьожа, има ли някъде наблизно място, където можем да закусим?

— Елате, ще ви покажа.

Тръгнахме някъде по посока на пазара, където Лисицин ни показва прелестна малка сладкарница, чистичка и уютна, с маси, на които се кипреха покривчици на синьо-бели каренца и вазички с цветя. Във въздуха се носеше аромат на прясно изпечени кифли, на ванилия и току-що смляно кафе.

— Настоятелно ви съветвам да си вземете щрудел — каза Лисицин и седна с нас на масата. — Нещо невероятно. Тук работи

прочутият Едик и целият град идва точно в тази сладкарница за щрудели.

— Какъв е този Едик?

— Едик е местна забележителност. Дълги години е работил като готвач на екскурзионен кораб, готви страхотно. Но се специализира в сладкарството. Опитайте, няма да съжалявате.

Сергей не ни излъга. Кафето в тази сладкарница беше хубаво, силно и сладко, а от топлия, току-що изваден от тавата щрудел човек имаше чувството, че ангелче с кадифени панталонки се е разходило по хранопровода му. Това наистина беше кулинарен шедьовър. Лиля пиеше чай с мляко, при което забелязах, че сервитьорката го приготви по особен начин: първо наля в красива бяла чаша на розички топло мляко, което извади пред очите ни от печката, където то се вареше в керамично гърненце, и едва тогава започна да налива в млякото силна чаена отвара, без да я разрежда с вода. По физиономията на дъщеря ми си личеше, че и чаят е на не по-ниско ниво от фантастичния щрудел. Вкусната закуска ме размекна до такава степен, че направих една глупост, за която после сто пъти съжалих:

— Серьожа, имаш шанс да направиш добро дело за един добър човек. Имаш ли някакви материали за пожара в Летния театър?

Той ме погледна учудено и остави върху чинийката чашата си с кафе.

— Защо ви интересува това?

— Кажете ми само — имаш ли или нямаш?

— Имам, разбира се. Колкото искате.

— Можеш ли да ги покажеш на един човек, който пише криминален роман за този случай?

Сергей се намръщи:

— Но делото още не е приключено, води се следствие. Знаете ли какво ме чака за разгласяване на следствената тайна? И после, как може да се пише роман за престъпление, което не се знае още дали ще бъде разкрито?

— Не ме разбра. Този човек пише не документална повест, а художествена. Вашият пожар е само подтик за творческата мисъл. Там всичко е измислено от началото до края, реален е само фактът на пожара по време на конкурса за красота. Всичко останало е свободно съчинение.

— Тогава за какво са му на този писател моите материали?

Серьожа се оказа недоверчив инат и това беше хубаво. Нищо, че нямаше развинуто въображение, което е необходимо в детективската работа, но за сметка на това човек не можеше лесно да го измами.

— Материалите са нужни, за да получи творческата мисъл нов подтик. Серьога, хайде не се опъвай, дай да се разберем танто за танто: аз нали ти помагам, помогни и ти на един много свестен човек. Гарантирам ти, че материалите няма да попаднат в заинтересовани престъпни ръце, човекът е сигурен.

— Кой е той?

— Нали ти казах — писател.

— Владислав Николаевич, аз трябва да знам кой е.

— Е, добре де — Татяна Томилина.

— Коя?!

Помислих си, че днес все пак ми провървя: ако в този момент Лисицин държеше чашката с горещо кафе в ръка, ароматната тъмнокафява течност непременно щеше да се озове върху моите кремави джинси и снежнобялата ми фланелка. Но за щастие чашката спокойно си стоеше на масата и от рязкото движение на Серьожа изплисканото кафе не отиде по-далеч от чинийката.

— Защо толкова се смая? Да не би да я познаваш?

— Разбира се. Всички жени от нашия град са луди по нейните криминалета. И майка ми, и сестра ми. А вие познавате ли се с нея?

— Между другото — и ти я познаваш. Именно с нея разговаря снощи пред хотела.

— Ама вие сериозно ли?!

За кой ли път си помислих колко младичък е всъщност този оперативен работник — Серьожа Лисицин. Същинско дете. Само децата умеят толкова искрено да се учудват. Но най-много се смаях, задето по време на целия ни разговор Лиля седеше с каменно лице, сякаш не познаваше никаква Татяна Томилина, не беше чела преди половин час нейната книга и всичко това изобщо не я засягаше. Понякога моето момиче ме слисваше със способността си толкова дълбоко да потъва в някакви свои детски мисли, че изглеждаше досущ като глухоняма.

Приключихме със закуската и излязохме на улицата, която вече бе успяла да стане гореща и задушна. Сергей ни изпрати до плажа,

където се разделихме, като си разменихме обещания: той ще даде на Татяна да прегледа всички материали относно пожара, разбира се — освен онези, които са при следователя, а ние с Татяна и Лиля ще му отидем на гости, за да зарадваме майка му и сестра му с лично запознанство с прочутата — както се оказа, а аз дори не бях предполагал! — писателка.

ГЛАВА 4.

Рита се появи, както обикновено, към обяд. Днес отново беше на трийсет и две; явно първият шок, предизвикан от убийството на приятелката ѝ Олга, беше отминал, а смъртта на Люся Довжук сякаш предупреждаваше: Граждани, започва серия от кошмари, отсега нататък ще е така, свиквайте! Във всеки случай, съдейки по външния ѝ вид, Маргарита приемаше ситуацията именно така. Тя вървеше към нас през плажа, заоблените ѝ колене святкаха през цепките на дрипелите и видът ѝ не беше потиснат като вчера, а напълно делови.

— Представяш ли си... — възбудено подзе тя, докато вадеше от сака кайсии и грозде, но аз я спрях, като докоснах лакътя ѝ.

— Лиля, не искаш ли да се топнеш за малко? — казах, понеже смятах, че не е нужно едно дете да слуша страшни истории.

— Не, татко, ще почета — отговори тя, без да вдига очи от отворената книга. Но бях готов да се закълна, че няма да чете, а ще слуша какво си говорим.

— А какво четеш, дъще?

Рита, не щеш ли, реши да си поиграе на педагогика и да се заинтересува с какво се занимава осемгодишната ѝ дъщеря. Но при тези думи аз изстинах. Сега ще види обложката на криминалния роман и Лиля непременно ще ѝ каже за леля Таня, авторката на тази книга, с която живеем в една къща и с която късно снощи татко ѝ е излизал на разходка. И се е върнал, целият омазан с червило. Съвсем бях загубил бдителността си. Трябваше още щом Лиля съобщи, както обикновено: „Сега ще дойде мама“, да я посъветвам да прибере синята книга в сака и да извади „Тролът Муми“. Впрочем не, това също щеше да бъде неправилно — да уча детето да лъже майка си.

И тогава Лиля — за кой ли път вече този ден? — отново ме смая. Направи се, че не чува въпроса, и продължи да седи, подвила крака под себе си и забола поглед в книгата. Слава богу, поривът на Рита да се заеме с възпитанието на дъщеря ни угасна така бързо и внезапно,

както се бе породил, и тя мигом се върна на темата за снощната трагедия.

— Чу ли вече?

— Да, съобщиха по телевизията — отговорих предпазливо, като се надявах, че Рита ще прояви достатъчна съобразителност да не нарича нещата със собствените им имена.

— Представяш ли си, изчезнали всички скъпи украшения на Казалская! Ами че тя ще откачи, тя и до клозета не ходи без кило злато по себе си.

Ах, тази Маргарита! Аз пък си мислех, че през шестте години съвместен живот плюс двете години познанство преди сватбата съм я опознал достатъчно добре и със собствените си ръце съм измерил дълбочината на нейното злословие, но тя постоянно надминаваше себе си. Сергей ми беше казал днес, че изчезнали не всички украшения, а само онези, които били в заключеното ковчеже.

— Не ти ли е жал за съседката ѝ по апартамент? — попитах я с укор.

— Жал ми е — на драго сърце се съгласи Рита, но по физиономията ѝ личеше, че някак не се е замисляла за това. Било ѝ е интересно. Вече си е представяла как ще се прибере в Москва и ще разказва наляво и надясно за страшните събития, на които е имала късмет да стане очевидка. — Мисля, че цялата работа тук е в председателя на журито. — Погледна ме многозначително. — Тъй като първата награда със сигурност щеше да получи Оля, това никак не се е харесало на някого.

— И как мислиш ти — на кого?

— Аз знам, а не мисля — уверено отвърна тя. — Какво има да се мисли? То е очевидно!

— Е, на кого все пак?

— На онази милионерка, на кого другого! — тръсна Рита. — Кой има пари да плати всичко това? Тя и двата пъти се въртеше пред очите на всички, така че е абсолютно очевидно, че е наела някого.

Разбрах, че Рита има предвид Регина Голетиани. Наистина защо аз толкова бързо отхвърлих кандидатурата ѝ? Защо всъщност сметнах, че не ѝ трябва петдесет хиляди долара? Защото баща ѝ е председател на управата на най-голямата банка в Литва, а съпругът ѝ има огромни валутни сметки най-малко в четири чужди държави? Но нали е добре

известно, че измежду милионерите често се срещат пресметливи и пестеливи хора, които на драго сърце инвестират милиарди в проекти, обещаващи печалба, но същевременно икономисват от дреболии и не дават на жена си пари за нова рокля, защото тя и без това си има какво да облече. Може би на Регина ѝ е писнало вечно да моли мъжа си за пари? Може той да е стиснат? Трябваше внимателно да поразпитам Рита.

— Че за какво са ѝ пари на нея? Толкова богато семейство... — хвърлих въдицата и с интерес зачаках да видя ще се улови ли нещо на кукичката.

— Как за какво? Ами детето? Знаеш ли колко пари отиват за него? А мъжът ѝ не ѝ дава нито копейка.

— Какво дете? — изненадах се аз.

— Ами нали съм ти разказвала, обаче ти никога не ме слушаш — каза раздражено Рита. — Тя има момченце, на три години. Същински Ален Делон, нали разбираш за кого говоря?

Да, разбирах. По-точно — изведнъж си спомних, че Рита наистина ми бе разказвала как Регина Голетиани родила дете от изключително популярния актьор Владимир Ковач, който страшно приличаше на Ален Делон. Но не знам защо не бях се замислял какво ли е казал по този повод съпругът ѝ. Чак сега схванах, че не я е изгонил, защото е бил тясно свързан във финансово отношение с тъста си — бащата на Регина, и се е страхувал да не разруши стабилизираната от години машина на съвместния им бизнес. Регина си останала при съпруга си милионер, но при условие че момчето не се отглежда в семейството. И е неин проблем как ще решава този въпрос. Той е грузинец, горд и самолюбив, и няма да търпи в дома си живота свидетелство за грехопадението на собствената си съпруга. Мисля, че за Жора Голетиани това дете е щяло да бъде като огледало, в което непрестанно щели да се отразяват разкошните рога на самия Жора.

— А къде е детето? — попитах, като тайно се надявах, че Лиля, заплесната по криминалето, няма да схване същността на нашия разговор.

— Отглежда го сестра ѝ, тя не е омъжена.

Ситуацията придобиваше нови оттенъци. Трябваше спешно да реша коя дама от списъка на заподозрените да предпочета: Марина Целяева или Регина Голетиани. Ако разполагахме с повече сили,

въпросът нямаше да стои по този начин, щяхме да работим и по двете версии. Но нашият лагер беше беден в това отношение, можех да разчитам само на Сергей Лисицин и на двамата му колеги, а всичките заедно струваха колкото седемдесет и пет процента от един добър, детектив, не повече. Но като бях решил да ловя риба, трябваше да я ловя и аз за втори път хвърлих въдицата:

— Нима на никоя друга от претендентките не й трябват пари? Защо точно Регина?

— Ох, Владик, и питаш още! Разбира се, пари трябват на всички. Но най-вече на Регина. На онази фръцла Целяева например спонсорите са й наели луксозен апартамент като на Казалская. Ти разбираш ли какво значи това? Ами значи, че е приятелка на някой от спонсорите. Е, щом човекът има свободни пари, за да организира кинофестивал и да пробута своята позната бездарна статистка в списъка на номинираните, ще захване ли тази статистка да си цапа ръцете? И бездруго си има всичко благодарение на своя покровител. Тя може просто да му поиска тези петдесет хиляди и да не си създава главоболия. Не е ли така?

— Може би. А другите? И те ли имат богати покровители?

Ние старателно избягахме в присъствието на Лиля думи, като любовник, любовница, като ги заменяхме с евфемизмите покровител и приятелка.

— Малката блондинка — със сигурност, нейни покровители са всички московчани, които носят панталони. А Сауле е бедно момиче, знам го със сигурност. Ами че нейните родители са в Казахстан, баща й е казах, а майка й — рускиня. Когато започнали гоненията срещу руснаците, изхвърлили майка й от работа. А знаеш ли каква е била?

— Не знам. Каква?

— Заместник-ректор на най-големия технически университет в Казахстан. И винаги е следяла в института да бъдат приемани само кандидати, които наистина знаят и си вземат изпитите. Разбира се, навремето имаше задължителна квота за националните кадри, партията се грижеше за това, но някъде около осемдесет и шеста, когато започна играта на равенство и демокрация, майката на Сауле с твърда ръка разкъсала всички специални списъци пред очите на изумената публика. И лично стояла като квестор на всички кандидатстудентски изпити по физика и математика. Представяш ли си

колко ябълково-мандаринени крале са изпратили чедата си да кандидатстват в този институт и са останали с пръст в устата? Хем са си били платили на всички, на които трябвало: на секретаря на приемната комисия, на преподавателите, на проверяващите изпитните работи — абе на всички. Това продължило пет-шест години, а после я уволнили, нещо повече — подпалили апартамента ѝ в Алма Ата. Сауле била принудена спешно да премести родителите си в Москва, да им търси жилище, да им купува мебели, дрехи. Защото всичко в апартамента изгоряло до шушка. Пак добре, че те самите останали живи. С една дума — похарчила за тях всичките си спестявания.

— Ето, виждаш ли, а ми разправяш — не ѝ трябвали пари. И още как са ѝ трябвали!

— Ти не разбираш! — пак се ядоса Рита. — За да се направи това — натърти на думата това, — трябва да се наеме специален човек. Регина може да си позволи да плати десет хиляди, за да получи петдесет. Разбираш ли? А Сауле няма толкова пари. Понякога е принудена да ходи с кърпен чорапогащник, вместо да си купи нов.

— Не е задължително да се наема човек — възразих аз. — Всяка жена има поне един приятел, който може да ѝ направи такава услуга безплатно. Защо не помислиш и не си спомниш имат ли Регина и Сауле такива безкористни приятели? А може би и останалите две актриси. А, Рита?

— Защо толкова те интересува? — Тя ме изгледа с подозрение. — Нали не си на работа? Пак ли искаш да се бъркаш в чужди дела?

Понякога Рита съвсем забравяше, че от три години бяхме разведени и се държеше като съпруга и собственик. Това страхотно ме забавляваше.

— Тренирам си мозъка — отговорих. — Представи си че успея тъй, както си седя на плажната хавлия, да направя нещо, което не могат да направят местните официални органи? Е, кажи все пак, Рита, сецаш ли се за такива техни приятели?

— Едва ли имат. — Тя поклати глава. — Сауле, мисля няма. Знаеш ли, тя не е по тази част. Предполагам, че още е девствена. Освен ако е свършила всичко сама... Малката блондинка със сигурност има безброй познати с тъмно минало, които биха могли да го направят просто за развлечение. Да, сигурно си прав, кръгът на нейните познати

е такъв, че спокойно биха се намерили подходящи личности, които не биха поискали пари.

Този път на кукичката не се хвана нищо. Разсъжденията на Рита като цяло бяха правилни, но съвсем неконкретни. Единственото, което успях да направя, беше изключването на Сауле Ибрайбекова от списъка. Оставаха три кандидатки:

Марина Целяева, която не би имала никакъв шанс, докато бе жива поне една от другите претендентки за наградата, но пък очевидно имаше много богат приятел, комуто страхотно се искаше да има за любовница кинозвезда.

Екатерина Иванникова, на която не ѝ липсваше дарба и бе свикнала да постига всичко в живота с помощта на секса — предимно оралния.

И Регина Голетиани, която бе принудена самостоятелно да издържа своя извънбрачен син, когото ревнивият и съпруг беше отлъчил от семейството.

Какво пък, с бройката три задачата олекваше. Три не са петдесет и далеч не са сто. Току-виж, справили сме се.

* * *

Вечерта ние тримата — Татяна, Лиля и аз — тръгнахме към дома на Сергей Лисицин. След като се върнахме от плажа, срещата ми с Татяна — въпреки всичките ми опасения — мина лесно и спокойно, тя ми се усмихна и веднага започна да ме разпитва какви са новините във връзка с разследването на убийствата. На драго сърце прие поканата на младия детектив, особено след като научи, че съм се спазарил срещу това тя да прегледа материалите относно априлския пожар в Летния театър.

— Дима, вие сте страхотен! — каза. — Длъжница съм ви.

Точно когато излизахме, захладня, изви се ветрец. Нашата хазайка, Вера Илинична, изведнъж се защура, втурна се да затваря всички прозорци и да прибира изсъхналото пране от въжетата.

— Ще има ураган — каза тя угрижено, като гледаше към небето и припряно събираше от голямата маса под навеса чиниите и кутията за хляб. — Не се отдалечавайте много.

— Но ние отиваме на гости, Вера Илинична, не се тревожете — отговорих безгрижно.

Така де, какъв ти ураган? Е, позахлади се, но небето беше абсолютно безоблачно, слънцето вече залязваше, след половин час щеше да се мръкне, затова се позахлади.

Прекосихме бавно центъра на града и отново се озовахме в район с частни къщи, където улиците бяха непавиранни, тихи и зелени като нашата „Първомайска“. Според плана, който Сергей ни бе нарисувал на листче, оставаха ни триста метра до дома му.

Ураганът се изви толкова внезапно, че дори не успял да разбере какво става. Просто налетя вятър и един възрастен мъж с вестник под мишница, който вървеше на няколко метра пред нас, изведнъж вдигна двете си ръце и се хвана за оградата на къщата, покрай която минаваше. Вестникът падна на земята, вятърът веднага го подхвана, развя го и го донесе право в краката ни. Изпадналите от вестника бели листове от тетрадка уплашено затрепкаха във въздуха. Виждах, че старецът трескаво се е вкопчил в оградата и стъписано се оглежда наоколо, търсейки вестника си.

— Лиля, помогни на дядото — казах и ѝ посочих полетелия към нас вестник и изпадналите от него листове.

Лиля послушно вдигна и вестника, и белите листове и изтича при стареца. Вятърът се укроти също тъй мигновено, както се бе извил.

— Благодаря, чедо.

Гласът на стареца се оказа мощен и плътен. За миг ме досмеша, задето човек с такъв силен бас се бе уплашил от един порив на вятъра дотолкова, че се бе хванал с двете ръце за оградата. Но още в следващата секунда смехът ми секна. Новият пристъп на вятъра се оказа много по-сериозен от предишния. Здравно стиснах Лиля за ръката и изкомандвах:

— Момичета, да побързаме! Май наистина е ураган. Трябва бързичко да дотичаме до е-ей онази къща.

Затичахме се с всички сили. За мое учудване Татяна тичаше тежко, но бързо, не бях очаквал от нея такава скорост. Лиля обаче — нали в живота си никога не бе пробягала повече от три метра — много изоставаше, трябваше да я влача за ръката. Облак прах се носеше точно към нас.

— Момичета, затворете очи! — едва успях да извикам, когато почувствах, че пясъкът напълни носа и заскърца по зъбите ми.

Пробягахме метър-два със затворени очи. Облакът отмина, а пред себе си видях как портата на една ограда се отвори и се появи Серьожа Лисицин с плащ-палатка в ръцете.

— По-бързо! — извика той. — Ей сега ще заплющи!

И беше прав. Първите капки ни заудряха, когато до заветната портичка оставаха двайсетина метра. Сергей тичаше към нас, но пороят рукна, преди той да успее да покрие Татяна и Лиля с плащ-палатката. Една секунда — и бяхме мокри до кости. Като се кикотехме и отръсквахме водата от себе си, ние нахлухме в топлата и безопасна къща. От нас се стичаха потоци вода.

Майката на Серьожа, Антонина Прокофиевна, още съвсем млада жена, веднага ни изпрати да се сушим и преобличаме: Татяна и Лиля — в стаята на Лариса, сестрата на Серьожа, а мен — в банята. Докато навличах нечия суха фланелка и сини дънки, се чудех колко ли ще бъда смешен в този вид. За моя ръст тези панталони определено щяха да бъдат къси. Така и излезе, но пък фланелката изобщо не ми беше тясна в раменете, както бях очаквал. Очевидно не беше на Серьожа, а на баща му, когото още не бях видял. И освен това присмехулно си помислих с какво ли слабичката Лариса ще преоблече едрата и пълна Татяна? Ами мъничката Лиля?

Когато след десет минути се събрахме около празнично подредената маса, ахнах. Татяна беше с много широка черна рокля с безброй драпирани гънки, които красиво се спускаха от пищния ѝ бюст и скриваха изцяло тежките бедра. За сметка на това изящните ѝ глезени бяха открити и се създаваше впечатление, че тя цялата под тази преливаща рокля е също тъй тънка и изящна, с тънка талия и едър бюст. Със сигурност знаех, че не е така, но илюзията бе толкова пълна, че за момент повярвах в нея. Татяна беше разпуснала стегнатите си в строго кокче платинени коси, за да изсъхнат, и бе заприличала на оперна певица, излязла на сцената с концертна рокля. Впрочем оказа се, че не съм бил далеч от истината. Роклята наистина била концертна. Обясниха ми, че била на Антонина Прокофиевна, виолончелистка в симфоничния оркестър при местната опера. Сестрата на Сергей — Лариса — също работела в тази опера, но за разлика от майка си, свирела на цигулка. Тя беше облякла Лиля в някаква своя дълга

фланелка, май им казват фланелка-рокля. Тя стигаше до под колената на Лиля, но пък беше плътна и суха.

На масата веднага се заговори за литературното творчество на Татяна. Антонина Прокофиевна и Лариса я засипаха с въпроси и Таня добросъвестно отговаряше на всички, разказваше забавни истории, шегуваше се, ръсеше някакви смешни думички и неочаквани, но точни сравнения. Ние със Сергей седяхме един до друг в другия край на масата и по едно време започнахме тихо да обсъждаме нашите нерадостни криминални проблеми.

Сергей много си го биваше: по някакъв буквално невероятен начин беше успял да разбере къде е ходила Олга Доренко през последния ден от живота си. Оказало се, че някаква нейна московска приятелка, като научила, че Олга ще идва тук на кинофестивал, я помолила да предаде малък пакет на неин далечен роднина. Именно при този роднина ходила Оля в деня, когато закъсняла за пресконференцията. Нещо повече — докато аз егоистично се излежавах на плажа, Сергей звънял на безброй телефони в Москва, докато накрая намерил тази приятелка и научил от нея адреса и името на роднината, за когото била пратката. Само не успял да го посети, защото се беше уговорил с мен за осем часа, а не му се искало да се прояви като неучтив домакин.

Отвън се чуваше постоянен трясък — ураганният вятър чупеше клоните на дърветата в градината. Дъждът се лееше като плътна стена и аз нямах представа как ще се приберем на нашата улица „Първомайска“. Току поглеждах слисано към прозореца и виждах колко тъмно и страшно е навън. Щом забеляза това, Лисицин побърза да ме успокои.

— Ще отmine след около час, Владислав Николаевич не се тревожете. Нали знаете — южните бури са силни, но кратки. Впрочем, както и южните любовни връзки — добави и се позасмя.

Помислих си, че мадамата, която е приличала на ангелче и някога болезнено е наскърбила Сергей, вероятно е била курортистка.

Сергей не ни излъга. Бурята утихна още преди да допием чая си с вкусните бухнали млинове. Антонина Прокофиевна веднага широко отвори прозорците и в стаята, която двамата със Сергей здравата бяхме опушили, нахлу приятен влажен въздух с аромат на море, мокра пръст и някакви цветя. Не знам на какво специално място стопанката бе

сушила мокрите ни дрехи, но когато се накахме да си тръгваме, те бяха абсолютно сухи, както и обувките.

Вече застанал на прага, аз се поддах на някакъв неразбираем порив и казах на Сергей:

— Я ми дай адреса на оня човек, комуто Оля е трябвало да предаде пакета. Утре ще прескоча до него, за да не си губиш времето, а да се заемеш с обкръжението на нашите три хубавици.

Той ме погледна с благодарност и ми подаде листчето с адреса.

Прибрахме се по същия път: отначало по тъмните улици с частни къщи, после през шумния и грейнал в светлини многолюден център на града и после пак по тихите непавирирани улички.

— Танечка, май наруших графика ви.

— В смисъл?

— Тристата реда. Нали днес не ги написахте, защото дойдохте с мен на гости!

— Значи ще трябва утре да станат шестстотин. Няма да отида на плаж, докато не ги напиша — туйто.

— Таня, това е жестоко! — разсмях се аз. — Бива ли така да се изтезавате? Да дойдете на море и да се затворите между четири стени!

— Не ме разбирате, Дима. Първо — за мен е удоволствие, а не каторга. И второ, не забравяйте — това са пари. В издателството ми плащат по двеста долара на авторска кола, тоест двамайсет и четири машинописни страници. Триста реда са приблизително осемдесет долара или в нашите нещастни пари — триста и петдесет хиляди. Направя ли триста реда — печеля ги. Разбирате ли? Това стимулира, и то много. Трето, имам си Ирочка. Тя се съгласи да пожертва апартамента си, за да мога да не заменяя моя — само защото ѝ обещах да спечеля за нейното ново жилище. И ако аз мързелувам и не пиша, а Ира през това време готви или пере, можете да си представите как се чувствам.

— Между другото вашата Ирочка не се ли обиди, задето я изоставихте днес и тръгнахте да се забавлявате?

— Надявам се, че не. След нашата снощна разходка тя се натъжи малко, като разбра, че с вас не ѝ излиза късметът, но тази сутрин си хареса един симпатичен курортист от съседната къща, тъй че сигурно е прекарала много приятно вечерта, която ѝ освободих. Тя изобщо има

прекрасен характер — лек, сговорчив, а е и много добра домакиня. Щастливец ще е, който я вземе!

— Нещо много дълго не се е появил този щастливец — казах с шеговито съмнение. — На колко години е?

— На двайсет и шест. По-млада е от мен. Доколкото разбирам, плавно си проправяте път към въпроса за моята възраст?

— Таня!

— Е, оставете, Дима, аз съм жена без комплекси. Ако ви интересува, отдавна трябваше да ме попитате и да не се тормозите.

— Смятайте, че съм ви попитал.

— На трийсет и четири съм.

— Не може да бъде! Наистина ли сте на трийсет и четири?

— Наистина. Какво толкова ви смущава?

— Кожата ви е толкова гладка... Не бих ви дал повече от двайсет и осем.

— Димочка, вие сте сладур! Кожата ми е гладка, защото съм дебела. Там се крие цялата тайна.

— Таня! Недейте така, постоянно ме поставяте в неудобно положение!

— Не, защо? Да, дебела съм, но какво от това — да се обеся ли сега? Или да си въобразявам, че съм млада газела, а всички, които виждат пълнотата ми, са просто зле възпитани простаци, лишени от чувство за красота?

— Лельо Таня — внезапно се намеси Лиля, която до този момент мълчаливо бе вървяла до нас, хваната за ръката ми. — Защо постоянно наричате татко Дима?

— Защото в цялото му име — Владислав — се съдържат буквите Ди и татко ти ми разреши да го наричам Дима — обясни й Татяна.

— Ясно — каза Лиля и отново млъкна.

Благодарение на нейната намеса можехме да приключим с опасната тема за външността. Винаги съм се страхувал от подобни разсъждения. Кажеш ли истината — излиза, че си неучтив, започнеш ли да хвалиш и да ръсиш комплименти — съществува риск дамата да ги вземе за чиста монета и твоите джентълменски възторзи да бъдат възприети едва ли не като признание в любов.

— Танечка, знаете ли какво си помислих? Ако смятате утре да се посветите на своята нетленна творба, може би ще ми позволите да

оставя Лиля при вас? Трябва да прескоча до едно място, а не искам да я влача със себе си. Откри ми се възможност да разбера защо Олга Доренко е закъсняла за пресконференцията.

— Разбира се, Дима, няма проблем. Не се тревожете, Ира ще отиде на плаж, а ние с Лиля ще поседим в градината. Между другото, Лиля, когато се приберем, напомни ми, ако обичаш, да заредя акумулатора, инак утре вместо в градината, ще трябва да останем в стаята с включен в мрежата компютър.

— Добре, лельо Таня.

Да, моето дете не страда от многословие. Понякога се замислям какво ли става в кърдросата ѝ главица, когато се умълчи? Какви ли мисли се раждат там? Какви ли въпроси, които няма на кого да зададе, защото родителите ѝ вечно ги няма? Какво впечатление ѝ правят прочетените книги? Какво разбира, когато слуша разговорите на възрастните?

Пред нашата портичка стоеше Ирочка с някакъв брадат белокоп тип със скъпи очила. По физиономията ѝ личеше, че вечерта ѝ не е минала напразно: най-сетне си е намерила обект за курортен флирт. Е, слава богу.

* * *

На сутринта дадох на Лиля да закуси, предадох я в ръцете на Татяна и тръгнах да търся Николай Фьодорович със странното фамилно име Вернигора. Именно за него Олга Доренко била донесла от Москва малка пратка от някакви далечни негови роднини.

Ако съдех по адреса, Николай Фьодорович не живееше далеч и аз наистина стигнах до къщата му за двайсетина минути. Къщичката беше кукленски красива и добре поддържана, боядисана в бяло и червено — веднага си личеше, че стопанинът ѝ е работлив и сръчен човек.

Влязох през портичката, качих се по външното стълбище и натиснах дръжката на вратата. Заключено. Обиколих къщата, като надничах през прозорците, но не намерих стопанина. Нямах успех и в търсенето на Николай Фьодорович в градината. Реших да чакам. В края на краищата един възрастен човек не можеше да е отишъл далеч,

пък и още бе рано утро. Най-много да е отишъл на пазар и ще се върне след не повече от час.

Седнах до масата под навеса, който бе абсолютно същият като в двора на нашата къща на „Първомайска“, с удоволствие запалих цигара и заразглеждах дърветата наоколо. Така минаха около четирийсет минути.

— Младежо — чух женски глас откъм улицата, — да не би случайно да сте Юрий?

— Не, не съм Юрий — отвърнах.

Интересно — кой ли е този Юрий? Синът му? Тогава защо съседката не го познава по физиономия? За пръв път е пристигнал от друг град?

— Не сте ли мъжът на Леночка? — продължи разпита си любопитната съседка.

— Не, не съм мъжът на Леночка. Просто чакам Николай Фьодорович. По работа.

Жената се приближи и се спря, като се облегна на оградата.

— Ама не знаете ли? — попита тя с някак променен глас и на мен веднага ми стана чоглаво. Види се, моят хлапак с крилцата вече беше посегнал с пухкавите си ръчички към барабана и измъкваше късметче, а на него бе написана една дума, която никак не обичам.

— Какво трябва да знам?

— Николай Фьодорович почина.

— Кога?!

— Вчера. Още снощи бихме телеграма до Мурманск, там живее дъщеря му — Леночка, омъжена е за подводничар. Та си помислих, че те вече са долетели. Ами вие кой сте?

— Аз ли... никой. Отбих се да го питам нещо, но явно не е било писано. А вие наблизо ли живеете?

— През две къщи.

— Добре ли познавахте Николай Фьодорович?

— Как да ви кажа... — Жената сви рамене. — По съседски се отбивахме... за сол или пипер... и изобщо... Николай Фьодорович си живееше добре и сам, не търсеше компания. Все беше зает с нещо. И с домакинството сам се оправяше — отдавна беше вдовец.

— И от какво почина? — попитах.

— Че от какво умират старите хора? От старост. Лекарят каза, че сърцето му спряло. Беше надхвърлил седемдесет — не е за чудене.

— А кога ще е погребението?

— Чакаме да дойдат дъщеря му и мъжът ѝ. Откараха Николай Фьодорович в моргата, тъй че щом децата му дойдат, веднага ще го погребат. Ау, младежо, вие много ли бързате?

— Не, закъде да бързам, на почивка съм.

— Вижте, искам да ви помоля нещо. Трябва да изтичам до поликлиниката, за едни процедури, та бихте ли поседели тук да почакате — може да пристигнат Леночка и Юрий? Инак аз през десетина минути поглеждам през прозореца, за да не ги пропусна. Защото те дори нямат ключове от къщата, ще дойдат уморени, с багаж и ще се чудят какво да правят. Разбира се, още вчера написах бележка, че ключовете са у нас, на номер 16, и я забодох на портичката, но гледам — бележката май вече я няма. — Тя примижа късогледо и затърси около мястото, където според нея трябваше да бъде бележката. Но аз вече бях влязъл през вратата и със сигурност знаех, че там няма никаква бележка. — Какви хора бе, ха кажете на какво прилича това! — завайка се жената. — На кого беше потрябвала тази бележка? Ама не, откъснали са я ей така, да направят беля на някого. Е, ще поседите ли тук? Ако пристигнат — ключовете са вкъщи, номер 16, синът ми ще ви ги даде.

— Ще поседя, ще поседя — успокоих загрижената съседка.

— Аз само за малко. Щом свършат процедурите — и се връщам.

Тя припряно си тръгна, аз останах да седя в двора, а в главата ми цареше пълна бъркотия. Беше умрял човекът, който по моите сметки трябваше да ми каже какво е имало в безследно изчезналата виолетова торбичка с жълти дръжки. Освен това той трябваше да ми каже защо Олга е закъсняла, докато се е връщала от неговата къща в хотела. Може да му е казала къде другаде е смятала да ходи? А може да е била на друго място, преди да донесе пакета на Николай Фьодорович, и да му е казала нещо за това. А пък може и нещо да я е забавило именно тук, в тази къща. При всяко положение вече нямаше да науча тези неща. А толкова се надявах...

Размислите ми бяха прекъснати от мутиращо басче, което принадлежеше на осемнайсет-деветнайсет годишно момче.

— Добър ден. Не сте ли случайно от милицията?

Въпросът ме озадачи. Случайно бях от милицията, а и неслучайно. Но трябваше ли да го афиширам?

— Засега не — пошегувах се. — От къщи съм. Защо?

— Жалко! — искрено се огорчи момчето. — Аз пък си помислих, че сте от милицията.

— Защо, какъв е проблемът?

Стана ми интересно. Може пък отговорите на моите въпроси да се разхождат някъде наоколо?

— Ако бяхте от милицията, щяхте да ми отключите да вляза в къщата. Много е важно.

— Защо, роднина ли си?

Но момчето не отговори. Вместо това бързо отиде до един от прозорците, делово огледа рамката и се върна до масата.

— Разбирате ли, у дядо Николай остана една касета, която му бях дал. Чужда е, трябва да я върна. Той я взе само за три дни. Там — врътна неопределено глава — вече ми вдигат скандали, искат или да върна касетата, или да я платя.

— Каква е тая касета?

— „Заложник № 1“, американски екшън.

— Защо, Николай Фьодорович по екшъните ли си падаше? Седни де, докога ще стърчиш така?

Момчето седна срещу мен и хвърли поглед към пакета цигари.

— Може ли да си взема една цигарка?

— Вземи си. Как се казваш?

— Лъоня.

— Е, та какво казваш за екшъните, Лъоня?

— Дядо Николай ги гледаше с удоволствие, винаги питаше има ли нещо ново. Аз работя във видеотека — поясни Лъоня. — Дядото вече беше възрастен, та му носех касетите вкъщи — да не се разкарва. Имахме си уговорка: появи ли се нещо ново, грабвам го и му го нося, той гледа първите пет минути и веднага ми казва ще вземе ли касетата или не. Знаете ли, той различаваше хубавите от лошите филми по първите пет минути. Казваше, че ако във филма има настроение, ако е правен от майстор, това се разбира дори по титрите, по графиката и по музиката. Е, и ако пожелаеше да му оставя филма, плащаше си таксата за касетата.

— А ако не пожелаеше, ти плащаше за разкарването, нали? — попитах разбиращо. Да не съм паднал от Луната, та да повярвам, че съвременен младеж ей така, за нищо, за едното благодаря ще тича при пенсионера с касети под мишница.

— Ами... — Момчето толкова явно се смути, че и на мен ми стана неудобно. — Какво лошо има?

В гласа му звучеше предизвикателство и аз се уплаших, че контактът ни ще се прекъсне.

— Нищо, нормално си е — побързах да го успокоя. — Но когато ти идваше, а него го нямаше вкъщи? Тогава?

Въпросът улучи целта. Явно именно за това искаше да заговори Лъоня, но не знаеше как да започне.

— На един от прозорците му има резе, много хитро направено — можеше да се отвори отвън и после да се затвори. Който не знае, никога няма да се сети. Дядото беше майстор на тези неща — нали цял живот е работил във военното разузнаване, та...

— Сериозно?

— Да. Вие не знаехте ли? С една дума имахме си уговорка: ако го няма вкъщи, отварям прозорчето, слагам касетата на масата — а тя е точно под прозореца, затварям отново с резето и си отивам. На другия ден идвам и ако например пак го няма, пак отварям прозореца, а на масата намирам или парите, или касетата.

— Добре сте го измислили — похвалих го аз. — А не те ли беше страх, че дядо Николай ще те метне?

— Как така? — намръщи се Лъоня.

— Ами така. Да си изгледа целия филм, а на другия ден да ти върне касетата, защото, нали, филмът не бил хубав и не желае да го гледа.

— А, няма такова нещо — разсмя се момчето с явно облекчение. — Вие не знаете как гледа филмите дядо Николай. Първо два пъти гледа филма изцяло, а после започва да го изучава на части. Спира кадрите, връща ги назад, гледа на забавен каданс. Разглежда като под микроскоп всеки боен епизод. Особено войсковите операции. За един филм му отива най-малко седмица.

Момчето говореше за Николай Фьодорович в сегашно време, явно още не бе свикнало със скоростижната му смърт. Да, интересна личност е бил Николай Фьодорович Вернигора. Военен разузнавач от

запаса, той и на преклонна възраст не е загубил интерес към професията, на която е посветил целия си живот. Сигурно е бил интересен събеседник, нищо чудно, че Ольга се е заседяла на гости при него — заплеснала се е по приказките му, особено ако е засегнал чисто кинаджийски теми: как трябва да се заснема, кое е правилно, кое не е, кое е успешно, кое не е и така нататък.

— Всъщност аз — обади се Лъоня — си помислих, че...

И без това знаех какво си е помислил. Искал е да отвори прозореца и да си вземе касетата. Между другото в това нямаше нищо лошо.

— Лъоня, не бива така — казах лицемерно. — Хайде да изчакаме дъщерята на Николай Фьодорович, тя ще дойде днес или утре, с нея ще решавам всичките си проблеми.

— Ама не мога нищо да решавам с нея! — отчаяно възкликна той. — Мислите, че ще ѝ е до мене ли? Та тя ще дойде да погребва баща си, а аз ще мрънкам за моята касета... А пък вие ще ми бъдете свидетел, че нищо няма да взема — само касетата. Ако стане нещо, ще потвърдите, че нищо не съм откраднал.

— Добре — съгласих се неочаквано. — Давай, отваряй това хитро резе. Ще ме вкараш в грях на стари години, ей богу!

— Благодаря!

Лъоня скочи, зарадван. Дори не успях да забележа бързото движение, с което отвори прозореца. Явно неведнъж го бе правил и имаше опит.

— Добре де, влизай сега, докато никой не гледа насам.

— Ами вие?

— И аз след тебе, нали трябва да те контролирам! — засмях се пресилено.

Лъоня ловко скочи през прозореца в стаята и аз го последвах. В къщата на Николай Фьодорович Вернигора цареше идеален ред, дори внезапната му смърт и последвалото посещение на медиците и милицията не бяха успели да го нарушат. Забелязах, че Лъоня не загуби нито секунда, за да се огледа, а веднага уверено тръгна към една секция. Явно наистина е бил чест гост тук и се е ползвал с доверието на домакина. Отвори вратичката на един от шкафовете и надникна вътре.

— Ето я. — Той радостно се обърна към мен и ми показва видеокасета с пъстър етикет.

Приближих се, безсилен да се преборя с любопитството си. На две полици бяха подредени касети, на горната — с имена на филми върху етикетите, на долната — с номера. Подборът на филмите говореше, че Николай Фьодорович е имал взискателен вкус. Очевидно тук бяха подредени филмите, които бе купувал, за да ги има винаги подръка. Сред заглавията забелязах „Професионалистът“ с Белмондо и Осейн, „Списъкът на Шиндлер“, „Уморени от слънцето“, „Меморандумът на Куилър“ с блестящия Макс фон Зюдов и Джон Сигал, няколко други много интересни филма. Разбира се, тук бяха и нашите „Офицери“ и „Мястото на срещата не се променя“, и дори всичките дванайсет серии за Щирлиц — филми, ценени не само от хората над седемдесетгодишна възраст. Аз например също гледам „Офицери“ с удоволствие колкото и пъти да го повторят по телевизията. И всеки път на гърлото ми застава буца, когато командирът на полка, чиято роля играе Георгий Юматов, се връща от Москва, след като е отказал назначението в Генералния щаб. Той пътува с жена си в открита кола, а покрай тях минават танкове, поели за маневри. И един от танкистите отваря люка и пита: „Другарю генерал, за постоянно ли се върнахте или само да си вземете багажа?“ Тоест всички в полка са знаели защо командирът им е ходил в Москва. Генералът направо онемява от това нахалство, седи и не може да продума. А жена му спокойно, някак по домашному отговаря: „За постоянно, Паша. За постоянно.“ Тоест тя, разбирате ли, познава по име всеки човек от полка. Този танкист се изправя на машината и извиква, та цялата колона да го чуе: „За постоянно! За постоянно!!!“ Значи всеки човек в този полк се е безпокоял дали любимият командир няма да ги изостави заради топлото щабно кресло. А той не ги е изоставил. Защото е Офицер. И синът му, загинал във войната, е служил в същия този полк. Мъничък епизод, по-кратък от минута, но колко много е казано в него! Именно това е майсторството, което очевидно е разбирал и ценил Николай Фьодорович Вернигора.

Но не това най-силно привлече вниманието ми. Гледах подредените на долната полица касети с налепени номера от 1 до 12 и виждах, че една липсва. След номер 8 идваше номер 10. Всички останали си бяха по местата, идеално подредени.

— А какви са тези касети? — попитах Лъоня.

— Дядо Николай сам ги е снимал, има хубава видеокамера — подарък от дъщеря му.

— И какво е снимал?

— Ами разни събития, градски празници, фестивали, конкурси, сбирки на ветерани. Често го канеха да снима сватби. Дядото казваше, че от млади години имал влечение към киното.

Така. Много интересно. Гена от организационния комитет казал, че във виолетовата торбичка на Олга Доренко е имало нещо, по размери подобно на книга. Дали не е било касета? Касета номер 9? Какво ли може да е имало на тази касета, защо Вернигора я е дал на Олга? Семейно тържество или честване, посветено на него самия — и той е решил да подари записа за спомен на московските си роднини? Като благодарност за онази пратка, да речем? Напълно е възможно. Но пак не е ясно къде се е дянала онази виолетова торбичка с жълтите дръжки. Вчера Сергей Лисицин още веднъж много внимателно разгледал всички вещи на Доренко — торбичката я нямало между тях. Къде може да се е дянала? Трябва да кажа на Серьожа да помоли следователя официално да иземе касетите и да види какво е записано на тях. Впрочем защо ли? Какво отношение имат тези любителски видеозаписи към планомерното изстребване на претендентките за първата награда на кинофестивала „Златният орел“? Никакво.

По познатия път през прозореца излязохме навън и Лъоня ловко пусна хитрото резе. Отново не забелязах как го направи. Не го попитах, за да не притесня момчето: довери тайната на непознат човек, а той може да излезе някой обирджия.

Успяхме да направим всичко това точно навреме. Буквално пет минути след като се разделих с младия видео-бизнесмен от поликлиниката се върна жената от номер 16. Аз с облекчение сдахдох поста и тръгнах да се прибирам на „Първомайска“.

ГЛАВА 5.

Когато се прибрах, заварих абсолютно идилична картинка: Татяна работеше на своя лаптоп на масата на двора, Лиля седеше до нея и мълчаливо гледаше сновящия по екрана курсор и появяващите се с невероятна скорост думи и редове, а Ирочка шеташе в кухнята и готвеше обяда. В главата ми се мярнаха две мисли едновременно. Едната неприятна, другата — смешна. Помислих си, че Рита с нейната професия на кинокритик също много пишеше и работеше с книжа, проучваше текстове на сценарии и различни рецензии, но никога не бях виждал Лиля да седи зад гърба ѝ и да гледа как майка ѝ работи. Нервозността и злобеенето на Рита създаваха в периметър от три метра такава аура, че да попаднеш в нея за повече от пет минути ставаше опасно и детето чувстваше това не по-малко остро от мен. А смешната мисъл беше, че изведнъж ми се прииска именно това да бъде моето семейство. Обожаваната, умна дъщеря, която обаче аз не разбирам напълно. Дебелата белокожа Татяна със сладките устни и вълнуващия чувствен глас, която пише книги и с която мога да си поприказвам на професионални теми. И веселата флиртаджийка Ирочка — тази ненадмината кулинарка, разумна икономка, грижовна въртокъщница.

Отърсих се от натрапчивите мечти.

— На какво мирише тъй убийствено? — попитах и надникнах в тенджерата, в която вреше нещо.

Ирочка се усмихна и ми подаде лъжица с някаква разноцветна смес:

— Опитайте, Владик, не мога и не мога да разбера достатъчно ли е солта. Вече толкова пъти я опитвах, че не усещам вкуса.

Опитах. Вкусът беше възхитителен, макар че — господ ми е свидетел — не бих могъл да назова нито една от съставките на тази смес.

— Ирочка, колко е хубаво, че живеем в една къща, иначе можеше да си умра, без да науча, че на света съществува такава вкуснотия!

Тя ме погледна някак твърде сериозно и каза, като ми обърна гръб и започна бързо да реже нещо с големия кухненски нож:

— Ако не живеехме в една къща, вие никога нямаше да научите колко се нуждае вашата Лиля от внимание и от общуване с възрастните. Извинявайте, Владик, не е моя работа, но според мен жена ви е много странен човек. Нали виждате — на детето явно му липсва майчинска топлина.

Я каква била тази Ирочка! Явно я бях подценил, тя се оказа много по-проницателна, отколкото можех да предположа. Но не ми се щеше да се задълбочавам в обсъждане на Рита, затова започнах с пресилено внимание да разглеждам съдържанието на приготвените за обяда купички и чинии.

— Ира, а от какво е направено това? — попитах, сочейки нещо лъскаво, снежнобяло, с разноцветни орнаменти.

— От извара, разбита със сметана и каймак.

— Ами това, пъстрото?

— От парченца праскови, ананас, ягоди, касис.

Позавъртях се от учтивост още малко из кухнята, после излязох на двора.

— Танечка, как сте с шестстотинте реда?

— Вече натраках триста и петдесет — отговори тя, без да спира да печата. — Следобед ще поработя още два часа — и мога да отида на плаж. А как мина вашата работна разходка? Успешна ли беше?

— Уви — не. Но няма да ви разсейвам, после ще ви разкажа.

Тя свали ръце от клавиатурата и сладко се протегна:

— Стига, почивка. И без това акумулаторът трябва да се зареди, с едно зареждане работи само три часа. Лиля, ако обичаш, включи го в контакта в нашата стая.

Лиля взе зарядното устройство и тръгна към стълбището, което водеше към стаята на Ира и Татяна. Едва когато тя се отдалечи на безопасно разстояние, Таня тихо попита:

— Какво има? Нещо лошо ли се е случило?

— Серьожа е намерил човека, у когото е ходила Доренко в деня, преди да я убият. А този човек вчера е починал. Изглежда, дал ѝ е някаква видеокасета, която тя е носела в торбичката с жълтите дръжки. Но торбичката е изчезнала, а с нея — и касетата.

— Кой е този човек?

— Военен от запаса, работил е в разузнаването. На седемдесет и три години, вдовец, хоби са му били любителските видеозаписи.

— И вие смятате, че касетата има някаква връзка с двете убийства?

— Не, не смятам. Просто не виждам каква връзка може да има. Но въпреки това трябва да я намеря. Знаете ли какво казват германците? Във всяко нещо трябва да има ред. Щом Олга е отишла в хотела с торбичката, тази торбичка се намира някъде и трябва да я намерим. А веднъж здравата си изпатих, задето изтървах от погледа си някаква уж дреболия. Между другото ситуацията много приличаше на тази. Свидетел, който бе видял убиеца да влиза във входа на блока, твърдеше, че той е бил с тъмнозелено яке и лисичи калпак, а друг свидетел, който го видял да излиза от асансьора на осмия етаж, бе категоричен, че е бил с тъмнозелено яке, но без никаква шапка. Това се оказа достатъчно адвокатът да притисне съдията до стената: докато не докажем, че подсъдимият е свалил шапката и я е хвърлил между етажите или я е оставил в асансьора, аз ще настоявам, че двамата свидетели са видели различни хора. Защото моят клиент е влязъл в този вход с шапка и е отивал у познати на третия етаж, а на осмия етаж, до апартамента на потърпевшия, е бил видян друг човек. Съдията се видя в чудо, но нямаше как. Всички съмнения се тълкуват в полза на обвиняемия. Изпратиха делото за доразследване с указание: да се изясни въпросът с шапката, с други думи — да бъде намерена тази пуста шапка и да се докаже, че тя принадлежи на подсъдимия. Естествено — не я намериха. Следователят после примираше от яд, пък и аз бях отчаян: толкова трудно бяхме открили този убиец, с такива усилия го бяхме намерили, при задържането имаше и стрелба, две от моите момчета едва не загинаха — и всичко отиде на вятъра. Тъй че щом ние с вас се наехме да помагаме на горкия Серьожа, трябва да действваме умно, та после той да не ни споменава с лошо.

— А онзи адвокат Захаров ли се казваше? — изведнъж попита Таня.

— Точно така. Как се сетихте?

— Ами че той ми е земляк, от Питер. Когато се прибра от Москва след процеса, разказа на всички за тази шапка. Изобщо е много грамотен и си разбира от работата, аз винаги слушам с голямо внимание, когато започне да се хвали и да разправя разни истории —

човек може да чуе доста полезни неща, които после да му влязат в работа. Впрочем скоро след историята с шапката приключвах едно голямо дело, пишех обвинителното заключение и под впечатлението от разказа на Захаров открих едно такова слабо място, дето ако опитен адвокат го уцелеше, дълги месеци труд щяха да ми отидат нахалост. Нищо и никакво слабо местенце, навремето никой нямаше да му обърне капчица внимание. И представяте ли си, адвокатът получава делото, чете обвинението и избухва в смях буквално в кабинета ми. „Какво има? — питам го. — Да не намерихте граматическа грешка?“ „Не — вика, — още от момента на задържането на обвиняемия съм запомнил, че ей тук имаше едно слабо местенце. Когато чух от Захаров как е спечелил оправдателна присъда от точно такава мъничка подробност, веднага си направих сметката, че и аз мога да я вкарам в играта. А вие, Татяна Григориевна, сте махнали въпросното слабо местенце, явно и вие сте чували историята с шапката.“ Така че в известен смисъл, Дима, съм ваша кръщелница. Учила съм се от вашите грешки, макар че не сме се познавали. Интересно, нали?

Ира донесе от кухнята чиниите и приборите и започна да нарежда масата. Лиля се върна и мълчаливо седна в края на дългата пейка до масата, прелиствайки броевете на „Фестивални новини“, които всеки ден ни носеше Рита. Ира и Таня разпалено обсъждаха уместно ли ще бъде да поканят на обяд белобрадия очилат курортист от съседната къща, който, както забелязах през гъстите храсти френско грозде, се бе върнал от плажа и простираше на двора мокрите си бански и пешкири. И аз взех участие в обсъждането, защото — по непонятни причини — ми се доця да стане така, както иска Ирочка. Изпитвах някаква вина пред нея, а Татяна явно не бе в настроение да общува с непознат.

— Момичета, човек винаги трябва да дружи със съседите си — казах с тон на премъдър и опитен старец. — Знаеш ли какво може да се случи, все пак мъж е — ще има кого да повикаме на помощ.

— Дима, да не смятате, че може да ни нападнат бандити с маски на лицата? — скептично реагира Таня.

— Не, Владик е прав — настояваше Ирочка, докато нареждаше по масата паничките със салатата и десерта от извара.

— Татко, кой е този Виктор Бабаян? — обади се Лиля, която се бе вгълбила във „Фестивални новини“.

— Един режисьор, миличка, снима филми. Защо не помогнеш на леля Ира?

Лиля послушно отиде в кухнята и донесе хляба и чинията със зелените подправки. В края на краищата беше решено да поканим белобрадия. Ирочка излезе и след няколко минути се върна с него, а той се стесняваше толкова, че коленете му трепереха. Аз седнах до Татяна, та още при първа възможност тихичко да възобновя разговора на интересуващата ме тема. Докато обядвахме, Ирочка си чуруликаше със своя ухажор, Лиля пак се бе замислила за нещо свое, а ние с Татяна си блъскахме главите къде ли може да се е дянала касетата в онази идиотска виолетова торбичка.

— Принудена съм да ви огорча, Дима — говореше полугласно Таня, облизвайки от лъжицата гъстата бяла смес на десерта от извара и плодове. — Или Доренко е дала на някого торбичката с касетата, преди да я убият, или я е откраднал убиецът. И тогава всичките ни предположения за отстраняване на конкурентки са безпочвени. Погледнете какво излиза: убиецът влиза в стаята на Доренко, убива я и иска да намери касетата, но по някакви причини не успява. Вариант първи: в този момент се връща Довжук и убиецът просто няма време да потърси това, което му трябва. Не е изключено дори, когато Довжук се е върнала в стаята, убиецът да е бил още там, а тъй като Людмила — нали така ми казахте? — е започнала веднага да пици и е изскочила в коридора, той спокойно може да е излязъл, незабелязан от никого, като се е възползвал от суматохата и паниката. Вариант втори: по погрешка е взел друга касета, но е разбрал това едва когато я е изгледал. Тогава той се връща. И се връща в стаята, където в момента се намира багажът на убитата Доренко, тоест в апартамента на Алла Казалская. Убива кротко спящата Довжук и претърсва целия апартамент. А за заблуда на милицията взема ковчежето с накитите. Така че нещата се фокусират върху касетата. Въпросът е само дали я е намерил убиецът, или самата Доренко я е отнесла или забутала някъде. Но, Дима, това, което казах сега, е изцяло плод на фантазията ми, защото нито вие, нито аз знаем точно какво е имало в торбичката. Наше произволно умозаклучение беше, че в нея е била касетата на Вернигора. Но нали това нещо може да е било и кутия бисквити, която Ольга си е купила за сутрешното си кафе, та да закусва, без да излиза от стаята си! И тогава торбичката и нейното съдържание нямат никакво отношение към

убийството. Тогава отново се връщаме към борбата между конкурентките. Трябва все пак да разберем какво е имало в торбичката. И къде се е дянала тя в края на краищата. Защото ако цялата тази история се върти около нея, тя трябва да съществува някъде. Предлагам да се направи следствен експеримент.

Кимнах. Разбира се, на всяка цена трябваше да се намери тази дяволска торбичка, та поне донякъде да се ориентираме във версиите.

— Татко, а кой е Олег Юшкевич? — попита Лиля, която се бе възползвала от това, че аз се заплеснах в приказки с Таня и я оставих без надзор, и отново бе разгърнала „Фестивални новини“, за да чете, докато се храни.

— Един актьор, котенце. Не чети, докато се храниш, колко пъти съм ти казвал.

Тя въздъхна и покорно остави вестника. Някои хора се раждат художници, музиканти, вундеркинди. Моята дъщеря се бе родила читател. За нея подреждането на буквите в думи и фрази беше естествено и необходимо като дишането.

— Момичета, а къде са хазяите ни? — попитах, като се сетих, че откак се бях върнал, не бях виждал нито Вера Илинична, нито Григорий Филипович. Трябваше да се обадя по телефона, а телефонът беше в тяхната стая на първия етаж.

— Вера отиде у сестра си, а Григорий Филипович — на партийно събрание — отговори Ирочка, като прекъсна разговора си с белобрадия очилатко. Тя всъщност ни го представи, но аз дори не чух името — толкова бях зает със собствените си мисли.

— На какво?!

— На партийно събрание. Е, Владик, не знаете ли какво е партийно събрание?

Прекрасно знаех какво е партийно събрание, още нямам проблеми с паметта. Но нали... Впрочем, както и да е, всеки си има своите бръмбари в главата.

Татяна забеляза моето неподправено изумление:

— Извинете, Дима, родителите ви живи ли са?

— Само мама, баща ми почина отдавна. Защо?

— А майка ви с какво се занимава? На колко години е?

— О, майка ми е рядко чудо на природата. На шейсет и една е и прилича на Мая Плисецкая в ролята на княгиня Бетси Тверская: точно

такава висока, слаба, с гладка прическа. Тя е главен редактор в едно издателство и води твърде светски начин на живот.

— С мен пък е обратното — мама почина преди няколко години, а татко е жив. Цял живот е работил в един и същи завод, издигна се до заместник-директор. Сега е на седемдесет и една, и той ходи на партийни събрания, представете си. И аз съвсем наскоро научих това. Обаждам му се веднъж, а той ми казва: „Извинявай, миличка, ще ти се обадя по-късно, сега съм зает, пиша доклад за партийното събрание.“ За малко не умрях от ужас. Оказа се, че при домсъвета, или как го наричат сега... не знам, партийната организация е запазена, пенсионерите се водят на отчет там и се събират най-редовно, обсъждат решенията на президента и правителството, озеленяването на микрорайона и разни подобни неща. По-рано, ако си спомняте, пенсионерите винаги се водеха на партиен отчет по местожителство. И когато КПСС умря официално, някои си прибраха партийните книжки от домсъветите и изцяло се отдадоха на домакинство и вилни парцели, но много хора така и продължават да се събират. На стари години убежденията трудно се променят, както и навиците. На нас това ни изглежда смешно и нелепо, но то е живот за тях.

— Излиза, че и нашият тукашен хазяин е такъв? Но той е относително млад. На колко ли е? Малко над шейсет?

— Е, и какво от това? Въпросът не е толкова във възрастта, колкото във възпитанието и в живота, който е изживял човекът, в ценностите, по които е свикнал да се ориентира.

— Да, всичко това е прекрасно, но на мен ми трябва телефон, а първият етаж е заключен. Да знаете откъде наблизко човек може да се обади по телефона?

— Можете да се обадите от нашата къща — внезапно се отзова ухажорът на Ирочка. — Телефонът е точно в стаята, където живея.

Виж ти! А пък аз бях убеден, че той не вижда нищо, освен красивите очи и черните къдрици на Ирочка. Или се бях разприказвал твърде високо?

Станахме от масата и отидохме в съседния двор. Изпитвах известно неудобство, задето не знаех как да се обърна към този тип. Но още щом прекрачихме прага на стаята му, той сякаш стана друг човек. Смутената усмивка изчезна, движенията станаха уверени. Явно беше от хората, които аз наричам условно котараци. Казват, че кучетата се

привързват към човека, а котките — към мястото. Така е и с хората: за едни, за да поддържат психологическия си комфорт, е важно да се намират на своя територия, а за други — в компанията на добре познати, близки хора. Аз например съм типичен пример за куче и никак не обичам да завързвам нови познанства, изобщо не обичам непознатите хора.

Белобрадият, изглежда, беше схванал, че не съм дочул името му, затова първата му работа бе да ми протегне ръка:

— Да се запознаем отново. Юрий Сергеевич Мазаев, социолог. Можете да ми казвате просто Юра.

— Владислав. Вие си изберете каквото искате умалително име. Ирочка ми казва Владик, а Таня — Дима.

— Ще си помисля — засмя се Мазаев. — Ето телефона, обадете се, без да се притеснявате.

Той тактично излезе, а аз набрах номера на служебния телефон на Серьожа Лисицин. Никой не вдигаше слушалката в кабинета му. Тогава се обадох в хотела и след известно време портиерът намери Сергей. Разказах му с две думи за посещението си в дома на Вернигора и се разбрахме след около два часа той да поразчисти хотела от излишни хора и да намери Гена от организационния комитет — същия, дето посрещнал Олга Доренко, когато закъснявала за пресконференцията. Същевременно го помолих да намери Рита и да ѝ каже, че днес с Лиля няма да ходим на плаж, да не се безпокои.

Мазаев се върна в стаята с две чашки в ръцете.

— Слава, да пийнем по няколко капки за запознанството. Имам хубав коняк.

Така. Значи ми е избрал име. Добре де, щом трябва — ще пийнем за запознанството.

Конякът наистина беше хубав и аз го изпих с удоволствие. А, май е свестен човек този социолог. На наша територия се притесняваше, но тук, в тази стая, стана съвсем друг. Сигурен бе, че Ирочка ще остане доволна от него. Или вече бе останала?

* * *

След два часа във фоайето на хотела ме чакаха Сергей Лисицин и дребно мургаво човече с доста оголяло теме и нервно потрепващи ръце. Именно то бе служителят от организационния комитет на фестивала „Златният орел“ Геннадий Голдман.

Помолих Геннадий колкото може по-точно да си припомни всички обстоятелства, свързани с връщането на Олга Доренко в хотела.

— Покажете ми къде стояхте, когато Олга влезе във фоайето.

Той неуверено повъртя глава, после застана на мястото на портиера.

— Ето тук стоях, когато чаках Олга. Всички вече бяха в залата, само нея я нямаше. Рудин, президентът на фестивала, късаше и хвърляше от яд.

— Погледнахте ли часовника, когато Доренко пристигна?

— Разбира се. Постоянно го гледах. Когато тя влезе в хотела, беше 21,14. Веднага се развиках: „Къде се мотаеш! Закъсняваш с петнайсет минути. Бързо в залата!“

— А тя какво отговори?

— „Две минутки, Геночка, само да си оставя торбичката.“ И ми показва онази торбичка.

— По-подробно, ако обичате, опишете ми я. Цвета, размера, какво имаше в нея.

— Ами... обикновена, пластмасова, половината град ходи с такива. Разноцветна, цялата виолетова, а дръжките ѝ — жълти. Грозна — чак страх да те хване! Дори се учудих как така Оля ходи с такава гадост, тя винаги се обличаше много елегантно, гледаше всичко да ѝ е в тон, цветовете да си отиват. Ако носеше нещо в такива торбички, те винаги бяха фирмени, от скъпи магазини. С една дума, макар да ме беше яд, разбирах, че с розовия си костюм и с такава торбичка не може да излезе пред публиката. Оля тръгна към асансьора, а аз извиках след нея: „Побързай! Рудин ще те убие.“

— Тръгна ли към асансьора или се затича?

— Почти се затича. Беше с обувки на високи токчета, току-така не можеш да се затичаш. Но наистина бързаше, тя не обичаше да закъснява.

Знаех го и без да ми го казва.

— Когато слезе, погледнахте ли часовника?

— Разбира се. Аз изобщо не откъсвах очи от него. Разберете, организационният комитет е точно за това — да организира всичко и да отговаря всичко да върви гладко. Всяко недоглеждане, всяко закъснение се смята за наша вина. Рудин плаща добре, но за всяка дреболия глобява. Когато Оля слезе, беше 21,18. Хванах я за ръката и буквално я повлякох към залата.

— Добре, Генадий. Сега ни покажете къде беше Олга в момента, когато сте погледнали часовника и сте видели, че е вече 21,14.

Голдман послушно отиде до стъклената въртяща се врата.

— Ето тук. Погледнах часовника веднага щом я видях да влиза.

— Когато ѝ викнахте, че закъснява с петнайсет минути, тя спря ли се или продължи към вас?

— Ами тя почти тичаше, нали ви казах! Беше задъхана, разчорлена.

— Вратата на асансьора веднага ли се отвори или ѝ се наложи да чака?

— Почака го. И аз се нервирах, затова когато тя извика асансьора, погледнах таблото, за да преценя колко ще трябва да чака.

— Спомняте ли си на кой етаж беше асансьорът?

— Лампичката светеше някъде по средата на таблото, но къде точно — не мога да кажа. Все пак бях далеч от асансьора. Пък и не си бях поставил за цел да запомня, не съм предполагал, че ще бъде важно.

— Разбира се, разбира се. Е, благодаря ви, Гена.

Голдман си тръгна с нескрито облекчение, а ние със Сергей засякохме времето и започнахме да възпроизвеждаме придвижванията на Олга Доренко през четирите минути от 21,14 до 21,18. Отидохме до стъклената входна врата и с бърза крачка тръгнахме към асансьора. Когато вратата на кабината се отвори, се качихме на шестнайсетия етаж, където бе стаята на Олга Доренко и Люся Довжук. Намираше се в края на отчайващо дълъг коридор. Когато стигнахме до вратата, аз припряно пъхнах ключа в ключалката. Ключът не превърташе. Започнах да го местя наляво и надясно, но бравата очевидно заяждаше.

— Тук бравата е повредена — каза застаналият зад гърба ми Лисицин. — И ние всеки път се мъчим.

Най-сетне ключът превърта, аз отворих вратата, направих с ръка движение, сякаш хвърлям от прага торбата на леглото, затворих вратата и я заключих. Колкото и да е странно, при заключването

бравата не заяждаше. Почти тичешком се втурнахме обратно към асансьора, слязохме долу, във фоайето на хотела. Седем минути.

— Не става — констатирах. — Дай да опитаме още веднъж, като вземем предвид, че Олга може да е отключила от първия опит.

Повторихме маршрута, като този път не се мъчихме с бравата, а просто спряхме пред вратата за шест-седем секунди — точно колкото щяха да са нужни, за да отключиш бързо, да хвърлиш торбата в стаята и да затръшнеш вратата. И пак се получиха много повече от четири минути.

— Чакай, Серьога, тук има нещо — казах изведнъж. — Олга не е ходила на рецепцията за ключа. Значи е разчитала Люся да си е в стаята. Но нали Люся е била на пресконференцията? Олга много е бързала и може да се е сетила за това едва в асансьора. Възможно е тогава изобщо да не е отишла до стаята си.

— А къде?

— Знам ли къде! — тръснах ядосано. — При любовника си например. Между другото той може да е живеел на по-долен етаж.

— А кой ѝ е бил любовник?

— Знам ли кой! — разсмях се аз. — По тези фестивали всеки ляга с всеки, чукаат се най-безразборно. Кой може да знае партньора на Олга точно този ден... Може би само Люся, но и нея не можем да попитаме вече.

— Не знам, Владислав Николаевич. — Серьожа със съмнение поклати глава. — Нещо не се връзва.

— Какво не ти се връзва сега?

— Щом пресконференцията вече е била започнала, как може Доренко да е била сигурна, че ще завари някого в стаята му? Доколкото разбрах, в такива моменти участващите във фестивала не си седят по стаите — те или общуват с журналистите, или си пийват в ресторанта. На кого може да е разчитала Доренко?

— Правилно, Серьога. На никого. Или на човек, който винаги си е на мястото, чиято стая винаги е отворена. Организационният комитет или пресцентърът.

Организационният комитет се намираще на втория етаж, затова започнахме с него. Това беше голям двустаен апартамент, където денонощно имаше дежурен, звънеше телефонът, бръмчеше факсът. Ние безпрепятствено влязохме през отворената врата и започнахме да

обясняваме на младото момиче с къса момчешка прическа за какво сме дошли. Тя кимна и заедно се захванахме да търсим торбичката — онази виолетовата с жълтите дръжки. Торбичката се намери, макар че това ни отне доста време. Трудно сдържайки вълнението си, ние погледнахме в нея и разочаровано въздъгнахме — вътре имаше мокри бански и пешкир.

— Чия е тази торбичка? — попита Сергей.

— Май че е на Саша Грозовски, той вечно забравя да си просне банския, а после се оплаква, че бил разсеян.

— И откога има тази торбичка?

Все още не ме напускате надеждата именно това да е торбичката на Доренко. Тя да я е захвърлила в бързината в стаята на организационния комитет, после някой да я е намерил, да е извадил съдържанието ѝ и да е започнал да си носи с нея плажните принадлежности.

— Ами... не си спомням. Кой обръща внимание на такива неща?

— А къде е сега Грозовски?

Тя сви рамене, демонстрирайки, че не ѝ влиза в задълженията да следи колегите си, камо ли пък чуждите торбички.

Докато търсехме Саша Грозовски, минаха цели два часа. Оказа се, че и тези два часа сме похабили напразно. Той си купил тази торбичка от едно павилионче до хотела преди седмица.

Оклюмани и разстроени, ние се качихме в пресцентъра на шестнайсетия етаж. Тук стаята се намираше още в началото на коридора, до асансьора, и вратата ѝ беше широко отворена. Предпазливо надникнах в помещението, в което цареше суетня и глъчка. Фотографи, кореспонденти, редактори, коректори се пречкаха един на друг в теснотията и подготвяха поредния брой на „Фестивални новини“. Не заговорих никого, още повече че никой не ми обърна внимание, а просто отидох до вградената секция в антрето и я отворих.

Торбичката беше на полицата. Виолетовата с жълтите дръжки. Бях абсолютно сигурен, че е същата торбичка, а не просто подобна — като намерената в апартамента на организационния комитет. Внимателно притворих вратата на секцията и на пръсти излязох в коридора.

— Аз изчезвам — прошепнах на Серьожа Лисицин, — ти викай следователя и изземай торбичката.

— Защо не я вземем ние и не погледнем какво има в нея?

— Дума да не става! Специално се консултирах с Татяна. Ако в нея има някаква улика, върви сетне доказвай, че не си я подхвърлил ти.

— Но нали само ще погледнем? — примоли се той.

— Да бе, а после следователят ще я изпрати на експертиза, ще намери моите и твоите пръстчета и цялата история ще започне отначало. Ако сега посегнеш към нея, за да избегнеш неприятности, ще трябва да помолиш служителите тук да ти бъдат нещо като свидетели, които после да потвърдят, че наистина си намерил торбичката именно тук и нищо не си слагал в нея. Следователно най-добре е да останеш тук и да не откъсваш очи от нея, защото сред присъстващите може да има заинтересовани лица. А кой ще извика следователя и всички останали? Ами че при тази ситуация твоят любим началник след десет минути ще разбере, че аз все пак съм се набъркал в делото въпреки неговите недвусмислени възражения. Това е, Серьога, аз тръгвам. Съобщи ми после какво има в торбичката, а? Ще чакам. Впрочем намери ли моята Мезенцева?

— Намерих я.

— Каза ли й, че днес няма да бъдем на плажа с Лиля?

— Казах й, както ме помолихте.

— А тя какво?

— Госпожата много се разгневи. — Серьожа се усмихна. — Каза, че няма да ви стигне акълът да купите плодове на детето.

Ами да, разбира се, Маргарита си знаеше своето. Кой знае защо си мисли, че майчинският дълг се състои в тъпкане на детето с витамини. По-добре би било да разговаря повече с Лиля, а не да се откупва от нея със сладкиши.

Тръгнах към асансьора и натиснах копчето — последното, което бих искал, бе да се натъкна случайно на Рита. Вратата на кабината се бе отворила, когато при мен дотича Сергей:

— Владислав Николаевич, ами материалите?

— Какви материали?

— За Татяна Григориевна. Приготвил съм всичко, взех ги със себе си, мислех довечера да прескоча до вас и да й ги дам. Ще ги вземете ли вие?

— Благодаря, Серьожа, разбира се, ще ги взема.

Той влезе в асансьора и заедно слязохме на третия етаж, където за Лисицин временно бяха оборудвали нещо като кабинет — да кани там на разговор капризните кинодейци. Смешно беше да се надява, че те ще идват при него в градското управление.

Материалите за пожара в Летния театър бяха неочаквано много — цяла дебела папка. Пъхнах я под мишница и с усмивка си помислих, че се озовавам в абсолютно същата ситуация като загиналата Оля Доренко. Ще трябва да търся някаква торбичка с дръжки и най-смешното ще бъде, ако тя се окаже виолетово-жълта. Но май в най-близкия до хотела магазин продаваха само такива.

Вкъщи всички бяха налице, с изключение на Ирочка, която отишла някъде на разходка с белобрадия Мазаев. На долния етаж Силвия Пфайфър се отдаваше на поредните си телевизионни тропически страсти, нашите хазяи отнесено ги следяха, седнали пред екрана. Таня и Лиля се бяха преместили в галерията на втория етаж. Таня продължаваше да работи, а Лиля мълчаливо седеше на стол до нея и следеше раждащия се пред очите ѝ текст. И това ми било баща! Детето е дошло на юг, на море, а цял ден не е излязло от къщи. Това на нищо не прилича, срамота!

— Танечка, донесох ви материалите за пожара — казах и ѝ подадох папката.

Тя веднага свали от коленете си лаптопа и я грабна с алчното нетърпение на дете, което сграбчва подарък, донесен от възрастните.

— О, благодаря ви, Дима, страшно много ви благодаря! Кога трябва да ги върнете?

— Не попитах. Сигурно не е спешно, на Серьожа сега не му е до този пожар. Четете, докато не ви ги вземат. Лиля, да идем ли да се изкъпем?

По физиономията на детето си личеше без думи, че не му се ходи на плаж. Искане или да седи до Татяна, или да чете, излетната на кревата. Но аз проявих завидна настойчивост, понеже вътрешно се упреквах, че никак не се грижа за здравето ѝ. Всъщност времето не беше много подходящо за къпане: слънцето слизаше все по-ниско към запад, жегата постепенно намаляваше и би било хладно при излизане от водата. Затова направих компромис — реших просто да поседим на плажа и да подишаме лековития морски въздух.

Плажът беше почти пуст. Седнахме на две дървени скари, Лиля — с книгата си, аз — с мислите си за стария Вернигора. Вярно, седемдесет и две години е възраст, когато в една внезапна смърт няма нищо необичайно. Но когато тази смърт настъпи толкова навреме, обикновено това никак не ми харесва.

Излегнах се на дървеното си ложе, подложих ръце под главата си и притворих очи. Въздухът беше прохладен, миришеше на йод и влага и аз се почувствах невероятно спокоен и доволен от живота. Изведнъж разбрах, че за нищо на света, срещу никакви блага и пари няма да се върна на работа в милицията. Бях престанал да я обичам, тази прокълнатата от Бог работа, бях уморен от постоянно усещаното презрение на хората, от псувните на началниците, от болките в стомаха, които се появяват всеки път, след като два-три дни си бил принуден да дъвчеш само сухи сандвичи, и то в движение. Бях уморен от безсънието, от липсата на нормални почивни дни, от унижението, което изпитваш винаги когато молиш за нещо висшестоящото началство. Имах две ранявания — едното с нож, другото огнестрелно. Бях уморен от чувството за собственото ти безсилие, когато едно след друго върху теб се стоварват престъпления, които не можеш да разкриеш, защото свидетелите мълчат. А те мълчат, защото ти не можеш да противопоставиш нищо на техния страх или алчност. Заплашили са ги или са им платили, а ти в отговор можеш само да ги молиш и уговаряш, като наблягаш на отдавна забравения мит за гражданския дълг. Но щом дори властите пренебрегват този граждански дълг, можем ли да искаме нещо повече от редовите граждани? Тъй че не исках да се занимавам с убийствата на Оля Доренко, която познавах отдавна и много добре, и на Люся Довжук, която познавах съвсем слабо. Бях изгубил детективския си хъс. Бях изгубил куража си. И се набърках в този случай само защото исках да изкупя собствената си лъжа и да помогна на този клетник Гарик Литвак. И единственото, заради което още се лутах в тази мръсотия и се опитвах да се правя на детектив, беше искрената ми симпатия към младия оперативен работник Серьожа Лисицин с кучешките очи, който всеки момент щеше да вдигне ръце, защото работата никак не му вървеше и за осем месеца служба нямаше нито едно разкрито престъпление, с което да се гордее. А и Таня... Не съм свикнал да се самозалъгвам, затова честно си признавам: тя ми харесваше. Беше

дори повече от харесване. Толкова различна беше от Рита — моя еталон за женска красота! Не знам защо, но не ми се искаше да се изложя пред Татяна.

Не бях забелязал как съм задрямал сред шума на вълните. Сънувах Татяна — гола, със сладки устни, разпуснати платинени коси, с пълно белокожо тяло. Тя ме прегръщаше точно тук, на опустелия предвечерен плаж, галеше ме по гърба, по главата, по раменете и аз се разтварях в едрото ѝ тяло, чувствах се малък и защитен. Сънят не бе еротичен, аз не изпитвах възбуда, просто ми беше толкова хубаво, че насън си помислих: сигурно точно това е щастието — когато до теб има жена, излъчваща доброта и спокойствие.

Събуди ме тихият глас на Лиля:

— Сега ще дойде мама.

По дяволите, наистина ли ще дойде? Но интересно — как Лиля усеща това? Биотокове ли някакви действат? Нали Лисицин е казал на Рита, че няма да ходим на плаж, а и когато идваме, ние си тръгваме в шест часа, а сега вече минава седем!

Но биотоковете на дъщеря ми действаха безотказно. След две минути видях Рита с неизменния бял сак. Вятърът развяваше дрипелите на пъстрата ѝ пола и аз отново си помислих: Как ли успява природата да създава такава съвършена красота?

— Е, кажете сега: къде се шляхте цял ден? — строго попита тя и седна на съседната скара, свали си сандалите и протегна крака.

— Ами просто решихме да направим прекъсване, да си починем от слънцето — излъгах аз. — А ти как се сети, че сме тук?

— Отидох в квартирата ви на „Първомайска“. Някаква русолява крава ми каза, че сте отишли на плажа. Да не е хазяйката?

Всичките ми вътрешности се присвиха от притеснение. Господи, откъде се е събрало у нея толкова презрение към хората? Как ли се чувства Лиля, като чува, че любимата ѝ майчица нарича обожаваната от нея леля Таня русолява крава?

— Курортистка е, наша съседка — отговорих сдържано, като направих усилие да не кресна нещо грубо на Рита. Ако произнесеше само още една лоша дума за Таня, не бих могъл да отговарям за себе си.

Но Рита винаги лесно превключваше от една тема на друга, не разсъждаваше дълго върху един и същи проблем. Темата за русолявата

крава беше изчерпана, дойде ред на следващата.

— На фестивала всички направо са откачили — съобщи тя, след като пъкна в ръката на Лиля банан и започна да бели друг за себе си. — Всички говорят коя от номинираните се е захванала да отстранява съперниците си. Слухове, клюки — просто ужас! Дори правят облози.

— И за коя са най-високите?

— За Целяева. Много хора не знаят за проблемите на Регина, обаче всички знаят, че Целяева е всичко друго, но не и актриса. Сауле е заобиколена от денонощна охрана.

— Само Сауле ли? Защо?

— Е, как защо, нали е следващата в списъка!

— А, това е разумно — позасмях се аз. — Значи организационният комитет все пак е решил да не закрива фестивала?

— Не, там всички се изпокарали, гласовете били по равно за закриване и за продължаване, но Рудин довел спонсорите, които на бърза ръка им обяснили всичко. В това са вложени огромни пари, но разходите трябва да се възвърнат — първо, чрез рекламата на всички мероприятия и на страниците на „Фестивални новини“, и второ, чрез повишените цени на билетите за филмите, в които са се снимали актьорите, получили награди. Така че не може фестивалът да се закрива и наградите да останат невръчени. Рекламодателите ще поискат не само да им се върнат парите, но и да им се платят неустойки. Още повече че най-изгодните от финансова гледна точка мероприятия още не са се състояли, някои звезди ще пристигнат покъсно. Юшкевич например ще дойде едва утре. По график тогава е прожекцията на „Женоубиец“, в който той играе главната роля, а вечерта ще има пресконференция. Знаеш ли каква шумотевица се вдига около него? Той е любимец на публиката. Половината град ще дойде да го види. Съответно търговията ще разцъфти на мястото, където ще го посрещнат — брошури, календари с неговия портрет, фланелки и тем подобни. Нашите организатори специално се договарят в такива случаи с местните началници официалният час на пристигането да бъде обявен погрешно. Например казват, че звездата каца в три часа, а всъщност е в четири или дори в пет. Народът се събира и вече не се разотива, а чака. И колкото повече чака, толкова повече купува. И всички имат печалба от това. Тъй че ако Рудин закрие фестивала, няма да си тръгне жив оттук.

— Разбирам — кимнах аз.

Рита бърбореше вече за нещо друго, а аз си мислех, че ако убийствата по време на кинофестивала са заплаха за хората, които са вложили пари в него, те сигурно са заинтересовани престъпленията да бъдат разкрити колкото може по-бързо, по възможност преди края на фестивала. Тогава при закриването може да бъде разрешено да се направят скандалните разобличения и желаещите да присъстват ще похарчат луди пари за билети. Освен това има опасност да се случи още една трагедия — тогава вече ще се наложи да закрият фестивала. Така че трябва престъпникът — или престъпничката — колкото може по-скоро да бъде обезвреден. Защо тогава тези заинтересовани спонсори гледат през пръсти на обстоятелството, че с разкриването на две убийства се занимават трима детективи, чиито общи сили аз оцених на седемдесет и пет процента от едно добро ченге? Или са включили свои частни детективи? Но нещо не усещам тяхното присъствие, макар че в такива случаи чуждата ръка винаги се усеща.

— Слушаш ли ме?

Рита ме дръпна за ухото и аз осъзнах, че дотолкова съм се отнесъл, та съм престанал да слушам какво ми говори.

— Слушам те, разбира се.

— И какво ще кажеш?

— За кое?

— Видя ли, никога не слушаш какво ти говоря. — Тя отново се раздражни и започна да повишава тон: — Питам те: ще се заемеш ли с това? Все пак парите не са малко.

— Какви пари? Извинявай, Ритуля, наистина се бях замислил и съм изпуснал мисълта ти. Хайде повтори.

— О, господи, защо ми прати такова наказание! — драматично простена тя. — Днес Рудин ме помоли да поговоря с теб да работиш при него като началник на службата за безопасност. Знае, че напускаш милицията. Иска, в случай че се съгласиш — веднага да започнеш работа и да помогнеш за разкриването на убийствата. Готов е да подпише договор с теб още довечера.

Ха, ето на! Още не съм си го помислил — и то вече стана. Вярно, и през ум не ми беше минало, че спонсорите виждат в качеството на изпълнител точно мен.

— Рита, невъзможно е.

— Защо?

— Защото нямам лиценз за частна детективска дейност. И съответно нямам нито официални документи, нито оръжие. И после — просто не искам. Твоят Рудин не ми харесва.

Рита цялата пламна и от смущение стана агресивна. Прекрасно знаех, че президентът на фестивала — Рудин — ѝ е любовник, а дори да не го знаех, сега щях да се досетя. Инак от къде на къде тя ще споделя с него, че бившият ѝ съпруг се пенсионира от милицията? А Борис Рудин наистина не ми харесваше. И то не защото знаех за него някакви компрометиращи факти — в наше време непорочни са само новородените. Не ми харесваше и толкоз. И не исках да работя за него. А дори и да исках, не бих могъл. Местното началство на вътрешните работи не би допуснало да се намеся в разследването, ако нямам съответните документи. И най-важното — исках убийствата по време на кинофестивала „Златният орел“ да бъдат разкрити от Серьожа Лисицин, а не от частния детектив Стасов. И нямаше да тегля чергата към себе си, а щях да направя всичко, за да помогна на Серьожа. Защото Серьожа, за разлика от Борис Рудин, ми харесваше.

— Какво значение има дали Рудин ти харесва, или не ти харесва? — каза ядосано Рита. — Става дума за работа и между другото — за пари. Отпускът ти ще свърши, ще се пенсионираш — и какво ще правиш после? Мотиката ли ще хванеш? Предлага ти се работа, хубава работа — и добра заплата, а ти се правиш на интересен.

— Рита, тепърва може да си помисля дали да започна работа при Рудин, но и дума не може да става да помагам при разследването сега. Няма да нарушавам законите. Тук има много строго местно началство и не ми трябва неприятности заради детективска дейност без съответния лиценз. Разбираш ли ме?

— Разбирам, че просто си упорит и отвратителен тип! — Тя почти крещеше.

И аз изведнъж разбрах, че на нея щеше да ѝ бъде много приятно, ако настоящият ѝ любовник наемеше на работа бившия ѝ съпруг. Аз, видите ли, се омъжих за господаря, а пък бившият ми, дето го заряхах, сега му е слуга. Ах, Ритка, каква си ми била гадничка!

— Съгласен съм — казах миролюбиво, като едва се сдържах да не се разсмея. — Аз съм упорит и отвратителен. Но не искам да влизам

в затвора. Както и да си имам неприятности. Имам ли право да не искам такива неща? Имам. Ще възразиш ли нещо?

— Помисли си все пак. — Тя се поукроти. — Ако решиш, обади се на Рудин. Ето телефона му.

Тя ми подаде лъскава визитна картичка, на която пишеше: „Киноконцерн РУНИКО. Борис Йосифович Рудин. Президент“. Следваха московските адреси и телефони, а на обратната страна с химикалка беше написан телефонът на местния хотел. Пъхнах картичката в джоба си. Едва сега забелязах, че вече съвсем се е здрачило — с усилие различих буквите на визитката.

Обърнах се към Лиля и видях, че тя чете, като е доближила книгата досами очите си. Все пак бях лош баща и фактът, че Рита бе лоша майка, не ме оправдаваше. Докато решавам своите проблеми, детето ми ще си докара късогледство с това безкрайно четене.

Заедно отидохме до изхода на плажа. Рита трябваше да завие наляво, към хотела, а ние с Лиля — надясно.

— Какво ще вечеряте? — придирчиво попита Рита.

Сепнах се, че не съм купил нищо за ядене, а магазините вече бяха затворени. Вярно, сергиите работят, но с това, което продават там, не бива да се храни дете: солени фъстъци, кексове, консерви с кренвирши. Можех да се надявам да ни нахрани Ирочка, но би било неприлично — и без това днес бяхме яли от нейния обяд.

— Тази вечер ще бъдем на ресторант — отвърнах нахакано. — И ще ядем пърстърва с пържени картопки. Нали, Лиля?

Детето ме погледна с огромните си очища, в които бе застинал неизказан въпрос, и тихо отвърна:

— Да, татко.

ГЛАВА 6.

Лиля вече отдавна спеше, а аз се въртях в леглото си. Знаех, че оттатък стената не спи и Татяна — и неизвестно защо тази мисъл ми пречеше да се успокоя и да заспя.

Когато се прибрахме, Ирочка я нямаше. Прибрала се, колкото да приготви вечерята, и пак излязла някъде с Мазаев. В стаята си Таня преглеждаше материалите за пожара.

— Искам по-бързо да ги прочета и да ги върна — обясни ми тя. — Не е хубаво служебни документи да се намират в чужди ръце. Момчето може да си има неприятности. А и на мен ще ми е по-спокойно.

Дори в литературното си творчество тя си оставаше следовател.

— Идва жена ви. Намери ли ви на плажа?

— Да, благодаря, Танечка.

— Много е красива.

Татяна каза това без завист, но и без възхищение. Просто констатира факта. Следовател...

— Тя ми е бивша жена.

— Така ли? Не знаех.

— Лиля не ви ли е казала? Вече три години, откак сме разведени.

— Дима, би трябвало отдавна да престанете да се учудвате. От вашето момиченце човек не може и думичка да измъкне, ако не попита специално. От нея би излязла превъзходна дупка.

— Какво би излязло? — не разбрах аз.

— Дупка, в която можеш да изшептиш тайните си, да я закопаеш и да бъдеш сигурен, че никой никога нищо няма да научи. Умее да си държи езика зад зъбите.

— Което е вярно, вярно е — съгласих се аз, като неволно се любувах на светлите коси и пухкавите, но много добре поддържани пръстчета на Таня.

С всеки час тя ми харесваше все повече и аз започнах сам на себе си да се чудя — защо по-рано изобщо не можех да възприема пълните

жени? Толкова ли се бях заплеснал по Ритка?

Тогава пожелах на Таня лека нощ и се прибрах в нашата стая, но ето че вече час и половина не можех да заспя. А по всичко личеше, че Ирочка още не се бе прибрала, във всеки случай не бях чул нито стъпките, нито гласа ѝ, а аз имам добър слух.

Внимателно, като се стараех да не събудя Лиля, станах, навлякох дънките и ризата, обух си джапанките и излязох в галерията. Обиколих от другата страна на къщата и веднага видях светлината в прозореца на стаята, в която живееха жените. Значи Таня още четеше документите.

Като стъпвах на пръсти, се прокраднах до прозореца и надникнах. Точно така — и двете легла бяха празни, Ирочка още се разхождаше със своя социолог, а Таня бързо набираше текст на компютъра, като току поглеждаше в книгата на Лисицин. След около пет минути се сепнах и разбрах, че стоя като някой глупак и се блещя в Татяна, безсилен да помръдна. Все пак тя ми действаше хипнотизиращо.

Решението узря в главата ми, преди изобщо да успея да разбера. Бързо влязох в стаята, отидох при Татяна и я хванах за ръката.

— Да вървим! — прошепнах, изненадан от себе си: какво правя и защо го правя.

— Къде? — също прошепна тя.

— В градината.

— Защо?

— Защото! Хайде.

Тя послушно стана и слезе след мен по стълбището. Поведох я към тъмните и ароматни недра на градината, без нито за секунда да се съмнявам, че постъпвам абсолютно правилно. Не знам откъде ме споходи тази увереност. Просто знаех и толкоз.

Прегърнах Татяна и започнах да я целувам спокойно, нежно, без натиск и бързане. И тя ми отвърщаше също тъй спокойно и уверено, сякаш бяхме женени от дълги години и живеехме заедно и тя приемаше моя внезапен порив като нещо съвсем естествено, без да се изненадва или смущава. Постепенно моите ласки ставаха все по-настоятелни и Таня реагираше с тихи стонове и умели жестове. Нищо не пристягаше разкошната ѝ гръд под тънката фланелка и тя тъй удобно лягаше в дланта ми, сякаш самата природа я бе предопределила за моите ръце. Възбудата нарастваше бавно и в нея нямаше нищо

подобно на страстното безумие, което винаги ме обземаше и с Рита, и с други стройни и дългокраки. Плувах по вълни, тихо полюшвайки се, и ми беше толкова хубаво — както в онзиденшния ми сън.

Бавно се отпуснахме на тревата и аз дори успях да помисля колко е добре, че полата на Таня е от някакъв тъмен плат...

После още дълго седяхме прегърнати и тя ме галеше по гърба и по раменете, а аз целувах косите и слепоочията ѝ и си мислех, че моето ангелче с крилцата и заобленото дупе ми е извадило от стъкления барабан най-щастливото билетче и след това сигурно ще започне дълга поредица от несполуки, но какво от това! За всичко трябва да се плаща, за навреме изтегленото щастливо билетче — също.

Откъм портичката се чува гласове — прибираще се Ира. Ние бързо изскочихме от градината и седнахме на стъпалата, които водеха към тяхната стая, сякаш през цялата вечер бяхме седели тук.

— Здравейте, нощни птици! — прошепна Ирочка, когато приближи.

— Здравей, гуляйджийке! — също шепнешком отвърна Таня. — Къде беше?

— Много ще се смеете, но ходихме да се къпем на нудисткия плаж.

— Защо, тук има ли такъв?

— По-точно — имало е. Преди месец го затворили. Дотам се стигало по въжена линия, но миналия месец една кабинка се откъснала и сега всичко е в ремонт. Тъй че опитът ни да се изкъпем голи безславно се провали.

Вътрешно изпитах съчувствие към хубавичката весела Ирочка. Беше ясно, че е тръгнала за нудисткия плаж със своя белобрад социолог със съвършено определена цел и къпането без бански е трябвало да бъде само необходимият фон, тъй да се каже, съпътстващото условие за онова, с което ние с нейната приятелка допреди малко се бяхме занимавали в градината. Интересно — защо ли Мазаев не я е завел в стаята си? Хазяите ли имат идейни задръжки? Или не почива тук за първи път и предишните години е идвал с жена си? На мен, абсолютно щастливия човек, ми се искаше всичко наоколо да е хубаво, затова великодушно предложих:

— А защо ние с Таня не идем да се поразходим? Тя цял ден е седяла пред компютъра и е работила, трябва да се раздвижи. А,

Танечка? Ще идем ли?

Татяна се позасмя и изразително погледна към съседния двор. В стаята на Мазаев точно в този момент лампата светна.

— Ами ако нашият учен съсед още не си е легнал, може би има смисъл.

— Таня! — В гласа на Ирочка долових ужас. — Неудобно е. Какво приказваш!

— Няма нищо. Да вървим, Дима. Пътем ще се отбием у съседа.

— Ама вижте... не знам...

— Тук няма нищо за знаене. Само прибери от бюрото книгата ми.

— Благодаря ви — смутено измънка Ирочка.

Излязохме на улицата, аз оставих Татяна пред портичката и отидох до отворения прозорец на съседната къща. Юрий Сергеевич седеше на кревата и замислено изучаваше орнаментите на тапетите, като грееше в длани чашка коняк.

— Господин социолог! — повиках го тихо.

Мазаев трепна и едва не изля коняка на пода.

— О, вие ли сте, Слава! Сепнах се, не очаквах.

— Ще бъда кратък — казах, като се постарях да не прихна. — Ние с Татяна отиваме да се разходим, а Ирочка си е вкъщи. Имате на разположение най-малко един час — гарантирам ви го. Само да не събудите Лиля.

— Но... почакайте, Слава...

— Безброй целувки, ваш Владислав — избъбрих, вече тръгвайки.

— Къде ще отидем? — попита ме Татяна, когато я хванах под ръка и уверено я поведох в неизвестна посока.

— Не знам — отвърнах безгрижно. — Ти къде искаш?

— Вкъщи — сериозно отговори тя. — След любов оставам без сили и краката ми се подкосяват. Явно не съм тренирана като теб.

— За какво намекваш?

— Само за спортната ти форма. А ти какво си помисли?

Избухнах в смях:

— Татяна Григориевна, с вас човек не може да скучае! Извинявай, наистина не се сетих, че може да си уморена. На мен например ми израснаха криле. Но толкова ми беше жал за твоята

Ирочка! Нали и тя трябва да има някакви радости, освен кухнята и прането.

Крачехме към морето и мълчахме. Отначало беше лесно да мълчим, но после, колкото повече продължаваше паузата, толкова по-неудобно се чувствах. Не е ли доволна Татяна? Съжалява ли? Уморена ли е? Да не би нещо да съм сбъркал? Да съм я обидил?

Започнах да нервнича, но не можех да надвия себе си и да я попитам. А тя вървеше до мен и аз бих дал какво ли не, за да отгатна мислите ѝ.

На крайбрежната улица цареше оживление, въпреки че минаваше два часа през нощта. Работеха нощните барове и дискотеки, ресторантите и казината.

— Искаш ли да седнем някъде? — предложих.

Тя отрицателно поклати глава:

— Там е шумно, а аз трябва да помисля.

— Може ли да науча — за какво? — „Е, най-сетне, слава богу — рекох си, — все пак се реших да попитам. Дори сега тя да каже нещо неприятно, ще е по-добре, отколкото да се торозя от неизвестността.“

— За пожара. Мисля как да преподредя сюжета с оглед на това, което научих от документите на Серьожа, при което да не променям вече написаното. Никак не обичам да преработвам.

Бях очаквал всичко, само не и това. Не е възможно да нанесете по-голям удар по самолюбието на един мъж. Поне да беше казала, че е разочарована, че не съм ѝ доставил удоволствие, че съм слаб или напротив: непоносимо, натрапчиво издръжлив. Всеки упрек може да се възприеме като информация, да си направиш извод и да се поправиш. Но това... Аз като някакъв глупак вървя и си мисля само за онова, което се случи в градината, а тя — за книгата си.

— Аз пък мисля за теб — отвърнах ядно. — Извинявай, такъв съм си — сантиментален.

Тя ме погледна внимателно и изведнъж меко се усмихва и ме погали по бузата.

— Не се сърди, мили. Между нас всичко стана добре, просто чудесно, но защо трябва да го обсъждаме? Ако някой ден ни се случи пак — ще се радвам. Ако ли не, значи не, тогава няма защо и да говорим. Нали така?

Не намерих какво да ѝ възразя, но не можах да скрия разочарованието си. Наистина само след минутка ме досмеша. Така де, какво съм се разнежил! Тя е права. Твърде отскоро се познаваме, та от факта на физическата близост да си правим изводи за развиващи се отношения. Нали тя не може да знае колко силно ми действа и колко странно ми се вижда това, което става с мен? За нея моят порив е епизод, експромпт на разведен курортист — нищо повече. И ако тя не вижда зад всичко това преизпълващата ме нежност, вината е моя, а не нейна.

Минахме покрай поредния отворен ресторант и се спряхме до павилионче, чиито витрини бяха изпълнени с редици видеокасети. Тук давах касети под наем. Плъзнах поглед по надписите на касетите и вече се канех да подмина, но изведнъж вниманието ми бе привлечено от нещо съвсем некасово. Видях многократно повторени заглавия: „Освобождение“, „Победата“, „Битката за Берлин“, „Блокада“, „Подвигът на разузнавача“, „Силни духом“. Дори в първия момент помислих, че ми се е привидяло. Но не, касетите бяха подредени на купчинки — пет броя „Освобождение“, още по толкова „Победата“ и „Блокада“, от останалите заглавия имаше по още повече — по осемдесет броя. Каква чудесия, а! Тук, в курортния град, препълнен с нови руснаци? Продължих покрай витрината и още повече се изненадах. Сега пред изумения ми поглед се заредиха заглавия на филми от 40-те и 50-те години: „Обикновена история“, „Незавършена повест“, „Всичко остава на хората“...

Павилионът беше отворен, надписът на входа гласеше, че той работи денонощно. Надникнах и видях познатата физиономия на младия видео-бизнесмен Лъоня, който бе доставял видеокасети на Николай Фьодорович Вернигора.

— Да влезем — казах на Татяна и отворих вратата пред нея.

Лъоня веднага ме позна:

— Здравейте! Мен ли търсите или искате да си вземете касета?

— Теб търся. Кажи ми, ако обичаш, защо имате толкова много стари филми? Взема ли ги някой?

— Охо, и още как ги вземат! Специално сме направили толкова копия, та да има за всички. В нашия град от край време се заселват военни от запаса — като дядо Николай например. Знаете ли колко са много! Те страшно обичат тези филми. — Усмихна се някак мъдро, не

по детски: — Човек може да ги разбере. Какво да гледа сега един възрастен мъж по телевизията? Жените са си добре, за тях по канал „2R2“ по цял ден се въртят сериали. Ами мъжете? На тях тези любовни лиготи не са им интересни. Та ето, купили са си видеоплейъри и гледат филмите от своята младост.

— А ти гледал ли си тези филми? — попитах аз.

— Ама разбира се! Нали трябва да знам с какво търгувам! И после, знаете ли, на старите хора паметта им отслабва, забравят. Идва при мен някакъв побелял полковник от запаса и вика: Синко, имаш ли един стар филм, много хубав беше, не му помня заглавието, там Бистрицкая играе лекарка, а Бондарчук — инженер ли беше, строител ли, дето краката му се парализираха... А аз му казвам: Разбира се, дядо, ето ви го — „Незавършена повест“.

— Bravo — похвалих го, — умно действаш.

Отново тръгнахме с Таня по ярко осветената крайбрежна улица, постоянно срещаме целуващи се двойки и шумни компании. След поредния крайморски ресторант, от който се носеха звуци на танцов оркестър, стигнахме до разкошната витрина на магазин „Вероника“. По изложените дрехи си личеше, че магазинът е скъп.

— Нека да влезем — помоли Татяна. — Любопитно ми е.

Влязохме в магазина, където веднага срещнахме мнителния поглед на огромен тип с петниста униформа — явно охранител.

— Добър вечер, какво ще обичате? — втурна се към нас една продавачка. — Какво бихте желали да видите?

Татяна малко се смути от това посрещане.

— Искам да видя нещо делово, но от лек плат, за лятото — отвърна тя, като разглеждаше въртящите се окачалки с разноцветни дрешки.

— Кой номер ви интересува?

Таня явно се притесни. Сигурно не ѝ се искаше да каже номера си пред мен, сякаш че нямах очи и ако чуех числото петдесет и четири, щеше да ми се стори по-дебела, отколкото беше в действителност.

— Като за мен.

— Заповядайте.

Продавачката ни покани с жест и ни поведе към стойка с рокли и костюми от коприна и шифон. Таня започна бавно да мести окачалките, като оглеждаше придиричиво всяка дреха, а продавачката

стоеше като вдървена и не откъсваше очи от ръцете ѝ. Доскуча ми и отидох при стойката с мъжки панталони и якета. Тутакси зад гърба ми цъфна същият онзи юначага, охранителят. Усещах погледа му с тила си и не ми беше много приятно.

— Слушайте, какво става тук? — не издържах в един момент. — Да не ви е страх от рекетъори? Защо ме следвате по петите?

— Не знаете ли? — отвърна дангалакът. — Сега във всички магазини тук е така. В онези, които оцеляха.

— Аз не съм оттук. Какво искате да кажете с това оцеляха?

— Ама наистина ли не знаете? Преди два месеца ни се случи нещастие. Всички скъпи модели се оказаха наплескани с боя. Представяте ли си: някакъв гад с аерозол повреди повече от половината ни стоки. Абсолютно същата история се случи в още четири магазина. А след една седмица — в още няколко. Стоката беше съсипана, все едно че я откраднаха, загубите бяха същите. Някои от магазините не издържаха този финансов удар, фалираха и бяха закрити. Други усилиха охраната, поставиха наоколо телемонитори, взеха на работа повече продавачки, които да вървят след всеки купувач и да проверяват всяка дреха след пробната. Е, вие разбирате, че не всеки магазин може да си го позволи, затова много бизнесмени лека-полека свиха дейността си и затвориха магазините си. Ние още се крепим, но май малко ни остава.

— Ами къде гледа милицията? Намери ли тези хулигани?

— Ха, ще ги намери тя! — ядно възкликна охранителят. — Как пък не си е зарязала другата работа, та да хукне тях да търси!

— Ясно. Може ли да премеря този панталон?

— Моля, кабинката вдясно.

Когато приближих до пробната, видях, че и Татяна влиза в другата кабинка с костюм в ръце. Подир нея оклюмано се потътри продавачката.

Влязохме в съседни кабинки. Чувах как на метър от мен се съблича младата жена и я желяех с невероятна сила. Господи, какво ме е прихванало? Тя да не е магьосница?

Панталонът ми стоеше така, сякаш се бях родил с него. Но погледнах етикета и разбрах всичко. Беше произведен от известна фирма и струваше триста финикийски знака, сиреч долари. То се знае — как ще ми стоят зле на такава цена!

— Таня — повиках я тихо.

Преградите между кабинките бяха малко по-високи от човешки ръст и аз не се съмнявах, че тя ще ме чуе.

— Да-а — веднага отговори тя.

— Как е костюмът?

— Страхотен.

— Ами цената?

— Още по-страхотна.

— Колко?

— Петстотин и осемдесет.

Подсвирнах:

— И ти можеш ли да носиш такава нещо?

— Нямам друг изход. За моята фигура евтини дрехи не съществуват. Тоест съществуват, но не е възможно да ги облече човек.

— Може ли да погледна?

— Влез.

Излязох от кабинката и подадох панталона на застаналия наблиз охранител, който веднага започна внимателно да го оглежда. Завесата към съседната кабинка се отдръпна и аз видях Таня с костюма за петстотин и осемдесет финикийски знака. Е, както се казва, той си ги заслужаваше!

— Супер! — казах искрено.

— Харесва ли ти?

Как нямаше да ми харесва! С този костюм Татяна изглеждаше най-много като за петдесети номер. В момента си помислих, че ако носех у себе си толкова пари, без да се колебая, щях да ѝ купя този костюм. Колко странно все пак! Никога не бях изпитвал желание да купувам на Рита дрехи. Може би защото тя най-много ми харесваше гола в леглото...

— Ще го купиш ли? — попитах Таня, когато отново се озовахме на улицата.

— Още не знам, ще се посъветвам с Ира. А ти какво ще кажеш?

— Купи го. Наистина много ти отива.

— Добре — въздъхна тя. — Ще си помисля. Дълго ли още ще се разхождаме?

Погледнах часовника си. От момента, когато обещах на Мазаев един час свободен живот, бяха минали петдесет минути.

— Можем да се връщаме лека-полека. Наистина ли си, уморена?

— Наистина. Очите ми се затварят.

С Мазаев се сблъскахме на портичката. Той ни погледна виновно, припряно и смутено промърмори нещо като лека нощ и се шмугна в своя двор.

* * *

Събудиха ме гласове в двора. Слънцето грееше с всичка сила, леглото на Лиля беше празно и аз разбрах, че здравата съм се успал. Бързо се облякох, излязох в галерията и погледнах отгоре. Лиля четеше на масата под навеса, а близо до нея нещо си говореха Таня и Сергей Лисицин. Завидях на уменията на Таня да става рано дори след като си е легнала в три часа през нощта. Аз не можех така и изобщо обичах да си поспивам, особено когато бях в отпуск.

До Серьожа на скамейката се мъдреше голям черен сак.

— Владислав Николаевич, прав бяхте, във виолетовата торбичка на Доренко наистина се намери касетата с номер 9. Вчера я изгледах два пъти и нищо не разбрах. Защо не опитате вие? Донесъл съм ви и приставка за видео.

— Защо, какво има на касетата? — попитах.

Налях си кафе, намазах си филия с масло, които ми донесе добрата Ирочка. Както се разбра, тя вече бе дала на Лиля да закуси. Без Ирочка вече май не можеше не само Таня, и аз бях заникъде без нея.

— Точно каквото е казал вашият приятел Лъоня. Някакъв филм с ветерани. Очите ми изтекоха да се взирам, но нищо не проумях. Там няма нищо, заради което дядото е трябвало да даде касетата на Доренко. Камо ли заради онова, което ни накара после да търсим тази касета!

— Добре, ще я видя — кимнах и отхапах огромен залък от мекия топъл хляб. — Между другото от какво все пак е починал Вернигора? Направиха ли аутопсия?

— Обширен инфаркт.

— И няма нищо подозрително? Ама нищичко?

— Нищичко. Всичко е абсолютно чисто.

— Въпреки това нещо не ми харесва тук — казах упорито.

— И на мен не ми харесва — въздъхна Серьожа. — Но и срещу медицината не можем да се опълчим.

— А за теб кое е по-важно — интуицията или науката? — попитах го, като напъхах в устата си остатъка от сандвича и допих топлото кафе.

— Науката, разбира се — усмихна се той. — Твърде отскоро работя, за да поставям интуицията си над науката. Нямам достатъчно опит.

— Аз пък имам. Ето защо, Серьоженка, трябва да изясним при какви обстоятелства Николай Фьодорович Вернигора е получил обширен инфаркт. Чак след това моята очукана от живота интуиция ще замлъкне и ще отстъпи палмата на първенството на медицинската наука. Вернигора има една много сърдечна съседка — от номер 16. Щом ключовете за къщата му са се озовали при нея, значи най-вероятно тя е разтребила след случилото се, преди да заключи. Именно нея трябва да попиташ какво именно е разтребила. Ще я попиташ ли?

— Ще я попитам. Само че...

— Какво „само че“?

— Ами буквално съм вързан в хотела. Сауле Ибрайбекова е на ръба на нервна криза, очаква всеки момент някой да дойде, за да я убие. Началството нареди някой постоянно да дежури в хотела. Снощи там беше Паша Яковчик, а сега аз трябва да отида да го сменя.

Смутено погледнах към Лиля, която през цялото това време си седеше кротко, забола очи в някаква книга. Днес това отново беше Барбара Картланд, явно „Откраднатите сънища“ бяха благополучно прочетени. Ама това наистина е безобразие! Пък уж съм довел детето на море. Ритка ще ме убие, ако днес пак не заведе Лиля на плаж.

— Аз мога да отида да поговоря с тази жена — неочаквано се обади Татяна. — Нали съм ви длъжница, Серьожа?

— Какво говорите, недейте така! — възмутено размаха ръце той. — Не искам дори да ви слушам. За какъв дълг може да става дума, след като моите близки още не могат да се съвземат от изумление, че самата Татяна Григориевна Томилина им е била на гости.

— Между другото, щом ме наричате Татяна Григориевна, не мога да бъда и Томилина — засмя се Таня. — Следователката Татяна Григориевна носи фамилното име Образцова, а Томилина е псевдоним. Татяна Томилина няма бащино име.

Ако тази сутрин имах желание да се веселя, несъмнено щях да прихна, когато видях смаяното лице на Серьожа. Мисля, че той дори онемя за известно време.

— Тоест... Искате да кажете... — замънка той. — Фамилното ви име е Образцова, така ли? Татяна Образцова?

— Ами да. А вие защо се развълнувахте толкова?

На това място изпитах известно неудобство. В паметта ми се размърда някакъв смътен спомен. Някъде вече бях чувал това име — Татяна Образцова. Но къде? Паметта на Лисицин обаче се оказа побърза и услужлива.

— Значи вие успяхте да докарате Алоян до осъдителна присъда? Четох вашата статия в Бюлетина на следствената комисия. И в Бюлетина на Главния информационен център също...

Тогавя си спомних. По дяволите, ама разбира се — обвинителното заключение за Алоян! Много детективи и следователи си бяха изпочупили зъбите о тоя Алоян, два пъти го бяха предавали в съда, но и двата пъти той бе излизал от съдебната зала с гордо вдигната глава и с оправдателна присъда под мишница. За него работеха най-добрите адвокати, от онези, дето навремето бяха защитавали нещастните участници в пуча, а след октомври 1993-а — защитниците на Белия дом. Той даваше подкупи от милиони долари, откупваше се от всичко и всички. Отначало властите се опитваха да притиснат Алоян до стената от приличие, после — от детективско следователски хъс, а после всички го оставиха на мира, като решиха, че собственото им здраве им е по-скъпо. Великият Ашот Мушегович се успокои и продължи да върши машинациите си, но се оказа, че имало човек, който все още се интересувал от дейността му. Този човек била следователката от Петербургското главно управление на вътрешните работи Татяна Образцова, която, без да иска санкция от когото и да било и без да сезира инстанциите, се свързала с редица чуждестранни фирми и получила данни, които ѝ позволили да докаже достатъчно факти, за да даде Алоян под съд за трети път. Този път — успешно.

— Аз оставам в приятелски отношения с бившите си съпрузи — весело каза Таня. — Понякога това се оказва много полезно.

Разбрах, че тя е получила информацията за Алоян от бившия си съпруг, който заминал за чужбина. И нещата веднага ми се изясниха.

Разбира се, тя му се е обаждала от къщи, харчила е за международни разговори луди пари, които никой не ѝ е възстановил, но за сметка на това цялата ѝ дейност се е изплъзнала от очите на ръководството и по този простиък начин изтичането на информация към Алоян е било предотвратено.

— Не се ли разори заради този случай? — попитах я, имайки предвид огромните сметки за телефон.

— Разорих се — призна тя. — Но си направих кефа. Защото представяш ли си тази прелест? Дебела, тромава лелка — и предявява обвинение на самия Алоян! Да можеше да зърнеш отнякъде муцуната му, когато го привиках в кабинета си!

— Татяна, престани! — избухнах аз. — Ако чуя още веднъж как наричаш себе си — ще...

— Какво ще? — любопитно попита тя. — Какво ще ми направиш?

— Още не съм решил. Ще ти измисля някакво наказание — пошегувах се в отговор.

В очите ѝ играеха дяволити пламъчета и аз усетих, че кокетният ни спор беше отишъл твърде далеч, за да стане достойние на ушите на Серьожа и на дъщеря ми.

Сергей извади от големия си спортен сак приставката за видео с касетата, взе папката с материалите за априлския пожар, която му бе донесла Татяна, и се сбогува с нас до вечерта. Ирочка — като доверено лице на хазяите: тя постоянно се съветваше с Вера Илинична относно готвенето на разни екзотични гозби — тръгна да ги моли за телевизора. Решихме първо да изгледаме касетата на Вернигора и после да излезем всеки по работите си: Ирочка на пазара, Таня — у съседката на Николай Фьодорович, а ние с Лиля — на плажа.

Дипломатическата мисия на Ирочка завърши успешно и след десет минути ние и тримата седяхме в една от стаите на първия етаж и гледахме видеозаписа. Серьожа се оказа прав — нищо не биеше на очи. Честване на ветерани по случай 50-годишнината от Победата. Клуб „Патриот“ — бившият Дворец на пионерите и учениците, където сега ветерани от запаса се занимават с възпитаване на подрастващото поколение в патриотичен дух и с благословията на местното военно окръжие водят разни военноприложни кръжоци. Съревнование по военноприложни спортове, награждаване на победителите. На

трибуната — ветерани. И все в този дух... Защо ли е трябвало Олга Доренко да вземе тази касета?

След като изключихме телевизора, стигнахме до тъжния извод, че сме се движили в невярна посока. Касетата беше най-обикновена, нямаше нищо общо с убийствата на двете известни актриси.

На тръгване за плажа обещахме на Ирочка да се върнем за вечеря, та после всички заедно да отидем пред хотела, за да видим посрещането на ярката екранна звезда Олег Юшкевич. Татяна вървя с нас до крайбрежната улица и отиде да се види със съседката на Вернигора.

Излегнат на горещия пясък и подложил гръб на палещите слънчеви лъчи, аз се отпуснах в полудрямка, мислейки колко хубаво е все пак да бъдеш в отпуск, без дори да подозирам, че отпускът ми всъщност вече е свършил. Наистина имах късмета да прекарам още два-три часа в блажено неведение...

* * *

Рита дойде на плажа в момента, когато вече се готвехме да си тръгваме, за да се върнем вкъщи за обяд. Лицето ѝ беше разкривено от ярост.

— Поне от детето да се бе засрамил! — злобно кресна тя и запокити по мен някакъв плик.

С любопитство отворих плика и изстинах. Вътре имаше снимки, на които бяхме ние с Таня. В градината. Боже, какъв номер!

Внимателно погледнах Лиля. Тя сякаш не проявяваше никакъв интерес към нас, но въпреки това реших, че ще е по-добре да се разбере с майка ѝ някъде по-настрана. Решително хванах Рита за ръката и я заведох до каменния парапет, който отделяше плажа от крайбрежната улица.

— Откъде имаш това? — попитах я тогава.

— Аз трябва да ти задавам въпроси. Какво си позволяваш, Стасов? Чукаш се с твоята дебела крава буквално пред очите на детето? А аз се почудих как най-сетне благоволи да дойдеш на морето, когато те помолих. Излиза, че си си довел и любовницата! Мерзавец! Как посмя?!

— Тихо, Рита, тихо, успокой се. Да не би да си забравила, че сме разведени? Нали аз не ти правя сцени, задето си дошла тук с твоя Рудин? Цяла Москва знае, че ти е гадже. Какво си се разбесняла?

— Какво общо има тук Борис? Аз поне не го водя вкъщи пред очите на Лиля. А ти...

— И това не се е случило пред очите на Лиля, можеш да не се безпокоиш. По-добре ми кажи откъде имаш тези снимки.

— Има ли значение откъде? Важното е, че си безнравствен развратен тип и не биваше да ти поверявам детето.

— Защо? — Свих рамене. — Какво безнравствено виждаш в това? Дъщеря ни между другото отдавна знае откъде се появяват децата и чете книги за възрастни. А и прекрасно разбира, че родителите ѝ са разведени. Не драматизирай, ако обичаш. Моля те да ми обясниш членоразделно откъде имаш снимките.

— Нямам намерение да ти обяснявам каквото и да било!

Започнах да се ядосвам. Понякога беше невъзможно да се победи инатът ѝ, но сега се налагаше да го направя.

— Хайде, Рита, овладей се. За мен е важно да знам кой ти е дал снимките и защо. Може да е свързано с разследването на убийствата.

— Каква връзка може да има?

Погледна ме недоверчиво — остатъци от праведния ѝ гняв още пламтяха у нея, но мозъкът ѝ започваше да работи в друга посока. Да, Рита Мезенцева има маса недостатъци, но едно е несъмнено — тя умее бързо да променя позицията си. Впрочем май вече споменах за това.

— Ами как, виж сега: снощи ти ми предложи да сключи договор с Рудин и веднага да се заема с разследването на убийствата на Олга и Люся. Нали така?

— Да.

— А днес ти донасят снимки, които трябва да провокират скандал помежду ни. В резултат на този скандал аз веднага напускам града заедно с любовницата си. Така е, нали?

— Знам ли как би реагирал? — замислено отбеляза Рита. — Може и да не е така. Може и да не заминеш.

— Дори да не замина, няма и да се мерна близо до хотела, за да не те срещам. Е, това вижда ли ти се естествено за мен?

— Горедолу — неохотно се съгласи тя.

— А сега виж какво се получава: всички твои приятели от кинаджийското ти обкръжение знаят, че сме разведени и е невъзможно да се провокира скандал помежду ни чрез тези снимки. Ние сме свободомислещи хора. Значи какво излиза?

— Какво излиза? — послушно повтори Рита.

— Значи човекът, който иска да ми попречи да работя за твоя любим Рудин, не е от вашата компания. Външен човек е, разбираш ли? Той знае, че аз съм баща на Лиля, а ти си нейна майка и че се намираме едновременно в този град. И през ум не му минава, че не сме съпрузи. Затова за мен е важно да разбере кой е този човек. Или тези хора. Така че да започнем отначало: откъде имаш снимките?

Тя неопределено завъртя глава:

— Не знам. Подхвърлиха ми ги.

— Как така ти ги подхвърлиха?

— Ами така. Някой ги беше мушнал под вратата на стаята ми.

— Кога?

Рита се смути и пламна. Досмеша ме.

— В твоята стая ли са ги подхвърлили? Или в стаята на Рудин?

— В моята.

— А ти си прекарала нощта при Борис?

— Да — каза тя предизвикателно и впери в мен шоколадовите си очи.

— И когато се прибра на сутринта, намери този плик?

— Да.

— В колко часа беше това?

— Ами... някъде към единайсет...

— Ритка, не ме лъжи! — казах строго.

— Ами... може би към един и нещо.

— До късничко си поспивате обаче след любовните наслади — усмигнах се ехидно.

— Какво общо имат тук насладите? — отново се ядоса тя. — Нали знаеш, че купонът тече почти до разсъмване. Лягаме си едва ли не в седем сутринта.

— Добре де, знам — кимнах аз. — И ти не разпитала наоколо — може някой да е видял как са ти пъхали плика под вратата?

— Не съм питала никого. Щом видях снимките и...

— Добре, разбирам.

Погледнах часовника си. Четири без десет. Разбира се, Рита никого за нищо не е питала. Към един и нещо е видяла плика и час и половина едва и е стигнал, за да вземе душ, да се преоблече, да закуси и да дотърчи тук да ми вдига скандали.

— Рита, моля те, попитай твоя Рудин с кого, освен с теб, е обсъждал намерението си да ме вземе на работа. И си припомни хубавичко на кого си го казвала самата ти.

— На никого не съм го казвала — веднага отвърна тя.

Но аз не ѝ повярвах. Прекалено добре познавах Маргарита Мезенцева, за да ѝ повярвам.

— Все пак си помисли, може да си спомниш.

— Добре — кимна тя покорно.

— Кога очаквате да пристигне Юшкевич?

— Самолетът трябва да кацне в шест и трийсет. Сигурно към седем и половина ще бъде вече в хотела. За какво ти е Юшкевич?

— Искам да го видя — позасмях се. — И моите съседки изгарят от желание да го видят на живо.

— Съседките ли? Или само едната, дето се чукаш с нея нощем в градината? Стасов, ако ти...

— Рита — прекъснах я строго, — това, което правя нощем в градината, не те засяга! Къде ще бъде по това време Сауле?

— Откъде да знам? Сигурно в хотела, тя сега от страх изобщо никъде не излиза. Ако не беше перспективата да получи наградата, отдавна да е отлетяла за Москва.

Значи Сауле Ибрайбекова, потенциалната жертва на убиеца, който изстребва конкурентките за наградата, ще си бъде в хотела, а около хотела ще има стълпотворение, което, както ми говореше опитът, не може да бъде контролирано нито от силите на милицията, нито от силите на службата за безопасност при хотела. Това никак не ми харесваше. Май решението да отидем вечерта там бе правилно.

* * *

Когато с Лиля се прибрахме на „Първомайска“, масата вече беше сервирана. Днес Ирочка бе надминала себе си в своите кулинарни

упражнения. Във всеки случай аз не можах да определя на око имената и съдържанието на ястията в чиниите.

Татяна ми разказа, че съседката намерила Николай Фьодорович Вернигора мъртъв, когато отишла при него да го предупреди за приближаващата буря. Кореняците по тези южни места научават за бурите предварително и съседката се учудила, че всички прозорци и врати у Николай Фьодорович били широко отворени, макар че отдавна било време да бъдат затворени заради безопасността на стъклата. Тя влязла в къщата и видяла полковника от запаса, легнал на дивана в много странна поза. На носа му били очилата, а неестествено отнетната ръка стискала вестник. Явно бил починал внезапно, както си е четял вестника.

— Кой вестник? — попитах аз.

— Местния, Вернигора бил абониран за него. Ето, донесох един брой от тази дата.

Таня ми подаде вестника и от него ме погледна Оля Доренко, портретът ѝ беше в траурна рамка. Снимката беше голяма, върху половин страница.

— Кажу ми, Дима, ти би ли се разстроил толкова много, ако научиш за смъртта на почти непознат човек само защото същия ден си разговарял за нещо с него?

— Права си — кимнах. — Ако Вернигора е получил инфаркт, защото е научил за убийството на Олга, за това сигурно съществуват много сериозни причини. Например знаел е, че Олга му е дъщеря. Или внучка.

— Съгласна съм. Друго?

— Или е знаел, че някой човек, който не му е безразличен — например собственият му внук, — е смятал да я убие. И като е прочел вестника, е разбрал, че този близък човек е извършил престъплението.

— Съгласна съм. Друго?

— Или все пак работата е в касетата. Разбрал е, че Олга е била убита заради тази касета, и е сметнал, че е виновен, задето ѝ я е дал.

— И с това съм съгласна. Значи трябва да изпратим Серьожа Лисицин да провери за евентуални роднински връзки на Доренко и Вернигора, и бездруго ние с теб не можем да свършим тази работа. Нашата задача е касетата. Трябва да я разнищим кадър по кадър, за да

разберем какво толкова се съдържа в нея. Или да се убедим окончателно, че там наистина няма нищо. Ира!

— Тук съм — подаде глава от кухнята Ирочка. — Може ли вече да сервирам? Приключи ли съвещанието на високо равнище?

— Приключи. Къде е твоят социологически поклонник? Покани го да вечеря с нас.

М-да, моят курорт постепенно придобиваше семейни черти.

ГЛАВА 7.

Като гледах навалищата, събрала се пред хотела, започвах да разбирам, че това, което предишната вечер ми бе казала Рита за реакцията на местните жители на пристигането на кинозвездата, далеч не е било преувеличено. Напротив, с моята, общо взето, бедна фантазия дори не можех да си представя размаха на мероприятияето.

Хората търпеливо чакаха Олег Юшкевич, който бе едновременно сексимвол на нашето време и руски супергерой, нещо като Сталоун. А наоколо бурно процъфтяваше търговията с Юшкевич във вид на торбички, календари, плакати, брошури, тениски, чашки, значки, пудриери и табакери. Никога не бих могъл да си представя защо хората купуват тези неща, но както се казва, фактът бе налице. Купувах я, и още как!

От инсталираните около хотела високоговорители се лееше модерна музика, постоянно прекъсвана от рекламни съобщения за екскурзии, услуги на туристически бюра, ресторанти и нощни казина и тем подобни курортни блага. Пак тук се продаваха лотарийни билети „спринт“ и хората вече ги разграбваха, защото, както ме бе предупредила Рита, било официално обявено, че Олег ще пристигне в пет часа, докато всъщност в пет часа самолетът му е бил още във въздуха, тъй че присъстващите вече бяха уморени от чакане и си търсеха развлечения. Трудно беше дори да си представи човек мащаба на печалбите от тази лека измама.

Забелязах, че в тълпата има много хора с фотоапарати. Явно и за фотокореспондентите Олег Юшкевич беше желана плячка. Какво пък, нищо чудно, като се има предвид, че напоследък той се снимаше най-вече в чужбина и не бе толкова лесно да го хванат в Русия. Бяха налетели като мухи на мед.

Бяхме дошли тук петимата: Ирочка със своя социолог Мазаев, Таня и ние с Лиля. Наистина Лиля нямаше никаква работа тук, пък и не ѝ се идваше много, но аз не рискувах да я оставя вкъщи сама. Не че ме беше страх да не ѝ се случи нещо. Просто подозирах, че може да се

обиди. Впрочем Лиля беше от децата, които най-много от всичко на света искат възрастните да ги оставят на мира, та да се занимават със своите си работи. Въпреки това я взех със себе си. И както се разбра по-късно — добре постъпих.

Мъкнех на рамото си сака с приставката за видео, която се канех да върна на Серьожа Лисицин. Намерихме Серьожа доста трудно, той сновеше като замаян из хотела и май почти не разбираше какво му говоря.

— Къде е Ибрайбекова? — попитах го най-напред.

— В стаята си. Сега тя почти не излиза.

— А къде е нейната стая?

— На седмия етаж.

— Има ли балкон?

— Има.

— Кажй й да не излиза на балкона.

— Ще й кажа.

— Някой контролира ли входовете?

— Да... Мисля, че да...

— Какво значи мисля? — намръщих се аз.

— С това се занимава службата за безопасност към фестивалния комитет — обясни Сергей. — Хората на Рудин.

— Ами милицията с какво се занимава?

— Милицията е на улицата. Държи огражденията, та хората да не смачкат колата, когато Юшкевич пристигне.

— Тази организация нещо не ми вдъхва доверие — казах, като извадих от сака приставката и се опитах да й намеря място на отрупаното с книжа бюро в стаята, определена за кабинет на Лисицин в хотела.

Точно тогава вратата се отвори и на прага застана мъж на петдесетина години, с мораво лице и излъчващ пресни алкохолни пари, както розата — аромат.

— Каква е тая навалица при теб? — недоволно попита той, като пронизваше с поглед мен и Татяна, сякаш се мъчеше да прочете какво пише на гърбовете ни.

— Това са мои познати, Валентин Иванович, отбиха се да ме видят — веднага намери приемлив отговор Сергей.

Разбрах, че именно това е неговият наставник Валентин Иванович Кузмин — и отново ми домъчня за момчето. Друг път ще научи нещо от такъв наставник... Влезе в стаята и започна да се държи не като оперативен работник, а като партийно-комсомолски началник от застойните времена — от онези, най-лошите началници.

Чак след като слязохме във фоайето, където ни чакаха Лиля, Ирочка и Юрий Сергеевич, се сетих, че Кузмин бе влязъл точно в момента, когато се канех да извадя от сака касетата. По съвсем разбираеми причини не го направих, тъй че касета номер 9 на Вернигора остана у мен.

Покрай нас постоянно минаваха познати, някои познавах добре, други — съвсем слабо, но почти всички те с любопитство оглеждаха нашата компания. Очевидно през онзи час и половина, който бе минал от получаването на снимките до идването на Рита на плажа, историята бе станала достояние на широката общественост. Моята бивша съпруга страдаше от толкова силна хронична словесна диария, че не преставах да се учудвам как бе успяла да запази толкова дълго време в тайна доверената ѝ измислица за отношенията между Оля Доренко и Игор Литвак. Явно причината бе, че чуждата тайна си е чужда тайна, с нея не можеш да се направиш на интересна. А собствените страдания са благодатен материал, издокарана с тях, можеш да се фръцкаш по приеми и купони. Демек, вижте ме колко съм специална, мъжът ми изневерява, а на мен изобщо не ми пука. Нали именно затова навремето под път и над път бе разправяла измислената от самата нея история за мен и Олга.

Трябваше да намеря начин да остана поне няколко минути насаме с Татяна, за да ѝ кажа за направените снощи снимки. Но като напук покрай нас постоянно имаше някой — или Лиля, или Ирочка и Мазаев. И при Лисицин я бях помъкнал с надеждата да разменим поне две-три думи, но отначало всички заедно търсехме Серьожа, после тримата отидохме в стаята му, а на връщане не успях дори да си отворя устата — спипа ни някаква приятелка на Ритка, чието име не си спомнях, но я познавах по физиономия и сглупих да ѝ се усмихна в коридора. Приятелката се качи с нас в асансьора и провали целия ми план.

Още веднъж придирчиво огледах фоайето и тълпата пред хотела. Не, тук не би се справила никаква служба за безопасност. Още от

началото всичко бе организирано неправилно, не биваше изобщо да допускат хората до хотела. Но при всяка друга организация не биха могли да извлекат изгода от мероприятиято. Хората искат да видят своя кумир на живо, отблизо, а не той да им се мерне зад бронираното стъкло на движеща се кола. Ето защо те можеха да бъдат заставени да се съберат и дълго да чакат единствено край място, където Юшкевич със сигурност щеше да слезе от колата и да повърви пеша. Имаше само две такива места: летището и хотелът. Но курортистите, пък и местните жители, не биха се помъкнали към летището в такава жега.

Това, както и да е, но много се тревожих за Сауле Ибрайбекова. Във върховния момент на хорската възбуда около Юшкевич в хотела би могъл да влезе всеки и да излезе незабелязан. Да не говорим за евентуален изстрел на снайперист. Сауле е жена — макар и не съвсем обикновена, но все пак жена, и ще ѝ трябва доста самообладание, за да не излезе на балкона, когато тълпата възторжено ревне, щом види своя сексимвол. Вярно, бях помолил Серьожа да я предупреди, но опитът ми от общуването с жени показваше, че те ценят предупрежденията от страна на мъже и съветите, които те им дават, не повече от козметичните рецепти от времето на Първата световна война.

Като се правех, че се разкарваме безцелно в очакване на събитието, аз поведох нашата весела компания около хотела, за да огледам още веднъж всички места за възможен достъп и бягство. Местата за достъп се оказаха много, начините за бягство — още повече. И на момчетата от службата за безопасност не можеше много да се разчита. Знаех, че Борис Рудин винаги избира приближените си на принципа на личната преданост, а не според професионалните им качества, и подозирах, че е комплектувал службата за безопасност от хора, безусловно предани лично нему, но неособено грамотни по въпросите на охраната.

Докато оглеждах тропическата градина, гъсто обрасла с някакви екзотични храсти, неволно улових погледа на Юрий Сергеевич, който гледаше тази буйна растителност далеч не с вид на любител на природата. На лицето му бе застинала лека насмешка, в която ясно се четяха същите мисли, които в момента безпокояха и мен. Интересно, дали този социолог разбираше нещо от охрана, или си се подхилваше просто така?

— Как ви харесва тази градина? — попитах го колкото можах по-равнодушно.

— Никак не ми харесва, Слава, никак не ми харесва — отговори той, без да се замисли нито за секунда, сякаш прекрасно разбираше, че го питам не за красотите, а за притаената в градината опасност. — Доколкото разбирам, вие се опасявате от нещо?

— Е, нали гледате телевизия, четете вестници, а и Ирочка сигурно ви е казала какво се случи тук. Убити са две кинозвезди и аз имам всички основания да предполагам, че всеки момент ще загине трета — Сауле Ибрайбекова.

— Сериозно? Самата Ибрайбекова? Заплашва я опасност?

— Мисля, че да. Та затова се опитвам да преценя от коя посока може да дойде опасността и по възможност да я предотвратя.

За няколко минути останахме сами с него — Таня и Ирочка бяха повели Лиля към дъното на градината да види някаква екзотична флора. През тези няколко минути промених изцяло мнението си за брататия социолог Юра Мазаев. Оказа се, че той има набито око и схвана проблема ми, както се казва, от първия намек.

— Вижте какво, Слава, струва ми се, че ние с вас трябва да контролираме изходите, на тези наемници човек трудно може да разчита. Хайде аз да остана с Ирочка тук, а вие с Таня идете при централния вход. Не забравяйте, че най-сложният момент е появяването на Юшкевич. Цялото внимание ще се насочи към него, волно или неволно — и охраната ще го зяпа. А ние с вас ще трябва да гледаме само към вратите. И още нещо, Слава. През цялото време не забравяйте, че тълпата притежава мощна способност да заразява психически. С всеобщ възторг, с колективен гняв, с паника, с агресия. И дори с непреодолимо желание да се провреш по-близо и да видиш своя кумир, да го докоснеш. Всичко това е заразно като вирусна инфекция. Гледайте да запазите самообладание.

— Сигурно в курса по социална психология сте изучавали и психология на тълпата? — попитах.

Той ме погледна някак странно:

— И нея също.

От недрата на градината изплуваха нашите нимфи, три на брой, стиснали в ръце откъснати — естествено в нарушение на всички правила — цветя с омайващ аромат. И в този момент пред нас

буквално кацна симпатична госпожица с хипарски вид и бележник в ръка.

— Извинете, не бихте ли могли да ми отделите пет минути? Правя социологическо проучване по поръчка на една фирма, само няколко въпроса.

— Готово — вяло разреших аз. — Кой трябва да отговаря?

— Всички поред. И тъй, първият въпрос: В чужбина ли прекарвате отпуска си или само в Русия?

— В Русия — отговорих аз.

— И аз — отговори Таня.

— И аз — последва я Ирочка.

— Различно — каза Юрий.

— Втори въпрос: Ако сте прекарвали отпуска си в чужбина, в коя страна най-много ви харесаха климатът, кухнята, жилищните условия, цените?

Сега момичето гледаше само към Мазаев, понеже беше разбрало, че полза от нас няма да има.

— По отношение на цените, разбира се, Кипър — отговори той, — що се отнася до климата — Кемер в Турция, жилищните условия са най-добри в Испания. От кухнята ми харесва само руската.

— Чудесно! — усмихна се момичето. — Още един въпрос: Ако тази година ви предстоеше да прекарате отпуска си в чужбина, каква сума бихте похарчили за целта?

— Не повече от две хиляди долара.

— Благодаря, сега въпроси към вас. — Тя ни подари ослепителна усмивка, а аз се изненадах, че и ние все още сме й интересни. — Вие не пътувате в чужбина поради материални затруднения или по други съображения?

— По други — отговорихме ние в един глас. Само това оставаше — да се признаем за сиромаси пред тази скокла.

— Кое място в Русия ви харесва най-много — в смисъл на цени, климат, жилищни условия, кухня?

Ние поред добросъвестно изброихме места, където бяхме почивали. По отношение на климата тримата бяхме единодушни за полуостров Крим.

— Защото аз съм от Питер — обясни ми Татьяна, когато анкетьорката ни благодари и хукна нататък, — нашият климат е много

влажен, ветровито е и на практика всички страдат от хронична пневмония или хроничен бронхит. А след Крим аз най-малко половин година не кашлях. Жалко, че сега е недостъпен за нас.

По променения тон на глъчката разбрах, че колата с Юшкевич ще пристигне всеки момент. Юрий и Ирочка останаха в градината, а аз, като хванах с едната ръка Лиля, а с другата — Татяна, започнах да си проправям път към централния вход. До вратата стояха две момчета от службата за безопасност и едно момиче от организационния комитет, същото, което ни бе помогнало със Сергей да търсим виолетовата торбичка с жълтите дръжки. Малко по-встрани, на около три метра от входа, стояха милиционерите, които трябваше да осигурят влизането на Юшкевич в хотела. А оттам нататък се бе ширнало плътното човешко море.

Вдигнах очи и погледнах към балкона на седмия етаж. Слава богу, Сауле не се виждаше. Иззад завоя се показа дълъг лъскав автомобил и вълната от радостно напрегнато очакване, излъчвана от тълпата, буквално ме заля. Прав беше нашият брадат социолог — трябваше да се стегна и да не губя самообладание.

Автомобилът плавно спря и пред очите на присъстващите се появи Олег Юшкевич. Аз не бях си представял колко е красив той в действителност, а онова, което виждах на екрана, по навик делях на трийсет и осем, като вземах под внимание грима, осветлението, майсторството на оператора и гардеробиера. Не че съм ценител на мъжката красота, но Юшкевич беше мъж от суперекстра категория. Неслучайно жените лудееха по него.

Той изписа на лицето си дежурна усмивка и веднага затърси с поглед входа. Момичето на горната стълбищна площадка му махна с ръка — сиреч тук съм, господин Юшкевич. Той я видя и махна в отговор — сиреч виждам ви, сега ще се опитам да дойда при вас. И в следващата секунда го изгубих от погледа си. Ей сега беше тук, пред очите ми — и ето че го нямаше. Тълпата с рев се нахвърли върху своя кумир, мяркаха се глави, ръце, стиснали снимки, приготвени за получаване на автограф...

С усилие откъснах очи от мястото, където току-що бях видял Олег Юшкевич, и ги вперих във входната врата. Не, никой не се опитваше да се шмугне покрай охраната нито откъм улицата, нито навън, макар че охраната сякаш бе ослепяла и не виждаше нищо —

погледите на момчетата бяха приковани към водовъртежа, образувал се около Олег. Погледнах нагоре — балконът беше празен. Браво, Сауле, издържа.

Внезапно над тълпата се разнесе и се стопи във вечерното небе пронизителен вопъл. И след него се възцари тишина. Да кажа, че у мен се породило лошо предчувствие, ще е все едно нищо да не кажа. В този момент знаех със сигурност, че се е случило нещастие.

Стиснах ръката на Татяна и й прошепнах:

— Махни Лиля отгук! Идете в градината, при Ирочка и Мазаев.

Без да задава въпроси, Таня кимна, хвана дъщеря ми за ръка и я поведе по-далеч от централния вход.

Тълпата се разстъпи, за да пусне милиционерите, и аз видях Олег Юшкевич. Суперзвездата и секссимвол лежеше на земята по гръб, устремил своите култови сини очи към нежното кадифено небе. Нещастieto бе дошло от друга посока, не от очакваната.

* * *

Побързахме да се отдалечим от хотела. Страхувах се, че сега тук ще довтаса цялото милиционерско началство и никак не исках да срещна полковника, който бе наредил на доброто момче Серьожа Лисицин да не дружи с лошия чичко Владислав Стасов. По принцип не ми пукаше от тоя полковник, той не можеше да ми забрани да стоя, където си искам, но не ми се щеше да причинявам на Сергей допълнителни неприятности. Освен това не изгарях от желание да срещна нито Рита, нито нейния любовник Борис Рудин. Рудин естествено щеше яростно да се вкопчи в мен и да ме заврънка да започна работа при него, за Ритка пък да не говорим — особено когато до мен беше Татяна. Мадам Мезенцева щеше да я заръфа с поглед и да й наприказва разни гадости.

След като прекосихме шумния многолюден център на града, ние забавихме крачка. Трите нимфи — две големи и една малка — вървяха напред, а ние с Мазаев изостанахме, като обсъждахме трагедията, която се бе случила току-що пред очите ни. Олег Юшкевич бил прободен с шило в гърба. Ако се съди по мигновената му смърт, острата стомана е уцелила сърцето с абсолютна точност. Ударът е бил

нанесен майсторски, точно и незабелязано. От опит знаех, че убийства, извършени в тълпа, е невъзможно да се разкрият. Тук може да помогне само чудо, като например доброволно признание от страна на убиеца, но такива чудеса, както сочи практиката, се случват не по-често от чудото котка да роди кученца. Е, може би по-често...

Бях се изненадал, че Мазаев, след като си бе проправил път през тълпата и бе хвърлил един-единствен поглед към пространия на земята Юшкевич, веднага уверено бе казал, че актьорът е мъртъв.

— Как можяхте да констатирате смъртта? — попитах го. — Да не би да сте лекар?

— Не съм лекар, но съм бил в Афганистан. Това е повече от достатъчно, за да се научиш да различаваш смъртта от живота.

Сега гледах брататия социолог със съвсем други очи. Беше ме заблудила побелялата му коса, а се оказа, че той бил по-млад от мен с четири години.

— Излиза, че битката за наградата се води не само между актрисите, но и между актьорите — казах замислено. — Не мога да дам никакво друго обяснение на тези три смъртни случая. Но същевременно разбирам, че такива съвпадения са невъзможни. Една актриса в името на получаването на голяма награда може да се реши на убийство на конкурентките си, но на същия този фестивал същия този план да започне да изпълнява и мъж актьор — а, не може да бъде! Вярно, в живота се случват съвпадения, но чак такива — не.

— Значи излиза, че тези три случая трябва да се разделят на две групи. Двете убийства на жени са свързани с търсенето на касетата, а убийството на Юшкевич — с битката за наградата.

— Да, така по̀ може — съгласих се аз. — Или обратното: убийствата на актрисите да са свързани с наградата, а Юшкевич да е бил убит по причина, която няма никакво отношение към киното и към фестивала. Ревност, любов, отмъщение и така нататък.

— Тогава касетата увисва — резонно забеляза Юрий.

— Знаеш ли, струва ми се, че тя изобщо няма нищо общо. И Серьожа Лисицин я изгледа, и ние с момичетата — никой не видя нищо в нея.

— Но със сигурност трябва да има нещо.

— Защо?

— Защото от това, което ми разказа, очевидно излиза, че старият Вернигора е умрял, след като е прочел във вестника за убийството на Олга Доренко, на която той предната вечер, буквално няколко часа преди убийството, е дал тази касета. Защо го е направил? И защо толкова остро е реагирал на смъртта ѝ? Значи е имал всички основания да смята, че Доренко е била убита заради касетата, и се е почувствал виновен. Инак не би получил инфаркт. А щом е смятал, че Доренко може да е била убита заради касетата, значи в нея определено има нещо. Трябва да има.

— Но ние я гледахме, Юра. Много внимателно я гледахме. Няма нищо. Събрания на ветерани и работата на клуб „Патриот“. Кръжоци, състезания — нищо повече.

— Жалко, че си върнал касетата. И аз бих я погледнал. Четири чифта очи е добре, но и пети не би бил излишен.

И тогава аз се сетих:

— Слушай, ами че аз всъщност не върнах касетата. Още е в сака ми. Само дето нямаме видео.

— Няма проблеми — веднага отговори той. — Моите хазяи имат видео.

Стигнахме до нашата портичка и в този миг насреща ни изскочи нашата хазяйка Вера Илинична. Изглеждаше разтревожена и сякаш изпитваше някаква вина:

— Ах, момичета, когато излязохте, заключихте ли вратата си?

Така. Започва се. По-точно — продължава се. Моето приятелче със стъкления барабан явно се е престарало във ваденето на лоши късмети. Определено е решило да счупи всички рекорди.

— Естествено, че я заключихме — отговори Ирочка. — Защо, какво се е случило?

— Ами ние с Григорий Филипович бяхме поизлезли и когато се прибрахме, гледам — вратата ви широко отворена. Помислих, че вече сте се прибрали, но не бяхте наоколо и не чувах гласовете ви. Качих се горе — вас ви няма. Страх ме е да не са ви обрали. Аз не ви знам нещата, бързо вижте дали всичко си е на мястото. Ако не, да викаме милиция.

Ирочка се втурна нагоре по стълбата, Татяна бързо я последва. Ние с Мазаев приседнахме до масата на двора да ги чакаме. Жените слязоха почти веднага, бледи от ужас.

— Изчезнал е компютърът на Таня — съобщи Ира, като едва сдържаше сълзите си.

Татяна мълчаливо седна до нас и взе една цигара от моя пакет. Преди това никога не я бях виждал да пуши. Устните ѝ бяха побелели, ръцете ѝ трепереха. Има си хас — хиляда и петстотин долара бяха отишли на вятъра и заедно с тях — половин книга. Ирочка горчиво плачеше на широкото рамо на Юра Мазаев, а Таня, която се владееше много по-добре, мълчаливо пушеше, но по това как трескаво и дълбоко дърпаше от цигарата личеше, че е много разстроена. Обикновено намирам думи на утеха, които казвам на потърпевшите, но сега някак си не можех да измисля какво да ѝ кажа. Тя беше следовател и знаеше всички тези думи по-добре от мен. Знаеше също, че тези думи с нищо не могат да помогнат. Докато убийствата у нас все някак се разкриват, с обирите това се случва много рядко. На около двайсет процента — един от пет. А като имах предвид днешното лошо настроение на моя крилат билетмайстор, можех да заложа главата си, че кражбата на Таниния компютър ще влезе в останалите осемдесет процента.

Татяна угаси цигарата и дълбоко си пое дъх. Разбрах, че едва се сдържа да не заплаче.

— Добре че сутринта върнах всички материали на Серьожа — каза тя с треперещ глас. — Сякаш съм предчувствала това.

Като се вайкаше и охкаше, Вера Илинична набираше телефона на милицията, но той постоянно даваше заето.

— Оставете, Вера Илинична, няма смисъл да звъните — каза Таня, вече по-спокойно. — Сега не им е до нас, на фестивала стана още едно убийство.

— Но как така, Танечка, нали такова нещо е откраднато... Толкова пари... — бърбеше хазяйката, макар че по лицето ѝ явно се четеше облекчение.

Наистина можех да я разбера. Да викаш милиция посред нощ означаваше да си осигуриш безсъние до сутринта. А после цялата улица щеше да научи, че на номер 8 една квартирантка била обрана, значи на хазяите не може да се разчита и бравите са лоши. За какво ѝ е такава репутация? Нали сезонът е в разгара си!

— Е, да забравим за парите, ще спечеля нови — махна с ръка Таня. — Жал ми е само за повестта. Вече бях написала двеста страници. Но това сигурно е знак от съдбата, нали, Дима? Спомняш ли

си, с теб си говорихме, че следващата ми книга ще бъде за убийствата на кинофестивала, след като завърша тази за пожара в Летния театър. Излиза, че няма да има книга за пожара. За сметка на това мога веднага да започна работа върху новата повест. По горещите следи.

Тя ми се усмихна измъчено. Огледах се крадливо и като се убедих, че Лиля я няма наблизо, я прегърнах и я целунах по слепоочието.

— Ами Лиля къде е? — веднага попита Татяна, сякаш отгатнала мислите ми.

— Горе, в стаята. Сигурно чете.

Хрумна ми, че ако не бях взел Лиля с нас в хотела, крадецът щеше да попадне на нея — сама в цялата къща. При мисълта какво можеше да стане, изстинах. В най-добрия случай детето щеше да изпадне в нервна криза от преживяния страх. А за най-лошия предпочитам да не мисля. Прекалено добре знаех колко често престъпление, замислено като обир, поради появата на свидетели преминава в насилие, та дори в убийство.

Ирочка продължаваше да хлипа, свряла лице в гърдите на Мазаев, и аз разбирах, че тя оплаква не само компютъра, но и недописаната повест. Татяна беше казала, че за авторска кола издателството ѝ плаща двеста долара. Една повест от петнайсет авторски коли, тоест триста и шейсет страници, щеше да им донесе три хиляди долара. А това бяха още три квадратни метра от апартамента на Ирочка. На някого тези три квадратни метра може да се виждат смешни, но не и на Ирочка, която доброволно се бе принесла в жертва на любимия си брат и жена му и която сега търпеливо събираше тези смешни метри, чакаше те да достигнат размерите на самостоятелен апартамент. В края на краищата три квадратни метра са цяла баня. Или три вградени шкафа, което също е важно.

Най-сетне Ирочка се наплака и се сети за вечерята. Аз вече бях престанал да се стеснявам и възприемах поканите ѝ да споделям тяхната трапеза като нещо, разбиращо се от само себе си, още повече че тя с не по-малък ентузиазъм канеше на масата и Юрий. Просто трябваше да купувам някои продукти и да ги давам за общата тенджерка, за да не бъда храненик. Вера Илинична, която се чувстваше виновна за неопазеното имущество на квартирантката, започна да

предлага някакви мезета и мариновани зеленчуци от собствените си запаси, но Ирочка ѝ благодари и гордо отказа, като се позова на техния установен хранителен режим, в който нямало място за кисели и лютивихрани. Тогава нещастната Вера Илинична донесе от своите дълбоки резерви бутилка коняк и с решителен вид я сложи на масата.

— Ето, пийнете, та да се поотпуснете и да не плачете.

Конякът беше приет благосклонно. Ира и Татяна отидоха в кухнята да приготвят вечерята, а Мазаев взе касетата на Вернигора и си отиде, за да изгледа записа. На мен не ми оставаше нищо друго, освен да се кача горе, в стаята си. Лиля естествено четеше и естествено лежеше по гръб. Впрочем, като се повгледах, забелязах, че очите ѝ са затворени, макар че ръчичките ѝ здраво стискаха книгата. Спеше ли?

— Лиля, спиш ли? — прошепнах съвсем тихичко. Ако спеше, нямаше да се събуди.

Тя моментално отвори очи:

— Не, татко. Просто мисля.

— За какво?

— Просто мисля. За различни неща. Гладна съм. А ние днес нищо не сме купили за вечеря. Пак ли ще отидем на ресторант?

— Съвсем скоро леля Ира ще ни нахрани. Потърпи малко.

Лиля се обърна по корем и впери очи в любовния роман, а аз се опънах на моя креват и се замислих за Татяна, за нейната недописана книга и за откраднатия ѝ компютър. Най-много на света ми се искаше сега да отида при нея и да кажа: „Таня, омъжи се за мен. А като сватбен подарък ще ти купя нов «Note-book». Само не се разстройвай, моля ти се.“ Откъде ще взема хиляда и петстотин долара за целта — това не знаех, но ужасно ми се искаше да го кажа. И не само да го кажа, но и да го направя. Това беше проблемът я...

Изглежда, бях задрямал, защото когато отдолу се чу гласът на Ирочка: „Владик, Лиля, хайде на масата!“, се сепнах и се събудих.

На красотата и изобилието на Ирочкините кулинарни творения не бяха повлияли нито смъртта на руската кинозвезда, нито кражбата на компютъра. В центъра на масата тържествено се кипреше бутилката коняк, заобиколена от нещо неведомо, но разноцветно. За случая Вера Илинична бе пожертвала дори специални конячени чашки — та скъпоценната течност да не се налива в просташки водни чаши.

Когато с Лиля слязохме долу, до масата седеше само Татяна.

— А къде са другите? — попитах, като седнах до нея и крадешком докоснах заобленото ѝ коляно.

— Ира отиде да извика Мазаев, сега ще дойдат.

Погледнах към прозореца на съседната къща, който добре се виждаше от моето място. Не светеше.

— Мисля, че можем да започваме без тях — позасмях се. — И да дойдат, няма да е сега.

Таня разбиращо се усмихна с крайчеца на устните си, като хвърли поглед към Лиля. Но излезе, че не съм бил прав. Ира и Мазаев пристигнаха след няколко минути, макар и с виновни физиономии. Явно все пак бяха си доставили, макар и мъничко удоволствие.

След като изпихме по две чашки коняк, вдигайки тостове днешните неприятности да останат най-големите в живота ни, обстановката около масата се поразведри, напрежението спадна. Ирочка през смях разсъждаваше, че в края на краищата ще получи апартамента си в планирания срок, само дето ще е мъничко по-малък, отколкото е очаквала, но това не е страшно, ако подреди мебелите с повечко ум. Татяна, от своя страна, каза, че самата тя не си харесвала много повестта за пожара, просто нямала навик да зарязва по средата вече започната работа, тъй че не я пишела, а я измъчвала изключително от чувство за дълг и защото ѝ било жал за вече хвърления труд. А съдбата ѝ подарила прекрасен повод да зареже отмилялата ѝ работа и да започне нова повест за убийствата по време на кинофестивала, които ѝ се виждали много по-привлекателни от гледна точка на изграждането на интригата и описанието на характерите. Периодично улавях погледа на Мазаев, който седеше до Ирочка срещу нас с Таня и Лиля, и ми се струваше, че смята да ми каже нещо, но не пред всички. Помислих си, че иска да се уговорим за графика, по който поред да използваме стаята на жените. При мисълта какво ще се случва в тази стая, лицето ми пламна.

Когато приключихме с вечерята, аз предложих двамата с Юра да вдигнем масата и да донесем чай.

— В разпределението на работата трябва да има поне илюзия за справедливост — заявих. — Щом момичетата са стотвили, ние трябва поне да разтребим масата. Може би дори ще измием чиниите, ако към чая ни дадат нещо вкусно.

Когато останахме сами с Юра в кухнята, аз сложих чинийка на котлона, налях в една паница гореща вода, щедро плиснах в нея препарат за съдове и започнах да ги мия.

— Казвай, не се притеснявай — посъветвах го, понеже усещах с гърба си напрегнатия му поглед. — Стаята ли ще делим?

— Какво? — не разбра Мазаев. — Каква стая?

— Е, как каква! — възмутих се аз. — Онази горе. Не искаше ли да си поговорим за това?

— Аз? Ама моля ти се, не, разбира се. Днес е петък, хазяите ми заминаха за Адлер на гости у роднини, ще се върнат чак в неделя вечерта. Така че проблемът за стаята не стои пред мен. Друго исках да ти кажа. Изгледах касетата...

— И какво намери в нея?

Обърнах се към него толкова рязко, че разлях сапунената вода от паницата.

— Нещо странно... Разбираш ли, Слава, ще ми се и ти да я видиш отново заедно с мен.

— Защо? Съмняваш ли се в нещо? Видя ли нещо особено?

— Видях. Но това, което видях, е толкова чудовищно, толкова ужасно, че ме е страх да повярвам. Затова искам и ти да го видиш и да не си мислиш, че страдам от параноя.

— Но нали вече видях всичко, Юра! Там няма нищо чудовищно и страшно. Какво имаш предвид? Да не би да позна някого? Има ли в този запис човек, когото познаваш?

— Не. — Той поклати глава. — Никого не познах. Друго има... Слава, моля те, хайде да я видим пак заедно, ще ти покажа какво имам предвид, а вече ти сам ще решиш да си правиш ли изводи от това или не.

— Добре. — Свих рамене. — Ще пийнем чай и ще отидем в квартирата ти да гледаме кино.

След чая пратих Лиля горе, като ѝ наредих да си измие зъбите и да си легне, а аз отидох у социолога да гледам за втори път касетата на Вернигора.

* * *

Мазаев изключи видеото, а аз почувствах как устата ми е пресъхнала и как предателски подскача левият ми крак, което означаваше крайно необичайно вълнение и изумление. Да, Юра Мазаев беше прав. Онова, което ми показа, наистина бе чудовищно, до такава степен чудовищно, че беше трудно да го повярва човек. Аз можех да гледам тази касета още десет пъти, но без Мазаев нямаше да видя онова, което той ми показа, защото не притежавам необходимите знания. Социологът Юрий Сергеевич Мазаев имаше тези знания.

Когато излязох от неговия двор и направих няколкото крачки до нашата къща, отначало чух гласове, а после различих в тъмното Татяна и Сергей Лисицин. Седяха на двора до масата, но лампата, кой знае защо, бе угасена и те разговаряха съвсем тихо. Със закъснение съобразих, че вече е много късно — нали се прибрахме от хотела след убийството на Юшкевич около осем часа, а после имаше вайкане по повод обира, приготвяне на вечерята, самата вечеря, гледането на касетата... Нашите хазяи навярно вече спяха, затова Таня и Лисицин седяха на тъмно и си шушнеха тихичко като мишлета.

— Здравсти! — прошепнах, когато се приближих.

— Добър вечер, Владислав Николаевич — отговори Серьожа. — Сигурно вече ви дойдох до гуша с моите нещастия?

— Стига, не се оправдавай. За касетата ли си дошъл?

— Защо за касетата? — не ме разбра той.

— Ами нали не ти върнах касетата, когато идвах в хотела! Ти какво, не забеляза ли?

— Не забелязах — призна той. — В онзи момент не обърнах внимание, нали се занимавах с Кузмин, а после вече не ми беше до това. Нали разбирате...

— Лошо, приятелю. Касетата е вещественно доказателство, нали си я взел от следователя срещу честна дума, защото сте я иззели официално, така ли е? Обаче си забравил за нея. Ами ако я бях изгубил? Или ако ми я бяха откраднали като компютъра на Таня? Какво щеше да правиш тогава? Следователят щеше да ти откъсне главата и между другото — с пълно право.

— Не сте прав, Владислав Николаевич. Вярно, аз съм неопитен оперативен работник, но не съм абсолютно тъп. Касетата отдавна е върната на следователя. Снощи вкъщи направих копие, именно него ви дадох. Така че можете да я губите колкото си искате.

— Я виж ти! — искрено се възхитих аз. — Браво, сече ти пипето.

— Уважавам Наказателнопроцесуалния кодекс — позасмя се Лисицин. — Благоговей пред великата Татьяна Образцова.

— Стига и ти, Серьожа! — скара му се Татьяна. — Щеше да е по-добре вашите местни крадци да благоговейат. Кажете ми честно — да пиша ли заявление за кражбата или няма смисъл? Ще търси ли някой машинката ми или всички се занимавате само с кинозвездите?

— Какво говорите, Татьяна Григориевна, никой, освен нас с Кузмин и Паша Яковчик не се занимава с убийствата.

— И какво ще ме посъветваш? Да пиша ли заявление или не е нужно?

Серьожа се зачуди какво да ѝ отговори. Разбрах за какво мисли сега. В друга ситуация най-правилното би било Татьяна да отиде при началството, при онзи суверенолюбив полковник, и да му каже: така и така, аз съм ви колега от Петербург, случи ми се неприятност, помогнете с каквото можете. Което в превод на руски би означавало: няма да подавам заявление, та в случай на неуспех на главата ви да не се стоварва още един неразкрит обир, но имайте добрината да наредите на вашите момчета — нека потърсят, може пък да намерят компютъра ми. А не го ли намерят, няма да ви се сърдя, защото разбирам вашите затруднения. Открай време всички служители на милицията постъпват именно така. Но сега сме в друга ситуация, защото независимият полковник очевидно ме е проучил и знае адреса, където съм наел квартира. И ако сега при него отиде потърпевша, която работи като следовател и живее на същия адрес, в главата му може да се зародят най-непредсказуеми подозрения. И накрая най-много ще го отнесе Серьожа Лисицин, защото на мен началникът му нищо не може да ми направи.

Така си мислех аз в онзи момент. По-нататъшните събития показаха, че не съм бил прав. И то никак.

А онази вечер още нищо не подозирах. Тримата разговаряхме още около половин час, обсъдихме убийството на Юшкевич и стигнахме до тъжния извод за собственото си безсилие и невъзможността бързо да разнищим трите трагедии, станали една след друга. Засега реших да не им казвам за откритието, направено от Юра Мазаев — струваше ми се прекалено ужасно и невероятно.

Сбогувахме се със Сергей и останахме на двора сами с Татяна. И тогава почувствах езика си, сякаш залепнал за гърлото. Снощната ми решителност се бе изпарила яко дим. Седях и с изумление си припомнях как мълчаливо я хванах за ръка, изведох я в градината и... Господи, аз ли бях това? Но за снимките бях длъжен да ѝ кажа. Такива неща не бива да се крият.

Таня прие разказа ми съвсем спокойно. Сигурно след потреса, изживян заради кражбата на компютъра, всичко останало ѝ изглеждаше като забавни дреболии, които дори не си струва да се обсъждат.

— Имаше ли неприятности с жена си? — Само това ме попита.

— Не, нищо подобно. Нали сме разведени — и дума не може да става за неприятности. Просто някой очевидно никак не иска да работя за Рудин, затова гледа да ме скара с Рита. Защото не всички знаят, че сме разведени.

— Но ти наистина ли имаш намерение да работиш за Рудин?

— Не, разбира се. Не мога да го понасям.

— Тогава може да не ни пука от тези снимки? — полувърдително попита тя.

— Естествено — отговорих твърдо. — Не ни пука и ги забравяме. Но нека забравим само снимките.

— В смисъл?

— Да забравим снимките — повторих, — но не и онова, което се вижда на тях. Не ми се иска да го забравиш.

— Не съм го забравила.

— Тогава да вървим? Доколкото разбрах, Ира ще ноцува при Мазаев.

— Ами Лиля? Няма ли да се събуди?

— Да се надяваме, че няма. По-точно — ще се постарая да се прибера, преди да се е събудила. Обикновено тя спи сладко и дълбоко, метнала се е на баща си. Тоест на мен.

За всеки случай надникнах в нашата стая. Лиля тихичко сумтеше насън. Свикнала от ранно детство да бъде сама, включително и вечер, тя не се нуждаеше от нашето присъствие, за да угаси лампата и да заспи. Много самостоятелно дете си имам. И съзнателно.

Промъкнах се на пръсти в съседната стая, съблякох се и легнах до Татяна и изведнъж ме обзе такова пронизващо, такова невероятно

щастие, че дъхът ми секна. Какъв късмет, че хазяите на Юра бяха заминали! Изглежда, моят ангел пазител бе поровил с пухкавата си ръчичка в барабана и бе започнал да вади оттам точно каквото ми трябваше. Добре би било тази тенденция да продължи повечко. Поне до утре...

ГЛАВА 8.

Сутринта беше мрачна и прохладна и за мое огромно облекчение разбрах, че може да не ходим на плаж. Инак аз обичах да се поизлеждавам под топлото слънце, да си попека кокалите, да поплувам, да подремя. Но сега нямах никакво желание за тези неща. Исках само едно: да седя до Таня като вярно куче — да положи глава на коленете ѝ и предано да търся погледа ѝ. Един дявол знае какво ми ставаше! Но друго беше странното: същото се бе случило с детето ми, вярно — малко по-рано. Тя преди мен бе усетила излъчваното от Татяна нещо. В обсега на неговото действие човек изпитваше чувството на покой, топлина, доброта и защитеност.

Измих се, избърснах се и хукнах към пазара, въоръжен с три мрежи и дълъг списък, съставен от въртокъщната Ирочка. По това време излезе и Юра Мазаев, който също носеше мрежи и списък, но него бяха пратили не на пазара, а по гастрономите. Определено у Ирочка дремеше велик организатор. Впрочем може би не дремеше, като се има предвид, че под нейното умело ръководство Таня — въпреки безумно тежката си работа като следовател — успяваше да напише по няколко повести годишно.

Поради цялото това пазаруване седнахме на закуска почти в единайсет часа, но ако се съдеше по изобилието и разнообразието на трапезата, тази късна закуска заплашваше плавно да се превърне в обяд, после във вечеря, а може би и в закуска на следващия ден.

— И без това задигнаха компютъра — заяви оптимистично Ирочка, — а и времето е лошо. Така че — нито работа, нито плаж. Остава само плюскането. Все е някаква радост.

Беше невероятно смешно да чуеш това от устата на тази стройна и изящна млада жена. Наистина обичаше не само да готви, но и да си похапне с апетит. Къде ли се дядваше всичката тази храна? Защото по нея нямаше нито грам тегло в повече, нито милиметър тлъстина. Някои хора са големи късметлии! Аз например надебелявам моментално. Достатъчно е една седмица да се храня със сандвичи с пресен бял хляб

и над колана на панталона ми започва заплашително да провисва отвратителна гънка. Вярно, премина ли на месо и зеленчуци с черен хляб, гънката веднага изчезва. Но ако се хранех редовно с гозбите на Ирочка, след месец трябваше изцяло да сменя гардероба си — нямаше да ми стане нито един панталон.

Сега гледах мечтателно увитото в крехък нежнозелен лист маруля парче шунка, посипано като в сандвич с настърган кашкавал, забъркан с майонеза и чесън, и пресмятах колко калории има в белия хляб и колко — в майонезата. Реших, че майонезата все пак е понискокалорична от меката бяла франзела и е напълно допустимо да излапам още един марулено-шунково-кашкавален сандвич. Четвъртия. Защото три вече бях излапал.

След като взех това решение, аз радостно се облизах и протегнах алчна лапа към поставения в центъра на масата поднос, но в този момент пред нашата портичка застана млад мъж с ослепително джентълменски вид. Сивият костюм от тежка коприна му стоеше като на манекен, без нито една гънчица, а вратовръзката върху изумително чистата риза будеше чувство на черна завист. Той погледна някакво листче, а после пощенската кутия, на която беше написан адресът ни, след което решително влезе в двора.

— Добър апетит — учтиво поздрави той. — Тук ли е улица „Първомайска“ номер осем?

— Тъй вярно — потвърдих с натъпкана уста, защото все пак бях успял да грабна бяло-розово-зеленото чудо.

— Да сте разговаряли вчера с младо момиче, което правеше социологическо допитване?

— Разговаряхме.

— Извинете, а да сте запазили случайно талончетата, които тя ви е дала?

— Какви талончета? — навъсих се аз. Не си спомнях за никакви талончета.

— Нашата служителка попълва анкетна бланка с отговорите на всеки анкетиран, където отбелязва също възрастта и професията, а след интервюто откъсва и му дава талонче, на което е посочен номерът на анкетата и един специален код. Това се прави, за да можем да проверим доколко добросъвестно работи интервюиращият. Не са ли ви дали талоните?

— Ох, дадоха ни ги, разбира се — изведнъж се обади Ирочка. — Съвсем ги бях забравила. Владик, когато вие с Таня отидохте към централния вход, онова момиче се върна и даде талончетата на Юра и на мен. И тя била забравила в началото да ни ги даде.

— Бихте ли ми показали вашите талони? — загадъчно усмихнат, попита джентълменът.

— Ако не съм ги изхвърлила... Сега ще погледна.

Ирочка скочи от мястото си и се завтече нагоре по стълбището. След две минути слезе и подаде на копринения костюм четири синьобели листчета. Той внимателно ги разгледа, свери номерата им с някакви записки в бележника си, после тържествено се усмихна:

— Господа, честито! Вашите анкети са участвали томбола и две от тях са спечелили. На вашите номера 734 АВ и 737 АВ се падат печалби във вид на семейни карти за пътешествие по Черно море. Анкета 734 — Владислав Николаевич Стасов, анкета 737 — Ирина Павловна Милованова. Моите поздравления!

Около масата се възцари мълчание. Всички дружно онемяхме. Не, все пак в живота има справедливост. Прав е бил старецът Ломоносов, когато е формулирал закона за запазване на веществото: ако на едно място то намалее, на друго непременно ще се увеличи. Татяна си изгуби компютър за хиляда и петстотин долара, но пък Ирочка спечели екскурзия, и то семейна, която определено не е поевтина, а може да е и по-скъпа.

— А какво значи семейна карта? — угрижено попита Ира, която първа се съвзе от смайването.

— Това значи, че имате на разположение каюта лукс, която се състои от две стаи с общо четири спални места. И безплатна храна за четирима. Прието е да се смяха, че едно стандартно семейство се състои от двама съпрузи и две деца.

— А ако нямам съпруг и две деца? — продължи да разпитва Ирочка, която мигом помръкна. — Губя ли картата?

— Моля ви се, нищо подобно! — разсмя се коприненият костюм. — Смисълът на печалбата е, че получавате право на безплатна екскурзия за четирима души. А кои ще са тези четирима — избирате вие. Каютата е платена, можете да настаните в нея, ако искате, и десет души, стига да са съгласни да спят на пода. В ресторанта ще се хранят

безплатно само четирима, а останалите — за своя сметка. Разбирате ли?

— Трябва да си помислим — решително заяви Татяна, която до този момент бе мълчала.

— Добре — сговорчиво се усмихна джентълменът. — Посъветвайте се, макар да ми се струва, че няма какво толкоз да се мисли. Параходът „Иля Глазунов“ тръгва след два дни. Оставям ви картите, а днес можете да се качите на парахода и да разгледате каютите си. Сигурен съм, че след като ги видите, всички колебания ще се изпарят — те са много хубави, а нивото на пътешествието е петзвездно. Закуската и вечерята са на шведска маса, обядът — по предварителна заявка. Ще останете много доволни, уверявам ви. На парахода има два басейна, три ресторанта, барове, кафенета, киносалон, сауна, кабинет за масажи и така нататък. Всичко е от категория екстра. Ако решите още сега, когато дойдете да видите каютите, аз ще ви посрещна и ще ви разведа.

Погледнах Лиля и веднага взех решението. В очите ѝ прочетох такова изгарящо желание да направи морско пътешествие, че бащиното ми сърце трепна. Абе стига с тоя Серьожа Лисицин и всичките тези трупове и кинозвезди!

— Не се безпокойте, ние ще огледаме всичко сами — отговорих. — Но сигурен ли сте, че с тези две карти можем да пътуваме петимата, дори да не представляваме две семейства?

— Разбира се, без никакво съмнение. Не живеем в онези застошни времена, когато в хотела настаняваха заедно само съпрузи или лица от един и същи пол. Сега се гледа с разбиране на тези проблеми.

Известно време мълчаливо сподиряхме с погледи отдалечаващия се копринен костюм. После Юра Мазаев взе от масата двете сгънати като брошурка карти за парахода „Иля Глазунов“. Там бяха налице всички възможни подписи и печати, липсваха само нашите имена и паспортните ни данни. На едната пишеше: Ирина Павловна Милованова. И после: придружават я... и три празни реда. На другата карта беше изписано моето име, последвано от други три празни реда. Господи, колко примамливо!

— Питам се колко карти са разиграли на томбола, щом на нашите четири анкети са се паднали две печалби — замислено каза

Таня и аз разбрах, че я измъчва мисълта за битовата статистика. Наистина, мигар е възможно една компания от четирима души да печели два пъти!

Но Юра Мазаев веднага разсея съмненията ни.

— Вие не знаете ли как се прави това? — каза той. — То не е лотария, при която бръкват в един барабан и вадят номер. Решението се взема от комисия, която е разгледала всички анкети от гледна точка на перспективността на анкетираните. А нашата компания се е оказала много изгодна в този смисъл. Онова момиче, което ни интервюира, веднага е схванало, че сме заедно, но същевременно сме от три различни града. Слава е московчанин, момичетата са от Питер, аз пък съм от Новосибирск. Излиза, че като ни подарят само две карти, си осигуряват реклама в три града. Ако им трябваха истински семейни двойки, би трябвало да заделят за същата цел три карти. Тоест чрез нас правят икономия. После: ние сме петима, а с две семейни карти могат да пътуват осем души. И това е икономия. Ние изглеждаме достатъчно бедни, за да се изкушим от безплатна екскурзия, а не да заявим гордо, че не, по-добре да прескочим до Канарските острови. И същевременно не сме пълни сиромаси, не сме лумпени, тоест в контактната среда на всеки от нас в три града влизат хора, които — след нашите възторжени разкази — като нищо може да се съблазнят да направят едно пътуване с „Глазунов“. Ако не точно пътуване, във всеки случай може да се възползват от услугите на туристическата фирма, която организира всичко това. Така че, приятели, няма нищо за чудене. Всичко е абсолютно закономерно.

— И какво излиза: че правят социологическо изследване с една-единствена цел — да намерят изгоден носител на реклама? — все още недоумяваше Таня.

Виждах по очите ѝ, че тази работа не ѝ харесва.

— Не, не — търпеливо обясни Юра. — Експресни изследвания се провеждат обикновено по поръчка на различни туристически фирми, с цел да се изясни конюнктурата. Какви категории граждани, с какви доходи, от какви социални групи какво предпочитат. Между другото и аз понякога припечелвам от такива изследвания, доста добре плащат. Но тъй като нашите граждани не са свикнали да ги спират на улицата и да им задават разни въпроси, туристическата фирма винаги има в резерва по някое бонбонче: ако отговорите на нашите въпроси,

анкетата ви ще вземе участие в томбола за безплатни екскурзии. За всяко изследване се заделят по няколко карти за реклама. Виж, доколко томболата е томбола — това вече е друг въпрос. Тук наистина има някаква, меко казано, измама. Една моя съседка спечели по този начин безплатна почивка на Канарските острови. После бра много ядове, горката, макар да я бях предупредил, че на света няма нищо безплатно.

— Защо, какво стана? — полюбопитства Ирочка.

— Ами казали й, че трябва да си плати пътуването на отиване и връщане, а безплатно ще бъде настаняването — в отделна вила. И тя взе самолета, сглупи, клетницата. Вилата се оказала кирпичена къщурка без никакви удобства. Накрая се разбрало, че били платени само нощувките, но не и храненето. С една дума екскурзията й струваше доста... Така че ако сте решили да пътувате с парахода, непременно идете да видите каютите. Може да се окаже, че този лукс е някоя кучешка колибка до машинното отделение.

— Какво значи решили сте? — изведнъж подскочи Ира. — Ти няма ли да дойдеш с нас?

— Не бих отишъл на морско пътешествие за сметка на дамата — позасмя се Мазаев. — Виж, ако аз бях спечелил картата, тогава друг въпрос.

— Как не те е срам! Това не е за моя сметка, а за сметка на добрия чичко от туристическата фирма — ти току-що го обясни.

— Ирина, няма да спорим — каза социологът съвсем миролюбиво, но твърдо.

По хубавичкото лице на Ирочка се изписа такова отчаяние, че ужасно ми дожаля за нея. Реших да направя всичко възможно, за да придумам Мазаев да дойде с нас.

— Добре, защо да го обсъждаме сега, може наистина да е някоя колиба. Хайде първо да видим, а после ще решаваме — предложих на всички.

Предложението ми бе прието.

* * *

Параходът „Иля Глазунов“ беше огромен и снежнобял. Още щом го зърнах, ми се доця да направя с него не само морско пътешествие,

но и околосветско. Никога не бях плавал на такива параходи, а отдавна мечтаех за това. Някак все не успях да го сторя.

Подадох картите ни на застаналия до трапа човек с бял кител и му казах, че искаме да видим каютите си. Качихме се на палубата, придружени от някакъв дебел потен чичка, който се представи като член на организационния комитет.

Нашите каюти не бяха колиби. Нищо подобно! Бяха си съвсем истински луксозни каюти с телевизори, музикални уредби, климатици, барчета, телефони и всички други атрибути на разкошния петзвезден живот. Най-много ме смаяха цветята. Във всяка каюта имаше по една огромна ваза с живи цветя. В баните — разноцветни огромни пешкири и малки кърпи за ръце.

Погледнах Лиля и видях в очите ѝ сълзи.

— Какво има, дъще? — попитах я загрижено. — Да не те боли нещо?

— Не — почти прошепна тя. — Толкова ме е страх, че чичо Юра няма да иска да дойде, тогава и ние няма да отидем.

Горкото дете! В нейния малък живот толкова рядко се случваха ярки събития. Какво беше виждала тя? Четири стени и своите книги. И ето че сега толкова ѝ се искаше да тръгне из Черно море в разкошна каюта! Имах ли право да я лиша от това? Не, не и не.

— Юра — извиках Мазаев, който придирчиво разглеждаше музикалната уредба. — Щастието на детето ми е в твоите ръце. Трябва да тръгнем всички заедно.

— Наистина, Юрик, хайде! — веднага подхвана и Ирочка. — Погледни колко е прекрасно тук! Поне после ще имаме какво да си спомняме.

Приближих се до Татяна и я хванах за ръката.

— Хайде да излезем на палубата — прошепнах на ухото ѝ. — Нека си поговорят насаме. Мисля, че Иришка ще успее да го придума, но трябва да са насаме. Да излезем да запалим по цигара.

Заедно с Лиля тихичко се измъкнахме и отидохме на палубата, където имаше раирани шезлонги. Аз се настаних удобно на един от тях, запалих цигара и се загледах в оловносивото небе, плътно закрито от ниски тежки облаци. Лиля и Татяна разпалено си говореха нещо и аз изведнъж се сетих, че поради природното си лекомислие изобщо не бях помислил как ще се настаним в двете каюти. Ира естествено ще

бъде с Мазаев. Ами ние с Лиля и Таня? Едно е детето да ти зададе въпроса: „Да не си се целувал с леля Таня?“ и ти да не отговориш, и съвсем друго — да живеете в една каюта и да спите в една стая. Разбира се, бихме могли да се настаним тримата с Мазаев и да дадем другата каюта на дамите, а после да правим любов тайно, като намираме удобно време за това през деня. Можем да живеем заедно с Таня, но тя трябва да спи в едната стая с Лиля, а аз съответно в другата. Този вариант почти не се различаваше от предишния...

От дълбокомисленото разпределяне на членовете на нашата компания по наличните легла ме откъсна един глас, който принадлежеше на пооплешивял млад мъж с шорти и пуловер.

— Вие ли имате билети за директорските каюти?

Сепнах се, та дори подскочих:

— Какво значи директорските? Нима параходът има директор? Мислех, че има само капитан.

— Така е — усмихна се плешивият с пуловера. — Параходът има капитан, а организираното пътешествие — директор. Всички каюти категория лукс се числят към директорския фонд, лично той ги разпределя. Вашите карти ли са за тази категория?

— Да. Защо?

— Исках да ви попитам дали ви харесаха каютите. Може би имате някакви желания? До отплаването има почти две денонощия, бихме могли да ги задоволим дотогава.

— Защо толкова специални грижи? — попитах саркастично.

С крайчеца на окото си видях, че Татяна е прекъснала диалога с дъщеря ми и внимателно се вслушва в разговора ми с плешивия с шортите.

— Извинете, ако се бъркам в чужди работи, но когато каютите от директорския фонд спешно се отдават на пътници, всички разбираме, че става дума за много важни гости. А щом е така, и ние трябва да се постареем да не се изложим нещо.

— Не е нужно да се стараете — хладно се намеси Татяна. — Всичко ни харесва. И изобщо не сме решили окончателно дали ще пътуваме или не.

По лицето на плешивия се изписа такова недоумение, че аз едва не прихнах. Ами да, откъде ще знае той, че сме получили тези карти безплатно! За него ние сме пътници с карти и естествено му е трудно

да разбере как така хората са си платили картите, а после почват да решават разни там неща. На този свят има луди милионери, но чак до такава степен!

— Отплаването е в понеделник в тринайсет часа — каза обидено плешивият. — Чакаме ви на борда на нашия параход.

Не знам защо, но ми дожаля за него.

— Благодаря — казах сърдечно и незабелязано намигнах на Лиля.

Хлапетото ми се усмихна толкова радостно, че се разтопих. Не, трябва да тръгнем на всяка цена! По дяволите този принципен Мазаев! Дори заради него да не тръгне Ира, а и Татяна да се откаже заради нея, аз ще тръгна с Лиля. Ще отплавам към незнайни хоризонти, по-далеч от проблемите. И същевременно — от Рита Мезенцева.

* * *

Всичко се подреждаше от добре по-добре. Ирочка все пак придума Юра Мазаев да дойде на морското пътешествие. Моето приятелче с крилцата явно се бе засрамило от вчерашното си поведение и днес поработи чудесно. Седнали около изобилната обедна трапеза, ние въодушевено обсъждахме предстоящото пътешествие. Благоразумната Ирочка най-много се вълнуваше от проблема за вече платения наем за квартирите ни тук, на „Първомайска“.

— Нали сме платили за двайсет и пет дни, а си тръгваме след дванайсет. Ами ако Вера Илинична не ни върне парите?

— Е, голяма работа! — безгрижно махна с ръка Татяна. — Нали през следващите две седмици ще живеем безплатно, така че нищо не губим.

— Ама как така! — възмути се нейната приятелка и роднина. — Ако остане на теб, ще пропилееш всички пари за три дни. Трябва да пестим за нов компютър.

Да си призная, и мен ме безпокоеше проблема за наема. Аз не пиша книги, не получавам хонорари от по двеста долара за авторска кола, живея от милиционерската си заплата. Освен това се тревожих за реакцията на Рита, когато ѝ кажех, че тръгвам с Лиля на екскурзия с параход. Не знам защо, но бях сигурен, че Ритка ще побеснее.

Юра Мазаев сдържано мълчеше и само от време на време се усмихваше, но явно идеята за това пътуване не му харесваше особено. Просто не му се разделяше с Ирочка. Интересно — дали беше женен? Изглежда, не беше, щом Ирочка така се бе вкопчила в него. Ако беше семеен, тя едва ли щеше да се старее толкова. Щом отпускът му свърши, той ще си замине за Новосибирск — това ще е цялата им любов! Но тя май се надяваше на нещо...

* * *

Както и трябваше да се очаква, Маргарита довтаса в най-неподходящия момент. До вечерта аз вече съвсем се бях успокоил с решението, че изобщо не ми пука за нейната реакция по повод предстоящото ни пътешествие, още повече че деликатният ни разговор с хазайката беше дал положителен резултат: Вера Илинична веднага каза, че ще ни върне парите — няма проблеми. Къщата ѝ била регистрирана в местното туристическо бюро и щом ѝ се освобождавала стая, тя се обаждала и оттам ѝ изпращали квартиранта от пристигащите всеки ден неорганизиранни туристи. Така че стаите нямало да останат празни. Всичко се подреждаше толкова добре, но ето че изведнъж на нашата улица „Първомайска“ довтаса мадам Мезенцева. Впрочем не можеше да се иска невъзможното от моя ангел пазител, той бездруго днес направи, каквото можа.

— А къде е Лиля? — попита най-напред Рита, без дори да поздрави.

Ние с Мазаев още седяхме до масата в двора, а нашите дами шетаха в кухнята, приготвяха вечерята. Аз всъщност така и не можах да разбера какво толкова творят, след като от закуската и обяда беше останала толкова храна, че според мен можехме да минем без готвене още три дни. Но Ирочка си имаше свои правила по домакинските въпроси.

— Запознай се, Юра, това е Рита, майката на Лиля — казах сухо, като наруших всички правила на етикецията и представих жената на мъжа, а не обратното, както изискваше доброто възпитание.

— Много ми е приятно — учтиво кимна Мазаев и се изправи.

Вероятно той беше по-възпитан от мен. На мен например и през ум не ми мина да стана при появяването на бившата ми съпруга.

— Та къде е Лиля? — настойчиво повтори Рита, като хвърли кокетен поглед на Мазаев.

— Горе е, чете.

— Пак си оставил детето в къщата! За какво си го довел тук? За да диша чист въздух, а не да седи в задушната стая.

— Тя е на верандата, успокой се.

Рита заизважда от своя голям бял сак праскови, кайсии и сливи.

— Ако не съм аз да ви донеса плодове, на теб и през ум няма да ти мине да отидеш на пазара и да купиш на детето витамини. Какъв баща си бе, Стасов!

Не се захванах да ѝ разправам как тази сутрин бях отишъл на пазара и колко плодове и зеленчуци, претърпкани с витамини, бях домъкнал вкъщи. Мазаев ми хвърли бърз, разбиращ поглед и аз с облекчение си поех дъх: няма да ме предаде. Добро момче е все пак този социолог афганец.

От кухнята излязоха Таня и Ира, понесли чинии с нарязани зеленчуци и зелени подправки. Разбрах, че сега може да избухне скандал, и мислено благодарих на съдбата, че Лиля не беше на двора.

— Запознай се, Рита — произнесох, след като събрах повечко въздух в гърдите си. Ако можех, в този момент щях да замижа. — Ирина, съпругата на Юрий. Татьяна, нейна сестра. Тъкмо исках да ти кажа: в понеделник всички заедно заминаваме на пътешествие по Черно море.

Слава богу, Рита онемя от подобна наглост. Кратка пауза даде възможност на онези, които току-що бях мистифицирал, като им бях натрапил несъществуващи роднински връзки, да се поокопитят. Първа се оборава Ирочка. Тя приветливо се усмихна на Рита:

— Ще вечеряте ли с нас?

— Благодаря, не — сухо отвърна тя. — Скоро обядвах, а и нямам много време. Нещо не разбрах относно пътуването. Къде каза, че сте се запътили?

— Нали обясних: на пътешествие из Черно море. С парахода „Иля Глазунов“.

— От къде на къде, ако мога да попитам?

— Ами просто така. Доця ни се и тръгваме. На Лиля много ѝ се иска да пътува. Тук вече ѝ омръзна.

— Ами карти?

— Купихме си.

Ритка буквално изяждаше с очи Татяна — явно смяташе, че съм измислил това пътуване заради нея. Преценяваше съперницата си. Изглежда, искрено бе смятала, че през целия си останал живот трябва да страдам по бившата си съпруга и до гроб да вехна от тайна любов по нея. И не щеш ли, някаква си...

— Боже, не знам, Стасов, ти просто... — измънка тя. — Човек не бива да пуска дете с теб.

— Защо пък? — невинно попитах аз. — Там има осигурени закуска, обяд и вечеря, така че няма да я уморя от глад.

Таня и Ира продължаваха мълчаливо да носят от кухнята чинии и купички. Като издебна един момент, когато те се бяха отдалечили, Рита злобно изсъска:

— Да не си посмял да помъкнеш едновременно и детето, и любовницата си! Това е безнравствено. Аз ти забранявам!

Боже, тя не се смути дори от присъствието на Мазаев. Ах, Маргарита!

— Ти нищо не можеш да ми забраниш, драга — отговорих спокойно, разбирайки, че вече съм спечелил тази битка. Щом Рита не смее да приказва в присъствието на Татяна, значи е напълно победена. — Ние сме разведени, извинявай, че ти го напомням. А да я оставя тук, при теб и любовника ти Рудин, е не по-малко безнравствено. Хайде да не се занимаваме с дребнави пазарлъци. Какво ще кажеш? Още повече че — повтарям — Лиля иска да пътува. Аз нищо не обсъждам с теб, просто ти съобщавам.

Рита бързо разбра, че е безполезно да спори с мен. Нямахте избор — не можеше да остави Лиля тук без мен, беше прекалено заета с бурния живот на кинофестивала. И после: май вече ѝ бе омръзнало да си играе на дъщери и майки.

— Тук има ли телефон? — попита угрижено, бързо превключвайки към друг проблем.

Заведох я при хазяйката и помолих за разрешение да се обадим. Рита остана в стаята, а аз се върнах на двора при Мазаев.

— Как така не те е страх? — позасмя се той.

— От какво да ме е страх?

— От скандал.

— Кой казва, че не ме е страх? Страх ме е, и още как. Именно затова се перча — за да не си го спечеля.

— Откъде е научила за Татяна?

— И аз не знам. Някакъв доброжелателен гад ни е снимал и е подхвърлил снимките в хотелската стая на Рита. Още вчера ми ги размахваше и се опитваше да прави скандали.

Рита се върна с недоволна физиономия.

— Всичко е тръгнало наопаки с тоя фестивал — каза ядосано, после седна до масата и си взе от една чиния изящно корнишонче, въпреки че само преди десет минути пренебрежително бе отказала предложената ѝ вечеря. — Ден не минава, без да се случи нещо. След един час започва пресконференцията за филма на Бабаян, а той е изчезнал някъде. Сигурно пак се е запил, тоя глупак.

Виктор Бабаян беше от породата на гениалните алкохолици. Правеше великолепни филми, но периодично, и то като правило — в най-неподходящи моменти, изпаднаше в не по-малко великолепни запои, без да му пука за целия снимачен екип и закъсващия производствен процес. Бабаян се впускаше в своите запои сред антураж от градското дъно — наливаше се с алкохол в компанията на бездомници, изпаднали наркомани и отдавна състарени и беззъби бивши гарови проститутки. Какво ли толкова го теглеше към помията — никой не знаеше, но всички бяха свикнали. По едно време имаше връзка с Оля Доренко и Виктор се оказа единственият мъж в живота ѝ, когото тя заряза сама, след като не издържа неговата пияна гениалност. Или гениалното му пиянство?

— Потърсете го на морската гара — посъветвах Рита. — Днес ходихме там, видяхме много колоритни личности, от които Витя може да се е заинтересувал.

— И без да ми казваш, знам — вяло се озъби Рита, хрускайки корнишона. — Каква полза има да го търсим, ако се е напил? Нали не можем в този вид да го покажем на журналистите!

— Не вдигай паника преждевременно, може и да не е пиян. Може да се разхожда някъде и да се появи точно преди началото на пресконференцията. И изобщо — защо толкова се вълнуваш? Нали си

кинокритичка, а не претендентка за награда за роля във филма на Бабаян! Заради Рудин ли си се притеснила?

— Разбира се. — Рита ме погледна предизвикателно. — Ти никога не си разбирал как човек може да се тревожи заради неприятностите на другите. Ти, Стасов, цял живот си бил егоист. Дори егоцентрик. Впрочем фактът, че си се накарал да правиш морско пътешествие, означава ли, че окончателно отхвърляш предложението на Рудин да работиш в неговата служба за безопасност?

— Означава — потвърдих уверено. — Излизам в пенсия и вашите звездни кинематографични трупове изобщо не ме интересуват.

— И с какво ще се занимаваш, ако мога да знам? Та теб не те бива за нищо друго, освен да ловиш престъпници. Метач ли ще станеш?

— Защо пък метач? Ще стана иконом.

— Какъв, какъв? — смая се Рита.

Ръката ѝ, която бе посегнала за второ корнишонче, увисна във въздуха.

— Иконом. На Татяна Григориевна. Ще поддържам домакинството ѝ, за да ѝ дам възможност да печели много пари.

Рита позеленя. Все пак не беше глупачка, макар че имаше в изобилие всякакви други недостатъци.

— Да не си решил да се жениш, Стасов? — бавно попита тя, като поглеждаше ту към мен, ту към Таня.

— Решил съм. А ти, мисля, си решила да не закъсняваш за пресконференцията.

Рита разбра, че учтиво я гонят. С ослепителна усмивка изтича на втория етаж, изчурулика веднъж-дваж, олигавяйки Лиля, и напусна нашия гостоприеман двор на „Първомайска“ номер 8.

* * *

На разсъмване, когато, потрепервайки от хладния въздух излязох от стаята на Таня и тръгнах на пръсти по галерията, за да заобиколя и да стигна до моята стаичка, видях до масата на двора една прегърбена фигура. Серьожа Лисицин седеше с приведени рамене и от него лъхаше на нещастие и безизходност.

Слязох и седнах до него:

— Какво е станало?

— Намериха Бабаян — тихо отвърна той. — На един изоставен строеж.

— Какво правеше там? — учудих се.

— Лежеше.

Изстинах. Нима?...

— Жив ли?

— Не, разбира се. Удавили са го, после са го извадили и захвърлили на строежа. А мен ме изгониха от работа.

— Как така?

— Още вчера. Казаха, че не се справям, че показателите ми са ниски, никакви успехи. Направиха ме участъков. Веднага скалпиха заповедта.

Пелената мигом падна от очите ми. Права беше Ритка, като каза снощи, че съм егоист и не виждам нищо около себе си. Стопроцентово права.

Първо ѝ подхвърлиха онези снимки с надеждата, че както е редно между съпрузи, ще избухне скандал, след който ще бъде принуден да напусна града или в най-добрия случай — да не припарвам близо до хотела. Скандал не избухна. Тогава ни пробутаха картите за морско пътешествие, които уж сме били спечелили и от които само пълен идиот би се отказал.

Някой искаше да ме махне от този южен курортен град. Разкриването на няколко шумни престъпления бе поверено на неопитно хлапе. На всяко друго място отдавна щеше да бъде сформирана бригада от най-добрите сили от областта и дори от министерството. А тук — тишина. Неопитното момче се оказа умна глава и без глупава горделивост помоли за помощ московски детектив, макар че строго му бяха забранили да го прави. Момчето да се отстрани от случая, детективът да се махне от града. Просто като две и две — четири.

Кражбата на компютъра бе положена в тази схема като точен психологически щрих. Таня пише повест, тя не толкова почива, колкото работи, и този град за нея не е толкова курорт, колкото място на действието, където се развиват описваните събития. Ако я подмамат с безплатна карта за морско пътешествие, може и да откаже — за нея

работата е много по-важна, тя печели пари. Ако Таня откаже, и аз може да се откача от примамката на тази въдица — нали сме любовници! Изчезването на лаптопа бе подготвило почвата, та всички ние да отидем на майната си, подмамени от безплатното удоволствие.

Гледах нещастния младеж, който седеше пред мен като убит, с тъжните очи на изхвърлено на студа кутре, и разбирах, че няма да тръгна на никакво морско пътешествие. Юра Мазаев ще ме подкрепи — и на него не му се ходи. И Таня ще ме разбере, сигурен съм, че ще ме разбере и ще одобри решението ми. Остават Лиля и Ирочка. Какво да правя с тях? Та те толкова мечтаят за екскурзията!

— Не плачи, Серьожа — заявих с пресилено бодър тон, макар че самият аз се чувствах отвратително. — Дори е по-добре, че сега си участъков: ръцете ти ще бъдат развързани, от оперативния отдел никой няма да те контролира. И следователят няма да ти търси сметка. Ще правиш каквото сметнеш за нужно. Първо трябва да провериш туристическата фирма, която провеждаше експресното социологическо изследване. Чрез тази фирма ни пробутаха безплатните карти, за да ме накарат да се махна оттук. Нека си изясним кой тук е толкова богат. Крадците, които задигнаха компютъра на Таня, трябва да са свързани по някакъв начин с тези ротшилдовци...

Слънцето сигурно отдавна бе изгряло, но не се виждаше иззад плътните оловни облаци. Ние полугласно обсъждахме ситуацията и така се бяхме заплеснали, че когато на двора излезе Вера Илинична, аз глупаво попитах:

— Защо сте станали толкова рано? Нашето бърборене ли ви събуди?

— Как ще е рано, Владислав Николаевич! — учуди се хазайката. — Вече е седем и половина. Аз дори съм си поспала повечко, защото времето е мрачно. Точно навреме решихте да попътувате с парахода — тези черни облаци ще останат дълго, никакъв тен няма да хванете, тъй че по-добре да поплавате — все е развлечение.

— Обаче няма да тръгнем — заявих аз. — По-точно, аз няма да тръгна. За Танечка и Ира още не знам.

— Отказахте ли се? Защо така?

Неопределено свих рамене:

— Ами някак си, разбирате ли... отказах се. Не ми е притрябвал този параход. Никога не съм се качвал, представете си, че ме хване

морска болест? Или дъщеря ми, което е още по-лошо. Няма да рискувам. Тъй че, ако обичате, не съобщавайте за моята стая в туристическото бюро, ще поживея у вас още известно време.

— Добре, щом е тъй — кимна Вера Илинична.

Тя дори сякаш беше доволна, че оставаме. Знае ли се, може в нашата стая да настанят семейство с малко дете, което ще плаче или пък ще крещи, ще тича навсякъде и ще досажда на всички. Лиля поне беше кротко и послушно дете — нито го виждаш, нито го чуваш.

Сбогувах се с Лисицин и се качих в стаята с надеждата да се поизлежавам още малко. Лиля лежеше с отворени очи и личицето ѝ бе напрегнато.

— Татко, къде беше? Събудих се, видях, че те няма, и се изплаших.

— Говорехме си с чичо Серьожа. А ти отдавна ли си будна?

— Отдавна. От шест часа.

— Да, чичо Серьожа дойде именно в шест часа. Сигурно съм те събудил, когато съм излизал от стаята — излъгах, като криех очите си: гризеше ме съвестта. Не стига, че я излъгах, ами сега ми предстоеше и да ѝ кажа, че екскурзията с парахода се отменя. Трябваше да ѝ го обясня някак. Но как? — Котенце, трябва сериозно да си поговоря с теб — започнах предпазливо, без да имам и представа какво друго ще кажа.

— За леля Таня ли?

— Не. Какво имаш предвид всъщност за леля Таня? — Приседнах в края на леглото ѝ и взех малките ѝ топли ръчички в своите.

— Ще се жениш за нея, знам.

— Ама откъде ти хрумна? — изумих се искрено. — Исках да си поговоря с теб за екскурзията с парахода. Разбираш ли, слънчице, трябва да се откажем от нея.

От очите на Лиля моментално бликнаха сълзи:

— Защо?

— Трябва да останем и да помогнем на чичо Серьожа. Той е в много тежко положение и ние с теб не можем да го изоставим сега. Разбираш ли?

Лиля мълчаливо кимна и облиза от устните си горчивите детски сълзи. Не можех да ѝ обясня, че на този свят най-много мразя да се

опитват да ме манипулират. Мога да изтърпя много неща — простация, несправедливост, обида. Никога не съм се трогвал особено от чуждата мъка, не съм се вълнувал от чуждите неприятности. Но да ме манипулират — с това не можех да се примирявам. Неизвестни сили, които стояха зад убийствата на кинозвездите, ме изритваха от този град и аз не смятах да преглътна тази мръсотия с апетит и с думи на вечна благодарност. Вече съм на трийсет и осем години, имам зад гърба си двайсет и една години служба, през четири от които ме обучаваха в милиционерската школа, а седемнайсет бях оперативен работник. И никой не може да ми се подиграва в очите! Но за осемгодишно момиченце тези разсъждения бяха прекалено сложни.

* * *

Татяна се съгласи с мен веднага и без уговорки, но и тя се опасяваше от реакцията на Ирочка на моето — нека си го кажем — оригинално решение.

— В края на краищата тя да върви с Мазаев. След две седмици ще се върне, а аз ще я почакам тук — каза Таня.

— Разбираш ли, не съм съвсем сигурен, че Юра ще тръгне, ако му кажем всичко, както си е — възразих аз. — Някак не ми прилича на любител на леки развлечения. Може би ще е по-добре ти да отидеш с нея?

— Хайде де — отсече Татяна, — как пък не! Притрябвала съм й аз. Тя иска Мазаев, не мен. И после: аз искам да остана с теб. Не можеш да зарежеш Лисицин, защото му е трудно, а по същата тази причина аз не искам да зарежа теб. Ако нямаш нищо против, разбира се.

Има си хас да имам нещо против! Бях готов да я разцелувам направо тук, на двора! Бях влюбен и — като всички влюбени — сляп и глупав. В онзи момент и през ум не ми мина, че правя страшна, непоправима грешка.

ГЛАВА 9.

Ирочка се цупи през целия неделен ден, въпреки меките придумки на Татяна и насмешливите реплики на Мазаев. Юра беше избрал своя линия, според която зад всяко безплатно благодеяние се крие някаква измама и е по-добре човек да не приема такива благодеяния, ако не иска после да се озове в криминална ситуация, от която няма да знае как да се измъкне. Аз авторитетно го подкрепях, като разказвах различни истории от своята милиционерска практика, в които някой се бе съблазнявал от нещо на далавера и докато се опомни, се бе озовавал до уши в кал.

Наистина това бе силен удар за Ирочка и бе глупаво да се надяваме, че ще го понесе стоически. Едва привечер в неделя тя започна полека-лека да се успокоява. Но в понеделник сутринта отново бе по-мрачна от облак, току поглеждаше часовника си и въздишаше. Най-сетне, след като за пореден път погледна циферблата, тя горчиво въздъхна:

— Край!

И се разплака. Беше точно 13 часът и аз разбрах, че през цялото време тя бе хранила някаква — макар и слаба — надежда, че ще сменим решението си. Сега вече беше късно. Огромният снежнобял „Иля Глазунов“ плаваше по Черно море, отнасяйки в утробата си две празни разкошни каюти категория лукс. Чувствах се ужасно виновен пред нея и пред моята дъщеря.

Но това бяха последните ѝ сълзи. Ира разбираше, че вече е невъзможно да се направи нещо и трябва да се примири. Тя избърса очите си, подсмръкна и делово превключи на кухненско-обедни теми.

На обяд всички се стараехме да развеселим Лиля и Ирочка, като крояхме някакви феерични планове за развлечения, които ще си създадем в замяна на несъстоялото се морско пътешествие. Обещах на Лиля да я повозя на поничките и на гъсеницата — няколко пъти ме бе молила, но аз постоянно отказвах от съображения за сигурност: все ми се струваше, че дъщеря ми непременно ще се катурне и ще се удави,

въпреки че пред очите ни стотици деца и възрастни се качваха на тези огромни гумени надуваеми неща, завързани с въжета за катер, и с писъци и викове се носеха по вълните.

— Аз пък ще ти разреша да полетиш с парашута — обеща Татяна на Ирочка.

Тук работата бе малко по-различна. И парашутът се връзваше с въже за катер, но човекът още от брега излиташе във въздуха и десет минути летеше на ужасяваща височина над морето. После катерът се връщаше до брега, намаляваше скоростта на точно определено място и плажният парашутист попадеше право в прегръдките на инструктора, който го улавяше и внимателно го поставяше на пясъка. Ирочка ужасно искала да опита, но Татяна категорично ѝ забранявала това развлечение.

— Докато ти летиш, ще умра от страх за теб — казвала доскоро. — Да не искаш да падна в несвяст?

А и десетте минути летателно удоволствие стрували сто хиляди рубли или двайсет долара, тъй че това донякъде възпирало пестеливата Ирочка.

— Приятели, мисля, че доста се заседяхме вкъщи. Трябва да престанем с това безкрайно лапане и да се поразходим. Хайде да отидем до морето! — предложи Мазаев.

Бързо разтребихме масата, измихме чиниите, облякохме се по-топло и тръгнахме към плажа. Вятърът беше гаден, въздухът — влажен, небето — мрачно, а и настроението ни не бе твърде весело, макар и по различни причини. Но всички дружно се преструвахме, че се веселим и ликуваме, като целия народ в известната „Попътна песен“ на Глинка. По пътя купих от някакъв павилион две бутилки шампанско и заявих, че трябва непременно да ги изпием на плажа, сред шума на вълните. Предвидливата Ирочка веднага започна да търси по витрините на павилиони и магазини евтини пластмасови чашки. Найсетне намерихме чашки, след което купихме и няколко шоколадчета за мезе.

Плажът бе съвсем пуст и мрачен. Пясъкът, толкова топъл и златист в хубавите дни, сега бе студен и сив, а дългите редици празни дървени скари под сенниците, кой знае защо, напомняха казарма. Ние бавно поехме по лепкавия пясък към скарите, за да се разположим по-удобно и да отворим шампанското.

— То сигурно е топло — предположи Ирочка.

— Аз обаче ще го сложа във водата, след петнайсет минути ще стане точно каквото трябва да бъде — отговорих ѝ весело и с бодра крачка тръгнах към морето.

Свалих обувките си, приклеках и тъкмо бях започнал да заравям бутилките в студения пясък досами водата, когато чух зад гърба си вик:

— Лиля! Не пипай!

Рязко се извърнах и видях как детето ми пъргаво се е завтекло към една от скарите, а Юра Мазаев с два огромни скока го настига и го хваща за ръката. Забравил за бутилките шампанско, хукнах към тях.

— Какво стана? — попитах, задъхан.

— Там някой си е забравил книгата — жално отговори Лиля. — Исках само да я видя. Честна дума, знам, че не бива да се вземат чужди неща, но аз не завинаги, а само да я видя...

— Лилечка, иди при леля Таня — ласкаво каза Мазаев и побутна Лиля към нашите дами. — Поискай им по едно шоколадче за мен и за татко ти.

Когато Лиля се отдалечи на безопасно разстояние, Юра тихо каза:

— Извинявай, Слава, не си мисли, че съм паникьор. Но в Афганистан се нагледах на какви ли не ужасии. След онова, което научихме и видяхме тук, изтръпвам от всичко. Иди при момичетата и гледай да не идват насам. Аз ще видя какво е това. Дай боже да съм сгрешил.

Послушах го — на двайсетина метра от нас на две скари бяха седнали нашите три красавици — две големи и една малка. А Юра бавно пое към другия край на дългата редица скари. Виждах как — сякаш се прокрадваше към див звяр в джунглите — той се приближи до една от скарите, на която като ярко петно се открояваше забравена от някого дебела книга.

— Владик, искал си шоколад? Ето, вземи.

Извърнах поглед към Ирочка и вече бях се приготвил учтиво да откажа, когато изведнъж се разнесе силният глас на Мазаев:

— Залегни! Залегни!

Преди да осъзная какво правя, аз грабнах Лиля, повалих я на студения влажен пясък и се проснах върху нея, прикривайки я с тялото

си. От това положение в партер виждах нозете на препускащия насам Мазаев, който буквално прелетя половината от дялящото ни разстояние и също се просна по очи, като прикри главата си с ръце. След миг се чу взрив.

При мисълта какво можеше да стане с детето ми се сковах от такъв ужас, че още дълго лежах, заровил глава в пясъка и притискайки Лиля до себе си.

— Слава! — чух гласа на Мазаев точно над ухото си. — Слава, добре ли си? Можеш да станеш.

Той измъкна изпод мен примрлялата от страх Лиля и ми помогна да стана.

— Господи! Какво беше това? — промърмори Таня, като едва мърдаше скованите си устни.

— Някаква хулиганска шега — злобно отговори Юрий и отърси от пясъка дънките и пуловера си. — Слава богу, размина ни се. Хайде, хайде, момичета, успокойте се, вече няма страшно. Усмийте се и извадете нашите нови чаши, а ние със Слава ще донесем шампанското.

Той ме дръпна за ръката и аз покорно се потътрих след него към водата. Краката ми бяха измръзнали и чак сега се сетих, че бях събул маратонките си, за да зароя бутилките, застанал във водата до глезените. Но студът ми подейства отрезвяващо и аз отново нагазих във водата, за да уталожа малко нервното треперене.

— Е? — попитах настойчиво, втренчен в очите на Мазаев.

— Нещо странно. — Той замислено поклати глава. — Обикновено в такива играчки натъпкват толкова взрив, че човекът да бъде разкъсан на парчета. Затова ви крещях: „Залегнете!“ Бях сигурен, че ей сега всички скари ще се разхвърчат във въздуха и парчетата им ще се изсипят върху главите ни. А взривът се оказа много по-слаб, отколкото очаквах. Много по-слаб. Дори не разбирам защо. Имам чувството, че целта е била не да убият, а да осакатят някого.

— С други думи — да го сплашат?

— Не, не бих казал точно това.

— А какво? — попитах, но вече знаех отговора.

— Ако предположим... Слава, не се стряскай предварително, аз само предполагам. Та ако предположим, че книгата е била приготвена специално за Лиля, те не са искали тя да загине. Защото ако това бе станало, ти щеше да останеш в града до края на дните си или докато не

разбереш какво става тук. Но нали те не искат това? Те искат да те махнат от града, да те махнат на всяка цена и слагат толкова взрив, колкото е нужен само за да рани детето. Много сериозно, но не смъртоносно. Такъв взрив би й откъснал китките на ръцете. Тогава ти би я грабнал и с първия самолет би отлетял в Москва, за да я настаниш в най-добрата клиника. При никакви условия нямаше да останеш тук. Така е, нали?

Кимнах. Гърлото ми бе толкова пресъхнало, че не можех да проговоря. Идиот! Кретен! Самонадеян егоистичен гад! Не ми било харесвало, видите ли, да ме манипулират! Ами че всичкото мое достойнство с все гордостта и самолюбието ми не струват колкото дори едно косъмче от къдрокосата главица на Лиля!

— Слава, стегни се и престани да се самобичуваш! — строго каза Мазаев и извади от пясъка бутилките шампанско. — От твоите нервни кризи никой няма да се почувства по-добре. Трябва да бъдем много предпазливи и внимателни.

Наведох се, гребнах с шепи солена вода и няколко пъти наплисках лицето си.

— Трябва веднага да махна Лиля оттук — промърморих дрезгаво. — Добре ще е да отпратим и Таня и Ирочка. Боже мой, какъв съм глупак! Сега щяхме да си плаваме с парахода и да си гледаме живота.

— Добре де, защо да се тръшкаме! — махна с ръка Юра. — Не можем да настигнем парахода. Трябва да помислим как да се оправяме в ситуацията. Хайде да идем да пийнем шампанско, ще ни поотпусне.

Той бързо тръгна обратно към скарите, понесъл във всяка ръка по една голяма тъмнозелена бутилка с черно-златист етикет, а аз се потирих след него, загребвайки пясъка с боси ходила, с маратонките в ръце. Мрачно бе в душата ми.

Веселбата не се получи. Изпихме скъпото френско шампанско в тягостно мълчание. Аз мъчително си блъсках главата как да направя така, че Лиля да замине за Москва, а аз да остана. Можех да се опитам да придумам Рита да си тръгне от фестивала предварително, но за целта трябваше да й разкажа всичко. Знам ли как ще реагира? Когато снощи дойде да се сбогува с нас и научи, че няма да пътуваме, тя ме погледна със съчувствие, като че бях тежко болен. Моите внезапни решения и не по-малко внезапните промени на тези решения я

объркваха. Разбрах, че вече е била планирала живота си за близките две седмици с оглед на това, че ние с Лиля няма да сме тук и няма да е нужно по два пъти на ден да ни носи сакове с витамини и да се прави на грижовна майка. Може би дори се бе накарала да отиде някъде със своя ненагледен Рудин — нали фестивалът щеше да свърши след три-четири дни. И не щеш ли, аз ѝ заявявам, че трябва да вземе Лиля и да се прибере в Москва...

— Да се махаме оттук — изведнъж каза Ира. — Тук е някак... страшно ли, не знам. Неуютно е.

Тя потрепери и изпи до дъно чашата си. Станахме мълчаливо, изхвърлихме в едно кошче бутилките и обвивките от шоколада и се потътрихме към изхода на плажа и крайбрежната улица.

— Къде ще отидем? — попита Татяна.

— Наляво е хотелът с кинаджиите. Да тръгнем надясно, там още не сме се разхождали — предложих аз.

Вървах, здраво стиснал ръката на Лиля. След това, което се случи, обикновеният ми бащински страх за детето се удесетори и стана почти панически. Имах чувството, че ако го пусна по-далеч от метър от мен, веднага ще му се случи нещо лошо. Трябваше да махна Лиля оттук — без никакво съмнение! Въпросът беше само дали аз да остана, или също трябва да замина и да спра да се интересувам от невидимите благодетели, които убиваха кинодейци и ме пропъждаха от града. И този въпрос трябваше да бъде решен бързо.

Асфалтираната крайбрежна улица свърши, по-нататък покрай морето водеше чакълест път с малки палми от двете страни. Пред нас изникна недостроена сграда с изящна и необичайна архитектура. От дясната страна на алеята, по която крачехме, голяма табела, закачена на стълб, гласеше, че строежът на хотел „Палас“ се изпълнява от турската строителна фирма „Касиду“. Но не забелязахме никакво движение из строежа. Разбрах, че това е същата изоставена строителна площадка, за която ми бе разказал вчера на разсъмване Серьожа Лисицин — тук бяха намерили мъртъв режисьора Виктор Бабаян. Строителните работи вървели бързо и гладко и при такива темпове хотелът трябвало да бъде завършен до ноември-декември. Но се намеси политиката. След събитията в Будьоновск в средствата за масова информация се появи дезинформация, че ръководителят на завзелите Будьоновск терористи Шамил Басаев е избягал в Турция и е

получил убежище там. На следващия ден някакви хулигани подхвърлили на строежа листовки със снимката на министър-председателя на Турция с избодени очи и текст, оскърбяващ религиозните чувства на мюсюлманите. Строителите турци веднага си събрали багажа и гордо заминали за родината си. Едва ли можем да ги упрекваме, че не са пожелали да останат в такава враждебна обстановка.

Поехме обратно, защото отгътък недостроения хотел започваше пуцинак и не бе интересно да се разхождаме там. Когато отново се озовахме в центъра на града, аз бях взел решението си.

* * *

В телефонната палата на пощата беше пълно с народ и трябваше да чакам на опашка за телефон доста дълго. Най-сетне влязох в задушната тясна кабина и започнах да набирам един след друг московски телефонни номера. Наложих се да похабя за тези обаждания безброй жетони, но в края на краищата намерих хората, които ми трябваха, и направих необходимите уговорки. От местния телефон се обадох в хотела и си поговорих с Рита. Както и предполагах, тя изпадна в ужас, задето Лиля толкова бързо се връща в Москва, преди да е прекарала на морето и две седмици, но успях да я успокоя с приказки за лошото време, което ще остане толкова още дълго, и с измислици за необикновено луксозната вила на мои приятели, у които ще живеем и които имат две деца, приблизително на възрастта на Лиля, така че детето няма да скучае. Рита бързо се предаде, имайки предвид ежедневните синоптични сведения, които радостно съобщаваха, че в Москва и Подмосковието е топло и слънчево и че прогнозите са времето да остане такава до края на юли, а може би и до средата на август.

Когато се върнах на „Първомайска“, събрах бързо багажа си, сбогувах се с всички и с Лиля заминахме за летището. В тукашния отдел на милицията показах служебното си удостоверение и направих едновременно строга и жална физиономия. Момчетата се смилиха и ни качиха на първия самолет за Москва.

През целия път мълчах, отново и отново мислено проследявайки всички минали и предстоящи събития. Само дано всичко мине без издънки! В града останаха Таня и Ирочка, и те се нуждаеха от защита не по-малко от Лиля. Вярно, с тях беше Юра Мазаев, но все пак...

* * *

На летището в Москва ни посрещна Игорьок Дивин — един от най-чевръстите и съобразителни мои колеги.

— Взе ли билет? — беше първият ми въпрос към него.

— Тъй вярно, Владислав Николаевич, летите утре, по-точно — още днес рано сутринта, в шест и петдесет.

— Намери ли Марина?

— Намерих я. Чака ви.

— Предупреди ли Борзенков?

— Предупредих го. Той ми даде и колата да ви посрещна. Ако искате, можем веднага да тръгваме за Барвиха. Той ми обясни пътя.

— Браво, Игорьок! — похвалих го аз.

Излязохме от залата за пристигащи и се качихме в уютния просторен мерцедес на Алик Борзенков, мой стар приятел и някогашен съученик. Беше вече два часа през нощта, а аз трябваше да успея да откарам Лиля във вилата на Алик в Барвиха и после да прескоча до Марина. Програмата се получаваше много сгъстена, като се има предвид, че трябваше да се върна на летището най-късно в шест сутринта.

Лиля спеше, свита на кълбце на задната седалка и положила глава на коленете ми. Направих си сметката, че ако прекарам при Марина поне един час, трябва да съм при нея не по-късно от четири и петнайсет, та до шест да успея да пристигна на летището. Два часа до Барвиха и обратно с добър мерцедес и по пустото нощно шосе бе напълно изпълнима задача, ако не се случеше нещо непредвидено. А аз открай време познавах Игорьок като много добър шофьор. Не би било зле да се отбия и вкъщи.

И на мен ми се искаше да подремна, отметнал глава на високата, тапицирана с велур облегалка, но не можах. Сега, когато Лиля беше в безопасност, започна да ме гризе остра тревога за двете жени,

останали на юг, край Черно море. Как ли са? Дали не им се е случило нещо лошо? Дали не ги е страх? Впрочем този въпрос бе риторичен. Естествено че ги е страх. Горките ми момичета! В каква каша ви забърках! И всичко стана, защото ми се дощя да защитя Игор Литвак. Знае ли човек...

Алик Борзенков не спеше, чакаше ни. Щом чу шума на мотора, той изскочи от къщата и се втурна към колата.

— Влад! Добре ли си?

Внимателно събудих Лиля и слязох от колата. Алик винаги ужасно се страхуваше за мен. Той беше известен композитор, съчиняваше шлагери, печелеше луди пари, но моята детективска работа му се струваше нещо свръхестествено и изпълнено с ежечасни и ежесекундни опасности. При нормално развитие на събитията той ми се обаждаше горе-долу веднъж месечно — разбира се, ако ме откриеше. Обадох ли му се аз обаче, това непременно бе свързано с някакви екстремни ситуации. Затова щом вдигнеш слушалката и чуеше гласа ми, той се плашеше и веднага започваше да пита здрав ли съм и дали всичко е наред.

Прегърнахме се с Алик. Ръцете му бяха ледени и аз разбрах, че през цялото това време се е тревожил и място не си е намирал, представял си е, че съм смъртоносно ранен, целият в окървавени бинтове и с пресъхнали устни. Странно, но в целия свят нямаше човек, който повече да се страхува за мен. Мама не я броя. Тя бе прекарала целия си живот със съпруг детектив и си бе изстрахувала страха, докато всяка вечер бе чакала баща ми да се прибере от работа. Естествено тревожеше се и за мен, но вече не толкова много, защото прекалено добре си представяше нашата работа. И после — добре познаваше сина си, тоест мен. Аз никога не съм се отличавал с безумна храброст и склонност да разбивам стени с главата си. Почти никога не се набърквам в авантюри. Просто нямам такава жилка, какво да правя! Аз съм сух, емоционално хладен егоист, умерено мързелив и умерено предпазлив. Такъв поне ме виждаше мама и май не бе в голяма грешка.

— Знам, че бързаш — каза Алик, когато влязохме в къщата. — Твоят Игор ме предупреди, че имаш съвсем малко време. Ето, приготвил съм ви сандвичи, всичко е в пакетчета, ще хапнете в колата, за да не губите време.

Приех с благодарност огромната торба. Една от легендите, стабилно възцарили се в хуманитарно-музикалната глава на моя съученик, бе тази за вечно гладните детективи. Впрочем тя не бе твърде далеч от истината.

Прегърнах почти спящата си дъщеричка, тупнах по рамото грижовния Алик Борзенков и двамата с Игоръок потеглихме обратно за Москва. Когато в три и половина пристигнахме пред блока на крайбрежната улица „Овчинниковска“, вдигнах глава и видях, че един прозорец свети. Клетата Маринка също не спеше в очакване на безпътния и непредсказуем Стасов. Тя винаги казваше, че през първите два часа след събуждане ръцете ѝ са несигурни, затова за най-отговорната работа определяше часове следобед. А случеше ли се услугите ѝ да потрябват нощем, не си лягаше, докато не завършеше работата. Нашата Марина беше вълшебница: и мало, и голямо се възползваше от таланта ѝ. На нас тя никога не отказваше и не ни вземаше пари, но ние смятахме за свой дълг да ѝ правим подаръци за всякакви истински и измислени празници и за рождения ѝ ден, защото разбирахме: много често успехът в нашата работа зависеше от нея.

Марина ни очакваше в пълна бойна готовност, облечена с небесносиня найлонова престилка, бодра и съсредоточена. Всеки път, когато се вглеждах в нейното хубавичко луничаво лице и в ярките ѝ, постоянно готови за усмивка устни, аз с недоумение си мислех защо ли на никого от нашите момчета не бе хрумвало да се ожени за нея. Тя можеше да бъде идеална съпруга на милиционер: търпелива, дисциплинирана, делова, Маринка никога не хленчеше и не се оплакваше от живота. Дори в деня, когато дойде на „Петровка“ и ни разказа, че постоянно я рекетират, заплашват и настояват да освободи апартамента, тя не престана да се смее и много картинно изигра всички свои разговори с въоръжените мутри. Ние защитихме апартамента ѝ и оттогава младата жена се смяташе задължена да работи за нас безплатно, макар понякога това да ѝ отнемаше много време.

Тя ме настани в ярко осветената стая с въртящ се фотьойл пред голямо огледало, а Игор изгони в съседната.

— Върви, зайко, почакай там, пусни си видеото, погледай нещо. Давай тука паспорта и чупка — няма да ме надзираваш!

Нашата Марина на никого не разрешаваше да наблюдава работата ѝ. Дори обръщаше с гръб към огледалото човека, седнал във фотьойла.

— Да не би да си пазиш професионалните тайни по този начин?
— бях я питал много пъти.

— Не е там работата. Ако наблюдаваш целия процес, няма да можеш да оцениш резултата. Просто няма да го забележиш.

Беше права. Когато след час и нещо ме обърна с лице към огледалото, аз отново преживях вече познатия, но не по-малко радостен и възторжен миг на непознаването. Отсреща ме гледаше абсолютно непознат мъж. Той имаше тъмнокестенява коса, а благодарение на умелото подстригване формата на главата му с нищо не напомняше формата на Стасовата глава. Нещо повече — тя се бе изхитрила да ме подстриже така, че косата ми изглеждаше права и гладка, а не къдрава, каквато я знаех през целия си съзнателен живот. Над горната ми устна се мъдреха възрижави мустаци, с един тон по-светли от косата, и то с такава форма, че ме променяха до неузнаваемост. Веднъж Маринка ми бе изнесла цяла лекция на тема мустаци.

— Уверявам те, Владик, формата на мустаците отговаря на характера, на типажа. Хората невинаги разбират това, тъй че се лъжат по мустаците като по табелка. Например от старото кино си спомняме, че тънката ивичка над устните с белег на шпионина или донжуана. Мустаци с дълги, увиснали краища — председател на колхоз или украинец от Запорожието. Равни и гъсти — положителен секретар на районен комитет. А ако са равни и гъсти, но въздълги, те са запазената марка на влюбения в живота оптимист, който обича чашката и жените, не е особено умен, но има самочувствие. Правоъгълни мустачки — комичен персонаж. Засукани нагоре — офицер от царската армия или храбър казак. Тези образи са се загнездили в главите ни от ранно детство, живеят в подсъзнанието ни и неволно ни диктуват как да възприемаме хората, които външно приличат на един или друг типаж.

Изпод ръцете на Марина аз излязох като нов руснак — нагъл, самоуверен и богат. В реалния живот не притежавах нито една от тези характерни черти, но умеех се преструвам. Маришка извая тази муцуна, като гледаше снимката в паспорта, който Игорьок бе успял да намери за мен.

Оставаше да проверим ефекта върху Игор.

— Зайко, можеш да влезеш! — весело извика моята визажистка.

Физиономията му ни каза всичко. Все пак неслучайно наричаме нашата Маруся вълшебница. Тя извади от своите скринове перука, която абсолютно точно възпроизвеждаше моята истинска прическа, отлепи мустаците ми и аз отново се превърнах в обикновения и мил на сърцето ми Стасов. Известно време ми предстоеше да си бъда аз, а покъсно, ако трябва, рязко ще се превърна нагъл и богат тип.

Вече в антрето, се наведох и мляснах Марина по бузката.

— Благодаря ти, Маняша, господ здраве да ти дава... и един хубав съпруг.

В отговор тя звънливо се разсмя. Често ли ви се случва да видите жени, способни да избухнат във весел смях в пет часа сутринта, след като цяла нощ не са спали, и то не за собствено удоволствие, а за да работят безплатно за филанкишията? Аз лично не съм срещал такива. Освен Марина, разбира се.

* * *

От „Овчинниковска“ отидохме до Черьомушки, където беше моето жилище, а оттам — на летището. Момчетата от милицията ме качиха на самолета без проверка и в седем сутринта вече бях във въздуха.

През целия път от Москва до Черноморското крайбрежие спях. Сънувах взрив, в който загиват близките ми, и с всички сили се мъчех да се събудя, за да не изживявам този кошмар, но умората ми бе толкова смазваща, че продължавах да спя и да сънувам все по-ужасни сънища. Събуди ме стюардесата, когато почти всички вече бяха слезли от самолета.

Навън веднага видях Серьожа Лисицин, който въртеше глава и ме търсеше.

— Как е, участъковия? — попитах го весело, когато приближих.

— Засега е мирно и тихо — усмихна се Серьожа и аз разбрах, че се радва на завръщането ми.

— Момичетата добре ли са?

— Да, сутринта наминах към тях, преди да дойда да ви посрещна. Намерих ви квартира на същата улица, та да сте по-близо. Какво ще кажете?

— Чудесно, благодаря ти! — похвалих го. — Сега ще се върна на старото място, а довечера, като се мръкне, ще отида у новите хазяи да се представя.

Качихме се в колата и отидохме на улица „Първомайска“ да демонстрираме щастливото завръщане на страстния любовник.

— Успя ли да научиш нещо за нашите екскурзионни карти? — попитах Серьожа.

— Много малко. Ето какво: туристическата фирма, чисто име е посочено в анкетите ви, не е регистрирана в града. Пътуването с „Глазунов“ е организирано от туристическа фирма „Лада“. Три дни преди отплаването някой се е изръсил луди пари и е откупил двете каюти от директорския фонд. По всяка вероятност са действали чрез директора на организираното пътешествие, инак той никога не би си дал каютите лукс. Но при този директор лесно не се припарва, има огромна елегантна къща с въоръжена охрана, която не пусна някакъв си въшкав участъков дори да приближи.

— Не уважават значи родната милиция — усмихнах се през зъби.

— Че кой я уважава днес, Владислав Николаевич? — въздъхна Лисицин. — И куцо, и сакато ни подритва.

— Вярно си е. А в нашата управа, приятелю, някой си скъсва задника, за да потули четирите трупа. Моето момче се поинтересува в министерството от сводките и знаеш ли какво прочете там? В хотела е убита гражданката Доренко, жителка на Москва. При опит за ограбване е убита гражданката Довжук, жителка на Московска област. По време на провеждане на масово мероприятие в тълпата е загинал гражданинът Юшкевич, жител на Санкт Петербург. По време на къпане в нетрезво състояние се е удавил гражданинът Бабаян. Страхотно, нали? На такива сводки никой не обръща внимание. Още повече че сега в нашето министерство никой от нищо не се интересува. След Будионовск свалят министъра, след него ще изхвърчат някои от заместниците, ще се започнат кадрови игри, така че всички се вълнуват най-вече от това, а не от някакви си там граждани и гражданки, които са имали лошия късмет да умрат, когато са били на курорт. А пък аз с

всичкия си акъл се чудех как може за разследването на такива шумни престъпления досега да не е създадена бригада!

Хазяйката ми, Вера Илинична, ме посрещна като близък човек. Когато тръгнахме вчера, ѝ казах, че Лиля е получила слънчева уртикария и трябва спешно да я закарам в Москва, като обещах да се върна колкото може по-скоро. При това правех страдалческа физиономия и хвърлях изразителни погледи към Татяна. Вера Илинична разбиращо кимаше и дори се опитваше да ми намигне, в смисъл че напълно одобрява нашите младежки лудории.

— А момичетата отидоха на плаж с Юрий Сергеевич — каза тя със съжаление в гласа, когато ми даваше ключа от стаята. — Не очаквах да се върнете толкова скоро. Времето е лошо, няма слънце, но пак отидоха. Казаха, че било полезно да се диша морски въздух.

— Нищо — отвърнах безгрижно, — ще ги намеря там. Знам къде седат обикновено.

Хвърлих сака си на леглото, преоблякох се и с бодър и весел вид тръгнах към морето. Въпреки мрачното и ветровито време, плажът далеч не бе толкова пуст, колкото очаквах. Явно курортистите бяха решили да не чакат времето да се оправи, след като са похарчили толкова пари, за да дойдат тук. В края на краищата морето си е море, а за профилактика на простудата съществуват отдавна изпитани народни средства, като например силните спиртни напитки.

Намерих моята компания там, където бях очаквал. Ирочка дремеше на една скара, завита с якето на Мазаев, а Татяна и Юра играеха на карти. Отдалеч зърнах нежно люляковия пуловер на Таня, нейните вдигнати високо на тила светлоруси коси над пълната и почти съвсем бяла шия и внезапно разбрах колко силно съм влюбен в нея. Маргарита сигурно много би се изненадала да научи, че съм способен на такова силно чувство. А и самият аз се изненадвах.

— Не смей да флиртуваш с моята дама! — казах, когато приближих до тях. — Отмъщението ми ще бъде страшно.

Таня изгърва картите, скочи от скарата и силно ме прегърна.

— Дима — промърмори тя, свряла лице в шията ми. — Димочка! Ти се върна.

Реакцията на Мазаев бе по-спокойна. Той сякаш изобщо не се учуди на неочакваното ми появяване. Оцених това по достойнство, защото разбрах: той през цялото време незабелязано се е оглеждал

наоколо, та внезапна опасност да не го свари неподготвен. Отдавна ме е забелязал, но понеже не е знаел моите планове и намерения, решил е да не вдига шум преждевременно. Защо ли се е насочил към социологията? Истинското му място е в криминалната милиция. Впрочем защо ли реших, че е социолог? Защото той ми каза? Мисълта, че Юра Мазаев не е човекът, за когото се представя, не ме бе спохождала до този момент. Но може би е трябвало? Стасов, изгубил си не само храбростта, но и професионалната си предпазливост! Наистина ти е време за пенсия...

— Как е Лиля? — попита той и ми стисна ръка. — Настани ли я?

— Да, всичко е наред. А вие как сте тук без мен?

— Както виждаш — позасмя се Юра. — Ирина спи ли, спи. След вчерашното произшествие с книгата така се притесни, че цяла нощ не мигна. Поне сега се поотпусна, Ириша! Ставай! — високо извика той и потупа Ирочка по бедрото. — Събуди се, красавице, Стасов пристигна.

Ирочка с усилие разлепи клепащи и се втренчи в мен с неразбиращ поглед.

— Владик... — смотолеви тя с дрезгав от съня глас. — Ама ти не замина ли?

— Вече се върнах. Ставай, приятелко, тръбата ни зове! Каня ви да обядваме на ресторант.

— По какъв повод? — намръщи се Мазаев.

— Ами просто така. По случай щастливото ми завръщане.

Ирочка, седнала на скарата, въртеше глава в опити да се разсъни и да отхвърли тежката дрямка. Погалих застаналата до мен Татяна по мекото топло рамо и я притиснах до себе си. Интересно: ако ѝ направя предложение, ще се съгласи ли или ще ми откаже? По-скоро ще ми откаже.

След половин час вече влизахме в един крайморски ресторант с надвиснала над оловносивото море веранда. Имаше съвсем малко свободни места, което не бе за чудене при такова лошо време. След като направихме поръчката, аз излязох от залата — уж до тоалетната — и тръгнах да търся входа към кухнята. До този вход трябваше да се намира мястото, което ми бе нужно.

Намерих кухнята доста лесно. Като се озъртах крадливо, пъхнах зад дървената вратичка, прикриваща пожарния кран, една донесена от Москва бележчица, извадих от устата си късче дъвка и го залепих

върху металното резе на вратичката. Дъвката беше сигнал, че в скривалището има бележка. Дадох ми тази връзка в Москва, защото в този южен град няхах никого, освен Серьожа Лисицин, а и на него не възлагах големи надежди, още повече че го бяха отстранили от оперативна работа. В портфейла си имах още една бележка — тепърва предстоеше да поставя и нея в предварително уговорено скривалище.

Когато се върнах в залата, предястията вече бяха на масата. Тук обслужваха бързо, което ме зарадва. Бяхме в същия ресторант, където преди няколко дни бяхме вечеряли с Лиля, и бях любопитен дали ще ме познае дебелият, мустакат келнер, който ни обслужваше тогава. Дори и масата бях избрал специално в неговия район.

Келнерът ме позна. И това също ме зарадва.

— А къде е дъщеричката ви? — попита той, като поставяше пред нас огромни чинии с пържоли и пържени картофи.

— Наложих се да я върна у дома. Представяте ли си, разви слънчева уртикария! — оплаках му се аз. — И температура вдигна, и всичко я сърби, горкичката.

— Колко неприятно! — изрази съчувствието си той. — Такова мило момиченце!

Засега всичко вървеше по план. Не само не криех завръщането си, но се стараех да направя присъствието си в града колкото може по-забележимо. Разбира се, няхах ни най-малко основание да подозирам дебелия келнер във връзки с невидимата организация, която бе положила толкова усилия, за да се отърве от мен. Но от десетина случайни изстрела един или два непременно ще улучат болното място. Дори в такъв огромен град като Москва тази тактика е изигрвала ролята си, за тук пък — да не говорим...

След ресторанта тръгнахме да обикаляме града без посока. Впрочем разходката беше без посока за всеки друг, но не и за мен. Аз съвсем целенасочено водех приятелите си към улица „Сапунов“, където се намираше най-голямото в града фотоателие. Трябваше ми не само това ателие, но и телефонната кабина до него.

Фотоателието имаше солиден вид и се намираше отделна едноетажна сграда. Поставените на витрината табла съобщаваха на гражданите, че тук се извършват всички видове фотографски услуги: снимане, проявяване на черно-бели и цветни филми, изработване на диапозитиви и снимки, снимки за документи и художествени

фотопортрети. Приемали се поръчки и за заснемане на тържествени събития. Дори ремонтирали фотоапарати.

Вътре зад щанда седеше млад мъж — кавказки тип с тридневна четина, каквато напоследък бе станала модерна по подражание на известен западен актьор.

— Добър ден — радушно ни поздрави той. — Какво ще снимаме? Компанията на фона на морските вълни за спомен?

— Няма да снимаме — прекъснах го аз. — Ще задаваме въпроси и ще им отговаряме.

Момчето веднага помръкна. Очевидно думите пробудиха у него неприятни асоциации с милицията. Нищо чудно — все пак си е имал работа с нея.

— Тук не е бюро „Справки“ — мрачно промърмори той, като се постара да изглежда предизвикателен.

— Аха! — уж се съгласих аз. — Я ми кажи, приятелче, кой във вашия град се занимава с нощни снимки?

— Не разбрах?

Момчето въпросително вдигна глава, но лицето му изразяваше явно облекчение. Въпросът му се видя странен, но не опасен. От една страна, това беше добре. Но, от друга — лошо. Впрочем ще видим.

— Какво има за разбиране? Трябва да направя някои нощни снимки. А нямам съответната апаратура. Затова искам да науча кой има такава и кой може да ми помогне. Ясен ли е въпросът сега?

— Ясно — отново промърмори небръснатият, но гласът му бе станал мъничко по-дружелюбен. — Ние нямаме такава апаратура.

— А кой има?

— Откъде да знам? — Той сви мощните си рамене, изопнали трикотажно поло. — Трябва да попитате колеги, които си намират работа по хотелите. Богаташите имат своите капризи, обичат да се снимат за спомен с момичетата си при големите нощни къпания.

— Ами хайде поразпитай, приятелче. А аз ще прескоча утре. Разбра ли ме?

Момчето очевидно възприе ситуацията като съвсем безопасна за него, тъй че си позволи да бъде неотстъпчиво.

— Аз, чичка, си имам работодатели. Не се подчинявам на чужди команди — заяви с по-уверен глас.

Боже, боже, колко сме били самостоятелни! Обърнах се към Таня, Ирочка и Мазаев, които търпеливо ме изчакваха, разглеждайки снимките на ослепителни красавици и мъжествени герои, изпълнили стените наоколо. Мазаев улови погледа ми, веднага хвана нашите дами под ръка и ги изведе навън. Нещо много съобразителен ми се вижда този Мазаев. Може пък наистина да не е никакъв социолог?

След като останах насаме с небръснатия кавказец, аз леко прескочих разделящия ни плот и с отработено движение заключих главата му.

— Сега ще се подчиняваш на моите команди, ясно? Временно, не бой се. За няколко дни. Не е хубаво да се караш с мен — бягам по-бързо, скачам по-високо и стрелям по-добре. Схващаш ли? Утре ще дойда, за да получа отговора на въпроса си. Ако се държиш неправилно, ще те нашлапам по дупето. Дупето ти е меко, така че ръката няма да ме заболи. А за да не изпиташ желание да експериментираш, предупреждавам те отсега: все още само аз знам за гадните ти номера в лагера, но кръгът на осведомените лица може да се разшири.

Отпуснах главата на небръснатия, хванах го за косата и го обърнах с лице към мен. То бе станало смъртнобледо от корените на космите до врата. Значи Серьожа Лисицин не бе сбъркал, като ме насочи към този фотодеятел. Беше ми казал името му още вчера и докато летях с Лиля за Москва, Игорьок Дивин, освен всичко друго, бе получил сведения за този небръснат красавец, включително и за поведението му в лагера, докато бе излежавал присъда за въоръжен обир. Защото нашият герой не се държал твърде красиво — поне от гледна точка на затворническите нравствени закони. Администрацията била повече от доволна от него, защото не само донасял за различни провинения на другарите си по съдба, но и помагал при провокации срещу неугодни на шефа затворници. В средите на бившите, а и на действащите престъпници такова поведение не се прощава. Нашето приятелче било от Ростов, излежавало присъдата си в Самарска област, след освобождаването поживяло известно време край Курск, после се установило тук, в това южно градче на брега на Черно море. Слуховете за неговите неприятни номера още не били стигнали дотук, но това не бе трудно да се направи — именно за това информирах току-що твърде независимия фотограф, дето не признавал чужди команди. Вярно,

шантажът не е особено благородно дело, но изобщо не ми пукаше за това, защото аз търсех хората, които бяха посегнали на детето ми. И за да ги намеря, бях готов на постъпки, които нямат нищо общо нито с благородството, нито с етиката. Сигурно в някой минал живот съм бил квачка, глупава и ограничена, но готова да се нахвърли дори на ястреб, за да защити пиленцата си.

На прага се извърнах и още веднъж напомних:

— Ще намина утре по същото време. Гледай да не се разболееш или да не заминеш спешно за погребението на любимата си леля. Новият ти командир не обича тези работи.

Излязох от фотоателието и потърсих с очи телефонната кабина. Тя беше там, където ми бяха обяснили — на десетина метра от сградата, в която се помещаваше фотоателието. Помолих компанията да ме почака още минутка, влязох в кабината, разиграх една няма сцена дава ми заето, като през това време оставих в малкото скривалище втората бележка, а после с чиста съвест поведох приятелите си към един бар на крайбрежната улица да пием коктейли. Първите стъпки бяха направени. Сега щяхме да чакаме кой и как ще реагира на тях.

ГЛАВА 10.

На другия ден в седем и половина сутринта седях на двора в къщата на „Първомайска“ и се преструвах, че старателно чета местния вестник. Хазяите на Юра вече се бяха върнали от своите роднини, така че той прекара нощта в стаята на Ирочка, а Таня спа при мен. Всички те още спяха, а аз чаках контролния сигнал и нетърпеливо поглеждах часовника си.

Най-сетне през отворения прозорец на първия етаж се чу телефонно извънпяване. Григорий Филипович вдигна слушалката.

— Ало — чух възглухия му глас. — Не, имате грешка. Не, не е пощата, а частен дом.

Облекчено си поех дъх. Значи първата бележка, която бях оставил до кухнята в онзи ресторант, бе стигнала до адресата. В бележката имаше указание да се обадят между 7,30 и 8,00 на нашия телефон и да сбъркат номера — като потвърждение, че бележката е получена и човекът, до когото бе адресирана, е готов да се срещне с мен.

Точно в дванайсет и петнайсет бях на морската гара, тъжно загледан в пристана, до който съвсем доскоро бе стоял снежнобелият „Иля Глазунов“ с разкошните каюти, предназначени за нас. Защо ли не заминахме? Защото съм глупак.

Влязох в зданието на гарата и се качих на втория етаж, където бяха касите. От петте касови гишета бяха отворени две и пред всяко от тях имаше опашка от седем-осем души. Наредих се на едната, извадих справочник по лекарствени растения с ярка обложка и се престорих, че усилено чета. С крайчеца на окото си наблюдавах стълбището и скоро видях едър чичка с шкембе и очила, който с пъхтене се качваше към втория етаж. Чичката застана зад мен и попита:

— Вие ли сте последен?

— Цял живот съм последен — въздъхнах. — Когато е да бият някого, все мен бият. Надявам се това да не ми се случи и тук.

Дебеланкото шумно си пое дъх и се помъчи да погледне обложката на моята книга. Разбрах, че трябва да му помогна, затова затворих книгата и я поставих на парапета, покрай който се бе наредила опашката, и бръкнах в джоба си за носната кърпа.

След няколко минути вече разговаряхме на едно тихо и закътано местенце, далеч от любопитни очи и уши.

— Помислих си, че е пристигнал самият Николай Дмитриевич — каза дебеланкото, който се оказа главен готвач в същия ресторант, в който бяхме обядвали вчера. — Гледам: почеркът в бележката неговият.

— Почеркът е неговият — съгласих се аз. — А помощта ви е нужна на мен. Е, мога ли да разчитам на вас?

— Ами... — Той неопределено помръдна широките си рамене. — Ще видя какво мога да направя.

— Иван Александрович, това не ми върши работа. Ако можех да избирам от десетина помощници, бих могъл да се съглася някой от тях да не е в състояние да ми помогне. Ако един не е в състояние, друг ще е. Но аз съм чужд човек в този град и нямам избор. Разбирате ли? Надеждата ми е само във вас. — Вярно, послъгах, но Бог ще ми прости. — И после — продължих, — аз не искам от вас никакви активни действия. Нужно ми е само да се послушвате и оглеждате, за да разберете кой се интересува от мен. И после да ми казвате това. Толкоз. А как да го направите — не е нужно да ви обяснявам, вие си знаете не по-зле от мен.

Иван Александрович въздъхна шумно и жално. Ролята на доброволен помощник на милицията му тежеше, но явно не можеше да откаже на Коля Шчипанов.

След като се разделих с главния готвач, аз се поразходих из центъра на града. Днес бе все така студено, но облачността постепенно се разчистваше, небето вече не бе толкова сиво и дори на моменти плахо надничаше слънцето. Май след ден-два времето отново щеше да се оправи.

Крачех бавно по кипарисовата алея и се опитвах да свържа в група три кинозвезди и един кинорежисьор. Какво общо имаше между тях? На кого може толкова дружно да са попречили? Касетата на Вернигора, която се бе набъркала в това кинематографично кълбо, съвсем заплиташе моите размисли. Тя не можеше да има никакво

отношение към тези четири убийства. Защото ако цялата работа бе в касетата, щяха да загинат само Оля Доренко и Люся Довжук. А Олег Юшкевич и Витя Бабаян щяха да са живи. Значи работата не е в касетата... При мисълта за Юшкевич и Бабаян някакъв неясен спомен префуча през главата ми, но не успях да го улова.

Към четири часа отидох до фотоателието и първо проверих телефонната кабина. Пъхнах жетон в цепнатината, вдигнах слушалката и набрах номера на Ритка в хотела, а същевременно започнах внимателно да изучавам надрасканите по стената на кабината думи и цифри. В момента, когато тя вдигна слушалката, видях това, което търсех — московския телефонен номер на Коля Шчипанов. Вчера този номер го нямаше тук. Значи и вторият адресат бе получил посланието ми.

— Аз съм, здрасти! — казах в слушалката.

Изглежда, бях събудил Маргарита с позвъняването си, защото тя не забеляза, че разговорът не е междуградски.

— Владик? Какво се е случило?

— Нищо, всичко е наред. Обаждам ти се, за да не се тревожиш.

— Добре ли пътувахте?

— Прекрасно.

— Как е Лиля?

— Добре е. Рита, може ли да те помоля нещо?

— Какво искаш?

— Трябват ми филмографиите на Доренко, Довжук, Юшкевич и Виктор Бабаян. Със сигурност ги имате.

— Имаме ги. Защо ти са?

— Рита, трябват ми. Не задавай излишни въпроси! При теб ще дойде Серьожа Лисицин, едно симпатично момче — около двацет и пет годишно, ще ги дадеш на него, нали?

— Но не разбирам защо! — опъваше се Ритка с глупавия си инат.

— Серьожа работи в милицията и се занимава с тези убийства. Налага се да провери една версия и затова му трябват филмографиите на четиримата. Направи го, моля те.

— Добре де, ще го направя — предаде се тя. — Ужасен си, Стасов.

— Защо да съм ужасен?

— Ами защото ти самият можеше да се занимаваш с тези убийства, ако бе приел да работиш при Борис. А сега се правиш на глупак.

— Край, Рита, жетоните ми свършиха. Чао!

Затворих телефона и отидох във фотоателието. Зад щанда този път стоеше младо създание на около седемнайсет, с немигаща коса и небрежно гримирани очи. Създанието ядеше фъстъци от пакетче и преглеждаше купчинка квитанции.

— Добър ден, прелестно дете — казах, след като се приближих.
— Къде е вашият небръснат колега?

— Кой по-точно?

Момичето лениво вдигна очи от квитанциите и се втренчи в мен с такъв тъп израз на лицето, че започнах да се съмнявам дали разбира, че пред нея стои живо същество, а не някакъв пън.

— Ами дете вчера по това време беше тук.

— А, Жорик ли... Няма го.

— Тъй. А кога ще дойде?

Бавно, сякаш насън, тя вдигна ръка, приближи часовничето до очите си и се замисли:

— След четирийсет и осем минути.

И аз погледнах часовника си. Беше четири и дванайсет минути. Интересно девойче, можеше просто да каже, че Жорик ще дойде в пет часа, ама не, прави се на математичка. „След четирийсет и осем минути!“ Ха, виж я ти!

— Сигурно ли е, че ще дойде? Има ли смисъл да чакам или той може да не дойде и до утре?

— Кой, Жорик ли? А, може, той си е такъв.

Тя отново се отнесе към квитанциите, а аз излязох и седнах на една пейка наблизо. В края на краищата нямаше да е трудно да намеря Жорик, но човек трябва да държи на думата си. Вчера бях тук почти в пет и половина и обещах да дойда днес по същото време. Тъй че до пет и половина небръснатото доносниче имаше право да се разхожда спокойно по улиците, а после, ако трябва, аз ще се занимавам с него.

Седях на тази пейка цял час. В пет и петнайсет в края на улицата се показа кола — тъмносиня жигула, която изсвистя с гумите си иззад ъгъла и светкавично довтаса до ателието. От колата изскочи Жорик и започна припряно да я заключва. Изглежда, страхуваше се да не

закъснее за визитата на своя нов командир. Очевидно здравата се бе стреснал вчера.

След десет минути напуснах гостоприемното магазинче, отнасяйки със себе си сведенията за човека, който имал апаратура за нощни снимки, както и информацията, че на уплашения Жорик дори през ум не му минало да крие, че в града се е появил някакъв любопитен тип. Какво пък, неговата бързивост ми беше полезна. Колкото повече се чува за мен, толкова по-добре.

* * *

Щастливият притежател на фотоапаратура за нощни снимки живееше в другия край на града и аз с удоволствие си направих една разходка с бърз ход. Винаги съм обичал бързото ходене, но когато до мен беше Лиля, трябваше да забавям крачка. Моята книголюбива дебеланка едва успяваше да следва крачищата на татко си.

Първото разочарование не закъсна. Никита Гушчин, чието име ми каза небръснатият Жорик, не бил в града. Заминал преди почти две седмици при годеницата си в Магнитогорск. Майката на Гушчин, мършава като сарък, изнервена и свадлива, разговаряше с мен през зъби, без да прекъсва заниманието си — пълнеше буркани с домати и краставици за консервиране. Разбрах, че от нея няма да имам никаква полза и вече се канех да се сбогувам, когато забелязах сред простряното на въжето бельо две бели тениски, които по размер не можеха да принадлежат на двацет и осем годишен мъж. Значи Никита имаше брат или сестра. Това вече беше по-добре.

Беше въпрос на пет минути да си изясня, че Никита Гушчин има петнайсетгодишен брат Толик и че той се шляе някъде по крайбрежната улица. Придружен от две близначки от съседната къща, се разходих до центъра, където те ми показаха Гушчин младши, който в захлас се правеше на възрастен с цигара в устата и кутия бира в ръка, заобиколен от тийнейджъри като него. Благодарих на момичетата и ги изпратих да си вървят, след което седнах близо до веселата компания, също с бира в ръка, и внимателно се заслушах в разговора.

— Ще се охарчи ли Толянич да почерпи по още една? — ехидно го подсторваше огромен хаймана с още съвсем детско лице, но с

внушителна мускулатура.

— Не ми се свиди — лениво процеди Гушчин и се изплю пред крака си, — но не обичам използвачи. Хич недей да ме врънкаш.

— Нашият милионер си стиска копейките — закикоти се мускулестият.

Останалите плахо захихикаха. Личеше си, че уважават здравеняка и му имат страха, но същевременно не искат да си развалят и отношенията с Толик.

— Стига де, Льоха! — примирително каза един от хлапаците. — Толянич и без това вече колко дни черпи. Имай малко съвест!

— Именно — одобрително заяви Гушчин. Той допи бирата, небрежно хвърли кутията, без да се цели в кошчето, и бавно се надигна от мястото си. — Ще ида да взема още две-три — каза с тон, в който ясно се долавяше пренебрежение към другарите му.

Толик Гушчин се оказа слабичко ниско момче, уплашеният израз беше пуснал корени върху пъпчивото му лице. Разбрах, че в тази компания, ръководена от мускулестия хаймана Льоха, той е без никакъв авторитет и фактът, че е незабележим, го тормози. Сега обаче положението се е променило. Толик черпи приятелите си с бира и както личеше от току-що чулото — вече не за пръв път. Завоюва си внимание. А с какви пари, интересно? Онова, което видях в дома му, никак не приличаше на високо благосъстояние. Може би краде? Много любопитно. Ако наистина крадеше, щеше да бъде авторитет в тази гнила компания: хлапаците си падат по апашката романтика. Откъде тогава този израз на лошо самочувствие, на уплаха? Първа кражба, първи приходи?

Отидох до павилиона, където продаваха бира, и заставах зад гърба на момчето. За да плати, то извади от джоба си плик и от него — банкнота от петдесет хиляди. Пликът беше съвсем тъничък — ако в него бяха останали още пари, те не бяха повече от три-четири банкноти. Но фактът, че парите бяха в плик, красноречиво говореше, че отначало са били много.

— Анатолий — повиках го, когато Толик вече тръгваше с по една кутия бира в двете ръце. — Ела за малко, искам да те питам нещо.

Той уплашено се извърна:

— Защо?

Гласът му бе пресилено нахален, но въпреки това момчето не можа да прикрие дълбоко заседналия у него навик постоянно да го подритват.

— Ела насам де! Не бой се, не хапя.

Похватът беше банален и изтъркан от многократна употреба, но това не го правеше по-малко ефективен. За един петнайсетгодишен хлапак няма по-лошо от това приятелите му да го заподозрат в страхливост. Толик покорно ме последва малко по-нататък, по-далеч от компанията му. Спряхме до каменния парапет, който делеше плажа от крайбрежната улица, и се облегнахме на него с лице към морето.

— На кого даде апаратурата? — започнах без заобикалки.

Толик побеля, от което пъпките по лицето му станаха ярки и още по-грозни.

— Каква апаратура? — попита все още мъжествено.

— За нощни снимки. Е, на кого?

— Не знам за какво говорите.

— Хайде де! Ами парите откъде са? Открадна ли ги?

— Не съм крал. Какво се лепнахте за мен?

— Сега ще ти обясня. Брат ти, Никита, има фотоапаратура за снимане през нощта. Никита е заминал при годеницата си, а тебе някой те е помолил да дадеш тази апаратура за няколко часа. Нали така? И са ти дали цяла купчина пари. С тези пари гуляеш вече няколко дни. Какво, ще отречеш ли?

— И така да е! Какво толкова? Имам право. Нищо не съм крал.

— Да бе, да. А знаеш ли какво ще те прави Никита, като се върне?

— Какво?

— Ще те пребие, това. Поразмърдай си мозъка, ако изобщо го имаш. Защо не са помолили за това брат ти? Защо са изчакали да замине в Магнитогорск? Ами защото той нямаше да им даде тази апаратура, колкото и да му платят. Защото той със сигурност знае, че те са замислили нещо отвратително и подсъдно, и щеше да ги изхвърли от дома си като мръсни котета. И ето че те са съблазнили тебе — малкото глупаче, а ти си се поддал.

— Я стига сте ме плашили! — смотолевии недоверчиво Гушчин младши. — Те да не са някакви шпиони? Хора като хора бяха.

— Да бе, много шпиони си виждал ти! Те са хора като нас, нормално изглеждат. Две ръце, два крака, една глава. Впрочем прав си — не са шпиони. Те са нещо много по-лошо. Знаеш ли какво са направили тези хора като хора? Фотографирали са моя шеф по време на една секретна среща. И сега моят шеф иска да разбере кой го е направил. И брат ти Никита ще си има големи неприятности заради това.

— Защо пък той? — обърна се към мен Толик. — Нали не е снимал той. И изобщо сега го няма в града.

— Това ще го обясняваш на шефа ми, не на мен. Чия е апаратурата? На Никита. И толкоз. И ако сега не ми кажеш на кого си я дал, ще се смята, че е снимал брат ти. Шефът ми ще се разправя с него. Виждаш ли колко е просто?

— Ама аз откъде да знам кои са! — отчаяно възкликна Толик. — Не съм им искал документите. Дойдоха, предложиха ми пари... и аз я дадох. Какво толкова?

— Ей така дойдоха, от улицата? — усъмних се аз. — Нали е трябвало да знаят отнякъде, че Никита има апаратура. Може би са негови познати?

— Може би. — Той сви рамене. — Аз ги виждах за пръв път.

— У вас ли дойдоха?

— Не, спряха ме на улицата, когато се разкарвахме с момчетата.

— И момчетата ли ги видяха?

— Не. — Той завъртя глава. — Хванаха ме сам, когато бях изтичал за цигари.

— Е, и как изглеждаха? Колко души бяха?

— Двама. Единият беше по-възрастен, изобщо възстар. А другият — горе-долу колкото Никита. А сега ще трябва ли да връщам парите? Защото почти ги похарчих.

— Много ли ти дадоха? — поинтересувах се аз.

— Двеста долара в рубли.

— И вече си ги похарчил всичките? Ама ти си много бърз, Анатолий. Дори аз живея по-скромно.

От бледо момчето стана мораво. Явно бе свикнало майка му вкъщи вечно да мърмори, че нямат пари, и е разбирало, че пилее неочаквано споходилото го богатство непростиво глупаво, но не е можело да се овладее. Мнението на компанията му е било по-скъпо. В

науката това се нарича референтна група. А и как е можел да обясни на майка си откъде има толкова пари? Ако беше по-умен и по-силен психически, щеше да си остави този почти милион рубли за джобни пари и да престане всеки ден да врънка майка си. Но Толик Гушчин не бе нито умен, нито силен.

— И никога повече ли не видя тези хора?

— Защо, видях ги.

— Къде?

— Ами тук, на крайбрежната. Тук човек може да види кого ли не. Същински Бродуей.

— Кога ги видя?

— Май завчера беше. Или вчера. Не си спомням точно.

— Те познаха ли те?

— Не. Разговаряха помежду си, видях ги в гръб.

— И какво, в гръб ли ги позна? Не мога да повярвам — казах убедено, вътрешно силно напрегнат.

Ако Толик не лъже и наистина е познал поне единия в гръб, значи съществува ясен признак. Господи, дано не се излъжа!

— Ами ако щете, ми вярвайте. Но аз със сигурност го познах. Ходи, сякаш е глътнал бастун, и се извърща с цялото тяло, като вдървен.

— Да не е инвалид?

— Ами... нещо такова. Не инвалид, но прилича на сакат.

— За кого говориш? За младия или за по-възрастния?

— За по-възрастния.

— Днес не си ли ги виждал насам?

— Не, днес не съм.

— Добре, Анатолий. Ще ти повярвам. А ти, ако искаш да живееш спокойно, послушай съвета ми: ако ги видиш още веднъж, не се издавай, че си ги познал. Веднага се извърщай настрана и се махай подалеч. Ясно? Ще имаш късмет, ако ги намеря бързо. Ако ли не, ще трябва да стиснем за гушата братлето ти Никита, та да видим на кого е разправял, че има такава апаратура.

Ударът улучи целта. Момчето се страхуваше от брат си — беше очевидно. И много му се искаше да намеря тези юнаци колкото може по-скоро, докато Никита не се е върнал от Магнитогорск. Но реших да

не го притискам. Нека си мисли, че самият той е толкова съобразителен.

— А ако ги видя, да ви кажа ли?

— Ха, че къде ще ме намериш? — позасмях се аз.

— Ами... — Хлапакът се смути. — Искате ли да дойда у вас, ако ги видя? Къде живеете?

— На „Първомайска“ номер осем. Знаеш ли къде се намира?

Той кимна. Лицето му придоби нормален цвят, очите му пламнаха от ловна страст. Ето го онова нещо, което ще му позволи да не се чувства като загубеняк в компанията си. То се знае, сега ще отърчи при тях и с пяна на устата ще им разправи какво важно и отговорно поръчение са му дали. Един чичка от „Първомайска“ номер осем следи двама престъпници. И той му помага.

— И още нещо, Анатолий. Ти сигурен ли си в приятелите си?

— Да, защо?

— Да не би тъкмо някой от тях да е насочил ония двамата към теб? Ти сега ще разкажеш на момчетата за нашите работи, а някой от тях веднага ще отърчи при онези мъже и ще им докладва, че си ги издал. Не те ли е страх, че може и така да стане?

— Да не съм луд да разправам на всички? — презрително изкриви устни Толик. — Та те не знаят откъде имам тези пари.

— Наистина какво им каза — откъде са?

Толик се смути:

— Ами... няма значение. Но не съм им казвал, че са за апаратурата. Онези хора ме предупредиха да не приказвам много. В смисъл после някой да не ме издаде на Никитка. Той строго ми е забранил да пипам нещата му.

— Глупаво момче си, Толя! — казах ядосано. — Да не си мислиш, че онези много ги интересува да не си изпатиш от брат си. Пука им на тях! За себе си ги е страх. Затова не приказвай много, чу ли? А на твоите приятели кажи, че съм те питал за някакво момиче, което се е срещало с Никита. Че уж съм й годеник и съм искал да разбере сериозни ли са отношенията ѝ с Никита. А ти си ми обяснил, че няма страшно, защото Никита си има годеница, при която в момента е заминал. Разбра ли всичко?

Загледан след отдалечаващия се Толик Гушчин, аз си мислех, че ето такива слаби хлапета с ниско самочувствие стават лесна плячка за

хора, които искат да ги използват. Имах предвид не само себе си.

* * *

Вече беше съвсем тъмно, когато се срещнах с човека, за когото бях оставил послание в телефонната кабина. Той се оказа пълна противоположност на главния готвач: слаб, дребен, подвижен и лек. В тъмнината не можах веднага да определя възрастта му, но гласът му ми говореше, че не е в първа младост. Отношението му към Коля Шчипанов беше едва ли не благоговейно, затова човекът веднага изрази готовност да направи за мен всичко, което ми е нужно.

— Прекарал съм целия си живот в този град, разбира се, освен годините в затвора — каза той. — Тук всяко куче ме познава. От една страна, това не е много хубаво, но пък нали и аз познавам всяко куче!

Интересно, помислих си, колко ли пъти е влизал в затвора благодарение на Коля Шчипанов? Имах в Москва такъв един човек: успях да го вкарам зад решетките пет пъти поред. Когато шестия път го хвана друг детектив, той го приел едва ли не като смъртна обида. „Вие, Владислав Николаевич, имате лека ръка, след вас винаги добре си изкарвам присъдата. А след това ченге непременно нещо ще ми се случи в лагера. Нека да се предам на вас, ще разкажа един-два епизода, дето никой не ги знае, та да излезе, че пак вие сте ме пипнали! А аз ще ви се отблагодари, както си му е редът“ — заяви, докато беше под следствие за шести път. Колко престъпления съм разкрил благодарение на този рецидивист — чет нямат. Вярно, и той си имаше принципи: никога не предаваше крадци и мошеници, но мразеше насилниците и убийците, затова добросъвестно ни предаваше всякаква информация във връзка с тежките престъпления. Изглежда, днешният ми познайник беше от същата категория. Но бе неприлично да питам чужд агент за такива неща.

* * *

Връщах се вкъщи на „Първомайска“, гладен като вълк, защото цял ден се бях мотал из града и нищо не бях ял. В стомаха ми тъжно се

плискаше една самотна кутийка бира, която бях изпил на крайбрежната улица в очакване на удобен момент да заговоря Толик Гушчин. Вече беше късно, но бях сигурен, че грижовната Ирочка ми е оставила нещо за ядене. Освен това ме сгряваше мисълта, че вкъщи, на „Първомайска“, ме чака Татяна. Все пак понякога с човешката психика стават чудеса! Сега, след като едва не загубих детето си и обявих война на престъпниците, влюбеността ми в Татяна се засилваше с всеки час, макар че според всички закони на жанра би трябвало изобщо да не ми е до това. Какво толкова бях намерил у нея — не разбирах. По-точно: прекрасно разбирах какво съм намерил, но до този момент и през ум не ми бе минавало, че тези качества могат да бъдат важни за мен. Какво ти важни — просто жизненонеобходими. Наистина чудни са делата ти, Господи!

На около двеста метра от къщи почувствах, че в един от подготвените от мен капани се е хванал някой. Шумът от стъпки зад гърба ми ме преследваше най-малко десет минути. Аз ту ускорях крачка, ту я забавях, но звукът оставаше еднакъв — нито по-тих, нито по-силен, а това означаваше, че човекът, който ме следва, стриктно спазва дистанцията. Какво пък, значи денят ми не бе минал напразно.

На двора заварих картинка от сериата в очакване на войник от фронта. Около сервираната маса седяха Татяна, Ирочка и Юра Мазаев и напрегнато мълчаха. Пред тях имаше чисти чинии и недокоснати блюда с гозби. И въпреки опашката, която бях усетил, за миг се отпуснах, усещайки как по лицето ми се разлива идиотска усмивка. Те са ме чакали. Те са се тревожили за мен!

— Владик!

— Дима!

— Слава! — казаха те в един глас, а Ирочка, неизвестно защо, се разплака.

— Толкова се тревожихме! — хлипаше тя. — Каза, че няма да закъсняваш... От осем часа седим като на тръни, а сега е почти единайсет.

— Глупости! — заявих гръмогласно. — Какво е единайсет часа за човека отпускар! Час за лягане на децата! Сега ще хапнем и ще излезем да се поразходим.

— Не се ли намери? — присмехулно попита Таня. — Какво прави цял ден?

Краката ме боляха, аз седях на пейката до масата и мисълта да стана и да тръгна нанякъде ми се виждаше непоносима. Но трябваше непременно да извадя наяве моя преследвач, затова продължавах на висок глас да приказвам разни глупости: колко е полезно човек да се разходи преди лягане, а най-вече е полезно да подиша морски въздух.

— В края на краищата не ви насилвам — казах и направих обидена физиономия. — Вие — както искате, но ние с Таня отиваме към морето. Тръгваме ли, Танюша?

При тези думи доста силно настъпих по крака седналия до мен Мазаев. Изненадан така, Юра се намръщи и извика от болка.

— Да бе, вървете двамата, погукайте си, гълъбчета — ехидно отвърна той. — А ние с Ирочка сме достатъчно възрастни, за да се разхождаме, хванати за ръце. Ще намерим какво да правим и тук.

Понечих да прихна, както беше редно според сценария, но срещнах студения поглед на Татяна и си затворих устата. Тя не разбираше замисъла ми и поведението ми ѝ изглеждаше глупаво и просташко. Пресегнах се през масата, улових пръстите на Таня и ги целунах, като я гледах предано в очите. Лицето ѝ омекна, устните трепнаха в едва забележима усмивка. Знаех със сигурност, че сред гъстия кадифен мрак на южната нощ само на няколко метра от нас стои някакъв човек и внимателно слуша всяка произнесена от нас дума, затова не казах нищо повече, само целунах нежните прохладни пръсти на жената, за която смятах да се оженя.

В дванайсет без няколко минути Татяна слезе от стаята си, облечена с широката пола и тънкия нежно люляков пуловер, и ние тръгнахме на разходка, като помахаме с ръце на Ирочка и Юра Мазаев.

— Обиди ли се? — плахо попитах Таня и по-силно притиснах до себе си топлия ѝ, заоблен лакът.

— Не. Но не обичам да съм мор, особено когато моите карти напълно позволяват да играя активно.

— Играеш преферанс? — учудих се аз. — Откъде тези сравнения?

— Дима, но нали съм следовател — засмя се тя, — а не търговка на пазара! Не произвеждам незаконно алкохол, но знам как се прави. Познавам технологията на злоупотребите в химическата промишленост, макар че по професия не съм химичка или крадец.

— Сега ще проверим — казах весело. — Аз отидох при криминално проявление тип Жорик и му казах да научи кой има апаратура за нощни снимки. Шест пики.

— Искал си да намериш човека, който ни е снимал по време на непристойното прелюбодеяние в градината. Шест спатии.

— Отидох при криминалния тип Жорик. Шестте спатии са тук.

— Искал си местните криминални среди да научат за намеренията ти. Шест кари.

— Намерих човека, който има такава апаратура и научих, че по-малкото му глупаво братче я е дал назаем на някого срещу добри пари. Шест купи.

— Информирал си за намеренията си средата на полукриминализираните непълнолетни. Шест без коз.

— По пътя към къщи разбрах, че някой се мъкне подире ми. Седем пики.

— И ни предложи да излезем на разходка, за да го примамим да ни последва. Седем спатии.

— Не предложих просто на вас да излезем на разходка. Седемте спатии са тук.

— предложи на мен да излезем. Искаш Юра Мазаев да те прикрие. Седем кари. Предай се, Стасов. Червените ти бои са слаби, а на осем спатии не можеш да ги изкараш.

Разсмях се и силно притиснах Татяна до себе си.

— Таня, а ако ти направя предложение, ще го приемеш ли?

— Какво предложение?

— За брак.

От изненада тя се препъна:

— Ти си откачил, Дима! Познаваме се само от една седмица. Откъде тези шантави мисли?

— Това означава, че ми отказваш, така ли?

— А ще се съгласиш ли да се преместиш в Питер?

— Като нищо.

— Ами Лиля? Нали ако напуснеш Москва, ще я виждаш съвсем рядко.

— Тогава ще взема теб в Москва.

— Сериозно? Ще ме опаковаш в кашон и ще ме качиш на товарния вагон?

— Пак ли не ти харесва? Тогава ще взема Лиля в Питер. Така става ли?

— А как ще погледне на това Маргарита?

— Лошо, разбира се — въздъгнах аз. — Но в края на краищата няма неразрешими проблеми, има неприятни решения. Ще измисля нещо.

— Добре, мисли, мисли. Когато го измислиш, тогава ще се върнем към този разговор.

Като си разменяхме незначителни фрази, ние стигнахме до морето. Не при градския плаж, а просто до крайбрежната ивица, покрай която минаваха железопътни коловози. Днес вече бях идвал на това място, бях се оглеждал и пресмятал докъде ще е най-добре да довлека опашката, ако тя се появи, тъй че да ми е удобно да я нападна изотзад. Бях избрах такова място и сега целенасочено водех към него Татяна.

Когато стигнахме, се спрях, прегърнах Таня и тихичко ѝ казах на ухото:

— А сега да си говорим нещо глупаво. Отстрани трябва да изглежда, сякаш обсъждаме нещо много сериозно, но да не се разбира нито една дума. Ако тук има някой трети, той трябва да насочи цялото си внимание към нас.

— И за какво ще говорим?

— Няма значение. Ако искаш, рецитирай стихове или проза — каквото знаеш наизуст.

— Добре. Таласъмът, който страдаше от зъбобол — започна Татяна. — Това не ви ли звучи като клевета срещу същество, което се радва на помощта на толкова вещици и магьосници, че може безнаказано да яде захар с чували?

— Какво е това? — учудих се аз.

— Александър Грин, „Словоохотливият таласъм“. Да продължавам ли или искаш нещо друго?

— Не, не, недей друго. Продължавай, ако обичаш — помолих я заинтригувано.

Да си започнал оперативна комбинация, да стоиш след полунощ на пустинния морски бряг, да знаеш, че във врата ти диша невидим враг, и същевременно да слушаш приказка за таласъми — и това си го биваше!

— Но не беше клевета, а истина — отново заговори Татяна с мек, гальовен глас. — Малкото тъжно таласъмче седеше до студената пещ, отдавна забравила що е огън. Ритмично поклащаше чорлавата си глава, държеше се за превързаната буза, стенеше жално като дете и в неговите мътни червени очи се четеше страдание. Валеше дъжд. Влязох в тази изоставена къща да изчакам, докато времето се пооправи, и го видях — то бе забравило, че трябва да изчезне...

В храстите зад гърба ми запукаха съчки, чу се тежко дишане и шум от борба. След няколко секунди пред нас застана Юра Мазаев, а до него бе същият оня мускулест хаймана Лъоха, предводителят на хлапаците, които бях видял днес на крайбрежната улица. Именно нещо подобно бях очаквал. Юра държеше здраво Лъоха за косата.

— Шпионираш значи? — попитах го заплашително.

Мускулестият младок сумтеше, но пазеше гордо мълчание.

— Или подслушваш? — уточни Мазаев.

Лъоха продължаваше да мълчи, накокошинен и загледан някъде встрани.

— Защо се мъкнеш подире ми? Кой те изпрати?

— Никой — измуча той. — Разхождам се тук. Не е забранено.

Ръцете ме сърбяха да му фрасна един и да му изтръскам мозъка от гнилата тиква заедно с интересуващите ме сведения. Но разбирах, че не бива да го правя. Тоя Лъоха може и да не беше само на петнайсет, на колкото бе Толик Гушчин, но определено нямаше осемнайсет. И ако дам воля на ръцете си, утре на „Първомайска“ ще пристигне бяла кола със синя ивица и ще бъда обвинен в нанасяне на телесна повреда на малолетния Алексей Тюткин или Пупкин — каквото и да е там фамилното му име. Много удобно: подполковник от милицията пребил малолетен! Ау, колко грозно! Начаса ще повдигнат обвинение и ще ме тикнат в някоя килия. Вярно, лошият чичко подполковник може да каже, че не е знаел, че Лъоха е малолетен, нали възрастта не е написана на челото му, а я какви мускули има — същински Шварценегер на млади години, пък и откъм ръст природата не го е оцетила, а в тъмното лице не се вижда. Но умният Лъоха веднага ще заяви пред следователя, че лошият побойник-милиционер го е видял на дневна светлина на крайбрежната и за това има поне десетина свидетели, тъй че изобщо не може да се е излъгал за възрастта на потърпевшия. Интересно: дали онези са инструктирали хлапака по този въпрос?

— Ако мълчиш, ще има шамари — предупредих го лаконично.
— Много лошо удрям.

— Не е нужно да си много умен, за да биеш малолетен — изгъгна Льоха, вече по-уверено.

Да, инструктирали са го. Сега, в случай че го напердаша, ще каже, че ме е предупредил за възрастта си. Ах, кучият син! Кой ли ги управлява толкова хитро?

— Да бе, а да слугуваш на твоя инвалид е необходим гигантски интелект — изгърсих напосоки. — Кой ни фотографира? Ти ли?

— Нищо не знам. Пуснете ме! — захленчи Льоха.

Можех да си изгубя още време, за да накарам да пропее, но разбирах, че в сегашните условия това е безсмислено. За да накараш някого да пропее, трябва или да знаеш за човека и неговото обкръжение достатъчно много, или да имаш възможност да прилагаш некоректни методи. Ако бях в Москва... Но бях тук, в този южен град нямах нито познанства, нито връзки, нито източници на информация. За сметка на това наоколо имаше хора, които — неизвестно защо — не ме харесваха. Защо ли? Та нали практически изобщо не бях се месил в разкриването на убийствата на кинофестивала, а и дори и да опитах да направя нещо, помагайки на Серьожа Лисицин, не разкрих нищо съществено и не му подсказах нищо умно. С какво толкова им преча? Хем не просто им преча, а съм застанал като кост на гърлото им, инак нямаше да посягат на осемгодишно момиченце...

— Пусни го, Юра! — казах с треперещ от яд глас. — Да върви на майната си! Ако ми потрябва, ще го намеря и под земята.

Загубих интерес към мускулестия Льоха, защото най-сетне се сетих какво толкова ме безпокоеше, когато си мислех за Лиля. Как не се сетих за това по-рано?

ГЛАВА 11.

Цяла нощ не мигнах, мислено пришпорвах часовника, та по-скоро да се съмне. В седем сутринта внимателно, като се постарях да не събудя Татяна, която сладко спеше, се измъкнах от леглото, облякох се и хукнах към пощата, като благодарях на съдбата, че Алик Борзенков имаше телефон във вилата си. Докато купувах жетони и набирах дългия телефонен номер, аз отново и отново връщах в спомените си деня, когато за пръв път поканихме Юра Мазаев да сподели трапезата ни. Юра си бърбеше с кокетиращата Ирочка, а аз — с Татяна. Лиля четеше „Фестивални новини“.

— Татко, кой е този Олег Юшкевич?

— Един киноартист, дъще.

— А какъв е Виктор Бабаян?

— Кинорежисьор. Снима филми.

В „Новините“ имаше десетки и стотици имена, но Лиля, кой знае защо, ме попита само за тези двамата. Защо, знаеше ли какви са останалите? Защо само тези две имена привлякоха вниманието на осемгодишното дете? Имената на двама души, които трагично загинаха в близките два-три дни. Дъщеря ми да не е ясновидка?

Дълго никой не вдигаше телефона и отначало аз дори се уплаших, че Алик е завел всички на езерото от рано сутринта, но после чух в слушалката съннения глас на жена му Кука. Всъщност тя се казваше Людмила, но Алик от самото начало я наричаше Кукла, след него тази дума започна да повтаря и синчето им, но тъй като детската дикция не е твърде добра, се получаваше Кука, тъй че този вариант си остана както в семейството, така и сред техните общи приятели. Кука много се зарадва, че ме чува, защото тя лесно се поддаваше на внушение и напълно споделяше страховете на своя музикален съпруг относно моята безопасност.

— Владинка, всичко с тебе наред ли е? — възбудено се развика тя.

— Естествено. Как се чувства там моята рожба?

— Спи. Да я събудя ли?

— Събуди я, ако обичаш — помолих, изгаряйки от нетърпение.

Ненаситната утроба на автомата гълташе жетоните един след друг, докато Кука будеше Лиля. Най-сетне чух гласчето ѝ:

— Татко?

— Здравей, котенце. Как си?

— Добре.

— Не ти е скучно, нали?

— Не, тук има много книжки.

— Браво, чудесно! Котенце, трябва да си поговорим много сериозно с теб.

— За леля Таня ли?

— Не, не за леля Таня. Спомняш ли си как преди няколко дни на масата, докато обядвахме, ти четеше онова издание — „Фестивални новини“, и ме попита кои са Олег Юшкевич и Виктор Бабаян? Спомняш ли си?

— Спомням си.

— Защо ме попита точно за тях? Нали там имаше много различни имена? Защо обърна внимание именно на тях? Постарай се да си спомниш, котенце, това е много важно.

— Видях тези имена на листчето.

— На какво листче?

— На дядото.

— На какъв дядо?! — закрещях в слушалката. — Лиля, моля ти се, не си прави шеги с мен! Това е много-много сериозно.

— Не си правя шеги. — Гласът на моята дъщеричка потрепери обидено. — Когато ходихме на гости у чичо Серьожа, задуха силен вятър и онзи дядо изпусна вестник и някакви листове. Нали ти ми каза да му помогна!

— И ти надникна в тези листове?

— Да. Защо, не биваше ли? — уплашено попита Лиля.

Едно от малкото неща, които таткото милиционер бе успял да вътълпи стабилно в главата на дъщеря си, бе категоричната забрана да взема нещо чуждо. И Лиля панически се страхуваше да не наруши тази забрана. Но детето ми все пак бе непоправимо: достатъчно бе да види няколко буквички, за да започне да ги подрежда в думи.

— И какво пишеше на тези листове?

— Имена.
— Какви имена? Колко бяха?
— Много, татко, не си спомням.
— И сред тях бяха имената Юшкевич и Бабаян, така ли?
— Да, затова те питах после.
— Котенце, напрегни се, моля ти се, съсредоточи се и си спомни кои други имена видя там.
— Забравила съм — отвърна тя плахо. — Не съм знаела, че трябва да ги запомня.
— Ибрайбекова. Имаше ли такава име?
— Не помня. Май не.
— Доренко?
— Леля Оля ли? Имаше я.
— Голетиани?
— Не помня. Мисля, че не.
— Иванникова?
— Да, имаше я. Спомням си, там беше.
— Казалская?
— Не, струва ми се. Татенце, наистина не си спомням.
— Довжук?
— Мама ми каза, че са я убили...
— Името ѝ беше ли там?!
— Беше... Татко, не се сърди. Не съм виновна...
— Не, разбира се, че не ти се сърдя, котенце, просто много се вълнувам, защото този разговор е изключително сериозен. А беше ли там името Целяева?
— Мисля, че не.
— Хайде да повторим отначало. Абсолютно ли си сигурна, че си видяла на онзи лист имената Довжук, Доренко и Иванникова?
— Да. Сигурна съм.
— А колко още имена имаше в списъка?
— Тези трите, после другите две, за които, те питах, и май още едно или две, но не успях да ги прочета.
— Добре, котенце, почивай си, дръж се добре, да слушаш Алик и Кука, чу ли! Целувам те. Имаш много поздравии от мама.
— Благодаря — учтиво отговори тя. — А от леля Таня?

— И от леля Таня, и от леля Ирочка, и от чичо Юра Мазаев. Всички те прегръщат и целуват.

— Добре — важно заключи моето дете. — И аз ги целувам.

Затворих телефона и излязох от кабината. Едва на улицата почувствах, че ризата е полепнала по гърба ми от пот. В главата ми с калейдоскопична скорост се мяркаха откъслечни мисли, и сведения, които преди разговора с Лиля бяха съществували поотделно, без никаква връзка помежду си, а сега изведнъж започнаха да се подреждат в една картинка.

Дядото с листовете.

Листът с имената.

Имената на шест или седем души, четирима от които бяха убити.

Една от убитите беше получила касета, на която бяха снимани местни ветерани и работата на юношеския военно-спортен клуб „Патриот“.

Ветераните... Дядото...

Юношеският клуб. Момчетата. Мускулестият малолетен тип Льоха. Възрастният мъж с военна стойка ходи, като че е глътнал бастун. Юношеският клуб се ръководи от ветерани, офицери от запаса.

В каква гадна история съм се натресъл?!

* * *

Не се върнах на „Първомайска“ номер осем. Направо от пощата тръгнах да търся Сергей Лисицин, взех от него дадените му от Рита брошури с филмографиите на четиримата убити кинодейци, казах му да намери всички останали брошури със сведения за участниците в кинофестивала „Златният орел“ и отидох да се представя на новите си хазяи на „Първомайска“ 21. При което вече бях тъмнокос, ниско подстриган и мустакат и носех твърде прозаичното име Дмитрий Николаевич Галузо. Багажът трябваше да ми донесе Лисицин, пак него помолих и да предупреди Татяна.

На новото място нямах късмет. Мои съседни се оказаха съпрузи с две деца на пет и седем годинки, които вдигаха толкова шум, така пищяха, че главата веднага ме заболя. Въпреки това подредих пред себе си брошурите, въоръжих се с молив и започнах мъжествено да

изучавам заглавията на филмите, към които имаха отношение четиримата загинали. Исках да разбера дали убийствата не са свързани с някакъв конфликт, породил се по време на снимките, а за целта трябваше да изясня дали четиримата са се срещали на една и съща снимачна площадка. Скоро очите ми се замъгляваха от заглавия и дати, но не бях намерил нищо съмнително. Оля Доренко и Люся Довжук бяха играли във филми на Бабаян, но Бабаян никога не бе работил с Юшкевич. Олег Юшкевич и Люся Довжук на два пъти бяха играли в един и същ филм, но Оля Доренко не бе имала нищо общо с тези филми. Отново и отново преглеждах списъците на филмографиите, но четиримата така и не се събраха на едно място. Защо тогава имената бяха заедно с името на Екатерина Иванникова и с още едно-две в списъка на загадъчния дядо? Какво обединяваше всички тези хора? Отговорът беше ясен: смъртта. Четирима вече бяха убити, същата участ очакваше и останалите. Но защо? За какво?

От всяко положение, каквато и да бе причината, обединила тези хора в странния списък, едно бе несъмнено: трябваше непременно да установя чии други имена са фигурирали там, за да се постарая да предотвратя нови трагедии. Кои други — освен хубавичката, глуповата блондинка Катя Иванникова, която си проправяше пътя нагоре през поредица мъжки дюкяни? Крясъците и гонениците на моите малолетни съседчета съвсем ме разконцентрираха. На номер 21 стаята ми се намираше долу, в разделена на две помещения пристройка, и буйните кресливи хлапета се гонеха точно под прозореца ми. Дано поне времето се оправи по-скоро — тогава ще ходят на плаж! А засега бих могъл да опитам да се възползвам от ситуацията. Излязох от стаята, седнах на прага, изпружих босите крака върху тревата и започнах запознанството си с момченцата. Те поразително приличаха на баща си — едър весел блондин със здрава руменина по охранените бузи. По-голямото, седемгодишното, се казваше Саня, а по-малкото, петгодишното — Сеня, но аз реших да не се затормозявам и да ги наричам Старши и Младши.

— Кой ще дойде с мен за диня? — попитах, след като ги залових по време на поредната прибежка от леговището на врага към космическия кораб.

Ролята на кораба изпълняваше дървената постройка на нужника, свенливо укрит в дъното на голямата овощна градина. Леговището на

врага естествено беше съседната на моята стая, където ядосаната майка на Саня и Сеня безуспешно се опитваше да ги накара да хапнат извара.

— Аз! — в един глас отговориха малчуганите.

— А кой ще я носи после с мен?

— Аз! — последва дружният отговор.

— Но при едно условие: първо изварата, после динята — казах строго.

Те се позамислиха, сетне мълчаливо кимнаха.

— Тогава да вървим да помолим мама за разрешение.

След десет минути бавно крачех по улица „Първомайска“, хванал за ръцете двама русоляви червенобузести палавници с одрани лакти и намазани с йод колене. Денем нашата улица беше доста оживена, почти пред всяка портичка стопаните продаваха плодове и зеленчуци от своите градини и навсякъде тичаха деца на курортисти временно лишени от морето и плажа. Главата си залагах, че сред многобройните минувачи се разхождат напред-назад и онези, които се интересуваха от мен. След вчерашния сблъсък с малолетния любител на подслушването те трябваше да удвоят вниманието си към моята скромна персона. Обаче аз се изгубих някъде... Те трябваше, бяха длъжни да ме причакват в района на квартирата ми на номер 8.

Приближих до познатата портичка, надникнах в двора и веднага видях Татяна. Надявах се, че Серьожа Лисицин бе успял да я информира.

— Здравейте, Танечка! — извиках с отвратителен фалшив глас.

Тя веднага се извърна, но не дойде при мен. Значи Серьожа бе успял да поговори с нея.

— Добър ден, Дима — отвърна тя също тъй високо.

Мислено похвалих себе си, че бях избрал правилно първото си име: нали когато бях Владислав, Таня ме наричаше Дима и сега не беше принудена да се напруга.

— Тръгнал съм за дини. Повикайте Владислав да дойде с мен. Тия дни си набелязах едно място с много хубави дини, хем и много поевтини. Продават ги от камион.

— Но Владислав го няма. И дори не знам къде е и кога ще се прибере.

— Че къде е отишъл? — старателно се изненадах аз. — Още завчера с него се бяхме разбрали да идем днес в селото за прясна риба, запознах се там с един рибар.

— Ох, не знам, Дима! — тъжно въздъхна Татяна, без да помисли дори да направи крачка към мен. Правилно: разговорът ни бе предназначен за чуждите уши, затова трябваше мотивирано да се води на висок глас. — Още сутринта го търсиха някакви хора, а аз не знаех какво да им кажа. Снощи беше тук, но днес е изчезнал някъде. И аз се лутам в разни догадки.

— Нищо, ще се намери! — утеших я бодро. — Ние, мъжете, сме като котараци: походим, походим, пък се приберем.

Прихванах за ръцете Саня и Сеня и със спокойната походка на семеен човек продължих пътя си. Онези любопитни хора, дето вече са ме търсили сутринта, едва ли щяха да заподозрат в нещо неблагоприятно един солиден баща на двама сина.

* * *

Моят динен поход мина напълно успешно. Реших да бъда по съседски благороден и купих огромна диня за моите приятели от номер 8, която им подадох на връщане. На дневна светлина човечецът, който продаваше дини от камиона, се оказа петдесетинагодишен, ако не и повече, значи гласът му късно снощи не ме бе излъгал. Като почукваше зеленораираните кълбета, търсейки най-узрялата, внимателно срязваше триъгълниче в избраните от мен и ми отброяваше рестото, той си мърмореше нещо под носа — песен ли си тананикаше, стихче ли рецитираше, — но успях да разбера, че от мен са се интересували поне двама души. Единият — някой си Заваруев, шофьор на една от служебните коли на кметството, другият — Александър Петрович Соколник, пенсиониран, подполковник от запаса, активен член на клуб „Патриот“. Да се чудиш какво толкова са ме нарочили тези местни пенсионери?

Но съчетанието на военния пенсионер Соколник с шофьора от градското кметство Заваруев никак не ми хареса. Странна двойка. Какво може да ги свързва? Вечерта Серьожа Лисицин трябваше да ми донесе филмографиите на участниците във фестивала, срещата ми с

главния готвач бе определена за десет и трийсет, така че имах предостатъчно време за размисли. И аз свърших може би единствената полезна работа през последните дни. Ако я бях свършил малко по-рано, всичко можеше да тръгне другояче. Но — уви! — по-рано не се сетих за това.

Поисках от хазяите си местните вестници от последния месец. Искаше ми се да видя какво пишат те за клуб „Патриот“. Но вместо кореспонденциите за юношеския военно-спортен клуб, много по-силно впечатление ми направи поредицата разгромяващо критични статии за местната администрация. Градската инфраструктура е в упадък, защото в градския бюджет няма средства, а средства не постъпват, защото предприемачите свиват дейността си, а именно от данъците върху печалбите от нея съществува курортът. Необходимо е градското ръководство да се замени с хора по-разумни и с по-добри стопански идеи, с хора, които ще поведат безкомпромисна борба срещу престъпността и ще защитят уплашените предприемачи от рекетъори и бандити, за да може градът отново да процъфтява.

Нали знаете, че ако направим черни ивици върху бял лист, ще може да се каже, че това са черни ивици върху бялото, но ще може да се каже и че са бели ивици върху черното? Всичко зависи от индивидуалното възприятие ако не знаем какъв на цвят е бил листът в началото. Просто сме свикнали, че хартията обикновено е бяла, а с черното се рисува върху нея.

Хулиганските постъпки в скъпите магазини за дрехи, след които значителна част от стоката била безвъзвратно повредена. Наложило се да усилят охраната, но далеч не всички могли да издържат този финансов удар и много магазини били затворени, други още се крепели, но вече били на ръба на затварянето. Разказът за това бе само фон, обяснение на факта, че мен и Татяна ни следваха по петите продавачка и охранител.

Аварията на въжената линия, свързваща крайбрежната улица с нудисткия плаж. Само фон на разказа за неуспешния опит на Ирочка и Юрий Мазаев да се изкъпят голи през нощта.

Взривът в казиното. Пак фон, на който ярко се очертаваше незавидното положение на младия оперативен работник Серьожа Лисицин, който за осем месеца не бе разкрил нито едно сериозно

престъпление. И двете зверски убита проститутки. Не беше ли това сцена от същата опера?

Замразеното строителство на хотела. Мястото, където бил намерен трупът на кинорежисьора Виктор Бабаян. Просто място на действието — нищо повече.

Ами пожарът в Летния театър по време на конкурса за красота? Тема за новата повед на Таня — нищо повече.

Но ако разглеждаме всичко това не като фон, а като рисунка? Тогава ясно се очертава картина на умишлени систематични действия, насочени към изритване на предприемаческата дейност от този град. Бизнесмените прекратяват дейността си, в бюджета не постъпват данъци, градът запада, а народът естествено е неспокоен, особено ако средствата за масова информация умело подхранват това безпокойство. Народът е недоволен. Ще се потревожи, ще се посърди, а после ще вземе, както в добрите стари времена, брадвите и вилите и ще се вдигне да руши имението на помещика, с други думи — ще поиска предсрочни избори за градската Дума. И ще избере когото трябва.

А ръководството на местната милиция доброволно се е съгласило да поеме удара върху себе си и да се престори, че не се справя с криминалната ситуация в града, защото на всички там са им били обещани топли места при новата власт, къде-къде по-доходни от днешната им държавна заплата. Затова са пратили да се справя с толкова сериозни и тежки престъпления неопитния Серьожа Лисицин, а щом той показва първите си млечни зъбки, веднага го запокитиха в девета глуха — направиха го участъков.

Сега осъзнах напълно смисъла на онова, което с помощта на Юра Мазаев бях видял на касетата на Николай Фьодорович Вернигора. Белокос ветеран сочи на чертежа някаква точка и я бележи с кръстче. Това е чертеж на мост, а точката е мястото, където трябва да се постави взривното вещество, за да рухне мостът със сигурност. Две момчета под ръководството на офицер от запаса сглобяват някакъв механизъм. Мислите, че се занимават с моделиране? И аз така си помислих, когато гледах касетата първия път. А Мазаев ми каза, че това е взривно устройство, и то напълно професионално. Още един чертеж, който дори аз идентифицирах като поетажен план на сграда, наивно смятайки, че в клуба се занимават млади електротехници или млади строители. Нищо подобно! С едно кръстче на плана бе отбелязано

мястото на евентуалното запалване, та цялата сграда за минимум време да бъде обхваната от огъня.

Момчета се занимават с военноприложни видове спорт. Похвално? И още как! Те се учат не само да бягат бързо и да скачат високо, да пълзят ловко и чудесно да плуват с акваланг — учат се да си служат с оръжие и взривни вещества. Карат автомобили от всякакви категории. Не се страхуват от височина, скачат с парашут и балансират на стълби, издигнати във въздуха. В едни умели ръце те ще израснат като младежи, които ще носят достойно офицерски пагони — войскови или милиционерски. А какви ще израснат в едни недоброевестни ръце? Впрочем някои от тях вече са израснали достатъчно.

И тъй, шофьорът Заваруев и пенсионерът Соколник. Как да постъпя с тях? Да отида и да поискам обяснения? Глупаво. Соколник може да се окаже например дядо на мускулестия Лъоха и да обясни интереса си към мен с оплакването на внука си: той ме хвана, изви ми ръцете и ме тормозеше с глупави обвинения. А дори да не му е роднина, може да каже, че те в своя клуб се борят с липсата на надзор над децата и затова смятат за свой дълг да защитават юношите от лоши чичковци, които ги закачат. Не, засега нямах мотиви, с които да пристъпя към Александър Петрович Соколник. Малко вероятно беше той да се окаже въпросният възрастен мъж, който бе взел фотоапаратурата от Толик Гушчин.

Сега шофьорът. Към него трябва да насоча Серьожа Лисицин. Ако съм разбрал правилно разположението на силите в градския политически преферанс, тук вече има готов политически лидер, когото ще издигне на власт възмутеното население. Аз мога и сам да изчисля този лидер, трябва само по-внимателно да почета местните вестници. Но Заваруев не може да е личен шофьор на този човек — би било прекалено просто. И прекалено опасно. Ако между тях съществува връзка, то тя е много по-сложна и замаскирана.

И друго нещо. Може би най-важното! Хората от тайнствения черен списък. Докато аз седя тук и се правя на голям аналитик, те стъпват по ръба на пропаст. Затова трябва на всяка цена да науча имената им, за да не допусна нови убийства. А за целта искам да разбера защо са попаднали в този страшен списък. Катя Иванникова. Кой друг?

В моята мозайка липсваше някакъв важен детайл.

* * *

Не бях забелязал как съм задрямал — миналата безсънна нощ си бе казала думата. Събуди ме тихо потропване по прозореца.

— Дмитрий Николаевич — чух гласа на моя червенобузест съсед. — Тук ли сте?

Трескаво скочих от тясното пружинено легло и разтърсих глава. Неслучайно хората казват, че по залез-слънце не бива да се спи, главата натежава и се чувстваш зле.

— Тук съм, влизайте! — извиках, като се постарях гласът ми да изглежда колкото може по-бодър.

Бащата на Саня и Сеня зае цялото свободно пространство на бедната ми стаичка — толкова едър беше.

— Помолиха ме да ви предам това — каза той и ми подаде обемист пакет.

— Кой? — попитах с подозрение.

— Някакво младо момиче, казва се Лариса. Бях повел децата на кино, а тя ни спря на улицата и ме помоли да ви го предам.

— Благодаря.

Очаквах, след като ми даде пакета, съседът да си тръгне, но той, не знам защо, продължаваше да стои наред моите жалки квадратни метри и пристъпваше от крак на крак като смутен хипопотам. Изгаряше ме любопитство, но нали не можех да отворя пакета пред него! Вече се бях досетил, че в пакета са брошурите, а момичето, което се е представило като Лариса, е сестрата на Серьожа Лисицин, който не е рискувал да дойде тук — и правилно е постъпил. Ако онези причакват Стасов около номер 8, посещението на бившия оперативен работник Лисицин на улица „Първомайска“ няма да остане незабелязано. Лисицин можеше да ходи само при Стасов, нямаше какво друго да прави тук, това не бе неговият участък.

— Дмитрий Николаевич... — подзе съседът, но аз го прекъснах:

— Защо толкова официално? Просто Дима.

— Виктор — представи се и той и силно стисна ръката ми. — Та вижте, Дима, с жена ми искаме да ви поканим довечера на ресторант. Понеже днес е годишнината от нашата сватба, десет години... Искаме да я отпразнуваме...

От къде на къде, ако мога да попитам? Запознахме се току-що и изведнъж — такава чест... Да не би да имат излишни пари?

— Дима, не ни отказвайте, моля ви. Съзнавам: нашата покана изглежда малко странна, почти не се познаваме, но децата... Просто сте ги очаровали. Така ни заявиха: Само заедно с чичо Дима. Нали знаете, не са много послушни, поразглезени са — като всички късни деца, не можем да излезем наглава с тях. А вас ви слушат. Без вас вечерята ни в ресторанта ще се провали, ще започнат да лудуват, ще спуснат нещо... Изобщо нали разбирате...

Разбрах. Бях виждал такива сцени, и то неведнъж и дважд. Представете си, значи Старшия и Младшия се бяха запалили по разказите ми за апаши и бандити, с които ги бях гощавал по време на целия ни динен поход. Затова значи бяха вървели до мен кротки и не се бяха опитали да хукнат нанякъде!

Не ми се ходеше на никакъв ресторант, още повече че за десет и половина имах уговорена среща с главния готвач. Но не биваше и да си развалям отношенията със съседите. Добре, нека тогава извлечем от ситуацията максимална полза.

— В кой ресторант ще ходим? — попитах весело, като знак, че поканата е приета.

— Още не сме решили. В който се случи — разцъфна в радостна усмивка Виктор. — Може би вие ще ни посъветвате нещо?

— Ами аз съм бил тук само в един ресторант — „Морска звезда“, много ми хареса: и кухнята е добра, и обслужването. За другите не знам.

— Решено. Отиваме в „Морска звезда“! — тържествено обяви съседът. — След половин час добре ли е?

Хвърлих поглед към тежкия пакет. И след три часа щеше да ми е рано, защото изучаването на филмографиите на всички участници във фестивала щеше да ми отнеме много повече време. Но беше късно за отстъпление.

— А не може ли след час? — попитах предпазливо.

— Става, след един час.

След като отпратих Виктор, заключих вратата, пуснах пердето на прозореца, запалих лампата и се задълбочих в поредната партида набрани със ситен шрифт заглавия и дати. Имах чувството, че липсващият детайл постоянно се мярка пред очите ми, но поради

глупостта си аз не го виждам. Започнах да се нервирам, главата още повече ме заболя, от неимоверния брой изпушени през деня цигари ме болеше гърлото, а отговор на въпроса си така и не намерих. Макар да бях сигурен, че той, този отговор, е застанал зад гърба ми, диша в тила ми и ехидно, гадничко се киска на слепотата ми.

Точно след един час, избръснат и благоухаещ на тоалетна вода, аз крачех с Виктор, съпругата му и двете хлапета към ресторант „Морска звезда“. Старшия и Младшия здраво ме стискаха за ръцете и настояваха да им разказвам за Мишка Япончето и Сонка Златната ръчица.

В ресторанта веднага поведох компанията си към онази част на залата, която бе най-далече от района, обслужван от сервитьора, който веднъж ме бе познал. Вярно, външността ми беше друга, но не дотолкова, че да измами опитен професионалист с добра зрителна памет. По-добре беше да не рискувам.

Дълго изучавахме менюто, после магнах с ръка към сервитьора.

— Ако обичате, извикайте главния готвач — помолих го аз.

— Защо? — веднага се напрегна човекът.

— Моите приятели имат юбилей, искам да направя специална поръчка.

След няколко минути в залата се появи дебелият, тежко дишащ главен готвач.

— Какво ще обичате? — обърна се той към мен и ме погледна с равнодушни очи.

Не ме позна. Трябваше да му помогна.

Докато му обяснявах рецептата за приготвяне на риба по метода на известния кулинар Николай Шчипанов, погледът му се проясняваше. От моята развълнувана, изпълнена със специални кулинарни термини реч той разбра, че срещата, уговорена за десет и половина, се отменя и ще се състои направо тук, в ресторанта. Главният готвач се оказа съобразителен човек — веднага извади от необятния джоб на бялата си престилка бележник и химикалка и започна да записва рецептата под моята диктовка.

— Проверете правилно ли съм записал — каза и ми подаде бележника.

В него със ситен четлив почерк беше написано:

Мн. гол. маф. от със. гр. пр. Летящия. Игр. б-с + парк.
Зак. уб.

— Правилно — кимнах снизходително и му върнах бележника.
— Само не забравяйте в млякото да разбийете и две яйца, та цветът да бъде златист, а не брашноно бял.

Главният готвач се оттегли във владенията си, а аз отново се заех да забавлявам Старшия и Младшия с полуфантастични криминални истории. Впрочем правех го машинално, дори едва се чувах какво говоря, защото трескаво обмислях онова, което току-що ми бе съобщил главният готвач. Търсел ме някакъв много голям мафиот от съседния град, по прякор Летящия, и то с не съвсем приятелски намерения. Зак. уб. Гледай го ти! На него пък с какво не съм му харесал? И какво общо може да има човек, който държи в ръцете си игралния бизнес и наркотиците, с почтения пенсионер Соколник?

Майката на Саня и Сеня, жена на около четирийсет години, очевидно имаше тежък характер, но по случай празника и присъствието на външен човек, тоест моето, старателно го криеше, мило се усмихваше и дори не тормозеше много хлапетата с нотации и забележки. Впрочем от тях нямаше особена нужда, защото аз с мощни усилия реанимирах у себе си отдавна загиналия разказвач на приказки и децата слушаха баладите ми със зяпнали уста. Редях някакви оперативно-следствени глупости, а същевременно си мислех как да открия Серьожа Лисицин, и то без някой да забележи. Ех, да знаех къде се намира той в момента!

Тържествената вечеря си вървеше по реда, след половин час лично главният готвач донесе на огромно блюдо рибата а ла Шчипанов, почака да я опитаме и като получи своята порция от похвали, се оттегли. Рибата наистина бе станала чудесна, но той естествено я бе приготвил по собствена рецепта. Интересно какво ли би казал моят стар приятел Коля Шчипанов, ако научеше, че без много-много да му мисля, съм го превърнал от детектив в кулинар?

Към края на вечерята реших, че е най-добре някой от „Първомайска“ 8 да потърси Лисицин — Юра Мазаев или жените. Това ще изглежда съвсем естествено, защото Стасов е изчезнал, затова те се безпокоят, а Серьожа е единственият милиционер, когото

познават в този град. Сега трябваше да измисля как да се свържа с тях, без да предизвикам подозрения. Всъщност проблем нямаше, трябваше само някой от тях да е на двора в момента, когато минем покрай него, а щях да измисля какво да кажа.

Но нещата далеч не се развива според моя план. Още щом свърнахме по нашата „Първомайска“, видях бял микробус на „Бърза помощ“, спрял пред бившата ми квартира. Вцепенен, гледах как двама санитарии вкараха в колата носилка и светло люляковият пуловер на Таня се мерна и изчезна в тъмната утроба на линейката. След носилката в колата се качиха Ирочка и Мазаев. Вратите се затръшнаха. Линейката профуча покрай нас и се скри зад завоя.

С огромно усилие успях да се владея, като се правех на равнодушен любопитен минавач. Пред номер 8 стояха няколко души и трябваше на всяка цена да стигна до тях, преди да са се разотиишли, та поне с крайчеца на ухото си да чуя какво е станало с Татяна. Не биваше да разпитвам явно: сред тях можеше да има заинтересовани лица и вниманието ми към почти непознатата курортистка нямаше да остане незабелязано.

Когато се изравних с доста оредялата групичка съчувстващи, напрегнах слуха си и леко забавих крачка.

— Винаги казвам, че може да се купува само от стопани на собствена зеленчукова градина — разпалено говореше една жена, която вече бях виждал сутринта по време на похода ни с момчетата за дини. Тогава тя продаваше круши от своята градина. — А с тези, дето ги карат от другаде, човек може да хване каква ли не зараза. Ей на, разправят, че в Дагестан пак избухнала холера, а продължават да карат стока оттам.

— Така си е — подзе възрастен мъж, в когото познах собственика на къщата с номер 10, в която живееше Юра Мазаев. — Хване ли те, докато си на курорт, отиде ти целият отпуск. Правилно постъпиха, като взеха и приятелката й и Юрий Сергеевич — нека и на тях им направят изследвания, може някоя гадост да е попаднала и в техните организми.

— С тях имаше и още един, четвърти: висок такъв, Владик — чу се от тъмното нечий глас. — Все заедно ходеха. Защо не откараха и него?

В този момент групата вече бе останала зад гърба ми и аз с усилие преодолях мъчителното изкушение да се обърна и да видя кой е този наблюдателен другар. Или е някой прекалено любопитен? От всяко положение бях сигурен, че не е от групата на съчувстващите съседи. Че е наблюдател, причакващ Стасов с надеждата да измъкне от околните каква да е информация къде ли може да съм се дянал.

— Но той не се хранеше с тях — чух гласа на Вера Илинична. — Изобщо цял ден го нямаше, заминал е някъде.

Имах чувството, че съзнанието ми се е свило на миниатюрна топчица, болезнено пулсираща като оголен нерв в разрушен зъб. Известно време не бях способен да мисля, сякаш бях паднал в бездна под въздействието на наркоза, и се съвзех едва на прага на моята стая, когато Виктор приятелски стисна ръката ми за лека нощ.

— Саня, Сеня, кажете на чичо Дима лека нощ и хайде да лягате! — строго изкомандва Зоя и отвори тяхната врата.

— Лека нощ! — извикаха в хор Старшия и Младшия.

Дори намерих сили у себе си да се усмихна. Съседите ми се прибраха, а аз седнах на прага, изпружих нозе и запалих цигара. Смачканата топчица на съзнанието ми постепенно се отпускате до обичайните си размери и плавно запълваше празнотата в глупавата ми глава. И тъй, те са отровили Таня, за да ме примамят. Щом са се решили на такова нещо, значи страшно им трябва. Но за едно можех да бъда сигурен — отровата, която ѝ бяха подхвърлили, е била силна, но не смъртоносна. В опитите си да ме махнат от града те правеха всичко — освен най-простото и най-радикалното. Опитваха се да провокират скандал, да ме купят с примамлива безплатна екскурзия, да осакатят дъщеря ми, но нито веднъж не посегнаха на живота ми. Защо ли? Имах само един отговор: категорично не желаех да убият служител на милицията от друг град. Номерът с гражданка, регистрирана в Москва или с гражданин, удавил се по време на къпане в нетрезво състояние, можеше да мине за кинаджиите, но не би минал за мен. А те категорично не искат в града да идват чужди милиционери. Именно затова не могат да убият и Таня — нали е следовател и ако нещо се случи с нея, от Питер веднага ще долетят нейните колеги. Още повече че тя се е прославила, след като е дала под съд самия Алоян. А когато със следователи, успели да извият ръцете на голям мафиот като този, се случи нещо, най-напред започват проверки

дали някой не си е разчиствал сметките. Виж, едно банално хранително отравяне не е опасно. И същевременно е достатъчно сериозно, та аз да се втурна към болницата като обезумял.

И честно да си кажа, от всичко на света най-много исках да сторя точно това. Макар да разбирах прекрасно подмамват ме да изляза от скривалището си, причакват ме. Самият аз много пъти съм примамвал с подобни клопки разни престъпници и всеки път се изненадвах, че този номер вършеше работа, макар да бе известен като стар виц. Всички го знаеха, но всички се хващаха. Странен феномен! Сега аз изпитвах на гърба си този феномен и вече на нищо не се учудвах. Разбирах защо подобна примитивна клопка вършеше работа. Защото тревогата за близък човек те гризе с такава сила, че просто забравяш и за безопасността си, и за всичко останало. Тази тревога се забива в плътта ти като нажежен железен прът и нечия безжалостна ръка дърпа и върти в сърцето ти този прът, а ти буквално губиш разсъдък и знаеш, че единственият начин да прекратиш инквизициите е да отидеш и да видиш с очите си, че всичко е наред.

Мога да плюя на опасността и да отида в болницата. Но ако нещо се случи с мен, трима души ще се окажат съвсем незащитни. Трима души, едната от които е младата жена Катя Иванникова, а другите двама трябва да ги откроя, за да се опитам да ги спася. И това вече е въпрос на секунди, нещастиято може да се случи всеки момент. Трябва на всяка цена да разбера кои са тези нищо неподозиращи хора и да взема мерки за тяхната защита, защото на Таня и без това с нищо не мога да помогна. До нея са лекарите и те ще направят всичко, каквото трябва, а от мен там няма никаква полза.

Заедно с тревогата за Таня ме измъчваше и усещането за собственото ми безсилие. Градът е малък и ако местните политически лидери са влезли в близък сговор с правоохранителните структури, аз изобщо нямам кого да залавям тук. Аз съм външен човек, живеещ с фалшиви документи и притежаващ оръжие, за което няма разрешение. Тоест, разбира се, имам разрешение, но на името на подполковник Стасов — това пише в служебното му удостоверение. Обаче Дмитрий Николаевич Галузо няма никакво разрешение. И ако ме пипнат с всичките тези фалшификати, ще си имам страхотни неприятности. Едно е да съм на работа — тогава всичките ми номера се наричат оперативна комбинация и се провеждат само със знанието и

разрешението на началството, поне използването на фалшив паспорт е позволено само ако имаш височайше разрешение. А когато съм в отпуск, след като съм предупредил ръководството, че излизам в пенсия, трябва да се държа прилично и законопослушно. И между другото: заради паспорта на Галузо ще откъснат не само моята глава, но и главата на Игоръок Дивин, който ми го намери.

Ще ми се да видя оня глупак, който пръв е измислил историята за умния и честен детектив, който пристига в чужд град и на бърза ръка разобличава установила се в града шайка престъпници. Измислил е някой тая приказка за Робин Худ, а другите са я подхванали и я повтарят от книга в книга, от филм във филм. Глупости на търкалета! Колкото и умен и честен да си, ако ще да си олимпийски шампион по ум и честност, а между другото и по карате и жиу-жицу, в чужд град никога нищо не можеш да направиш сам. Защото най-важната сила е знанието, информацията, а не пистолетът и мускулатурата. А в чужд град, където всички са против теб, където никой не ти помага и никой не ти носи на тепсия въпросната информация, ти никога нищо няма да постигнеш. А не стоиш ли мирен, веднага ще се намери повод да ти скалпят обвинение и да те тикнат зад решетките. За това е напълно достатъчно веднъж да цапардосаш някого по муцуната или дори просто да носиш оръжие, без да имаш съответното разрешение.

А ако се опиташ да свършиш нещо на чужда враждебна територия, трябва сам да си събиращ информацията троха по троха, като си създаваш собствени познанства и да се заобикаляш с източници. Но за целта трябва да бъдеш или колкото може незабележим, обикновен и да не привличаш вниманието, или да имаш хубаво, сигурно прикритие. Аз не отговарях нито на едното, нито на другото условие, защото още от началото хукнах право в милицията и се изтъпаних пред един от нейните ръководители. Сега вече знаех, че това е бил заместник-началникът на градското управление на вътрешните работи, който отговаря за оперативно-издирвателната дейност. А както личи от изпращаните в Москва сведения за някакви граждани, умиращи неизвестно защо или давеци се в този славен град, и ръководителят, отговарящ за дежурната част, не е останал настрана от подялбата на бъдещите облаги от смяната на властта. Тъй че да хуквам към милицията с викове за възможна опасност за неизвестно

кои участници в кинофестивала би било равносилно на опит да спра танк с голи ръце.

Докато седях, изпаднах в тъпо вцепенение, на прага на моята барака, аз стигнах до отчайващия извод за пълната безперспективност на опитите ми да разоблича странния конгломерат от градски власти, игрално-наркотрафикантска мафия и ветерани, възпитаващи юноши. А че юношите играят на тази игра твърде активно, вече ми бе ясно. И не беше въпросът само в мускулестия Лъоха или в онези, чиито лица бе заснела безпристрастната камера на Вернигора. Отчетливо си спомних тримата младежи, които вървяха след нас, когато с Татяна се прибирахме след убийството на Люся Довжук. Тогава ние се спряхме и започнахме да се целуваме и на момчетата не им остана нищо друго, освен да подминат. Тогава нищо не заподозрях, а ние с Таня през целия път разговаряхме за убийствата и за касетата на Вернигора. А те са вървели след нас и са слушали? Изглежда, така е било.

Трябва да намеря онзи детайл, който обединява Олга Доренко, Людмила Довжук, Олег Юшкевич, Виктор Бабаян и все още живата Екатерина Иванникова. Трябва да го намеря, за да открия останалите от страшния черен списък и да се постарая да им помогна. И то трябва да го сторя бързо! Да забравя за Таня, която сега е на болничното легло и я тормозят с мъчителни процедури, и изцяло да насоча мисълта си към тайнствения списък. Това е единственото умно и полезно нещо, което все още мога да направя в този изцяло купен от някого топъл южен курортен град.

С огромно усилие разкъсах сковалото ме вцепенение, станах и влязох в стаята. Подредих на масата брошурите с филмографиите и започнах отново и отново да се вирам в текста. Не можех и не можех да се съсредоточа напълно, защото докато бях клюмал тъпо на прага, в осветената стая бяха нахлули рояци комари, които на отвратителния си писклив език ми говореха какво мислят за мен. Не ми мислеха доброто, но това бе единственото, което разбрах със сигурност.

Комарите покрай ушите ми постоянно ме разсейваха и през образуващата се дупка, която гадните насекоми пробиваха в моята съсредоточеност, постоянно се промъкваха странични мисли. Шофьорът на кметството Заваруев и пенсионерът Соколник... Пенсионерите и юношите... Старците и децата... Старците и децата...

Сякаш ме удари ток! Ами ето го, ето го въпросния детайл, който толкова дълго и безплодно търся! Фоновите хулигански и престъпни актове са насочени към онова, което в очите на по-възрастните хора е мръсен порок, разврат. Нудисткият плаж. Проститутките. Нощният ресторант с казиното. Умопомрачително скъпите дрешки. Конкурсът за красотата, където безсрамно се разголват и преценяват крака, гърди, задници. Петзвездният хотел, където се плаща с техните мръсни долари и клиентите се настаняват не със съпруги и съпрузи или с хора от същия пол, а с любовници, и по цели нощи се лигавят в басейна и гледат стриптийз. Какво друго е могло да пробуди гнева и кипящата неудържима омраза на хора, настроени по този специфичен начин? С какво са могли да им попречат артистите и режисьорите? Сама с едно: с показването на съветската армия и на цялата съветска действителност с подигравателен тон и в твърде неприятен вид. Те са опорочили доблестните воители, омърсили са идеята на съветския патриотизъм, поругали са всичко светло и прекрасно, в което тези хора цял живот свято са вярвали, на което са служили предано, което са защитавали.

Отново вперих поглед в списъците на филмите. Сега всичко се връзваше.

Олга Доренко — главна роля във филма „Армейска съпруга“. Тя изигра в него млада жена, която по време на войната се движи с един полк и спи с всички безплатно — за едното благодаря и комат хляб. Именно в това тя вижда своето участие в повдигането на бойния дух на нашите войници. Полкова проститутка.

Люся Довжук — главна роля във филма на Виктор Бабаян „Камуфлаж“. Заглавието говори достатъчно: зад красивите лозунги се крие мръсотия, предателство, дребнава корист, мошеничество. Гледах този филм, беше много талантлив и много остър.

Олег Юшкевич — главна роля във филма „Женоубиец“. Неговият герой е сътрудник на КГБ от застойните времена, който замисля да се продаде на ЦРУ, но за осъществяването на този замисъл трябва да премахне съпругата си и двете си любовници. Кое и прави, като използва при това специалните си знания и навици, придобити в работата за КГБ.

Екатерина Иванникова — второстепенна роля във филма на Игор Литвак „Самоизгаряне“, където подробно се описва как в казармата

попадат младежи с олигофрения, с лека и дори средна дебилност и какво става с тях там. Катя играе в него ролята на лекарка от полковата санитарна част, нимфоманка, която щом ѝ се прииска мъж, става почти невменяема, като наркоман в абстиненция, и е готова на всичко, само и само спешно да легне под някого. Активно я обслужват ротни и взводни командири, срещу което тя поставя фалшиви диагнози на нещастните войничета, когато ги пребиват, унижават, изнасилват и докарват до самоубийство.

И тъй, освен Катя Иванникова, в черния списък със сигурност е фигурирал Игор Литвак. След десет минути намерих и третата потенциална жертва. Руслан Кийко, известен на публиката просто като Руслан, женоподобен хомосексуалист с дълга коса и нежно, грижливо избръснато лице. Във филма „Той и неговият съпруг“ Кийко играе армейски полковник, съвсем млад, постоянно получаващ предсрочно по-високи чинове, защото генералът е любител на мъжкото тяло, а неговият млад и красив подчинен дълги години не му го е отказвал. В тази роля Руслан бе особено убедителен и естествен (което е напълно разбираемо) — един нормален мъж никога не би могъл така да изиграе хомосексуалист, както го направи Кийко. Всеки друг в тази роля щеше да преиграва в опитите си да обрисова някаква особена женственост. А Руслан нищо не играеше и не измисляше, той си имаше от въпросната женственост точно колкото бе нужно. Неговата роля във филма бе главната, педерастът покровител бе само маркиран с няколко мънички епизода, а като цяло филмът разказваше как в продължение на много години се променя психиката на младия офицер, който гради кариерата си по този немъжки начин. Режисьор на филма беше пак Бабаян — гениалният алкохолик, блестящият майстор на психологическите нюанси. За съжаление за неговия живот вече можех да не се тревожа.

ГЛАВА 12.

Нямах представа къде да търся Сергей Лисицин след полунощ, а беше рисковано да отида у тях: щом са решили, че е достатъчно опасен, за да го отстранят от оперативна работа, твърде възможно е да наблюдават и контактите му. През първите дни след завръщането си от Москва аз все още бях Стасов и двамата правехме срещите си демонстративно открито, защото така беше замислено. Сега всичко се усложни. От къде на къде някой си Дмитрий Галузо ще търси посред нощ участъковия милиционер Лисицин?

Единственият ми шанс беше да се обадя на Серьожа по телефона вкъщи. Излязох от моята къщурка и тръгнах наляво по улицата, макар че надясно щеше да ми е по-близо до телефонната кабина. Но по напълно разбираеми причини не исках да минавам покрай номер 8.

Моето ангелче с кисела и свадлива физиономия измъкна поредното нещастно билетче, хвърли го в лицето ми и се тръшна да спи. Сергей го нямаше вкъщи. Изобщо никой не вдигна слушалката, така че дори не можах да помоля да му предадат, че ми трябва спешно.

Оставаше ми едно: да побързам да отида в хотела, където живееха кинаджиите, и да потърся Борис Рудин. Той има служба за безопасност, поне те да свършат нещо полезно.

* * *

В хотела с пълна сила се вихреше нощният купон. Минах през страничния вход от градината към фойето покрай охранителя, който ме погледна равнодушно, и си помислих, че на службата за безопасност, поддържана от Рудин, не може да се разчита. Те изобщо не ловят мишки. Спят, както ходят. В един от белезите на нашето време се е превърнала представата, че ако човек изобщо прави нещо, то това става срещу мнооого, ама много пари, а просто многото пари

съществуват, за да ги получаваш ей така, срещу едно сънливо безделие.

Намерих Рудин в ресторанта. Естествено до него се кипреше мадам Мезенцева, облечена в нещо невъобразимо, което изцяло откриваше невероятната ѝ фигура. Късметът вече бе започнал да ми изневерява, тъй че се примирих с неизбежните разправии с Рита. Разбира се, бившата ми съпруга веднага ме позна — нищо чудно, бяхме близки толкова отдавна.

— Какво се е случило? — мигом, ужасена, попита тя. — Какво ти става, Стасов? Защо си се дегизирал така? Защо си се върнал? Къде е Лиля?

Въпросите се оказаха много дори за моята калена нервна система, затова си позволих да бъда груб. Е, ако не груб, най-малкото невъзпитан.

— Лиля е във вилата на Борзенков, с нея всичко е наред — отговорих бързо и веднага се обърнах към Рудин: — Борис Иосифович, трябва да поговоря с вас. Насаме и спешно.

Да, Боря Рудин не ми харесваше, но едно не можеше да му се отрече: не беше кокошка, която, преди да направи нещо, дълго и тъпо кудкудяка и се пляска с крила по хълбоците. Беше делови и целеустремен.

— Стой тук! — бързо каза той на Рита, стана и ми направи знак да го последвам.

Нашата Ритка май бе по-привързана към президента на киноконцерна РУНИКО, отколкото той към нея. От това пренебрежително отношение тя пламна, но запази позата си, дори не се обърна след нас.

Борис Иосифович крачеше много бързо и на мен ми оставаше само да се чудя откъде в тези къси крачка се взема такава бясна скорост. Беше нисичък, дори по-нисък от Рита, да не говорим за мен с моите почти два метра, но за разлика от много дребосъци, не правеше впечатление на комплексиран и злобен човек. Никога преди не бях общувал с него, само веднъж ни запознаха на някаква презентация в Киноцентъра, когато още ходех на такива мероприятия в качеството си на съпруг на Ритка. Той веднага не ми хареса и това светло чувство остана в трепетната ми душа през дългите години на моя семеен, а после и ергенски живот. При което не бих могъл да кажа какво точно

толкова категорично не ми харесва у Рудин. Не ми харесваше — и толкоз.

Влязохме в огромния президентски апартамент, който се състоеше от три стаи — хол, кабинет и спалня. Холът беше, меко казано, на вили и могили — масичките бяха отрупани с бутилки и използвани чаши и чашки, фруктиери с останки от ядки и костилки от отдавна изядени плодове, препълнени догоре пепелници, въздухът, въпреки отворената балконска врата, беше пропит с миризма на цигарен дим и алкохолни пари. Явно гуляят тук бе продължил с часове и бе приключил съвсем наскоро.

Рудин прекоси хола, без да се спира, и отвори вратата на следващата стая. Аз послушно го последвах в кабинета. Тук беше приятно, прохладно и чисто, до прозореца имаше голямо писалище, до стената — дълбоки меки фотьойли. Борис се движеше толкова стремително, сякаш в кабинета имаше още една врата и той се канеше да мине и през нея, за да продължи нататък. Но не стана така — Рудин се втурна към един от фотьойлите, рязко удари спирачки и се тръшна в него, праметна крак връз крак, от което крачолът му се повдигна и откри перленосив чорап и част от мургав космат прасец. Я виж ти, а Ритка винаги разправяше, че не можела да понася космати мъже!

— Слушам ви внимателно — каза той, извади цигари и щракна със запалката. — Трябва да отбележа, че много сте се променили, Владислав. Доколкото си спомням, изглеждахте съвсем другояче.

— Нали знаете, годините си текат — отговорих неопределено. — Борис Йосифович, двамата с вас имаме сериозни проблеми. Трябва спешно да откриете Иванникова, Руслан и Игор Литвак. Ще ви обясня всичко, но това ще отнеме известно време, а минутите, дори и секундите, може да се окажат фатални. Хайде първо да ги намерим, а когато се уверя, че с тях всичко е наред, ще ви дам всички обяснения.

— А не може ли обратното? Вечерта столовете, а парите — на сутринта? — попита Рудин, непринудено демонстрирайки дълбоко познаване на класиката на съветското кино.

— Може, но първо парите.

— Ясно.

Той леко се надигна от фотьойла, изхвърча до бюрото и натисна клавиша на интеркома.

— Къде са Литвак, Руслан и Катерина? Веднага ми ги намерете и ги доведете тук. Бързичко, бързичко, момичета, размърдайте се... Това не ме интересува... Значи ще дойде без гащи. Действайте, действайте! Не, това е чак в десет сутринта, сега трябва да са още тук.

— Какво има в десет сутринта? — попитах разтревожено. — Ще ходят ли някъде?

— Абе на една халтура в близко село. Защо ме гледате така, Владислав? Какво, не знаете ли, че актьорите и режисьорите постоянно припечелват по нещо от срещи с публиката, особено по време на фестивали? На един фестивал това му е хубавото, че хората през това време не са заети със снимки и тем подобни ангажименти, а за срещи с публиката се плаща прилично. Всички обикалят селата, щом ги поканят. Закриването на фестивала и раздаването на слоновете е утре в осем вечерта, така че целия ден днес и половината от утрешния те спокойно могат да посветят на собствения си джоб.

— Какво, и тримата ли отиват?

— И тримата.

— И всички на едно място или на различни?

— На едно. Какво толкова ви учудва?

— Кой друг заминава с тях?

— Никой, само Кийко, Литвак и Иванникова. Може би най-сетне ще започнете обясненията си, Владислав? Осигурих ви столовете, сега си платете.

— Чакайте малко, Борис Иосифович, как е станало така, че и тримата тръгват за среща с публиката на едно и също място? Да не би да са близки приятели и да са си намерили обща халтура? Не искат да се разделят или...

— Не, не, просто от това затънтено селце са се обадили в организационния комитет и са помолили да закараме техните най-любими актьори Катя и Руслан и режисьора Литвак. Че те им били кумирите и ни умолявали да дадем възможност на откъснатото от културния живот население да пообщува със своите любимци. Вярно, мястото си е абсолютна дупка, цивилизацията едва припарва дотам, но знаете ли, актьорите са страшно честолюбиви същества. Кажи му, че е кумир — и той е готов да не яде, да не спи, да пътува до края на света, но да чуе аплодисменти и да вдиша аромата на обожанието и преклонението. Не забравяйте, Владислав, че артистите и режисьорите

от киното са много оцетени в това отношение, за разлика от театралните. Там и актьорът, и режисьорът излизат на сцената и виждат публиката всяка вечер, всяка вечер получават своята порция възторг и признателност. А в киното? Нашите творци са откъснати от публиката, а изпитват не по-малка необходимост да чувстват обичта на зрителя. Точно затова пътуват, ходят на най-затънтени места, по изровени пътища, с каруци и коне.

— И кога ги поканиха?

— Преди два дни, ако не греша. Сега нали вече сме петък? Обадиха се във вторник сутринта и се уговорихме, че те ще заминат в петък, ще направят една среща, ще пренощуват, в събота сутринта ще се представят отново в съседното село и по обяд ще ги докарат обратно. Тъкмо да си отпочинат и издокарат, защото вечерта в събота е закриването и връчването на наградите.

Така. Значи във вторник сутринта. В понеделник вечерта аз отлетях за Москва с Лиля, те са сметнали, че съм престанал да им се пречкам в краката и могат да продължат да действат. Оставало им е малко време до закриването на фестивала, затова са решили да премахнат и тримата с един удар. Интересно: какво ли са измислили този път? Най-вероятно автомобилна катастрофа. Гориста местност, серпантини... Колата в пропастта — и край. Боже мой, начело на всичко това със сигурност стои някой луд! Но защо го прикриват? Изтикваването на бизнеса от града — това мога да разбера, то е в полза на хората, които водят своята политическа игра. Но изтребването на кинозвездите? Каква полза може да донесе това на хората, които се стремят към властта? Защо те позволяват на този човек безнаказано да върши убийства, хем не просто му позволяват, но му и помагат? Или са искали на всяка цена да провалят фестивала, та вече на никакъв Рудин да не му хрумне да си прави в този град великосветски сборища? Нали Рита ми обясняваше, че спонсорите влагат във фестивала много пари, защото той носи големи печалби? Именно затова спонсорите не позволиха фестивалът да се закрие, въпреки убийствата. Спонсорите се оказаха не по-малко безнравствени хора, но от друг отбор.

— Е, аз чакам вашите обяснения, Владислав. Какво всъщност се е случило?

— Вижте, Борис Йосифович, много силно подозирам, че искат да убият и тези трима души. Нищо не мога да докажа, но ви моля да ми

повярвате.

— Имате някакви сведения, така ли? Рита ми каза, че сте отказали да приемете предложението ми да се заемете с тези убийства...

— Да, отказах, но всъщност отказах да работя за вас. А с убийствата все пак се занимавах. Вие познавате съвременното кино по-добре от мен, затова си спомнете: онези четирима души, които вече загинаха, и тези тримата имат отношение към филми, в които армията е показана в остро негативна светлина и се разобличават отрицателните явления в нея. Беше ми необходимо много време, докато се сетя за това, но вие, предполагам, не се нуждаете от дълго ровене във филмографиите, за да си го спомните.

— Искате да кажете, че зад тези убийства стои армията? — скептично избъбри Рудин. — Трудно ми е да повярвам. Имате развнтена фантазия, Владислав. Не ме убедихте.

— Борис Иосифович, да оставим на мира моята фантазия. Малко ли ви са четири трупа? Нужно ли е да паднат пети, шести и седми, за да се стреснете? Армията няма нищо общо. В това са замесени ветерани от запаса. Може да са неколцина, може да е само един, но това е страшен човек с болна психика, който не може да се примири с кардиналните промени в мирогледа, морала, нравствеността. Той използва юношески военно-спортен клуб, за да възпитава младежите в омраза към порока и разврата и да ги подготвя като воители, способни на всякакво престъпление в името на тази свещена борба срещу мръсотията и разврата...

Моята пламенна реч бе прекъсната от пиянски глас, долетял откъм хола:

— Боря, дойдох! Търсил ли си ме? Боря! Къде си?

Вратата се отвори и на прага на кабинета застана пияната като талпа Катя Иванникова. Дори в това състояние тя бе много хубавичка: с черен костюм със суперкъса пола, който добре подчертаваше светлорусата ѝ коса. Краката, изопнати в черен чорапогащник, разбира се, не бяха чак като на Маргарита, но все пак много хубави, а зелените ѝ очища изглеждаха просто прекрасно.

— О-о-о, здрасти! — проточи тя, щом ме видя. — Боречка, ето ме, тук съм.

— Браво бе! — намръщи се Рудин. — Пак си се натряскала. Поседни в хола, сега ще си поговоря с теб. Само не пий, дай си малко почивка.

Катя послушно отстъпи назад и затвори вратата след себе си. Чух как изскърцаха пружините на фотьойл, после се разнесе недвусмислено бълбукане и звън: Иванникова си наливаше питие, понеже бутилки в хола, както вече споменах, имаше предостатъчно. По физиономията на Рудин разбрах, че и той чува същото и не го одобрява.

— И какво предлагате? — попита той, като се обърна към мен. — Да не ги пускам на халтурата? Да ги заключа в една стая и да сложа отпред охрана? Имайте предвид, че актьорите няма да ви разберат. Ще възприемат вашите разсъждения като фантастика, още повече че те и на мен не ми изглеждат правдоподобни.

Вече се бях приготвил отново да се впусна в обяснения, призовавайки на помощ цялото си красноречие, но в хола се чува мъжки гласове. Единият беше на Игор Литвак, другите не познах.

— Дойдоха най-сетне! — въздъхна Рудин. — Да идем там, ще видим дали ще успеете да ги убедите да се откажат от онези пари. Нещо много се съмнявам.

Той стана от фотьойла и направи крачка към вратата, но аз успях да го хвана за ръката.

— Борис Иосифович — казах тихо, но много гневно, — ако с някого от тях се случи нещо, вие никога повече няма да проведете кинофестивал. Да си го знаете със сигурност! Ще се сдобиете със славата на човек, който не може да осигури безопасността на поканените участници. Актьорите по принцип са суеверни хора — това всички го знаят, а сдобиете ли се с такава репутация, никой няма да иска да има вземане-даване с вас. Всички ще научат, че сте били предупреден, а не сте взели мерки. Помислете за това.

— Шантажирате ли ме? — позасмя се Рудин. — Маргарита ме предупреждаваше, че сте сложен човек, но не бях предполагал, че е имала предвид склонността ви да рекетирате хората. Ами ако се окаже, че след като сте ме предупредили, аз съм осигурил безопасността на тези трима, а загине някой четвърти? Как ще изглеждаме всички ние в този случай? И между другото мога да ви уверя, че и вашата репутация ще пострада. Опитвали сте се да разкриете престъпление, не сте

разбрали правилно причините, изолирали сте не хората, които е трябвало, а в резултат — още една жертва! Нали, доколкото знам, сте решили да се пенсионирате от милицията — значи ще потърсите работа в частните охранителни структури, а аз ще положа всички усилия те да научат за вашата грешка.

Да, все пак неслучайно Борис Рудин не ми бе харесал още от пръв поглед.

— Значи не ми вярвате?

— Не е точно така, Владислав. Не вярвам в историята, която ми разказахте, и затова не вярвам, че ще има още жертви и че тези жертви ще бъдат непременно Руслан, Катерина и Литвак. Не вярвам.

— Нима не ви изглежда странно, че ви изредих три имена, а вие ми отговорихте, че именно тези трима души са поканени да се срещнат с публика някъде на края на географията? Нали това не си го измислих аз, а ми го казахте вие? Нима са възможни такива съвпадения?

— Възможни са — отсече Рудин и отвори вратата към хола.

Катя Иванникова седеше в центъра на стаята, заобиколена от трима мъже. Литвак и Руслан познавах по физиономия, третият мъж — красив брюнет с прошарена коса и присмехулни очи — беше непознат за мен. Четиримата държаха в ръце чаши:

— Какъв е този пожар? — високомерно попита Руслан и тръсна недоволно дългата си коса. — Последен инструктаж преди гастролите? Да не пием, да не пушим, да не се чукаме?

Рудин не обърна внимание на нападката, дори не погледна към прочутия хомосексуалист.

— Радвам се да ви видя, Олег Иванович — обърна се той към брюнета. — Какво ви доведе при нас?

— С Игор Аркадиевич обсъждахме финансирането на новия му филм и не щеш ли, дотича някаква очарователна звездичка и нареди на Игор спешно да се яви при вас. Та дойдох с него за компания. Нали утре е закриването, трябва да решим редица въпроси.

— Разбира се, разбира се закима Рудин. — Запознайте се. Олег Иванович Юрцев, спонсор на нашия кинофестивал. А това е Владислав Стасов...

Рудин замлъкна, чудеше се как да ме представи. Естествено не бях удостоен с бащино име. Впрочем той сигурно просто не го знаеше.

Любопитно разглеждах Юрцев — нали той бе един от онези, които не бяха позволили да се закрие кинофестивалът въпреки поредицата трагични смъртни случаи. Човекът, за когото парите бяха по-ценни от човешкия живот. Впрочем парите бяха негови, а животът — чужд. И после, щом животът вече е отнет, и без това нищо не може да се направи, а парите едва тепърва ще постъпват...

Юрцев силно стисна ръката ми и ми се усмихна приветливо.

— Драго ми е да се запознаем.

— И на мен — отвърнах.

— Така, момчета — каза Рудин, — постойте тук още пет минутки. Олег Иванович, Владислав — заповядайте в кабинета ми.

Ние отново се озовахме в кабинета, но този път Рудин седна на въртящия се стол зад писалището, а ние с Юрцев се разположихме във фотьойлите до стената като почетни гости.

— Олег Иванович, имаме малък проблем. Обещахте ни кола за десет сутринта, за да закараме Катя, Игор и Руслан на среща с публиката.

— Да, да — кимна Юрцев. — Ще има кола, разпоредил съм се. Още нещо ли ви трябва?

— Работата е там... ами колата вероятно няма да ни е нужна.

— Случило ли се е нещо? — Юрцев прехвърли въпросителния си поглед от Рудин към мен. — Нашите звезди отказват да пътуват до онези затънтени места?

— Не, има нещо друго. Господин Стасов се опитва да ме убеди, че те не бива да пътуват, защото някакви злонамерени лица са замислили поредното убийство.

Рудин смутено изхъмка и разпери ръце: сиреч аз не вярвам, но този откачен довтаса тук посред нощ и буквално ме притиска до стената: че, нали, не бива да пускам артистите дори да излизат от стаите си. Какво да го правя този фантазър!

Юрцев обаче не бе настроен толкова скептично.

— А може ли по-подробно? — попита той, като ме гледаше внимателно.

Постарах се да бъда колкото може по-лаконичен, като избягвах да намесвам политиката и мафията — говорех само за някакъв луд, който защитава честта на армията и съветския социалистически строй.

Юрцев не ме прекъсна нито веднъж и по физиономията му прочетох, че не смята фантазиите ми за толкова безумни.

— Какво пък, ситуацията е доста сериозна! — каза най-сетне, след като аз свърших. — Пътуването трябва да се отмени — напълно съм съгласен. Какво предлага господин Стасов за осигуряване на безопасността?

Аз безпомощно свих рамене:

— Всъщност точно затова дойдох при Борис Йосифович. Той има служба за безопасност...

— А, знам я аз неговата служба за безопасност! — позасмя се Юрцев. — Не се обиждайте, Борис Йосифович, но тази служба за нищо не става. Не знам какви хора сте насъбрали в нея, но аз не бих дал и пукнат грош за такава служба. Впрочем това не е моя работа. Самите актьори знаят ли за опасността, която ги грози?

— Не, още не съм им казал. Точно затова ги събрах... — отговори Рудин. — Но аз, честно казано, не вярвам твърде на всичко това...

— Знаете ли, Борис, и аз не вярвам твърде, но винаги е по-добре човек да се застрахова. На вас може да не ви е жал за репутацията ви, но аз ценя своята. И после, знае ли човек... Покритото мляко котки не го лочат... — Той млъкна и отпи мъничко от чашата, която си бе донесъл от хола и през цялото време я бе въртял в ръката си. — Проблемът е как да им го кажем. — Кимна изразително по посока на вратата, която водеше към хола. — Всички са на градус и няма да изтрезнеят скоро, едва ли са в състояние да осъзнаят това, което обсъждаме тук. И после: актьорите изобщо са хора импулсивни и непредсказуеми. Започнеш ли да им обясняваш, че ги грози опасност, те няма да повярват и ще тръгнат насам-натам поединично. Или обратното: ще повярват и ще се подплашат до такава степен, че веднага ще започнат да си събират багажа и с първия самолет — право вкъщи.

— Ами нека! — казах разпалено. — Колкото по-далеч оттук, толкова по-добре. Нека се уплашат и да си заминат.

— Вие не разбирате — прекъсна ме Рудин. — Журито приключи работата си, всички награди са вече разпределени, част от журито си замина. Литвак е председател на журито, той трябва да връчи наградите. Руслан получава втора награда за мъжка роля. Вярно,

Катерина няма да получи нищо, но има ангажимент при церемонията, целият сценарий е вече утвърден и всичко е репетирано. Представяте ли си какво ще стане, ако си заминат? Кой ще получи наградата на Руслан? Кой изобщо ще връчи наградите? Вече не можем да съберем журито в пълен състав, така че не е възможно да променим решението му. Лауреатът трябва да излезе на сцената и лично да получи наградата си — това е закон. Нали не можем да обясняваме наляво и надясно, че Литвак и Руслан Кийко са се уплашили от някаква опасност и са избягали? И после: с кого ще заменим Катерина? Не, не и не. И дума не може да става те да не участват в церемонията по закриването.

— Борис е прав — меко потвърди Юрцев. — Аз имам друго предложение. Можем да им кажем, че програмата е претърпяла малки промени и трябва да тръгнат за гастрола не в десет часа, а в седем или дори в шест. Да ги натоварим на колата, да ги закараме в моя ловен дом и там да ги скрием, а утре точно преди закриването да ги докараме обратно. Сега са пили много и нищо не могат да разберат, така че е безполезно да водим с тях сериозни разговори, а после, когато дойдат на себе си, можем да им обясним всичко. Дори да се уплашат много, от ловния дом няма къде да избягат — той е вдън гори тилилейски, няма никакъв транспорт. И оттам — право на церемонията.

— Защо не — оживи се Рудин, — това е изход. Прекрасна идея, Олег Иванович! Точно така ще постъпим.

По облекчението, което се изписа върху мургавото му лице, разбрах, че човекът с радост отхвърли от себе си бремето да вземе решение. Ако се случи нещо — няма да е виновен той с неговата кекава служба за безопасност, а Юрцев. Ако нищо не се случи — инициатор на екскурзията до ловния дом е пак Юрцев, тоя жалък презастраховчик. За Боря Рудин всичко се подреждаше необикновено сполучливо и аз още веднъж си помислих, че той ужасно не ми харесва. Добре де, важното е да махнем оттук тази света троица, емоциите могат да ми останат за старини.

* * *

Двамата с Рудин стояхме на стълбището пред хотела и гледахме след отдалечаващия се автомобил форд скорпио, който откарваше

надалеч в гората Игор Литвак, Екатерина Иванникова и Руслан Кийко. Предишните два часа бяха абсолютно шантави, капризните хора на изкуството изобщо не можеха да проумеят защо трябва да тръгват едва ли не посред нощ. После се запътиха към стаите си да се приготвят за път, а тъй като всички живееха в двуместни стаи, наложи се да загубят доста време, докато сред бъркотията на пианската нощ намерят своите съседни и съответните ключове. Странно защо в техните среди не бе популярно просто да предават ключовете си на рецепцията. Ключовете от стаите трябваше непременно да се предават от ръка на ръка, придружени от многобройни наставления това да не се пипа, онова да не се мести на друга закачалка, това да не се използва, онова да не се включва в контакта, а ако се обади Иван Иванич, да му се каже едипакво си и едипакво си и в никакъв случай да не му се казва за едипакво си. В процеса на подготовка и търсене на съседите си нашите подопечни постоянно ту тук, ту там надигаха по някоя чашка, на всеки ъгъл се спираха да бърбят с някого и изобщо заникъде не бързаха, а аз се тресях от напрежение, броях секундите и мечтаех само за едно: по-скоро да ги махна от хотела и поне два часа да поспя. Най-сетне в пет и половина те заминаха и вече можех да се поотпусна.

* * *

Събуди ме слънцето, което светеше право в очите ми. Най-сетне времето се бе оправило, но пък сега щеше да стане мъчително горещо. Почувствах тупкаща болка в изтръпналия си врат, отворих очи и разбрах, че съм заспал направо във фотьойла в апартамента на Рудин, в неговия задръстен от бутилки, вмирисан на цигари хол. Часовникът показваше седем без петнайсет, бях спал само някакъв си час.

Откъм кабинета долових приглушен женски глас. Поослушах се и познах своята бивша благоверна. По отделни реплики, които успях да различа, разбрах, че обсъждат въпроса къде трябва да си легне тя сега — тук или в своята стая. Интересно: у кого ли се е пробудило чувството за приличие — у Рудин или у Маргарита?

Станах, като се постарях да вдигна повечко шум, и Борис веднага се появи на прага на хола, при което изразът на лицето му, който знае защо, беше смутен. Какво, да не би да е смятал, че не знам за

отношенията му с моята бивша съпруга? Или Ритка го е баламосвала с приказки за моята незатихнала ревност и за непреходната ми любов към нея, единствената!

— Моля да ме извините, рухнал съм от умора направо тук, може би ви попречих — казах напълно дружелюбно. — Според вашия фестивален режим сега е точно време за лягане, така че ви напускам.

Рудин вяло ми стисна ръката и се сбогува, а свенливата Маргарита дори не си подаде носа от кабинета.

Слязох във фойето на първия етаж и там срещнах Геннадий Голдман, служителя от организационния комитет на фестивала, същия, който посрещнал закъсняващата за пресконференцията Олга Доренко. Неговият бодър и свеж вид говореше, че не смята да си ляга. Голдман седеше във фотьойла под палмата, извисяваща се в едно каче, и преглеждаше някакви списъци, подредени пред него на ниска квадратна масичка. Не ме позна, но въпреки това беше приветлив и словоохотлив.

— Добро утро — казах и седнах до него. — Всички по леглата, а вие — на работа, така ли? Но кога почивате?

Той вдигна очи от книгата и сладко се протегна, като при това ми намигна.

— Може да ви се вижда странно, но почивам нощем. А ако говорим сериозно, нали утре е закриването, тъй че още днес започват да пристигат журналистите и аз трябва да ги посрещам и да им осигурявам акредитацията, като при това внимавам да не бъдат допуснати онези, които ние не обичаме.

— Но тук вече е пълно с журналисти! — изненадах с аз. — Нима в Русия е останал журналист, който още не дошъл?

— О!

Голдман направи изразителен жест с пръстите на двете си ръце, който говореше за неимоверния брой труженици на перото, които все още не били посетили благословената южна земя.

— Онези, дето се мотаят тук от самото начало, са горе-долу четирийсет процента от всички, които смятат да пишат за фестивала. Е, още десетина процента довтасаха, след като загинаха Оля и Люся. Останалите ще дойдат за финала. И ако не искаме да се караме с тях, ако искаме всички вестници да отразят високото ниво на кинофестивала, да изпеят всякакви други дитирамби, включително за

Рудин и спонсорите, всички представители на пресата, радиото и телевизията трябва да бъдат докарани от летището с коли и посрещнати тук като най-близки приятели. Тоест да им бъдат осигурени места в хотела, храна в ресторанта и усмивки по лицата. А клетото еврейче Голдман е длъжно да подготви всичко това. Добре да речем, аз мога да организирам още сто легла в хотела и сто порции топла храна, да речем, спонсорите ще ми дадат десетина коли за разкарване насам-натам, но откъде ще им взема толкова усмивки? Аз имам само едно лице, а всички останали лица ще къртят поне до два часа! Мимиката на Голдман бе толкова изразителна, че аз прихнах да се смея въпреки умората.

— Пак добре, че спонсорите ви са богати. Днес се запознах с един от тях — Юрцев.

— А, с Олег Иванович! О, той е много ярка личност! И биографията му е ярка. Ето един човек, за когото може да се снима филм. Представяте ли си, бил е състезател по автомобилизъм, на едно състезание претърпява катастрофа, целият е изпотрошен. Разбира се, принуден е да се сбогува със спорта, няколко години обикаля болниците, после попада в центъра на Дикул, възстановява се... Слушате ли ме?

Наистина не го слушах. Автомобилен състезател. Шофьор. Летящия... Боже, какъв съм кретен!

Скочих от фотьойла и се втурнах към рецепцията, където имаше телефон.

* * *

Моят ангел пазител явно сладко се бе наспал и бе започнал работа в добро настроение, във всеки случай в седем часа сутринта Серьожа Лисицин си бе вкъщи. Тъй като моето инкогнито бе вече разкрито, помолих го веднага да прескочи до болницата и да види как е Татяна, а после бързо да дойде тук. Не рискувах да му доверя останалите си поръчения по телефона, още повече че не бях сам във фойето на хотела.

След като затворих, се завтекох към втория етаж и затропах по вратата на президентския апартамент. Беше минало твърде малко

време, за да са успели да заспят, очаквах да ме чуят. След малко вратата се отвори и Рудин по къса хавлия, която откриваше почти целите му възкриви космати крака, ме погледна мрачно от прага.

— Какво е станало пак? Мислех, че вече сте далеч оттук.

Безцеремонно го бутнах обратно в хола и затръшна вратата след себе си.

— Къде е Юрцев?

— Замина си. За какво ви е?

— Закъде замина?

— Господи, откъде да знам? За вкъщи най-вероятно. Но какво се е случило?

— Къде живее? Имате ли номера на телефона му?

— Чакайте...

— Борис Иосифович, губим време! Обадете се на Юрцев, веднага!

Рудин сви рамене и отиде до телефона.

— Никой не вдига.

— Обадете се в офиса му, сигурен съм, че имате всички телефони, обадете се на всички! Трябва спешно да го намерим.

Хвърлих бегъл поглед към голямото огледало на стената и престанах да се учудвам защо Борис не зададе повече въпроси, а послушно започна да набира номер след номер. От огледалото ме гледаше пръстеносив безумец с пламтящи очи и такъв израз на лицето, сякаш държеше в ръка брадва и се готвеше да сече всичко наред.

— Нито един телефон не отговаря — каза Рудин и остави слушалката. — Защо не ми обясните...

— Къде ги изпрати той? Къде е този негов дяволски ловен дом?! — закрещях аз.

— Но аз не знам... наистина не знам.

Рухнах във фотьойла и се хванах за главата.

— Прав бяхте, Борис Иосифович, аз съм шампион сред идиотите! Наистина ми е време за пенсия. Ние с вас със собствените си ръце изпратихме трима души на сигурна смърт.

— Какви ги дрънкате? — възмути се Рудин. — Преуморен сте. Олег Иванович ще направи всичко, което трябва, за да осигури безопасността им, не се съмнявайте.

— Вярно, не се съмнявам — ще направи всичко, което трябва. Ще ги погуби.

— Но вие сте полудели, Владислав! Какви основания имате...

Вратата на спалнята се отвори и оттам изплува Маргарита по пеньоар.

— Какво става тук? — настоятелно попита тя. — Владик, ще ми обясниш ли?

— Нищо не става — озъбих се аз.

Само тя ми липсваше сега. За да бъде щастието ми пълно.

— Какво знаете за Юрцев? Кой е той изобщо, откъде се взе? Как стана един от вашите спонсори?

Оказа се, че Рудин не знае твърде много. Юрцев бил преуспяващ бизнесмен, много богат човек, меценат. Притежавал фирмата „Лада“, същата, която бе организирала пътуването по Черно море. Някога бил автомобилен състезател. Като спонсор бил препоръчан от кметството на града още преди половин година, когато се провеждали първите мероприятия по организирането на кинофестивала — всъщност това било всичко.

— Значи така, Борис Иосифович — казах решително, — трябва да изпратим хора в дома му и в офиса: да стоят там и да чакат, докато той се появи.

— И после, като се появи, какво?

— Да научат къде е откарал Катя, Руслан и Игор. При това ни е нужна правдоподобна легенда — например: получили сте телеграма от съпругата на Литвак, че едно от децата му е тежко болно, и Игор трябва спешно да замине за Москва. Разбрахте ли ме?

— Но не разбирам...

— Ама вие никога нищо не разбирате! — разкрещях се злобно. — Вземате пари от човек, за когото нищо не знаете, доверявате му живота на трима участници във фестивала, за които впрочем отговаряте. Искате всичко да бъде скрито-покрито, само и само да не развалите отношенията си с богатите си спонсори, затова не закачате местната милиция и не изисквате от Москва да изпратят бригада опитни служители, въпреки че имате налице четири трупа. Не разбирате нищо, защото не искате да разбирате. Спонсорите са ви обещали пари, ако доведете фестивала до победен край и не позволите да бъде закрит, нали? Ще поделят с вас печалбите си, нали? Защо

службата ви за безопасност прилича на детска градина? Защото ви се свидят парите да наемете опитни хора и сте назначили приятели и роднини, на които плащате копейки, но срещу тези копейки те нищо не вършат, просто си почиват безплатно на морския бряг? Какво има в главата ви, Рудин — освен собствената ви алчност? Глупост? Слепота? Старческо слабоумие? Вашият Юрцев е закоравял престъпник, той е начело на наркобизнеса по цялото крайбрежие, а местните власти не го закачат, защото е разгърнал тук и хазартния бизнес — съвсем легално, разкрил е стотина нощни казина за богати безделници и плаща на местната хазна такива данъци, които позволяват на градската администрация да си живее живота най-безгрижно. А пък колко от данъците си спестява — това не интересува никого. Купил е всичко тук, превърнал се е в цар и бог, а вие, Рудин, му ближете задника и изпадате в оргазъм от удоволствие.

Изпуснах си парата и си поех дъх. Вярно, бях недипломатично груб, и то пред Рита... Лошо. Рудин стоеше неподвижно, с разкривено от ярост лице.

— С една дума изпращайте хората и научете къде е този ловен дом. Както искате, така го направете, но на всяка цена научете мястото! За целта най-много помага един хубав пердах, но не съм сигурен, че хората от вашата служба за безопасност ги бива за това. Ако ме търси някой, ще бъде долу, във фойето.

Излязох от апартамента, като гледах да се движа спокойно и да не тресна вратата. Трябваше да се овладея.

* * *

Серьожа Лисицин пристигна след около четирийсет минути. До него бе Юра Мазаев. Слава богу, с Татяна всичко се оправило, чувствала се много слаба, но била извън опасност. Направили изследвания и на Мазаев и Ирочка, но не намерили отрова у тях. Стояли цяла нощ в коридора на болницата, Юра не разрешил на Ирочка да се прибере къщи. Той разбрал всичко правилно и решил да не рискуват. Там, в болницата, ги намерил отишлият по моя молба Лисицин. Сега Мазаев дошъл тук, а Ирочка останала да се грижи за Татяна.

Помолих Сергей първо да направи справки за шофьора Заваруев и за пенсионера Соколник, както и да отговори на простичкия въпрос: какво представлява Олег Иванович Юрцев.

— Юрцев ли? — позасмя се Лисицин. — Мафиот. Всички го знаят, но нищо не могат да направят. Няма за какво да се хванат. А може и да не искат. Финансовата му отчетност е в пълен ред, всичко е чисто като сълза на младенец. И Заваруев познавам, той е брат на Юрцев, роден брат — имат една майка. Юрцев е по-голям — от първия й брак, а Заваруев е по-малък — от втория. Затова имената им са различни. Костя Заваруев чиракува при брат си, но и той не е залавян за нищо сериозно. Но всичко това е безполезно, Владислав Николаевич — дори да го хванем, ще се измъкне. Никой тук няма да вдигне ръка срещу Юрцев. Освен някой глупак като мен, който и без това няма какво да губи — по-надолу от участъков няма къде да ме смъкнат. Освен ако от жив ме направят покойник.

— Знаеш ли къде живее Заваруев?

— Разбира се.

— Тръгваме! — изкомандвах аз.

Тримата се качихме в колата на Серьожа и полетяхме към дома на Константин Заваруев. Беше глупаво да очакваме, че щастието ще ни се усмихне. Така и стана — то ни се изплези подигравателно. Шофьорът не си беше вкъщи.

— Ами той замина! — учудено ни съобщи жена му, млада, с голям корем. Сигурно осеммесечен, определих го на око.

— Къде?

— Знам ли! По работа. Обадиха му се още преди шест и той започна да се приготвя.

— Отдавна ли тръгна?

— Преди двайсетина минути.

— Със своята кола ли?

— А, не, със служебната. Той никога не я оставя за през нощта в гаража, винаги я докарва вкъщи — знае ли човек какво ще му хрумне на началството, та да не губи време. Защото докато стигне до гаража, че докато събуди дежурния...

— Трябва да предупредим дежурния, да прати съобщения на всички постове на КАТ — каза Лисицин, когато излязохме, оклюмани, от къщата на Заваруев.

— Не става — поклатих отрицателно глава. — Нали ти самият каза, че всичко се контролира от мафията, за всичко е платено. Твоето ръководство веднага ще разбере защо търсиш колата на Заваруев. Сещаш ли се какво ще стане после?

Сергей запали колата и потеглихме. Той изглеждаше объркан, но ми се стори, че през няколкото дни, откак се познавахме, е пораснал с няколко години. Гънките между носа и устата му се бяха очертали по-рязко, бузите му бяха хлътнали и правеха скулите му по-релефни. Няколко секунди той мълча, после промърмори:

— Добре де, не по-лошо от другите.

Той не ни обясни смисъла на тази загадъчна фраза.

След няколко минути спряхме пред зданието на операта.

— Чичо Паша — обърна се Лисицин към възрастния портиер, — трябва да се обадя по телефона, но наоколо да няма хора. Служебно е.

В оркестъра на операта работеха майката и сестрата на Сергей и чичо Паша явно добре го познаваше.

— Хайде! — каза той и извади от чекмеджето на бюрото внушителна връзка ключове. — Сега ще направим всичко, както трябва.

Портиерът ни поведе по мраморното стълбище към един специален малък, но красив хол пред ложата на дирекцията. Тук имаше меки фотьойли, телевизор, много растения в огромни керамични саксии. И, разбира се, имаше телефон.

Сергей изчака вратата да се затвори след чичо Паша, извади бележника си и набра един номер.

— Женя? Здравсти, Лисицин е. Ох, зле съм, Женка, имам неприятности. Абе откраднаха ми колата... То да беше моята, както и да е. Обаче беше чужда. Изпросих от кметството мерцедес с хубав двигател за служебни нужди, но на едно място спрях за цигари и докато се обърна, го задигнаха... Ами нали това ти говоря! Не искам да съобщавам на дежурните, работата ще се размирише, та иди се оправяй после. Защо не свирнеш на твоите момчета по постовете? Не, не, няма нужда да го задържат, нали веднага ще разберат, че колата е открадната от мен. Само да ми кажат накъде е поел, а после аз сам ще си го намеря, да не се вдига много шум. Ще го направиш ли? Женя, длъжник съм ти навеки. Запиши си номера: А 255 ФК, мерцедес, цвят мокър асфалт. И веднага ми звъни на телефон...

Сергей се наведе към телефонния апарат, където в специално прозорче беше мушнато листче с номера на телефона в ложата на дирекцията.

— Готово! — въздъхна той и се облегна в тапицирания с плюш фотьойл. — Сега ни остава да чакаме покрай кой пост на КАТ ще мине Заваруев. А после става по-лесно.

Погледнах Юра Мазаев, неговото пепелявобледо след снощните преживявания и безсънната нощ лице.

— Серьога, ние ще поспим малко. Бива ли? — попитах с единствената мечта да си затворя очите.

Прекалено много ужасии ми се бяха струпали през последните няколко денонощия. Взривът, от който по чудо се спаси любимото ми малко момиченце. Светкавичното пътуване до Москва и обратно. Срещите с агентите. Жорик и Толя Гушчин. Мускулестият Лъоха. Дядото със списъка. Татяна. Тази нощ... Да можех поне мъничко да си отдъхна, да събера сили, защото ако ни провървеше и Заваруев минеше покрай някой от постовете, с които можеше да се свърже приятелят на Серьожа Лисицин, тепърва ни предстояха неприятности, гонитби, а може би и стрелба.

Сънливата умора ме засмукваше като подвижни пясъци...

ГЛАВА 13.

Заспал съм толкова дълбоко, че дори не съм чул телефона. Събудих се, когато Юра Мазаев ме разтърси.

— Слава! Събуди се, Слава, трябва да тръгваме.

С усилие разлепих натежалите си клепащи и видях Серьожа Лисицин, наведен над разтворена на масичката карта.

— Преди няколко минути колата на Заваруев е минала по ей този път — замислено каза той и посочи с молива един район на картата. — Пътят води към резервата, да се надяваме, че няма отклонения.

— Смяташ ли, че ще го настигнем? — усъмних се аз.

— Определено не! — поклати глава Серьожа. — Преднината му е голяма, а и Заваруев е бивш автомобилен състезател, спортували са заедно с брат си. Нямаме никакви шансове, дори не можем да мечтаем да го настигнем.

— Ами как тогава... — подзе Юра Мазаев, но аз го прекъснах:

— Няма страшно. Щом Заваруев е излязъл от къщи почти цял час след тяхното тръгване от хотела, значи не са замислили автокатастрофа, а нещо друго. Там ще бъде, в ловния дом. Затова е важно колкото може по-скоро да отидем дотам, а дали ще го настигнем, не е толкова важно. Серьожа, във вашата дефектна милиция има ли поне един човек, на когото може да се разчита?

— Паша Яковчик — без да се замисля, отговори той. — Нищо не му е интересно, нищо не му се прави, но само защото с единия крак е вече на друга служба. Инак обаче е честно момче и във всяко отношение е свестен човек, можете да ми повярвате.

— А умее ли нещо друго този свестен човек? Да бяга, да скача, да стреля, да се бие? Или може само да бъде честен? — попитах, без да крия сарказма си.

— Е, недейте така, Владислав Николаевич, защо смятате, че сме чак толкова за изхвърляне? — усмихна се Сергей.

* * *

След двацет минути летяхме с колата към резервата и вече бяхме четирима. Измъкнахме Паша Яковчик направо от кабинета му в службата, по-точно: беше го направил Юра Мазаев, защото нито аз, нито Лисицин можехме да се появим в зданието на градското управление на вътрешните работи. Сега можах да видя Яковчик поотблизо и докато Сергей обясняваше набързо същината на задачата, която стоеше пред нас, аз се вглеждах в неговото луничаво лице, леко чип нос и чорлава коса. Когато стана дума за Юрцев, Паша избухна:

— Абе вие какво!... Изобщо имате ли акъл?! Нали ще се местя в отдел „Безопасност“ на банката, контролирана от Юрцев! Направо ме заклахте! Ами ако той научи, че съм посмял да посегна на интересите му — край с новата ми работа. Не, момчета, хайде да минете без мен. Не играя такива игри.

Серьожа невъзмутимо натискаше педала на скоростта по серпантината, опасваща високо, обрасло с дървета плато, сякаш не чуваше възмутените викове на Паша.

— Тъй че трябва да направим приятни физиономии при лоша игра и бързичко да изведем навън актьорите и режисьора, но така, че никой да не се сети, че подозираме някого в лоши намерения — продължи той, без да откъсва внимателния си поглед от криволичещия път. — Тъй като Юрий Сергеевич и Владислав Николаевич ще си заминат оттук, а ние с тебе, Павлик, тепърва имаме да живеем в този град, няма да си създаваме врагове. Засега! — веднага уточни той. — А после ще видим.

Яковчик се поуспокои. Явно се зарадва, че Лисицин разсъждава правилно относно враговете и че тепърва им предстои да живеят в този град.

— Четиримата разполагаме с три пистолета, но ще ги използваме само при крайна необходимост — казах аз. — В идеалния случай всичко трябва да мине според легендата, че се налага Литвак спешно да замине за Москва, където детето му е тежко болно. При това трябва да направим така, че Руслан и Катерина да пожелаят да се върнат заедно с него. Заваруев не бива да се досети, че ги спасяваме от убиеца, тоест най-вероятно от него. Впрочем убиецът може да не е

Заваруев, а да са го извикали само за помощ и охрана. Ще си изясним това на място. Най-важното е да стигнем там, преди да се е случило лошото.

Денят обещавахе да бъде горещ. Когато предната вечер тръгнах от къщи към хотела, бях наметнал върху ризата си едно леко яке, защото, първо, беше доста хладно, а второ: трябваше да скрия кобура на рамото си, в който бе пистолетът ми. Сега заради това не можех да си сваля якето и тъжно си мислех, че скоро жегата ще ме измъчи с тази неудобна екипировка.

Серпантината свърши. Минахме през поста на КАТ, покрай който бе минал Заваруев.

— Сега нашата задача е да не сбъркаме пътя — съсредоточено каза Лисицин. — Внимавайте за всички завои и отбивки, ще трябва да слизаме на тези места и да търсим следи от гумите.

Старата кола дрънчеше и сякаш всеки момент щеше да се разпадне, двигателят работеше слабо, но с усилие на волята аз си налагах да не се нервирам напразно. И без това нямахме друга кола — ще се ядосвам или не, трябва да пътуваме с тази. На няколко пъти спирахме да проверяваме накъде е поемал мерцедесът на Заваруев. При нашата смешна скорост би било непростимо да тръгнем в невярна посока, да се връщаме и да губим време. Въображението услужливо ми рисувахе късащи сърцето картини на мъчителната смърт, която вече е сполетяла тримата беззащитни хора в ловния дом на сред гъстата гора. А закъснявахме, безнадеждно закъснявахме...

— Тук е — изведнъж каза Мазаев.

Огледах се наоколо, но не видях нищо, освен гъста гора от двете страни на пътя.

— Кое? — попитах с недоумение.

Сергей намали скоростта и също започна да се оглежда:

— Нищо няма, Юрий Сергеевич, за какво говорите?

— Наблизо има хора. Някъде тук е.

— Откъде разбра? — учудих се аз.

— Не знам. Усещам. От Афганистан ми е останало, невъзможно е да го обясня: наоколо камъни и пясък, хора не се виждат, а после неизвестно откъде се появява чувството, че наблизо има живот. Не птица, не животно, а именно човек.

Лисицин угаси мотора и слезе. Ние останахме в колата, като се взирахме напрегнато в дърветата наоколо.

— Вярно — каза Серьожа, отвори вратата и седна на шофьорското място. — Къщата вече се вижда през клоните. Остават около двеста метра.

Изминахме тези двеста метра със скоростта на костенурка. Или може би на мен така ми се струваше, защото се притеснявах и изгарях от нетърпение? Най-сетне видяхме полянка, а на нея — приказната къщичка. На полянката имаше и черен мерцедес, изпод който стърчаха мъжки крака, обути с маратонки. Съвсем живи.

Картината изобщо беше мирна и не будеше никакви асоциации с нечии злодейски намерения. Ярко грееше слънцето, пееха птички и между другото — оглушително пищяха комари. Бяха толкова много, та човек имаше чувството, че ако се спре за миг — ще го изгризат за нула време. За пръв път през последните няколко часа ме споходи страхливата мисъл: а да не би да съм сгрешил? Вдигнах всички на крак, паникьосах, наплаших, наклеветих добри и достойни хора... Нали сам се убеди, Стасов, че губиш усета и изобщо детективските си качества!

Заваруев излезе изпод колата и ни изгледа смаяно. Никак не приличаше на по-големия си брат — беше нисък и на пръв поглед хилав. Очичките му бяха остри и злобни, гладко избръснатите му бузи се синееха.

— Абе вие какво правите тук?...

— Дойдохме за Литвак — бързо отговори Сергей. — Тъкмо беше заминал, когато пристигна телеграма от жена му, малкият им син бил в болница със сътресение на мозъка. Рудин изпрати хора за самолетни билети, за дневния полет, а ние сме тук, за да вземем Игор.

— Ами те сигурно вече спят — спокойно отговори Заваруев, бършейки с парцал мръсните си ръце.

По лицето му не се мерна и сянка на безпокойство. И аз още веднъж, усетил неприятен хлад отвътре, си помислих, че съм сгрешил. Какъв позор!

Влязох в къщата и веднага ме блъсна задушливо тръпчивата миризма на скъп парфюм. Къщата бе двуетажна, но компактна: на първия етаж имаше кухня и голяма стая, нещо като хол, на втория — три мънички спални. За броени секунди обиколих всички помещения и

облекчено въздъгнах. Горестно нямаше никого. Долу, в голямата стая, Катя и Руслан продължаваха да се наливат, при което Катя вече седеше в скута на Кийко и явно се канеше да провери дали наистина хомосексуалистите не се поддават на женския чар. И двамата бяха толкова пияни, че според мен дори не забелязаха появянето ни. Пак тук, на едно малко диванче, сгънат като джобно ножче, лежеше Игор Литвак и силно хъркаше. В стаята бе задушно от застоялия въздух, към който се примесваше миризмата на парфюм. Да не би Катерина, както е пияна, да е изляла върху себе си цялото шише?

— Защо не отворите прозорците? — попитах, като едва сдържах отвращението си. — Тук човек може да се задуши.

— Ами комарите? — Катя гаврътна поредната чашка и най-сетне благоволи да се извърне към мен. — Опитвахме се да отворим, обаче те така налетяха! — Направи ужасена физиономия и очите ѝ се окръглиха. — Гледай, вече нахапаха Русланчик, сега се чеше, горкият.

С тези думи тя хвана ръката на Руслан и започна нежно да гали сгъвката на лакътя му — уж ми предлагаше да се полюбувам на ужасните следи от коварството на комарите. Кийко изобщо не реагира на нейната недвусмислена ласка, седеше, отметнал глава назад върху облегалката на фотьойла, и издухваше цигарен дим към тавана. Да, тежък случай. Сега и с крик не можеш да ги вдигнеш, а трябва на всяка цена да ги махнем оттук. Но как?

— Тогава не трябваше да се парфюмираш — заявих сърдито. — Сладката миризма привлича комарите. Тук направо не може да се диша.

— О, без да искам! — кокетно замърка Иванникова. — Счупих си шишенцето. Костик е толкова миличък, избърса всичко, но пак мирише... Но на нас ни харесва, нали, Русик?

От тази сцена започваше да ми се повдига. Излязох навън. Заваруев пак лежеше под колата, а Лисицин и Юра, Мазаев тихичко си говореха нещо, застанали настрана. Дявол да го вземе, какво става?

Махнах им с ръка да дойдат.

— А всъщност какво прави тук Заваруев? — попитах ги. — За какво е дошъл?

— Казва, че брат му го помолил. Нали не може да остави хората в гората без никаква връзка с външния свят? Ами ако се случи нещо?

Ако им потрябва нещо — продукти, да речем, или пък някой се разболеет...

— Напълно правдоподобно — обади се Мазаев. — Щеше да е много по-странно, ако Юрцев не се бе погрижил за това и бе оставил хората в гората съвсем сами, без телефон и кола. Слава, ти абсолютно сигурен ли си?...

Той не довърши, но разбрах, че и него го гризат същите съмнения, които тормозят и мен.

— Вкарайте го в къщата да пиете чай — предложи Яковчик, който до този момент бе мълчал. — А аз ще прегледам колата. Може да има оръжие.

— Е, и какво, дори да има?

— Ами Костя няма разрешение, знам със сигурност. Наскоро беше дошъл в управата да пита какви документи се изискват за оформяне на разрешение. Ако намеря оръжие, ще имаме за какво да си говорим, а инак не можем да го разприказваме — той е в правото си.

— Добре, да опитаме — кимнах. — Може и да излезе нещо. Повикай го, а аз ще включа чайника.

Върнах се в къщата и влязох в кухнята. Тук миризмата на парфюм бе още по-силна. На масата имаше електрически котлон с две плочи и на него — чайник. Беше още горещ, явно нашата нетрезва компания вече бе пила чай, може би кафе. В ъгъла бяха изправени две газови буталки, но газова печка не виждах, макар че явно по-рано е била там — между бутилките и масата имаше празно пространство, по размери тъкмо колкото за печка.

Долях вода в чайника, включих котлона и взех да търся чаши и чай. Погледнах през прозореца и видях, че четиримата още стоят край колата и Костя Заваруев нещо разпалено обяснява на Паша Яковчик, а Серьожа и Юрий уж разсеяно разглеждат малините на близкия храст.

— Ей! Какво става? Идвате ли? — извиках от стълбището.

— Мен не ме чакайте — отвърна високо Заваруев. — Трябва да оправя колата. Днес съм в компенсация, взех я вкъщи да я постегна, да смажа това-онова, изобщо профилактика — и ей го, наложи се да тръгна спешно. Нося си всички инструменти.

— Я стига, Костя! — небрежно махна с ръка Яковчик. — Имаш цял вагон време, чак до утре по обяд. Ние ще вземем Игор с нас, а ти ще пазиш тук останалите. Хайде, хайде, не разваляй компанията.

Но шофьорът изобщо не поддаваше и това никак не ми хареса. Страхуваше се да остави колата без надзор ли? Досетил се е, че искаме да я претърсим? Защото той прекрасно разбираше, че не може за едно влизане в къщата да заключи колата и да си вземе ключовете. От кого да я заключва в затънтената гора? Това веднага ще ни усъмни. Изглежда, все пак съм бил прав — оръжието на престъплението се намира в колата и трябва да го намерим.

— Абе не искам чай — продължи да се опъва Заваруев, — вече пих с тях преди един час. Така де, момчета, оставете ме да си гледам работата.

Кимнах леко и Сергей и Мазаев веднага скочиха върху шофьора отзад и му извиха ръцете.

— Най-важната мъжка работа знаеш ли коя е? — шеговито бърбореха те, докато влачеха насила Заваруев към къщата. — Да пие водка и да люби момите. Не е хубаво да разваляш компанията, компанията трябва да се уважава.

Погледнато отстрани, приличаше на весела шегга, физиономиите на моите приятели бяха закачливи като на клоуни. Лицето на Константин Заваруев обаче с всяка крачка пребледняваше. Интересно: от какво ли се уплаши толкова? Да не би колата му да е претърпкана с компромати? Нищо, сега ще разберем.

Дружно нахълтахме в кухнята. Чайникът вече многообещаващо съскаше, на масата бяха чашите, които бях приготвил, а до тях — буркан нес кафе и захарница.

— Защо така братлето ти има само електрически котлон, като прост селски труженик? — попитах, докато насипвах в малкото чайниче чая за запарката.

— Ей тук е мястото на газовата печка, завчера я закараха на ремонт, утре ще я докарат. А засега ни е достатъчен и котлонът. Мястото тук е хубаво, Олег постоянно влачи някакви гости.

— Само дето има комари — възразих аз.

— Вярно, има — съгласи се Заваруев.

Говореше спокойно, но беше много блед. Защо ли е толкова нервен?

Вече бях налял чая в чашите и дори бях отпил, когато се появи Паша Яковчик. Физиономията му бе равнодушна, но по лекото движение на очите му, което успях да доловя, разбрах, че нищо не е

намерил в колата. Нито оръжие, нито отрова, нито взривно вещество. Абсолютно нищо. Наистина ли съм сгрешил?

Дали ми се стори, или по лицето на Заваруев наистина се мерна усмивка? Той гаврътна горещия чай и стана от табуретката.

— Благодаря за чая, ще отида при моята красавица.

Така. Знаел е, че нищо няма да намерим в колата. Къде тогава? Скрил го е наблизко в гората? Мисли, Стасов, бързо мисли, напрегни остатъка от мозъка си, ако изобщо има нещо там!

— Седни, Костя. Трябва да си приказваме.

Гласът ми навярно е бил напрегнат, защото Заваруев дори не се учуди, а някак отведнъж се смали още повече. Размахах пистолета пред физиономията му:

— Сядай, казах.

— Ама вие какво? — Той се заозърта, започна да мести очи от мен към Паша, Сергей и Мазаев. — Да не откачихте? Оставете ме да изляза, трябва да ремонтирам колата!

В гласа му се усетиха първите признаци на паника. Ох, Стасов, внимавай да не сбъркаш! Мислиш, че се е уплашил, задето го подозирате и ей сега ще го разобличите? Ами ако наистина се е уплашил, че вие сте престъпниците? Дойдохте тук, никой не го е предупреждавал за посещението ви, завлякохте го насила в къщата, а сега го заплашвате и с оръжие и настоявате да си приказва нещо с вас. Ами при такова положение всеки би се уплашил. Вие сте четирима и имате пистолет, а той е сам и не носи оръжие. Може би искате да го отвлечете за заложник като брат на крупен бизнесмен и после да искате откуп? Какво ли не може да си помисли човек...

Абе да става каквото ще! След една минута Заваруев седеше на пода, а двете му ръце бяха приковани с белезници към двата крака на тежката дъбова маса. Наведох се да му вържа краката и ми се зави свят. Остаряваш, Стасов, казах си, няма как, остаряваш — безсънните нощи не остават ненаказани. Много пушиш, малко почиваш и ето ти го резултата. Както ми каза един възрастен хирург, при когото отидох с поредната си обичайна травма и започнах да му се оплаквам, че по-рано болките ми минаваха за две седмици, а сега ме болят по три месеца: „Какво има за чудене, драги? Материалчето остарява вече...“

— Е, сега да си поговорим, Костя. За какво дойде тук?

— Нали ви обясних: брат ми ме помоли. Вие да не сте откачили? Какво смятате да правите? Пуснете ме!

— Добре, помисли си върху отговора три минути. След три минути пак ще те попитам.

Излязох от кухнята и надникнах в хола. Литвак продължаваше да хърка, обърнат към стената, а Катя и Руслан допиваха ликьора от голяма красива бутилка и тихичко пееха някакъв старинен романс. Сега бяха още по-пияни и човек можеше само да се чуди как все пак мърдат. Доколкото разбирам нещата, отдавна трябваше да са потънали в мъртвешки сън.

Седнах на външното стълбище и запалих цигара, като разглеждах замислено колата на Заваруев, паркирана в другия край на полянката. Нещо не бях предвидил докрай, нещо бях пропуснал, нещо се нуждаеше от повече мислене... Нямаше връщане назад, трябваше да изтръгна от Заваруев информацията по стария, изпитан начин и единствената ми надежда бе той да каже нещо. Ако каже, ще мога да спася положението, да му запуша устата и да направя така, че Юрцев да не закача оставащите в града Лисицин и Яковчик. Ами ако не каже? Ако нямаме в какво да го обвиним? Тогава Юрцев ще им види сметката веднага щом ние с Мазаев си заминем. Аз въвлякох Сергей и Паша в тази мръсна история и сега аз нося отговорност за тях. А излиза, че им причинявам големи неприятности...

От цигарата в устата ми се появи отвратителен метален привкус, както става винаги когато се разболяваш от грип и вдигаш температура. Само това ми липсваше сега — да се разболея!

Угасих недопушената цигара о каменното стъпало, хвърлих фаса в храстите и се върнах в кухнята. След свежия горски въздух от задухата и сладката парфюмена миризма ми се повдигна. На масата между чашите бяха дреболиите, предвидливо извадени от джобовете на Заваруев. Нищо, с което можеш да убиеш човек, или поне да го нараниш. Нито нож, нито пакетче с отрова.

— Какво, помисли ли си върху домашната работа? Още веднъж те питам: защо дойде тук? За какво те извика Юрцев?

Както се очакваше, не чухме нищо ново. Разговорът секна на една мъртва точка. За каквото и да питам Заваруев, той ще ми даде отговор, който няма да мога да опровергая, а бих могъл да го накарам да си изпее всичко само ако го хвана в лъжа. Лошото беше, че не

биваше да го бия. Дори да не издържи и да каже нещо, батко му Юрцев определено ще забележи следите от побоя. Щом са го били — значи се е изтървал. Значи сега знаем нещо. Значи сме опасни. Пред мен стоеше една примитивно проста задача: да развържа езика на Заваруев така, че никой да не научи за това. Самият той сигурно няма да си признае. Но с какво да го подхвана?

Внезапно Паша Яковчик с грохот отмести от пътя си една табуретка и изскочи от къщата. Отвън се чуха характерни звуци — повръщаше. Грабнах чайничето със запарката, свалих капака и помирисах. Не, на нищо не миришеше. И от чашите не се долавяше никаква странична миризма. И вкусът на чая не бе странен... Нима все пак Заваруев е подхвърлил в чая някаква гадост? Но ако е подхвърлил, значи е било само в чашите, а не в запарката — нали и той пи от този чай пред очите ни!

Изтичах навън. Паша седеше на тревата, прибелял като платно, и дишаше дълбоко.

— Какво има, Паша? Боли ли те нещо? Режеща болка? Пробождаща? Да не би да имаш язва? Гастрит? — разпитвах го трескаво, като се вглеждах в изпотеното му лице.

Той поклати глава.

— Не, никога не съм имал нищо подобно — отговори с усилие. — Вие ми се свят...

— Полегни си — посъветвах го и се втурнах обратно към къщата.

Май всичко разбрах. Тази миризма на парфюм... Глупак, трябваше да се сетя по-рано! Пак добре, че и сега го проумях.

В кухнята прескочих проснатия на пода Заваруев и допях ухо до газовата бутилка, на която с големи червени букви пишеше „Пропан“. Ами да, с почти нечуто съскане от бутилката излизаше газ.

Картината мигом се подреди. Не знам как Заваруев е разлял парфюма на Катя — имаше много начини и сега вече не беше важно кой от тях беше използвал. Събрал е локвичката с парцал и го е хвърлил в кухнята. Миризмата е силна и устойчива, надвива всички останали, включително и миризмата на газ. Не бива да се отварят прозорците — ще влязат комари. Литвак вече кърти, скоро и другите двама ще заспят. А после — едно от двете: или ще се надишат с пропан толкова, че повече няма да се събудят, или ще се събудят и

някой ще щракне със запалката, за да запали цигара. И край. Колко е просто... Затова Заваруев не искаше да влезе в къщата, страхувал се е да не се отрови.

Концентрацията на газ в кухнята бе по-висока, отколкото в хола, затова Катя и Руслан още не усещаха нищо. Дори и да им е ставало лошо — нали са пили толкова, че не е чудно. А Паша реагира пръв — явно организъмът му е по-слаб или има индивидуална непоносимост.

Със Сергей и Юра Мазаев се втурнахме да измъкваме целия кинематографичен елит на чист въздух. Най-трудно беше с Литвак: не можехме и не можехме да го събудим. В края на краищата двамата с Мазаев го хванахме за ръцете и краката и го изнесохме от къщата, после внимателно го положихме на тревата. Младите излязоха сами, пеейки с цяло гърло жесток романс за бялата и алената роза, едната от които била като опит плах, а другата, алената де — като мечта небивала.

... И двете мамеха и зовяха, и двете увехнаха...

Сладкогласните певци глътнаха кислород и също моментално увехнаха — още щом се отпуснаха на грижовно разстланото на земята одеяло.

Настанихме Паша Яковчик на задната седалка в колата на Лисицин, Сергей седна зад волана, Юра Мазаев — до него.

— Добре ли си помисли, Слава? — вече май за трети път попита Мазаев. — Я по-добре аз да остана.

— Не — отговорих твърдо. — Трябва да бъда сам, инак нищо няма да излезе.

Колата се скри зад дърветата, а аз се върнах в къщата и плътно затворих след себе си входната врата. Заваруев ме гледаше с ужас, като да бях избягал от клиниката луд.

— Значи така, Костя — казах бавно и седнах на табуретката до него. — Всички заминаха. Останахме сами с теб. Газта изтича. Следиш ли мисълта ми?

Той уплашено кимна.

— Ако ей сега бързичко ми разкажеш всичко, ще те освободя и ти ще излезеш да дишаш чист въздух колкото ти душа иска. Ако пък протакаш нещата и ми мънкаш, ще изгубя съзнание и тогава вече няма кой да те пусне отгук. Ще вдишваш сладкия аромат на пропана, докато не пукнеш заедно с мен. Схвана ли мисълта ми?

— Ти луд ли си? — попита той, облизвайки пресъхналите си устни. — Какво искаш от мен? Какво си се лепнал?

— Губиш време, Костя — вече ми се гади, кислороден глад, нали разбираш? Трудно е да се каже колко ще издържа, така че побързай, иначе няма да успееш и ще останеш тук да изсъхваш. И да не ти хрумне да се преструваш, че изпадаш в несвяст преди мен. Докато мога да се движа, ще те връщам в съзнание и ще чакам да ми кажеш всичко. Е, харесват ли ти условията ми?

— Изнеси оттук бутилката, идиот такъв, или поне отвори прозорците, и двамата ще умрем! — произнесе Заваруев, като се стараеше да говори уверено.

— А, не. — Поклатих глава. — Там е смисълът я. Или и двамата ще останем живи, или и двамата ще пукнем. Това е, няма други варианти.

И той започна да говори. Слушах го и се борех с повдигането и слабостта, виеше ми се свят дори в седнало положение, целият бях потен, ризата бе полепнала по гърба ми. Сърцето ми биеше лудешки, та имах чувството, че гърдите ми подскочат. Но не мърдах и слушах.

— Милицията отдавна знае за тях, още от миналата година, откак започнаха своята агитация. Искаха да им вдигнат мерника, но умни хора им подсказаха, че не бива да закачат пенсионерите, по-добре е да ги използват тихомълком. Най-активните са трима, предвожда ги един бивш ракетчик, казва се Усанов.

— Ами Соколник? — попитах аз.

— Соколник е дребна риба, помощник. Усанов дава тон на всичко. Мрази всички, светът му е черен. И момчетата приучва. Инак клубът си е хубав, само тези тримата водят там основните кръжоци, учат ги как да действат с оръжие и взривни вещества... и все в тоя дух. С една дума — поканиха ги на среща и им наприказваха, че, нали, компартията е жива и действа нелегално, скоро ще се легализира и ще върне обратно съветския строй. А засега има секретна директива да се борим с аморалното поведение и разврата, изобщо с бизнеса. Те повярваха. Способни са да повярват на какво ли не, съвсем са изкуфели. Отначало изпращаха момчетата да изпълняват дребни задачи, а после хлапците почувстваха вкуса на кръвта и стана трудно да ги удържат. Но кой би заподозрял деца? Жем и старците са опитни, не допускаха всекиго в своите кръжоци, първо ги проверяваха,

наблюдаваха ги, подбираха най-тъпите и агресивните. Олег им подхвърляше по нещо — парици, техника, уж за кръжоците, за клуба. Съвсем ги опитоми. После преди фестивала Усанов казал на Олег, че иска да си разчисти сметките заради подигравките с армията. Олег отначало го разубеждаваше, после се разбраха всеки да извлече своята полза. На Олег му трябваше хотелът, дето го строяха турците. И той си бе правил сметки да строи на това място хотел и после да получава доходи, но се оказа, че кметът вече е сключил договор с турците. Усанов обеща да спре строителството и до края на лятото да проведе още няколко акции за Олег, той пък, на свой ред, му каза, че ще му помогне за кинаджиите. И така се разбраха де...

— За кого прави Юрцев всичко това? Кой ще е новият кмет?

Заваруев не отговори. Дишаше тежко, езикът му се преплиташе, устните и ноктите на ръцете му посиняваха.

— Добре, това не е важно... Защо откраднахте компютъра? Искате да си заминем ли?

— И за това... Искане да видим какво е написала. Научихме, че е вземала материали за пожара. В материалите няма нищо, сто пъти сме проверявали, но някой подхвърли, че тая била много печена, Образцова де. Че можело да забележи нещо, дето другите са го пропуснали...

— Кой я отрови?

— Хазяинът.

— Кой хазяин? На града ли? Така ли вече наричат Олег?

— Не, твоят — Вишняков. Григорий Филипович. Той е втората фигура след Усанов в тая шайка слабоумни старци...

Повече не можах да чуя. Главата ми се размъти, изгубил съм съзнание и съм паднал от табуретката на пода. Оборавих се от удара и едва вдигнах глава. Пред очите ми играеха разноцветни кръгове, погледът ми все не можеше да се фокусира върху Заваруев. Той явно се чувстваше по-добре от мен, защото беше по-млад и по-як, но аз имах едно преимущество — обема си. Бях по-висок и по-едър. Затова бях сигурен, че макар и да ми е лошо, ще издържа по-дълго. Просто бях много уморен...

— Какво друго искаш? — Заваруев вече хриптеше. — Всичко ти разказах. Пусни ме...

— Не още. Рано е. Вие ли убихте Вернигора?

— Не, сам си умря... Смятахме, вярно е. Но не успяхме. Нашите отишли, а той лежал на дивана, вече бил мъртъв.

— Какво ви пречеше пък той?

— Досещаше се. Даде на актрисата една касета, сигурно е искал тя да я покаже в Москва. Но тя и без това беше в списъка, затова я следяха, чакаха удобен момент... И разбрали, че е ходила при Вернигора. Уплашили се...

— Как може да се направи така, че да не закачат никого повече до края на фестивала? На кого има доверие брат ти?

— На мен... на никого друго.

— Ще можеш ли да се справиш с него, ако те пусна?

— Не знам... лошо ми е...

— Ще търпиш. Значи така. Откарали сме Игор Литвак и всички останали, защото синът на Игор се е разболял. Запомни ли?

— Да...

— Не си могъл нищо да направиш — били сме четирима. Никой за нищо не се досеща. Никой за нищо не те е разпитвал и ти нищо не си ми казал. Пристигнали сме, след петнайсет минути сме си заминали — и толкоз. Запомни ли?

— Да... Моля ти се... не мога повече, зле съм...

— Няма да закачате Лисицин и Яковчик. Ще ни оставите спокойно да заминем. Ще оставите актьорите на мира. Ясно?

Той започна да повръща. Едва успях да заста на колене, припълзах до него и повдигнах главата му, за да не се задави. Жълтокафявата зловонна каша се лееше върху ръцете ми, но аз не изпитвах погнуса, мислех само дали ще ми стигнат силите да го измъкна оттук. А и защо ли не го оставя да пукне тук, това животно?

Пръстите не ми се подчиняваха, дълго не можах да уцеля с ключа малката ключалка на белезниците. Когато разрезвах с ножа въжетата на краката на Заваруев, той загуби съзнание. Най-сетне преодолях няколкото метра, които ни делеха от входната врата, и с последно усилие я ритнах. Вече губех съзнание, когато видях как храстите помръднаха — Юра Мазаев тичаше към мен. Последното, което успях да си помисля, беше: „Нали им казах да се отдалечат поне на двеста метра, та Заваруев ясно да чуе шума на отдалечаващата се кола...“

* * *

След два дни взех от болницата Таня и си я прибрах в Москва. Ирочка и Мазаев заминаха за Питер да си доизкарат отпуска в разкошния тристаен апартамент в центъра на града.

До последната минута от пребиваването ми в черноморския курорт ме измъчваше мисълта за собствената ми страхливост, макар като разумен човек да разбирах, че нищо не мога да направя. Градът беше под железния контрол на Юрцев и купената от него част от администрацията, а силите на онази част, която Юрцев и неговите хора искаха да свалят, бяха абсолютно недостатъчни, за да се въведе в града поне някакво подобие на справедливост. Не споделях тежките си размисли с Татяна, но тя разбираше всичко и без думи. Когато събрах багажа ѝ, купих билети и тръгнахме за летището, тя каза:

— Дима, поне накрая... Нима ще ги оставим да си разиграват коня?

Мълчаливо стиснах ръката ѝ и леко я целунах по бузата. Серьожа Лисицин, който седеше отпред, се престори, че не е чул думите ѝ, макар че мускулите на врата му се напрегнаха. Не биваше да му създаваме неприятности. Но и Таня бе права: нима ще ги оставим да си разиграват коня?

Решението дойде от само себе си, когато в самолета видяхме разотиващите се след фестивала журналисти. Двата часа полет бяха напълно достатъчни, за да споделим с тях впечатленията си от своето пребиваване в гостоприемното топло градче. Разказът ми беше посрещнат твърде скептично. Тоест отначало, докато говорех за четирите трупа и свързаните с тях събития, те ме слушаха със зяпнали уста, но когато стана дума за ветераните и клуб „Патриот“, интересът им поспадна. Всичко това твърде много приличаше на плод на болно въображение. Не настоях на твърденията си. В края на краищата бях направил, каквото можех.

В Москва заведох Татяна в своята гарсонiera и се заклех през цялата идуща седмица да я храня само с грисена каша и чай със сухари, както трябва да се прави след отравяне. Тя вяло се съгласяваше и изобщо изглеждаше уморена и равнодушна. Сякаш дори не разбираше, че бе пристигнала в Москва, а не у дома си, в Петербург.

— Таня, не си ли доволна? — попитах я веднъж. — Съжеляваш ли, че се съгласи да дойдеш при мен?

— Не, не — помръдна рамене тя, — за нищо не съжелявам. Освен за едно: че живея този отвратителен безсмислен живот. Едва сега започвам да разбирам защо се пенсионираш. По-рано го възприемах някак... без да мисля много. Ами... като нещо нормално. На някого можеш да извиваш ръцете, а на друг не можеш. А ако случайно успееш да ухапеш такъв, дето не е за пипане, трябва просто да се зарадваш и да си купиш малък подарък по случай малкия си неочакван късмет. И в никакъв случай да не си мислиш, че така ще бъде винаги. Знаеш ли, аз се примирявах с тези неща и може би започнах да пиша книги специално за да не мисля за това и да не се разстройвам. Голямото чудо — професионалната гордост! На кого, по дяволите, е потрябвала тази гордост! Накичил си се с пагоните, получаваш си заплатата — кротувай сега, върши си работата, колкото умееш, недей се перчи много-много! Един е законът по целия свят, не само у нас е така. Е, у нас може би всичко е по-нагло, но същината е еднаква. А сега ми е болно и противно. И не знам как ще продължа да работя.

— Колко ти остава до пенсия?

— Почти десет години. Защото съм завършила университета, а не милиционерската школа като теб — на нас времето за следване не ни се зачита за стаж.

— Напусни работа — предложих аз. — Напусни, без да чакаш пенсия, пиши книги. Аз ще те издържам.

Казвах това може би за стотен път. Но сега за пръв път Татяна отговори:

— Ще си помисля.

* * *

След една седмица прочетох в един вестник огромна статия за малкия южен курортен град. Някой от журналистите все пак ми беше повярвал. Статията започваше с думите:

„Хората изпращаха в последния му път младия участъков милиционер Сергей Лисицин...“

Този ден се напих и дори не ме беше срам от Татяна.

Издание:

Автор: Александра Маринина

Заглавие: Черният списък

Преводач: Здравка Станчева Петрова

Година на превод: 2002

Език, от който е преведено: руски

Издание: първо

Издател: ИК „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2002

Тип: роман

Националност: руска

Редактор: Валентин Георгиев

Коректор: Ева Егинлиян

ISBN: 954-26-0016-X

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/8000>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.